

LIDÉ A SPOLEČNOST
PEOPLE AND SOCIETY

Ročník/Volume 2013

SLDB 2011

Census 2011

Kód publikace/*Publication code*: a-644135-13

Brno, 30. září 2013

Brno, 30 September 2013

Č. j./*Ref. no.*: 242/2013 - 82

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2011
JIHOMORAVSKÝ KRAJ
ANALÝZA VÝSLEDKŮ

POPULATION AND HOUSING CENSUS 2011
JIHOMORAVSKÝ REGION
ANALYSIS OF THE RESULTS

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Brně,
oddělení informačních služeb
*Prepared by: Regional Office of the Czech Statistical Office in Brno,
Information Services Unit*

Vedoucí oddělení / *Head of Unit* Bc. Iveta Konečná

Informační služby / *Information Services*: tel.: +420 542 528 115, e-mail: infoservisbrno@czso.cz

Kontaktní zaměstnanec / *Contact person*: Bc. Iveta Konečná, e-mail: iveta.konecna@czso.cz

Český statistický úřad, Brno
Czech Statistical Office, Brno

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

*Are you interested in the latest data on inflation, GDP, population, average wages and the like? If the answer is YES, do not hesitate to visit us at: **www.czso.cz***

Údaje o Jihomoravském kraji naleznete také na Internetu: **www.brno.czso.cz**

*Data on the Jihomoravský Region are published on websites: **www.brno.czso.cz***

ISBN 978-80-250-2367-9

© Český statistický úřad, 2013

© *Czech Statistical Office, 2013*

PŘEDMLUVA

Sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2011 se uskutečnilo na celém území České republiky podle zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Údaje byly zjišťovány podle stavu k rozhodnému okamžiku, kterým byla půlnoc z 25. na 26. března 2011. Sčítání organizoval, řídil a koordinoval Český statistický úřad, který zabezpečoval přípravu a provedení sčítání, a následně zpracování jeho výsledků. Při přípravě a provedení sčítání ČSÚ úzce spolupracoval s ústředními správními úřady (Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zahraničních věcí, Českým úřadem zeměměřičkým a katastrálním), obcemi a zejména se smluvně zajištěnými dodavateli služeb, neboť převážná část prací souvisejících se sčítáním byla nově zabezpečována dodavatelsky. Sčítání v jednotlivých sčítacích obvodech zajišťovali sčítací komisaři.

Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 v České republice respektovalo z hlediska obsahu a použité metodiky Doporučení Komise evropských statistiků (CES) ke sčítání okolo roku 2010. Splnilo rovněž požadavky Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 ze dne 9. července 2008, o sčítání lidu, domů a bytů, které ukládalo členským státům EU povinnost provést sčítání v jednotném referenčním roce 2011 a poskytnout údaje ze sčítání ve stanoveném rozsahu, metodickém vymezení, termínu a předepsané formě.

Obsah sčítání (soubor zjišťovaných údajů) byl stanoven zákonem č. 296/2009 Sb. Všechny osoby měly povinnost poskytnout údaje zjišťované sčítáním v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem. Tradičně byla použita metoda sebesčítání, kdy obyvatelé sami vyplňovali sčítací formuláře. Za nezletilou osobu nebo za osobu, která nebyla způsobilá k právním úkonům, poskytl údaje její zákonný zástupce nebo opatrovník, příp. jiná osoba odpovědná za výchovu. Údaje o domu poskytl jeho vlastník nebo správce domu. Údaje o bytu poskytl jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník nebo správce domu, popřípadě bytu. Ve stanovených případech (neobydlený dům nebo byt, dlouhodobá nepřítomnost povinné osoby apod.) vyplnil údaje o domě nebo bytě do formuláře sčítací komisař v rozsahu informací, které bylo možno zjistit při distribuci formulářů.

Sčítání se vztahovalo na každou fyzickou osobu, která měla v rozhodný okamžik trvalý nebo povolený přechodný pobyt na území České republiky, i na každou další fyzickou osobu, která byla na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna, na každý dům, i neobydlený, a na každý byt, i neobydlený.

Kromě údajů získaných od obyvatel prostřednictvím sčítacích formulářů (tradiční census) byly při sčítání poprvé využity ve větší míře také administrativní zdroje dat – Registr sčítacích obvodů a budov a Informační systém evidence obyvatel. Využití údajů z již existujících informačních systémů veřejné správy pro předvyplnění sčítacích formulářů, zpracování a případné doplnění dat ze sčítání, stanovil rovněž zákon č. 296/2009 Sb.

Všechny údaje ze SLDB 2011 byly zpracovány podle územního a správního členění státu platného v České republice k 26. březnu 2011.

Definitivní výsledky sčítání včetně všech vydaných publikací v elektronické podobě jsou postupně zveřejňovány na internetových stránkách www.scitani.cz. Po zveřejnění datových souborů přistupujeme k analýze dat.

Snahou autorů této publikace je předložit uživatelům především analýzu výsledků sčítání v celém kraji, s přihlédnutím k rozdílnostem ve vývoji jeho jednotlivých regionů. Do publikace nebylo možno vložit celé bohatství dat v nejmenších územních detailech. Na základě přání uživatelů však můžeme zpracovat jakákoliv třídění a výběry z datovýchází, pochopitelně při přísném zachování principu ochrany individuálních údajů. Obdobné publikace s obsahově sjednocenou analytickou i tabulkovou částí jsou vydávány za všechny kraje České republiky.

Věříme, že tyto publikace napomohou k uspokojení rostoucí poptávky po regionálních datech a zároveň budou inspirací odborné i laické veřejnosti pro zvýšení zájmu o využití statistických údajů ve své činnosti.

Český statistický úřad děkuje všem spolupracujícím úřadům, institucím a organizacím, které se podílely na přípravě a provedení sčítání. Především však děkuje občanům České republiky a všem, kteří se sčítání lidu, domů a bytů 2011 zúčastnili.

Reprodukce výňatků z této publikace lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Jihomoravský kraj - analýza výsledků“ a původu statistických dat v ní otištěných.

Publishing extracts from this book is possible, except for commercial purposes, on condition that a reference to their sources is made. Quotations may only be published, if the source „Population and Housing Census 2011 - Jihomoravský Region - Analysis of the results“ and the origin of statistics contained in it are given.

Použité značky:

čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval,

tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý,

křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů,

nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou definitivní.

The following symbols have been used throughout:

The symbol of dash (-) in place of a figure indicates that the phenomenon did not occur.

The symbol of dot (.) shows that the figure is not available or cannot be relied on.

The symbol of small cross (x) shows that the figure is not applicable.

The symbol of (0) used in table designates figures smaller than a half of the unit of measure chosen.

The calculations in the tables are performed using unrounded figures (including the sums).

The data given in the book are final results.

PREFACE

The Population and Housing Census carried out on 26 March 2011 was realized on the whole territory of the Czech Republic in compliance with Act No. 296/2009 Coll., concerning the Population and Housing Census in 2011. The data were surveyed in accordance of the state at the decisive moment, i.e. at the midnight from Friday March 25 to Saturday March 26, 2011. The Census was organized, managed and co-ordinated by the Czech Statistical Office, which was responsible for the preparation and the respective realization of the Census as well as for processing of the results. During the preparation and the realization of the Census the Czech Statistical Office closely cooperated with Central Administrative Authorities (Ministry of Defense, Ministry of Justice, Ministry of Interior, Ministry of Foreign Affairs, Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre), with municipal authorities and particularly with contractual partners, because the major part of the census activities was newly performed contractually. In enumeration districts the Census was carried out by enumerators.

The Population and Housing Census in 2011 in the Czech Republic followed the Recommendations of the Conference of European Statisticians (CES) for the 2010 Censuses of population and housing with respect to content and methodology. The Census complied with requirements of Regulation of the European Parliament and of the Council on population and housing censuses No. 763/2008 of 9 July 2008, concerning the Population and Housing Census in 2011, which obliged the European Union member states to realize the Census within the reference year 2011 and provide the Census data in the given scope, methodological specification, time and required form.

The Census content (data surveyed) was defined by Act No. 296/2009 Coll.. All persons were bound to provide data required by the Census in the scope and the way set by this Act. The traditional self-census method was used, i.e. inhabitants filled in the census forms on their own. The data for minor person or person legally incapable were provided by their legal representative or their custodian or other person entrusted with custody. The data on a building were provided by its owner or administrator. The data on a dwelling were provided by its user, in case of a vacant dwelling by owner or administrator of the building or the dwelling. In the set cases (vacant building or dwelling, obliged person was absent over a long period, and the like) the enumerator filled the data on building or dwelling to the census form in the scope of informations, which was possible to find out during the distribution of forms.

The Census related to any natural person having permanent residence or permission for temporary residence in the territory of the Czech Republic at the decisive moment, any other natural person being found in the territory of the Czech Republic at the decisive moment, whatever house, even vacant and whatever dwelling, even vacant.

Besides data obtained from the Census forms filled by inhabitants (traditional census) were for the first time used administrative sources of data – Register of Enumeration Districts and Buildings and Central Population Register. The use of register records for pre-filling of the Census forms, processing and potential completion of the data was defined by Act No. 296/2009 Coll..

All data from The Population and Housing Census in 2011 were processed by the territorial and administrative structure of the country valid in the Czech Republic on 26 March 2011.

The definitive Census results including all the published electronic publications are available on the web pages www.scitani.cz. At the time when the results are published, we are starting to analyse the data.

The aim of this publication is to submit the analysis of the Census results in the region, considering differences in development of its subregions. Analogic publications containing unified analytical texts and tabelations are published for all regions of the Czech Republic.

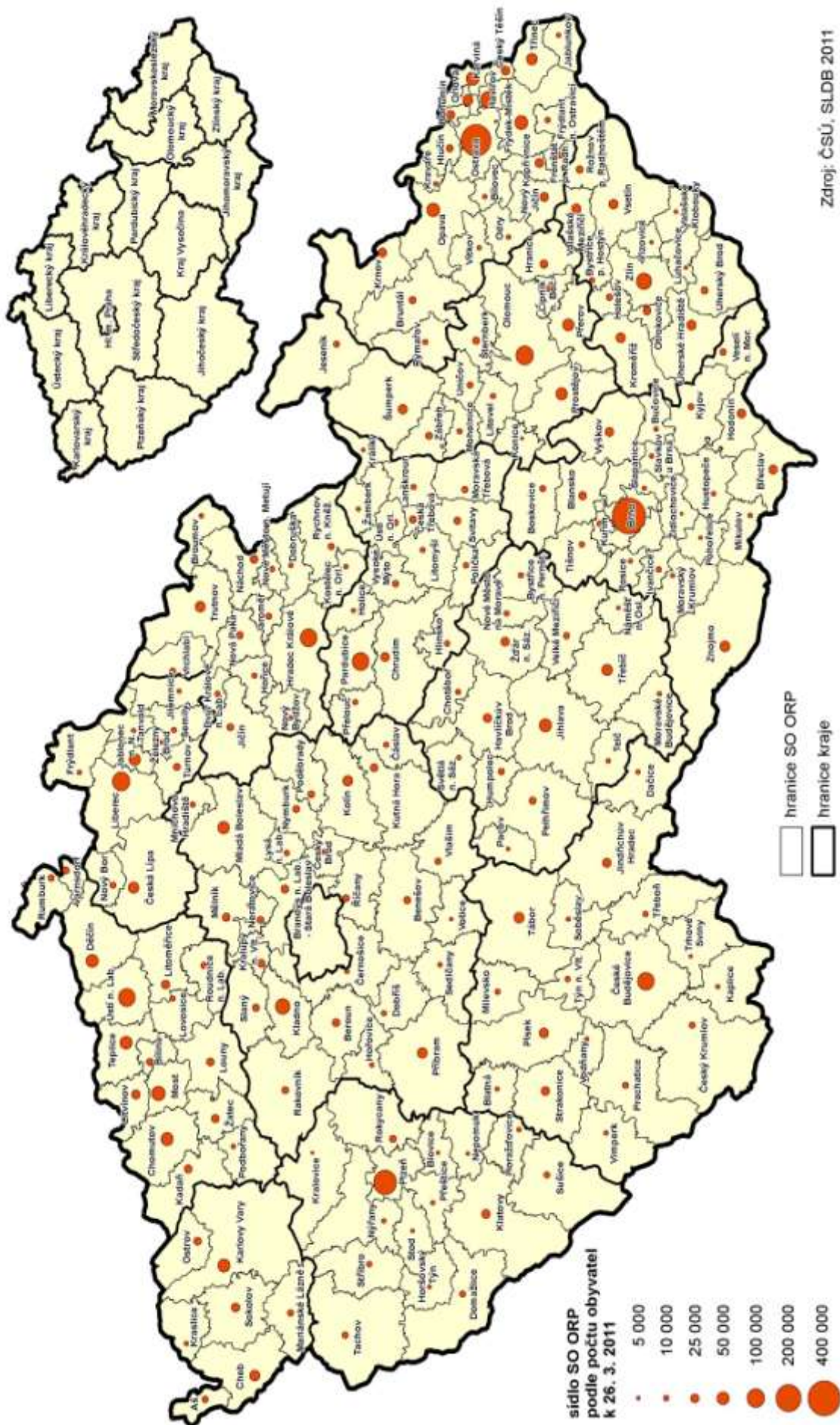
OBSAH

Předmluva	3
1. Shrnutí.....	9
2. Sídelní struktura a způsob bydlení.....	15
2.1. Sídelní struktura	15
2.2. Druh pobytu.....	19
2.3. Způsob bydlení.....	20
3. Obyvatelstvo	22
3.1. Věková struktura.....	22
3.2. Rodinný stav.....	24
3.3. Plodnost žen.....	26
3.4. Cizinci, státní občanství	28
3.5. Národnost, mateřský jazyk.....	29
3.6. Místo narození.....	31
3.7. Vztah k náboženské víře.....	32
3.8. Vzdělanostní struktura obyvatelstva.....	35
4. Ekonomická aktivita obyvatelstva	39
4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní	39
4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání	43
4.3. Zaměstnaní podle odvětví.....	45
4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání.....	47
4.5. Ekonomická aktivita žen	51
5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol	52
5.1. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání.....	52
5.2. Vyjíždka a dojíždka do škol	57
5.3. Úhrnná bilance dojíždky do zaměstnání a do škol.....	59
6. Domácnosti.....	61
6.1. Struktura domácností.....	61
6.2. Rodinné domácnosti	63
6.3. Nerodinné domácnosti.....	68
7. Domy a byty.....	72
7.1. Charakteristika domovního fondu.....	72
7.2. Charakteristika bytového fondu.....	76
7.3. Úroveň bydlení	83
7.4. Úroveň bydlení domácností	89
8. Vývoj v letech 1970–2011	91
Metodické vysvětlivky	94
Tabulková příloha	102
1. Mezikrajské srovnání	102
2. Srovnání okresů Jihomoravského kraje	112
3. Srovnání největších měst Jihomoravského kraje	122
Správní obvody obcí s rozšířenou působností a kraje ČR – mapa	8
Geografická mapa Jihomoravského kraje.....	14
Správní obvody obcí s rozšířenou působností a města Jihomoravského kraje – mapa.....	14

CONTENTS

Preface.....	3
1. Summary.....	9
2. Settlement structure and housing arrangements.....	15
2.1. Settlement structure.....	15
2.2. Type of residence.....	19
2.3. Housing arrangements.....	20
3. Population.....	22
3.1. Age structure.....	22
3.2. Marital status.....	24
3.3. Fertility.....	26
3.4. Foreign citizens, citizenship.....	28
3.5. Ethnicity, mother language.....	29
3.6. Place of birth.....	31
3.7. Religious belief.....	32
3.8. Education structure of population.....	35
4. Economic activity of population.....	39
4.1. Employed, unemployed, not economically active.....	39
4.2. Economically active by age and education.....	43
4.3. Employed by industry (branch of economic activity).....	45
4.4. Employed by status in employment and occupation.....	47
4.5. Economic activity of females.....	51
5. Commuting to work and school.....	52
5.1. Commuting to work.....	52
5.2. Commuting to school.....	57
5.3. The aggregate balance of commuting to work and school.....	59
6. Households.....	61
6.1. Household structure.....	61
6.2. Family households.....	63
6.3. Non-family households.....	68
7. Buildings and dwellings.....	72
7.1. Housing stock.....	72
7.2. Dwelling stock.....	76
7.3. Housing quality.....	83
7.4. Housing quality of households.....	89
8. Development in the period 1970–2011.....	91
Methodological notes.....	94
Annex.....	102
1. Regional comparison.....	102
2. Comparison of districts of the Jihomoravský Region.....	112
3. Comparison of the largest towns of the Jihomoravský Region.....	122
Administrative districts of municipalities with extended powers and regions of the CR – map.....	8
Geographical map of the Jihomoravský Region.....	14
Administrative districts of municipalities with extended powers and towns of the Jihomoravský Region – map.....	14

Správní obvody obcí s rozšířenou působností a kraje ČR

1. Shrnutí

Sídelní struktura

- rozlohou 7 195 km² a počtem obyvatel 1,16 mil. je Jihomoravský kraj 4. největší v ČR, hustota osídlení 162 obyvatel na km² je mezi kraji 3. nejvyšší
- 673 obcí v kraji je zařazeno do 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a do 7 okresů
- obce mají celkem 902 částí obce a 1 583 základních sídelních jednotek
- 49 obcí má statut města, ve městech žije 62,8 % obyvatel kraje (6. nejnižší hodnota mezi kraji)
- v průměrné obci v kraji žije na ploše 11 km² více než 1 700 obyvatel
- nejmenší obcí je Březina a Říkonín, největší je Brno; v kraji je 116 obcí, v nichž žije méně než 200 obyvatel; v průměru nejmenší obce jsou na Tišnovsku, Moravskokrumlovsku a Boskovicku
- většina obyvatel má v kraji obvyklý i trvalý pobyt; je zde však i 62,2 tisíc osob s pobytem jen obvyklým a 62,7 tisíc osob, které zde měly pouze trvalý pobyt

Obyvatelstvo

- průměrný věk obyvatel kraje dosáhl 41,1 roku, nejvyšší průměrný věk měli obyvatelé nejmenších obcí a také Brna (41,6 roku); naopak na Kuřimsku, Židlochovicku a Šlapanicku byl průměrný věk obyvatel pod hranicí 40 let
- 14,0 % obyvatel kraje bylo ve věku do 14 let (3. nejnižší podíl mezi kraji) a 16,5 % obyvatel bylo ve věku 65 a více let (5. nejvyšší podíl mezi kraji); index stáří (na 100 osob ve věku do 14 let v kraji připadlo 115,9 osob starších 65 let) byl 5. nejvyšší mezi kraji; nejpříznivější hodnoty indexu stáří byly v obvodech v okolí krajského města
- více než 43 % obyvatel kraje ve věku 15 a více let žilo v manželství a 40 % obyvatel tvořili svobodní; nejvyšší podíl ženatých či vdaných byl na Šlapanicku a Tišnovsku; nejvyšší podíl svobodných a rozvedených byl zjištěn v Brně a na Mikulovsku
- na 1 000 žen připadlo 1 568 živě narozených dětí, plodnost žen byla pod úrovní průměru ČR; na současnou generaci žen-matek připadá nižší počet narozených dětí, se zvyšující se věkovou skupinou matek se zvyšuje i průměrný počet narozených dětí; počet dětí ale klesá se vzrůstajícím stupněm vzdělání; více dětí mají věřící matky
- v kraji žilo 36,3 tisíc cizinců a tvořili 3,1 % obyvatel; většina pocházela z Ukrajiny, Slovenska a Vietnamu
- 48,0 % obyvatel kraje se přihlásilo k české národnosti (nejnižší podíl mezi kraji) a 21,9 % k národnosti moravské (nejvyšší podíl mezi kraji), 23,7 % obyvatel se však k otázce nevyjádřilo; na Znojemsku a Boskovicku se více než polovina obyvatel přihlásila k české národnosti, na Hustopečsku se přihlásila téměř třetina obyvatel k moravské národnosti
- více než polovina obyvatel kraje se narodila v obci svého obvyklého pobytu, podíl „rodáků“ byl mezi kraji 3. nejvyšší; nejnižší podíl rodáků je v obvodech v okolí Brna, nejvyšší v obvodu Veselí nad Moravou
- k otázce náboženské víry se v kraji nevyjádřilo 42,4 % obyvatel; 334,0 tisíc obyvatel, tedy 49,9 % těch, kteří na otázku odpověděli, je věřící, tento podíl byl 3. nejvyšší mezi kraji; nejvyšší podíl věřících byl v obvodu Veselí nad Moravou, na Kyjovsku a Boskovicku, naopak nejnižší na Ivančicku a Mikulovsku
- 30,9 % obyvatel ve věku 15 a více let mělo maturitu (včetně vyššího a nástavbového studia) a 14,7 % mělo vysokoškolské vzdělání (2. nejvyšší podíl mezi kraji); vyšší podíl vysokoškoláků i osob s vyšším vzděláním je v Brně a jeho okolí; v mladé generaci mezi vysokoškoláky převažují ženy

Ekonomická aktivita obyvatelstva

- mezi obyvateli kraje bylo 572,0 tisíc osob ekonomicky aktivních (511,8 tisíc zaměstnaných a 60,2 tisíc osob nezaměstnaných), 541,0 tisíc osob ekonomicky neaktivních a u 50,5 tisíc osob nebyla ekonomická aktivita zjištěna; mezi ekonomicky aktivní patří 49,2 % obyvatel kraje, podíl je mezi kraji 3. nejvyšší
- téměř polovinu počtu ekonomicky neaktivních tvořili nepracující důchodci
- stupeň ekonomické aktivity je ovlivněn věkovou strukturou obyvatel, nižší podíl ekonomicky aktivních byl proto v menších obcích (Boskovicko, Tišnovsko), naopak nejvyšší na Pohořelicku, Slavkovsku a v Brně
- většinu zaměstnaných zastupují zaměstnanci, podnikatelé a pomáhající rodinní příslušníci, mezi zaměstnané ale patří i pracující důchodci (4,6 % zaměstnaných) a ženy na mateřské dovolené (2,2 % zaměstnaných); nejvyšší podíl pracujících důchodců ze zaměstnaných byl v Brně, nejnižší v obvodu Moravského Krumlova
- 68,4 % mužů ve věku 15 a více let bylo ekonomicky aktivních, míra ekonomické aktivity mužů tak byla mezi kraji 4. nejvyšší; stejný ukazatel u žen činil pouze 52,8 % (až 8. nejvyšší podíl mezi kraji)
- z hlediska vzdělání je mezi ekonomicky aktivními muži nejvíce vyučených (42,4 %), u žen je nejvíce osob se středním vzděláním s maturitou (43,1 %); pětina ekonomicky aktivního obyvatelstva měla vysokoškolské vzdělání (20,3 % mužů a 19,3 % ekonomicky aktivních žen)
- čtvrtina zaměstnaných pracovala v průmyslových odvětvích, ve stavebnictví působilo 7,9 % zaměstnaných (2. nejvyšší podíl mezi kraji) a v oblasti vzdělávání pracovalo 6,7 % zaměstnaných, což byl mezi kraji podíl nejvyšší

- z hlediska postavení v zaměstnání bylo 78,3 % zaměstnaných v postavení zaměstnanců; podnikatelé (pracující na vlastní účet a zaměstnavatelé) tvořili 16,6 % zaměstnaných (4. nejvyšší podíl mezi kraji); nejvyšší podíl podnikatelů byl zjištěn na Šlapanicku a Kuřimsku

Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol

- v kraji vyjíždí z obce za prací a do škol celkem 185,3 tisíc osob se zjištěným místem pracoviště či školy, z tohoto počtu 84,2 tisíc osob vyjíždí do jiných okresů kraje, 18,9 tisíc osob vyjíždí do jiných krajů a 6,4 tisíc osob vyjíždí mimo ČR (místo pracoviště nebylo zjištěno u třetiny zaměstnaných a studentů)
- téměř 85 % vyjíždějících za prací a více než 77 % vyjíždějících do škol z obce vyjíždí denně; podíl denní vyjíždky do škol je mezi kraji 2. nejvyšší; i když mezi vyjíždějícími za prací mimo obec převažují muži, denní frekvence vyjíždky za prací je častější u žen
- 55,0 % vyjíždějících za prací využívá k dopravě osobní automobil (samostatně nebo v kombinaci s jiným dopravním prostředkem), tento podíl je mezi kraji 2. nejvyšší
- nejvíce vyjíždějících z kraje míří do Prahy a do Zlínského kraje; z ostatních krajů do Jihomoravského kraje za prací a do škol dojíždí 42,6 tisíc osob; záporné saldo vyjíždky má Jihomoravský kraj jen ve vztahu k Hl. m. Praze
- největším centrem dojíždky je Brno - kladné saldo dojíždky za prací činí 44,3 tisíc osob a dojíždky do škol dosahuje 42,3 tisíc osob

Domácnosti

- v kraji bylo 473,5 tisíc hospodařících domácností, v domácnosti bylo v průměru 2,42 členů, což byl 3. nejvyšší počet mezi kraji
- hospodařící domácnosti v kraji tvoří 233,5 tisíc domácností s 1 úplnou rodinou, 62,1 tisíc domácností s 1 neúplnou rodinou, 10,5 tisíc domácností tvořených 2 a více rodinami, 145,1 tisíc domácností jednotlivců a 22,2 tisíc vícečlenných nerodinných domácností
- úplné rodiny (se závislými dětmi i bez dětí) tvoří 49,3 % ze všech hospodařících domácností; ve 20 správních obvodech ORP v kraji podíl úplných rodin přesahoval hranici 50 %, krajský průměr tak ovlivnilo Brno, kde podíl úplných rodin činil pouze 41,3 %
- 58,4 % úplných rodin a 51,4 % neúplných rodin je bez závislých dětí
- podíl neúplných rodin se závislými dětmi se zvyšoval s rostoucí velikostní skupinou obce - v Brně dosáhl 13,0 % z počtu rodinných domácností, naproti tomu na Hustopečsku to bylo pouze 6,9 %; 84,6 % neúplných rodin s dětmi tvoří matky s dětmi, je zde však i 4,7 tisíc otců s dětmi
- z domácností tvořených 1 rodinou bylo 210,0 tisíc manželských párů a 23,0 tisíc faktických manželství; u faktických manželství je téměř u poloviny párů žena ve věku do 34 let a u pětiny párů žena ve věku 50 a více let, u manželských párů je poměr opačný – více než u poloviny párů je žena ve věku 50 a více let a ve věku do 34 let je žena pouze u 15,6 % manželských párů
- domácnosti jednotlivců tvoří 30,6 % hospodařících domácností (6. nejnižší podíl mezi kraji); ve většině správních obvodů ORP je tento podíl pod hranicí 28,0 %, ovšem v Brně domácnosti jednotlivců tvořily 37,0 % hospodařících domácností; polovina jednotlivců bydlících samostatně v bytě byla ekonomicky neaktivní

Domy a byty

- domovní fond v kraji tvořilo 225,0 tisíc obydlených a 34,6 tisíc neobydlených domů; mezi neobydlenými domy jsou většinou domy rodinné, v menších obcích slouží především k rekreaci
- 89,7 % obydlených domů tvoří domy rodinné, tento podíl byl mezi kraji 4. nejvyšší; zatímco ve všech správních obvodech ORP v kraji přesahoval podíl rodinných domů z obydlených domů celkem hranici 90 %, v Brně to bylo pouze 71,2 %
- čtvrtina obydlených domů pochází z období před válkou, čtvrtina byla postavena či rekonstruována v posledních 20 letech; průměrné stáří obydleného domu s byty dosáhlo 46,9 roku, což byla 4. nejnižší hodnota mezi kraji
- v posledních 2 desetiletích bylo postaveno či rekonstruováno 49,4 tisíc rodinných domů (24,5 % z celkového počtu obydlených rodinných domů) a 2,6 tisíc bytových domů (13,2 %); nejvyšší intenzita výstavby v posledních 20 letech byla zjištěna v obcích v zázemí krajského města
- technická vybavenost domů je srovnatelná bez ohledu na velikostní skupinu obce, výjimkou je přípoj na kanalizační síť - podíl vybavenosti je nižší v menších obcích
- bytový fond v kraji tvořilo 443,4 tisíc obydlených a 60,1 tisíc neobydlených bytů; 224,0 tisíc obydlených bytů je v rodinných domech (podíl 50,5 % je 6. nejvyšší kraji)
- u rodinných domů 83,6 % bytů tvořily byty ve vlastním domě; v bytech v bytových domech převládalo nájemní bydlení (41,0 %) a byty v osobním vlastnictví (34,8 %)
- vybavenost obydlených bytů plynem (83,1 %) byla mezi kraji nejvyšší
- průměrný obydlený byt v kraji má 66,7 m² obytné plochy, je v něm 3,84 obytných místností s plochou 8 m² a vyšší, v bytě žije 2,56 osob; na 1 osobu připadá 32,0 m² obytné plochy a na 1 obytnou místnost připadá 0,75 bydlících osob

1. Summary

Settlement structure

- Jihomoravský region ranks fourth in the Czech Republic by its area of 7 195 sq. km and population of 1.16 million and third in its population density of 162 inhabitants per sq. km.
- There are 673 municipalities in the region, divided into 21 administrative units of municipalities with extended powers (subregions) and 7 districts.
- Municipalities have the total of 902 municipal parts and 1 583 basic settlement units.
- There are 49 municipalities with the town status, where reside 62.8 % of the region's population (the sixth lowest share in the country).
- In the region the average municipality has over 1 700 inhabitants and covers an area of 11 sq. km.
- The smallest municipalities are Březina and Říkonín, Brno is the largest one. There are 116 municipalities in the region with less than 200 inhabitants. On the average the smallest municipalities are found in subregions of Tišnov, Moravský Krumlov and Boskovice.
- The majority of the population are both usual and permanent residents of the region. There are, however, 62.2 thousand persons who are only usual residents of the region and 62.7 thousand persons who are only permanent residents.

Population

- Average age in the region reached 41.1 years. The highest average age is observed in Brno and in the smallest municipalities (41.6 years), whereas average age of the population in subregions of Kuřim, Židlochovice and Šlapanice is below 40 years.
- The age group under 15 years constitutes 14.0 % of the region's population (the third lowest share nationwide). The age group of 65 years or older comprises 16.5 % of the population (the fifth highest share nationwide). The aging index (115.9 persons of the 65 years or older per 100 persons under 15 years) is the fifth highest in the country, aging index values are lower in the region capital's suburban municipalities.
- Over 43 % of population aged 15 years or older were married and 40 % were never married. The highest share of married population is located in subregions of Šlapanice and Tišnov and the highest one of never married and divorced is observed in Brno and subregion of Mikulov.
- There are 1 568 children born alive for every 1 000 women, fertility rate is below the national average. Number of children born to the current generation of women is lower, average number of live born children increases along with the higher age groups. Number of live born children decreases with higher attained education but it is higher for mothers with a religious belief.
- There are 36.3 thousands foreign citizens living in the region, representing 3.1 % of population. Most of them came from Ukraine, Slovakia and Vietnam.
- Czech ethnicity was declared by 48 % of the region's population, least of all regions, and 21.9 % declared Moravian ethnicity (most of all regions), 23.7 % of population did not respond this voluntary question. Over a half of population in subregions of Znojmo and Boskovice declared Czech ethnicity, almost one third of population in subregion of Hustopeče declared Moravian ethnicity.
- Over a half of the region's population was born in the municipality of their current usual residence, the third highest share among the regions. The lowest share of natives is found in the vicinity of Brno, the highest one in subregion of Veselí nad Moravou.
- Religious belief question was not responded by 42.4 % of population. Of those who responded 334 thousands, i.e. 49.9 % are believers. This is the third highest share in the country. In the region the highest share is observed in subregions of Veselí nad Moravou, Kyjov and Boskovice, while the lowest were found in ones of Ivančice and Mikulov.
- With regard to education attainment, 30.9 % of population aged 15 years or older have an upper secondary education (including post-secondary) and 14.7 % had a tertiary education (second highest rate in the country). A higher share of tertiary or higher educated people is found in vicinity of Brno. Women prevail in the youngest generation of tertiary level educated population.

Economic activity of population

- In the region there are 572.0 thousands of economically active persons (511.8 thousands employed and 60.2 thousands unemployed), 541.0 thousands of economically inactive persons and 50.5 thousands of people the economic activity was not responded. Thus, 49.2 % of the region's population is economically active, the third highest share nationwide.
- Almost a half of economically inactive is falls to the category of non-working pensioners.
- The rate of economic activity is affected by the age structure of the population. Therefore a lower share of economically active population is seen in smaller municipalities (Boskovicko, Tišnovsko) and the highest in Pohořelicko, Slavkovsko and in Brno.

- Most of employed are comprised by employees, entrepreneurs and contributing family workers..Among employed should also be included working pensioners (4.6 % of employed) and women on maternity leave (2.2 % of employed). The highest share of working pensioners in employed population is observed in Brno and the lowest in subregion of Moravský Krumlov.
- In the region 68.4 % of men aged 15 years or older were economically active, their rate of economic activity ranks fourth in the country. However, the rate of economic activity of women is only 52.8 % (ranking eighth in the country).
- With regard to education attainment, most economically active men have lower secondary education (42.4 %), as far as women are concerned, they mostly have an upper secondary education (43.1 %). One fifth of economically active population has a tertiary education (men 20.3 % and women 19.3 %).
- A quarter of employed population works in industry, 7.9 % in construction (the second highest share) and 6.7 % of employed worked in education branch (the highest share in the country).
- With regard to status in employment, 78.3 % of employed persons are employees. Own-account workers and employers constitute 16.6 % of employed (the fourth highest share in the country). The highest share of entrepreneurs was observed in subregions of Šlapanice and Kuřim.

Commuting to work and school

- In the region there are 185.3 thousands commuters to work or school with identified destination of commuting, of which 84.2 % commute to another district of the region. There are 18.9 thousands commuters to another region and 6.4 thousands commute abroad. The destination of commuting was not identified for one third of employed and students.
- Almost 85 % of commuters to work and over 77 % commuters to school commutes daily. The rate of commuting to schools is the second highest among regions. Although more males than females commute to work out of their municipality of usual residence, women more frequently commute to work daily.
- In the region 55 % of commuters use a car (either only or in a combination with another means of transport). This share is the second lowest in the country.
- The most of commuting out of the region is directed to Prague and to Zlínský region. Jihomoravský region is a commuting destination for 42.6 thousands commuters to work or school from other regions. Negative balance of commuting is in Jihomoravský region observed only in the relation to the Capital of Prague.
- Brno is the main commuting destination – it has a positive balance of commuting to work (44.3 thousands of people) and to school (42.3 thousands of people).

Households

- There are 473.5 thousands of housekeeping households in the region, on average there are 2.42 members per one household, the third highest rate among the regions.
- Housekeeping households in the region consist of 233.5 thousands households with 1 one-couple family, 62.1 thousands households with 1 lone-parent family, 10.5 thousands households with 2 or more families, 145.1 thousands one-person households and 22.2 thousands multi-person non-family households.
- One-couple family households (with or without dependent children) comprise 49.3 % of all housekeeping households. The share of one-couple family households exceeded 50 % in 22 subregions. However the total region rate is affected by regional capital Brno, where the share of one-couple family households reaches only 41.3 %.
- In the region 58.4 % of one-couple family households and 51.4 % of lone-parent households are without dependent children.
- The share of lone-parent households follows correspond with growing municipality size. In Brno the share reached 13.0 % of family households, while it reached only 6.9 % in subregion Hustopeče. Mothers with children constitute 84.6 % of lone-parent families, there are, however, also 4.7 thousands fathers with children.
- Of all one-family households, there are 210.0 thousands married couples and 23.0 thousands cohabiting couples. In cohabiting couples, almost a half women are 34 years old or younger and one fifth women are 50 years old or older. On the contrary, in married couples over a half women are 50 years old or older and in 15.6 % women are 34 years old or younger.
- One-person households form 30.6 % of housekeeping households (the sixth lowest in the country). This rate is below 28.0 % in most of subregions. However, one-person households comprise 37.0 % of housekeeping households in Brno. A half of persons living alone are economically inactive.

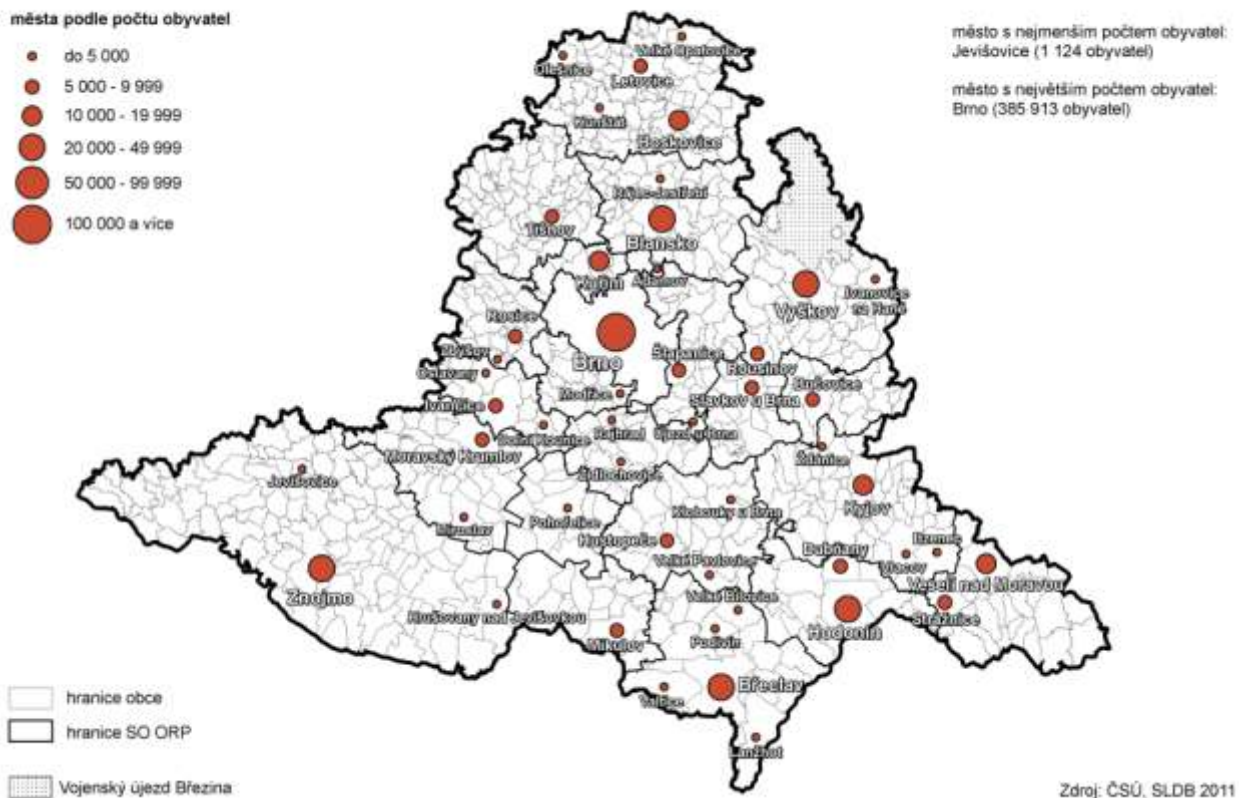
Buildings and dwellings

- *The region's housing stock is comprised by 225.0 thousands of occupied and 34.6 thousands of vacant buildings. Vacant buildings are usually family houses in smaller municipalities, used for seasonal or recreational purposes.*
- *Family houses comprise 89.7 % of occupied buildings, the fourth highest share in the country. While the share of family houses surpassed 90 % in all subregions, it reached only 71.2 % in Brno.*
- *One quarter of occupied buildings are from the pre-war period and another quarter was constructed or renovated in the last 20 years. Average age of occupied apartment building reached 46.9 years, the fourth lowest age among regions.*
- *In the last two decades 49.4 thousands family houses were constructed or renovated (24.5 % of the occupied family houses total) and 2.6 thousands apartment buildings (13.2 %). The highest rate of buildings constructed within the last 20 years is observed in municipalities in the vicinity of the region's capital.*
- *Technical facilities of buildings are comparable regardless of the size group of a given municipality, with the exception of public sewage disposal (the share is lower in smaller municipalities).*
- *The dwelling stock of the region is comprised by 443.4 thousands of occupied and 60.1 thousands of vacant dwellings. There are 224.0 thousands occupied dwellings in family houses (the share of 50.5 % is the sixth highest among the regions).*
- *There are 83.6 % of dwellings located in private family houses. In apartment buildings most dwellings are rental (41.0 %) or owned by natural persons (34.8 %).*
- *Availability of piped gas in occupied dwellings reached 83.1 %, the highest rate in the country.*
- *Average occupied dwelling in the region has 66.7 sq. m of useful floor space, 2.56 inhabitants and has 3.84 rooms over 8 sq. m, there are 32.0 sq. m per one person and 0.75 person per one room.*

Geografická mapa Jihomoravského kraje

Správní obvody obcí s rozšířenou působností a města v Jihomoravském kraji

2. Sídelní struktura a způsob bydlení

2.1. Sídelní struktura

Rozlohou i počtem obyvatel je kraj v mezikrajském srovnání na 4. místě

Jihomoravský kraj se rozkládá na ploše 7 195 km². V 673 obcích, které spadají do 7 okresů a 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP), ke dni sčítání žilo 1 163 508 obyvatel. Na rozloze ČR se kraj podílí 9,1 % a na počtu obyvatel 11,1 %, v mezikrajském srovnání je v obou případech na 4. místě.

Současná podoba území kraje je dána zákonem č. 387/2004 Sb., o změně hranic krajů. Od 1. 1. 2005 přešlo do Jihomoravského kraje celkem 25 obcí z kraje Vysočina, všechny do okresu Brno-venkov. Vnitřní hranice mezi okresy kraje byly upraveny na základě vyhlášky č. 513/2006 Sb., kterou se měnila vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů ČR. Bylo sesouladěno území okresů s územím správních obvodů ORP, od 1. 1. 2007 tak došlo ke změně příslušnosti do okresu u 26 obcí.

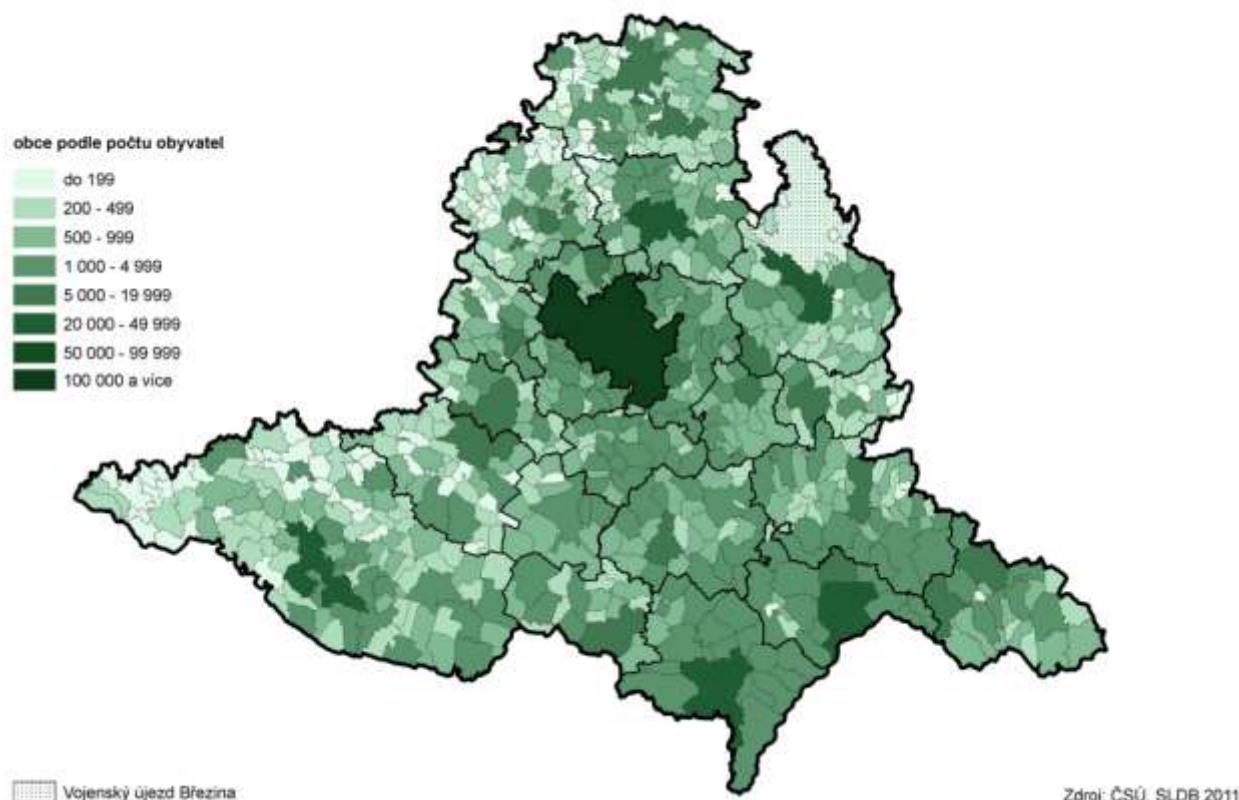
Tab. 2.1.1 Základní ukazatele sídelní struktury podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

	Počet			Hustota obyvatel (osoby/km ²)	Na 1 obec připadá			Podíl obyvatel žijících (%)	
	obyvatel	obcí			rozloha (km ²)	obyvatel	částí obcí	ve městech	v obci s rozšířenou působností
		celkem	z toho měst						
Kraj celkem	1 163 508	673	49	161,7	10,7	1 729	1,3	62,8	54,0
v tom správní obvod ORP:									
Blansko	55 152	43	3	157,0	8,2	1 283	1,4	52,2	37,4
Boskovice	50 556	73	5	98,9	7,0	693	1,6	52,1	22,8
Brno	385 913	1	1	1 676,5	230,2	385 913	48,0	100,0	100,0
Břeclav	58 778	18	5	133,9	24,4	3 265	1,3	66,0	42,1
Bučovice	15 672	20	1	91,6	8,6	784	1,3	40,8	40,8
Hodonín	60 141	18	2	210,3	15,9	3 341	1,1	51,8	41,5
Hustopeče	34 816	28	3	98,0	12,7	1 243	1,0	31,9	16,5
Ivančice	23 708	17	3	137,6	10,1	1 395	1,4	69,7	39,9
Kuřim	22 522	10	1	292,3	7,7	2 252	1,0	51,2	51,2
Kyjov	54 980	42	4	116,9	11,2	1 309	1,1	41,4	20,8
Mikulov	19 234	17	1	78,8	14,4	1 131	1,0	37,9	37,9
Moravský Krumlov	21 799	33	2	62,7	10,5	661	1,2	39,6	26,5
Pohořelice	13 167	13	1	67,4	15,0	1 013	1,2	35,4	35,4
Rosice	24 467	24	2	140,3	7,3	1 019	1,0	38,7	23,5
Slavkov u Brna	21 658	18	1	137,3	8,8	1 203	1,0	28,7	28,7
Šlapanice	63 070	40	3	183,8	8,6	1 577	1,1	24,0	11,3
Tišnov	29 278	59	1	85,5	5,8	496	1,5	30,0	30,0
Veselí nad Moravou	38 104	22	2	111,2	15,6	1 732	1,2	44,5	29,6
Vyškov	50 824	42	3	92,9	13,0	1 210	1,8	58,1	42,1
Znojmo	89 581	111	3	72,1	11,2	807	1,2	42,9	38,1
Židlochovice	30 088	24	2	154,9	8,1	1 254	1,0	22,7	11,8

Rozlohou i počtem obyvatel je největší obcí Brno, nejméně obyvatel má Březina a Říkonín

Počet obcí na území kraje, resp. okresů v současných hranicích, prošel v období zahrnujícím konání 6 populačních cenzů významnými změnami. V roce 1961 k datu konání sčítání byl kraj členěn na 754 obcí. V dalších letech došlo k integraci obcí do větších celků, jejím výsledkem bylo 631 obcí při sčítání v roce 1980. Po roce 1991, kdy existovalo již 645 obcí, proběhlo další osamostatnění obcí až na 673 obcí v roce 2001, což je počet platný i v současnosti. Při srovnání velikostních charakteristik obcí je v čele krajské město Brno. Je rozlohou největší a žije zde třetina obyvatel kraje. Na druhém pólu je rozlohou nejmenší obec Závist (42 ha) a počtem obyvatel (kromě Vojenského újezdu Březina s 3 obyvateli) je nejmenší obec Říkonín s 35 obyvateli. Z pohledu správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) je největším obvodem SO ORP Znojmo, 111 obcí je na ploše 1 242 km² a žije zde po Brně i nejvyšší počet obyvatel. Obce s největší průměrnou rozlohou i nejvyšším průměrným počtem obyvatel jsou v SO ORP Břeclav, naopak rozlohou i počtem obyvatel v průměru nejmenší obce jsou v SO ORP Tišnov.

Velikostní skupiny obcí v Jihomoravském kraji

86 % obcí má pouze jednu část obce

V kraji je 673 obcí, které v době sčítání měly 902 částí obcí¹. Celkem 582 obcí v kraji mělo pouze 1 část, jen ve 4 SO ORP se nachází obce výhradně s jednou částí (SO ORP Kuřim, Mikulov, Slavkov u Brna a Židlochovice). Z obcí má nejvíce částí Brno (48), Letovice (17), Vyškov (14), Blansko a Znojmo (9), Ivančice a Rousínov (7).

Tab. 2.1.2 Sídlní struktura podle velikostních skupin obcí k 26. 3. 2011

	Počet obcí	Podíl (%)	Rozloha obcí (km ²)	Podíl (%)	Počet obyvatel	Podíl (%)	Hustota obyvatel (osoby/km ²)
Kraj celkem	673	100,0	7 195	100,0	1 163 508	100,0	161,7
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	116	17,2	720	10,0	14 790	1,3	20,5
200 - 499	195	29,0	1 356	18,8	65 272	5,6	48,1
500 - 999	180	26,7	1 725	24,0	129 819	11,2	75,2
1 000 - 4 999	159	23,6	2 366	32,9	309 730	26,6	130,9
5 000 - 19 999	17	2,5	496	6,9	132 144	11,4	266,3
20 000 - 49 999	5	0,7	302	4,2	125 840	10,8	417,1
50 000 a více	1	0,1	230	3,2	385 913	33,2	1 676,5

72 % obcí má pouze jednu základní sídelní jednotku

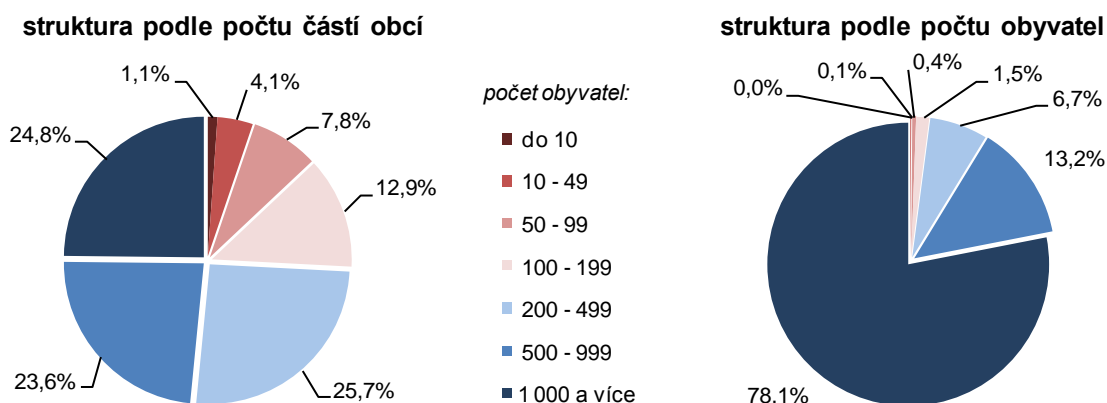
Přesnější územní identifikaci, než jakou poskytují jednotky katastrální území, obec a část obce, poskytuje základní sídelní jednotka (ZSJ)². V obcích kraje bylo ke dni sčítání celkem 1 583 ZSJ. Celkem 485 obcí mělo pouze jednu ZSJ, na druhé straně v Brně je 283 ZSJ, ve Vyškově 36 ZSJ, v Letovicích 33 a ve Znojmě 32 ZSJ. Ze SO ORP byl nejvyšší podíl obcí s 1 ZSJ v Mikulově (82,4 % celkového počtu obcí), naopak v SO ORP Vyškov měla téměř polovina obcí více než 1 ZSJ

¹ Část obce je evidenční sídelní jednotka se samostatnou řadou čísel popisných a evidenčních, je zpravidla totožná s katastrálním územím a musí být územně celistvá, ale její zástavba souvislá být nemusí.

² ZSJ je základní skladebnou částí sídelního útvaru, zahrnuje pouze zastavěné části katastrálního území. Používá se zejména ke statistickému sledování sociálně-ekonomických a územně-technických jevů přímo souvisejících s osídlením.

(47,6 %). Celkem 55 ZSJ v kraji mělo 5 nebo méně obyvatel (žilo zde celkem 154 obyvatel), na druhé straně např. v ZSJ Vinohrady v Brně bylo sečteno 12 836 obyvatel.

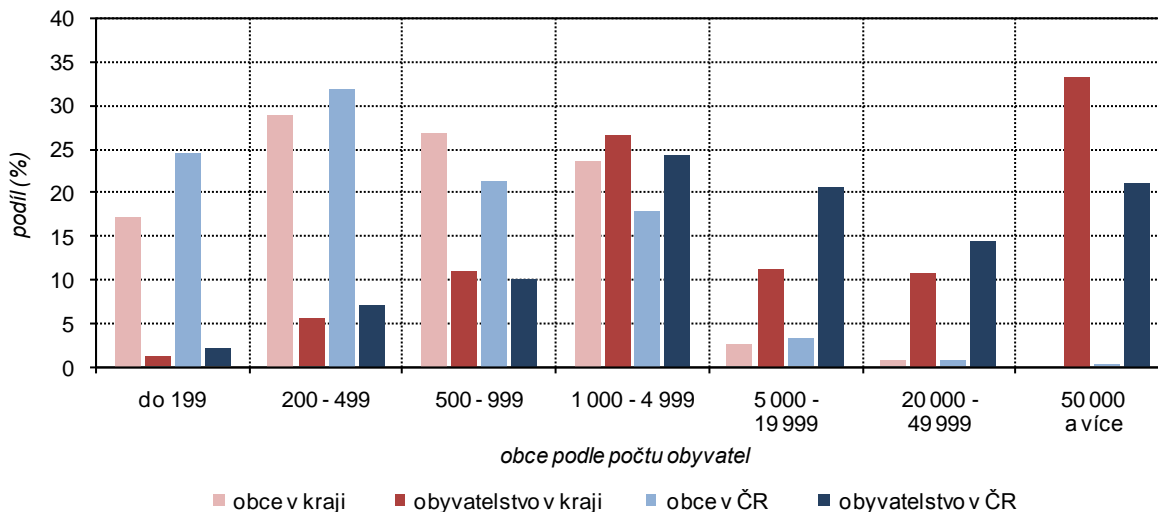
Graf 2.1 Velikostní struktura částí obcí v Jihomoravském kraji

Ve městech žije téměř 63 % obyvatel kraje

V Jihomoravském kraji je 49 měst, v nichž žije obyvatel 731,3 tisíc obyvatel. Podíl městského obyvatelstva dosahuje 62,8 %, což je 6. nejnižší hodnota mezi kraji (ČR 69,9 %). Proti roku 1961 je počet měst více než dvojnásobný (22 měst), proti roku 2001 přibyla 2 města (Lanžhot a Velké Bílovice v okrese Břeclav). Největším městem je Brno, nejmenším jsou Jevišovice (1 124 obyvatel). Podíl městského obyvatelstva byl kromě Brna nejvyšší v SO ORP Ivančice (69,7 %). Nejvyšší podíl venkovského obyvatelstva byl zjištěn v SO ORP Židlochovice (77,3 %), tento podíl byl nejvyšší i ve srovnání se správními obvody ostatních krajů ČR.

Graf 2.2 Sídelní struktura obcí Jihomoravského kraje a České republiky (bez Hl. m. Prahy)

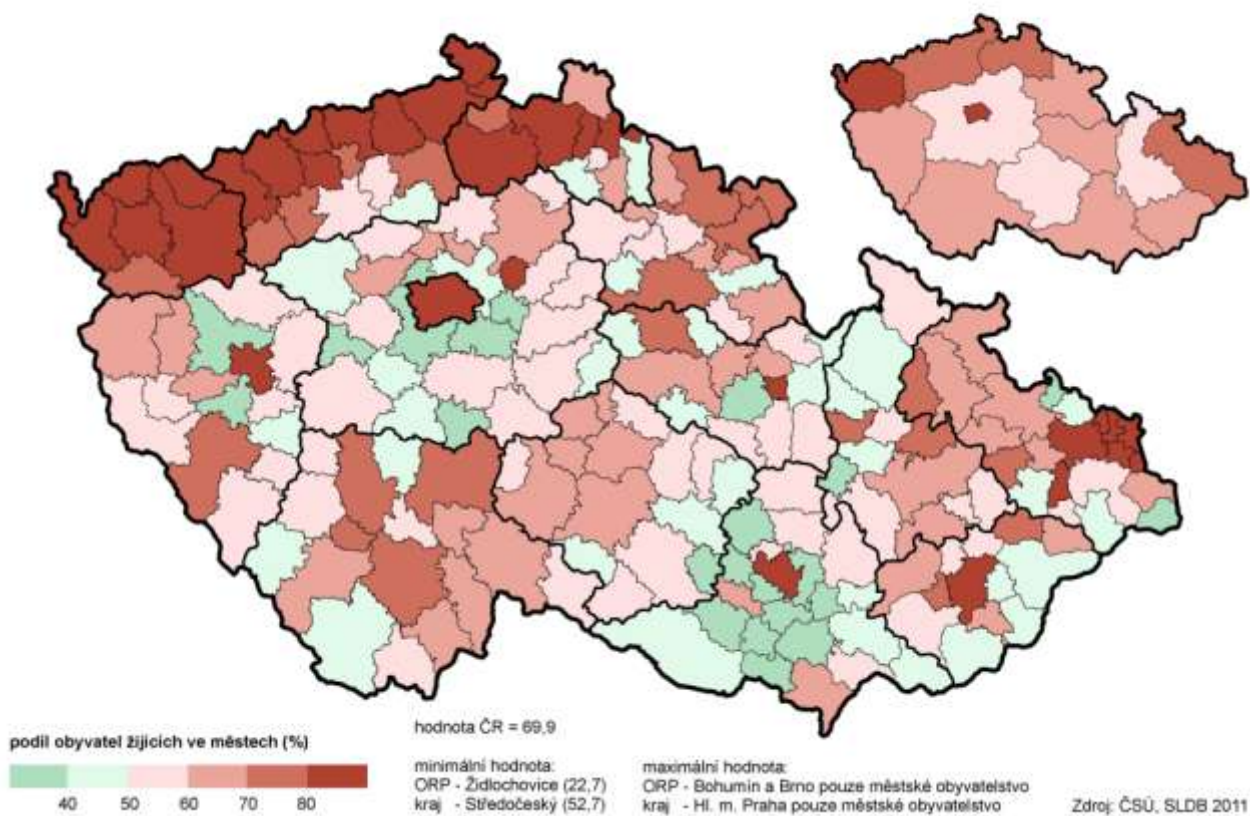
V kraji je 116 obcí, v nichž žije méně než 200 obyvatel

V rozdělení 673 obcí do velikostních skupin podle počtu obyvatel je na jedné straně Brno jako zástupce největší velikostní skupiny a 5 okresních měst ve velikostní skupině 20 až 50 tisíc obyvatel. Na druhém pólu je 116 obcí, v nichž žije v každé méně než 200 obyvatel. Ovšem největší počet obcí Jihomoravského kraje se nachází ve velikostní skupině 200 až 499 obyvatel. Celkem 192 obcí tvořilo 29,0 % celku, ovšem žilo zde pouze 5,6 % z počtu obyvatel kraje.

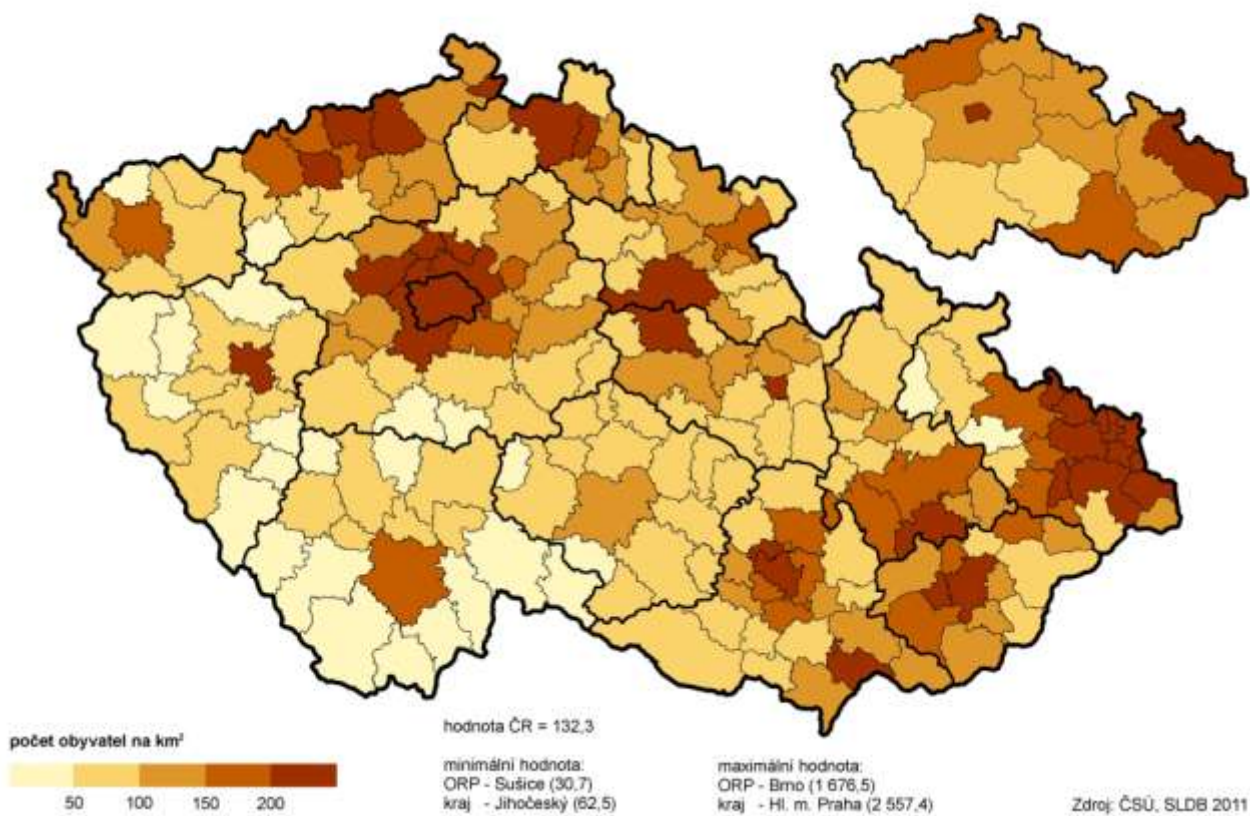
Hustota osídlení je mezi kraji 3. nejvyšší

Obec v Jihomoravském kraji měla v průměru 1 729 obyvatel (7. nejvyšší hodnota mezi kraji, v ČR 1 670 obyvatel na 1 obec), podíl městského obyvatelstva je, jak již bylo uvedeno, až 9. nejvyšší. Hustotou osídlení 162 obyvatel na km² se ale kraj řadí na 3. místo mezi kraji (v ČR 132 obyvatel na km²).

Městské obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích

Hustota obyvatelstva ve správních obvodech ORP a krajích

2.2. Druh pobytu

Co je určující pro vymezení trvalého a obvyklého pobytu

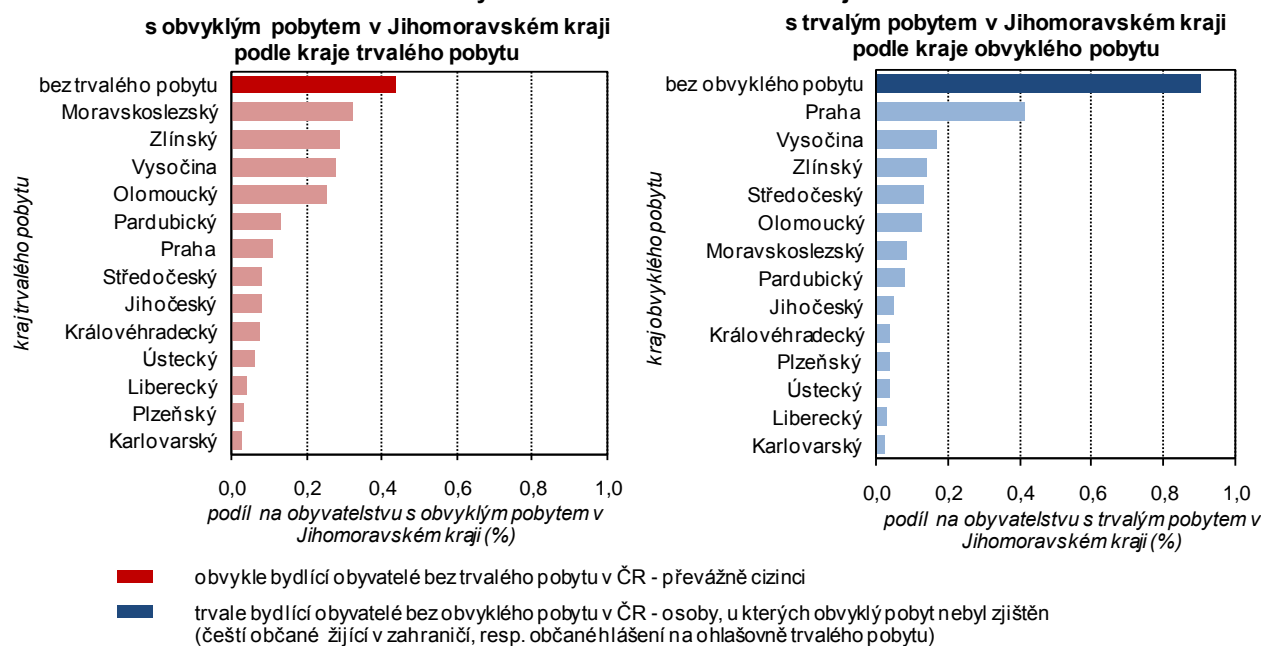
V Jihomoravském kraji mělo ke dni sčítání trvalý pobyt 1 164 033 osob a 1 163 508 osob zde mělo obvyklý pobyt. Trvalý pobyt je dán evidencí obyvatel. Místo obvyklého pobytu je odvozenou charakteristikou a je definováno jako místo, kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod.

Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlícího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium 12 měsíců pobytu na území ČR, případně úmysl dlouhodobého pobytu. Pro upřesnění lze také dodat, že místem obvyklého pobytu osob, pracujících v průběhu týdne mimo domov a vracejících se k rodině o víkend, je bydliště jejich rodiny (bez ohledu na to, zda pracují jinde v zemi nebo v zahraničí). Místem obvyklého pobytu studentů vysokých škol, kteří studují mimo domov, je místo, kde studují, bez ohledu na to, zda žijí v ubytovacím zařízení (koleji) nebo jsou ubytováni v soukromí a nezávisle na tom, zda studují jinde ve své zemi nebo v zahraničí.

2.2.1 Obvykle a trvale bydlící obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí

	Osoby s obvyklým pobytem celkem	v tom s pobytem (%)		Osoby s trvalým pobytem celkem	v tom s pobytem (%)		Rozdíl mezi počtem osob s obvyklým a trvalým pobytem	
		obvyklým i trvalým	jen obvyklým		trvalým i obvyklým	jen trvalým	celkem	%
Kraj celkem	1 163 508	94,7	5,3	1 164 033	94,6	5,4	-525	-0,0
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	14 790	95,2	4,8	14 343	94,2	5,8	447	3,1
200 - 499	65 272	95,6	4,4	65 035	93,9	6,1	237	0,4
500 - 999	129 819	95,2	4,8	130 789	94,5	5,5	-970	-0,7
1 000 - 4 999	309 730	95,6	4,4	315 166	94,5	5,5	-5 436	-1,7
5 000 - 19 999	132 144	94,5	5,5	132 287	94,4	5,6	-143	-0,1
20 000 - 49 999	125 840	95,3	4,7	126 961	94,5	5,5	-1 121	-0,9
50 000 a více	385 913	93,4	6,6	379 452	95,0	5,0	6 461	1,7

Graf 2.3 Obyvatelstvo Jihomoravského kraje

V grafech není znázorněn převažující podíl obyvatel, kteří mají současně obvyklý i trvalý pobyt v Jihomoravském kraji.

Pobyt jen obvyklý a jen trvalý

Velká většina osob v Jihomoravském kraji zde měla pobyt obvyklý i trvalý, resp. trvalý i obvyklý. Existují zde ovšem 2 malé skupiny obyvatel – z celkového počtu osob s obvyklým pobytem zde 62,2 tisíc osob mělo pobyt jen obvyklý. Druhou skupinou je 62,7 tisíc osob z počtu obyvatel s trvalým pobytem, které zde měly pouze trvalý pobyt. Jde o osoby s trvalým pobytem v kraji, které žijí v jiném kraji nebo v cizině.

Osoby bez obvyklého a bez trvalého pobytu

Ze skupiny osob, které v kraji měly pouze obvyklý pobyt, měla většina trvalý pobyt v jiných krajích ČR. Bylo zde však i 5,0 tisíc osob, převážně cizinců (0,4 % počtu obyvatel s obvyklým pobytem), které neměly trvalé bydliště v ČR. Obdobně ze skupiny osob s trvalým pobytem měla část osob obvyklý pobyt v jiných krajích. U části osob ale nebylo místo obvyklého pobytu zjištěno (10,5 tisíc osob, tj. 0,9 % s trvalým pobytem). Zčásti jde o české občany žijící v zahraničí, resp. o občany hlášené na ohlašovně trvalého pobytu.

Počet obyvatel s obvyklým pobytem v kraji je nižší než počet osob s trvalým pobytem

Rozdíl mezi počtem osob s obvyklým pobytem a trvalým pobytem je záporný, tato skutečnost je společná všem krajům, s výjimkou Hl. m. Prahy (+ 32,8 tisíc osob) a Středočeského kraje (+ 20,3 tisíc osob). Rozdíl 525 osob je však mezi kraji nejnižší, např. v Moravskoslezském kraji dosáhl 27,8 tisíc osob. V rámci Jihomoravského kraje byl kladný rozdíl zaznamenán v Brně a v SO ORP v zázemí krajského města (Kuřim, Rosice, Slavkov u Brna, Šlapanice, Tišnov a Židlochovice).

2.3. Způsob bydlení**Většina obyvatel bydlí v domech ...**

Obyvatelstvo podle způsobu bydlení lze rozdělit na osoby bydlící v domech, což je převažující způsob bydlení, k datu sčítání tak bydlelo 99,5 % obyvatel kraje. Další část tvořily osoby bydlící v objektech mimo bytový fond (0,4 % obyvatel) a 0,1 % obyvatel tvořili bezdomovci.

Tab.2.3.1 Obyvatelstvo podle způsobu bydlení

	Celkem	v tom		
		v bytech	v zařízeních	jinde
Bydlící osoby v domech	1 158 196	1 136 680	17 886	3 630
v tom:				
rodinné domy	652 328	651 166	925	237
bytové domy	476 787	474 338	2 284	165
ostatní budovy	29 081	11 176	14 677	3 228
v tom:				
ubytovací zařízení	13 834	2 533	10 963	338
z toho:				
ubytovny a svobodárny	3 193	195	2 818	180
studentské koleje	2 715	69	2 611	35
domovy důchodců	4 045	469	3 535	41
penziony pro důchodce	1 835	1 570	251	14
ústavy sociální péče pro postižené	1 469	72	1 383	14
nemocnice, léčebná zařízení, lázeňské ústavy	603	16	561	26
zařízení pro krátkodobé ubytování	612	210	319	83
azylová zařízení	298	33	265	-
věznice, vazební věznice	1 076	38	1 038	-
provozní budovy ¹⁾	12 658	8 346	1 531	2 781
Bydlící osoby v objektech mimo bytový fond	4 156	x	30	4 126
z toho:				
rekreační chata, chalupa	2 433	x	x	2 433
nouzové obydlí, přístřeší	1 620	x	x	1 620
mobilní (pohyblivé) obydlí	73	x	x	73

¹⁾ provozní budovy s byty, správní úřady (ohlašovny pobytu) a jiné budovy nesloužící k bydlení

... a v bytech

Z osob bydlících v domech 98,1 % obyvatel bydlelo v bytech a 1,5 % v zařízeních. V členění osob bydlících v domech podle druhu budovy bydlelo 56,3 % osob v rodinných domech, v bytových domech 41,2 % z bydlících v domech a na ostatní budovy připadlo 2,5 % bydlících osob v domech. Největší část osob bydlících v ostatních budovách bydlela v ubytovacích zařízeních (47,6 %), z toho nejpočetnější zastoupení měly osoby bydlící v domovech důchodců, v ubytovnách a svobodárnách a studentských kolejích. Z celkového počtu osob bydlících v ubytovacích zařízeních ale pouze 18,3 % bydlelo v bytech. Naproti tomu z 12,7 tisíc osob bydlících v provozních budovách bydlelo 65,9 % z nich v bytech.

Až toto sčítání přineslo první informace o bezdomovcích

Problematika bezdomovců se při minulých sčítáních nijak neřešila, ucelené informace o této skupině obyvatel byly získány poprvé v historii. Sčítání se ale netýkalo skupiny lidí, kteří žijí na ulici, s úřady nekomunikuje, komunikovat nechce a ani se nezajímá o nabízenou pomoc. Informace se vztahují na osoby, které využívají služeb azylových domů, domů na půli cesty, v noclehárnách, v nízkoprahových denních centrech a dalších sociálních zařízeních.

Mezi bezdomovci převládají muži

V Jihomoravském kraji tak podle výsledků tohoto šetření bylo ke dni sčítání 1 156 lidí bez domova. Převažují mezi nimi muži, ženy tvořily pouze 22,9 % celkového počtu. Většina sečtených jsou lidé svobodní (48,4 %) nebo rozvedení (37,0 %). Z pohledu vzdělání jsou mezi lidmi bez domova jak lidé bez vzdělání, tak lidé s vysokoškolským vzděláním, převažují však osoby se středním vzděláním bez maturity (47,8 %) a se základním vzděláním (28,3 %).

Tab. 2.3.2 Bezdomovci podle pohlaví, věku a rodinného stavu

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Bezdomovci	1 156	77,1	22,9	2,4	93,6	4,0
z toho podle rodinného stavu:						
svobodní, svobodné	559	80,0	20,0	5,0	94,1	0,9
ženať, vdané	125	63,2	36,8	x	90,4	9,6
rozvedení, rozvedené	428	80,6	19,4	x	95,8	4,2
ovdovělí, ovdovělé	35	34,3	65,7	x	77,1	22,9

Počet sečtených bezdomovců byl mezi kraji 3. nejvyšší

Z hlediska ekonomické aktivity je mezi bezdomovci nejvíce nezaměstnaných (43,9 %), 3,9 % nezaměstnaných bezdomovců hledá stále své první zaměstnání. Čtvrtina bezdomovců (24,6 %) uvedla, že pracuje, 13,5 % jsou nepracující důchodci. Velká část bezdomovců sečtených v Jihomoravském kraji také z Jihomoravského kraje pochází (92,2 %). Ve srovnání s ostatními kraji byl v Jihomoravském kraji sečten 3. nejvyšší počet osob bez domova, nejvíce jich bylo v Moravskoslezském kraji a v Hl. m. Praze.

3. Obyvatelstvo

3.1. Věková struktura

Nejvíce obyvatel kraje je ve věku 30 až 34 let

Mezi obyvateli Jihomoravského kraje bylo ke dni sčítání nejvíce osob ve stáří 35 let. Z 21 323 osob tohoto věku bylo 10 760 mužů (1,9 % z počtu mužů) a 10 563 žen (1,8 % počtu žen). Podle pětiletých věkových skupin bez rozlišení pohlaví bylo nejvíce osob ve věku 30 až 34 let - 98,5 tisíc osob tvořilo 8,5 % obyvatel kraje, následovala skupina osob ve věku 35 až 39 let (97,2 tisíc, tj. 8,4 %) a obyvatelé ve věku 25 až 29 let (85,2 tisíc osob, tj. 7,3 % obyvatel kraje). V členění na desetileté věkové skupiny podle tab. 3.1.1 byl největší díl obyvatel ve věku 25 až 34 let následovaný podílem obyvatel ve věku 35 až 44 let. Z pohledu SO ORP v rámci kraje byl podíl osob ve věku 25 až 34 let nejvyšší pouze ve 4 SO ORP (Brno, Pohořelice, Slavkov u Brna a Vyškov), v ostatních SO ORP byl nejvyšší podíl osob ve věku 35 až 44 let. Výjimkou byl SO ORP Židlochovice, kde byl podíl obou věkových skupin shodný (16,0 %) a SO ORP Mikulov, kde byl nejvíce osob ve věku 55 až 64 let (15,9 %).

Tab. 3.1.1 Obyvatelstvo podle věku a velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo celkem	v tom ve věku (%)								
		0 - 4	5 - 14	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 a více vč. nezjištěno
Kraj celkem	1 163 508	5,5	8,5	12,0	15,8	15,0	12,9	13,8	9,2	7,3
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	14 790	4,8	8,3	12,4	12,8	14,5	13,5	14,2	10,4	9,1
200 - 499	65 272	5,3	9,5	12,6	14,1	14,9	13,2	14,2	9,2	7,1
500 - 999	129 819	5,7	9,6	12,1	14,6	15,3	13,2	13,8	8,8	6,9
1 000 - 4 999	309 730	5,6	9,3	12,3	14,8	15,5	13,2	13,9	8,8	6,6
5 000 - 19 999	132 144	5,5	8,9	11,8	15,1	15,5	12,8	13,9	9,4	7,0
20 000 - 49 999	125 840	5,1	8,1	12,1	15,1	15,1	13,4	14,9	9,0	7,3
50 000 a více	385 913	5,4	7,4	11,8	17,9	14,3	12,3	13,4	9,6	8,1

Pouze na Kuřimsku je více mužů než žen

Mezi obyvateli Jihomoravského kraje bylo 567 882 mužů a 595 626 žen. Podíl 51,2 % žen byl mezi kraji 5. nejvyšší (v ČR 51,0 %). Mezi SO ORP v kraji byl nejvyšší podíl žen zjištěn v Brně (52,0 %) a v SO ORP Mikulov (51,4 %), naopak jako jediný SO ORP, ve kterém podíl žen nepřesáhl 50% hranici, byl SO ORP Kuřim (49,9 %).

Tab. 3.1.2 Obyvatelstvo podle pohlaví a věku a index stáří podle velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo celkem	z toho ženy (%)	Počet žen na 1 000 mužů	Z celku podle věku (%)			Index stáří	Průměrný věk	
				0 - 14	15 - 64	65 a více ¹⁾		muži	ženy
Kraj celkem	1 163 508	51,2	1 048,9	14,0	69,5	16,5	115,9	39,5	42,6
v tom obce s počtem obyvatel:									
do 199	14 790	49,6	983,6	13,1	67,4	19,5	146,5	41,3	44,5
200 - 499	65 272	50,0	999,6	14,8	68,9	16,3	108,6	39,6	42,3
500 - 999	129 819	50,3	1 014,1	15,4	69,0	15,7	100,4	39,1	41,9
1 000 - 4 999	309 730	50,6	1 025,3	15,0	69,6	15,4	101,6	38,9	42,0
5 000 - 19 999	132 144	51,3	1 052,0	14,5	69,1	16,4	111,9	39,4	42,5
20 000 - 49 999	125 840	51,8	1 076,6	13,2	70,6	16,2	120,7	39,9	43,2
50 000 a více	385 913	52,0	1 081,5	12,7	69,6	17,6	135,8	39,8	43,2

¹⁾ vč. nezjištěného věku

Podíl dětské složky obyvatelstva je o 2,5 bodu nižší než podíl obyvatel ve věku 65 a více let

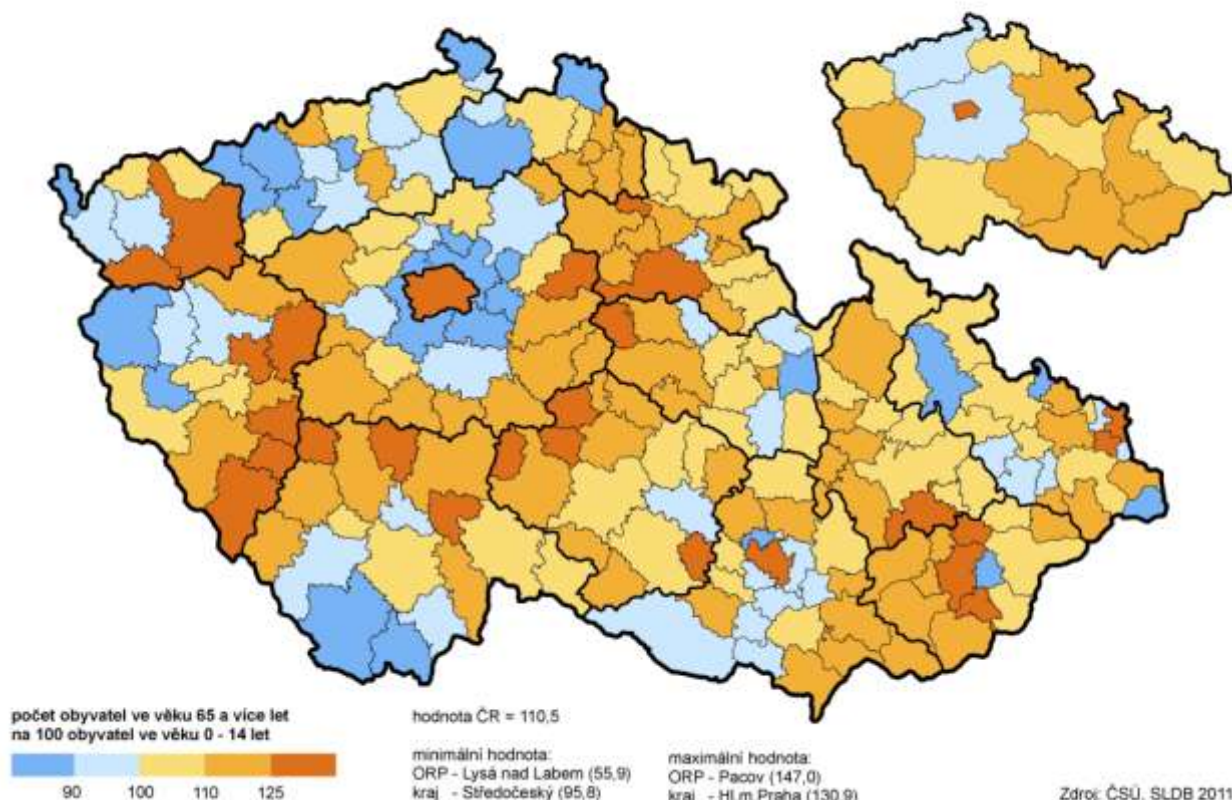
Z pohledu základních věkových skupin tvořily největší podíl obyvatel v kraji osoby v produktivním věku - 69,5 % byl 6. nejvyšší podíl mezi kraji. Následoval podíl osob ve věku 65 a více let - 16,5 % byl 5. nejvyšší podíl (v tom započteno i 0,3 % osob s nezjištěným věkem) a nejmenší část tvořily osoby ve věku do 14 let (14,0 % byl naopak 3. nejnižší podíl v mezikrajském srovnání). V SO ORP kraje se podíl dětské složky obyvatel pohyboval od 12,7 % v Brně po 16,5 % v SO ORP Kuřim, podíl osob ve věku 15 až 64 let byl v rozmezí od

67,6 % v SO ORP Tišnov po 71,6 % v SO ORP Mikulov. Podíl osob ve věku 65 a více let byl nejnižší v SO ORP Mikulov (14,0 %) a nejvyšší v SO ORP Tišnov (17,3 %).

V populaci ve věku do 51 let je více mužů

Z hlediska počtu obyvatel podle pohlaví a jednoletých věkových skupin je možno uvést, že až do věku 51 let mají v populaci převahu muži, i když převahu nijak výraznou. Maximum bylo zaznamenáno u 11letých osob, kde chlápci tvořili 52,7 % celku. V obyvatelstvu kraje ve věku 52 a více let již převažují ženy. Převaha postupně narůstá, např. ve věku 70letých ženy tvoří již 55,5 % celku a ve věku 85 let již 70,2 % z celkového počtu obyvatel v tomto věku.

Index stáří ve správních obvodech ORP a krajích

Průměrný věk obyvatel kraje je téměř shodný s průměrem ČR

Průměrný věk obyvatel v době sčítání byl 41,1 roku (mezi kraji 7. nejvyšší hodnota, v ČR 41,0 roku). Nejstarší obyvatelstvo celkem bylo v Brně (41,6 roku), nejmladší v SO ORP Kuřim (39,4 roku). Ovšem muži měli nejvyšší průměrný věk v SO ORP Blansko (40,1 roku), ženy v SO ORP Kyjov (43,3 roku). Nejnižší průměrný věk mužů byl zjištěn v SO ORP Židlochovice (38,4 roku) a nejnižší průměrný věk žen v SO ORP Kuřim (40,4 roku).

Tab. 3.1.3 Obyvatelstvo podle pohlaví, hlavních věkových skupin a velikostních skupin obcí

	Muži	v tom podle věku (%)			Ženy	v tom podle věku (%)		
		0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno		0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Kraj celkem	567 882	14,7	71,7	13,6	595 626	13,3	67,4	19,3
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	7 456	0,2	0,9	0,2	7 334	0,2	0,8	0,3
200 - 499	32 642	0,9	4,1	0,8	32 630	0,8	3,6	1,1
500 - 999	64 456	1,8	8,1	1,4	65 363	1,6	7,3	2,0
1 000 - 4 999	152 929	4,2	19,4	3,4	156 801	3,8	17,7	4,8
5 000 - 19 999	64 397	1,7	8,1	1,5	67 747	1,6	7,6	2,2
20 000 - 49 999	60 598	1,5	7,7	1,4	65 242	1,3	7,5	2,1
50 000 a více	185 404	4,4	23,4	4,8	200 509	4,1	22,8	6,8

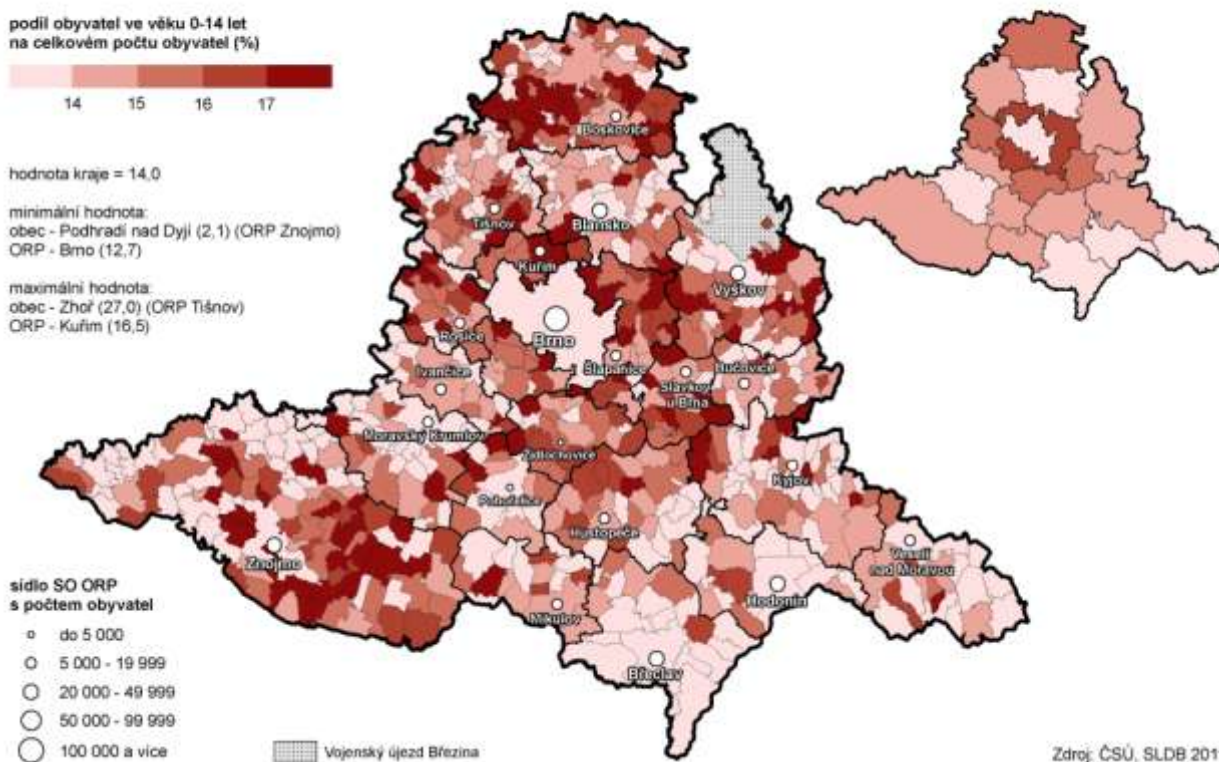
Nejstarší a nejmladší obec v kraji

Z obcí Jihomoravského kraje byl nejvyšší průměrný věk zjištěn v obci Nelepeč-Žernůvka (okres Brno-venkov), a to 63,1 roku (v obci s 92 obyvateli je domov důchodců) a v Podhradí nad Dyjí v okrese Znojmo (56,9 roku). Naopak věkově nejmladšími obcemi jsou obec Zhoř (34,5 roku) a obec Popůvky (34,8 roku), obě obce z okresu Brno-venkov.

Na 100 dětí do 14 let připadá 116 osob starších 65 let

Index stáří udává, že na 100 osob ve věku do 14 let v kraji připadlo 115,9 osob starších 65 let (5. nejvyšší hodnota mezi kraji, v ČR 110,5). Z kartogramu s indexem stáří je zřejmé, že nejpříznivější hodnoty indexu stáří jsou v okolí krajského města - SO ORP Kuřim 87,8; Židlochovice 92,1 a Šlapanice 94,2. V těchto obvodech je i nejvyšší podíl osob ve věku do 14 let na obyvatelstvu celkem – SO ORP Kuřim 16,5 %, Šlapanice 16,2 % a Židlochovice 15,6 %. V kraji je celkem 17 obcí, v nichž děti tvoří nejméně pětinu obyvatel. Nejvyšší podíl dětí byl zjištěn v obci Zhoř (27,0 %) a Skrchov (okres Blansko, 22,2 %).

Děti v obcích a správních obvodech ORP Jihomoravského kraje

3.2. Rodinný stav

Více než 43 % obyvatel kraje starších 15 let žije v manželství

Ke struktuře obyvatel ve věku 15 a více let podle rodinného stavu je třeba uvést, že 0,1 % obyvatel kraje představují osoby s nezjištěným rodinným stavem a také osoby s registrovaným partnerstvím. Celkem se jednalo o 1,7 tisíc osob, z toho ale osoby s registrovaným partnerstvím činily jen několik desítek. Z obyvatel kraje, u nichž byl zjištěn rodinný stav, tvořily největší skupinu osoby žijící v manželství (43,3 % obyvatel okraje), svobodní tvořili 40,0 % obyvatel, rozvedení 9,4 % a ovdovělí 7,4 % obyvatel kraje. Zatímco podíl svobodných byl mezi kraji 5. nejvyšší a shodný s hodnotou ČR, podíl rozvedených byl naopak 4. nejnižší a nižší než průměr ČR (10,3 %).

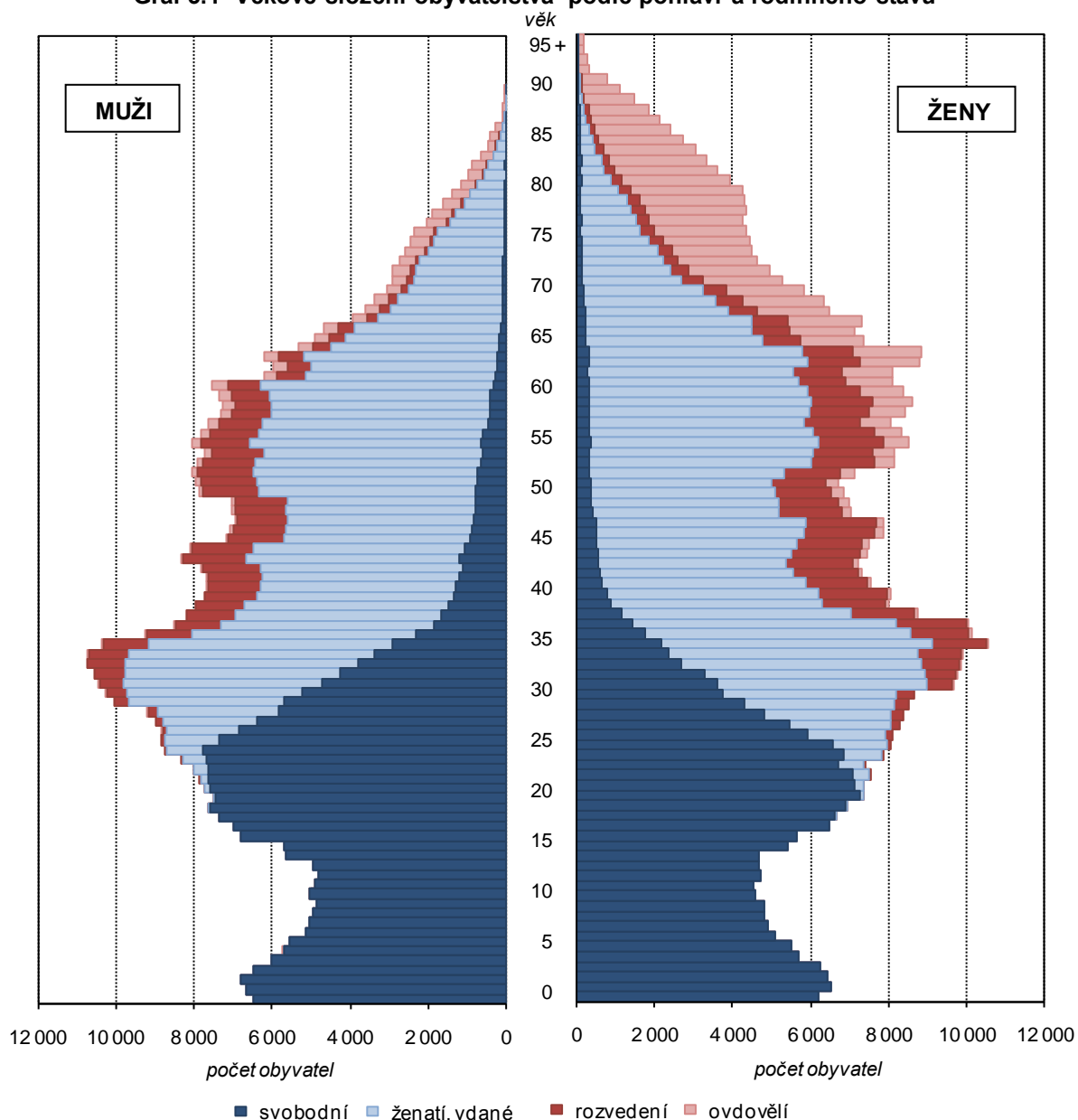
Nejméně ženatých či vdaných žije v Brně a na Mikulovsku

Z pohledu SO ORP v kraji dominovalo Brno a SO ORP Mikulov, byl zde nejvyšší podíl svobodných (41,6 %, resp. 41,1 %), nejvyšší podíl rozvedených (11,4 %, resp. 9,4 %) a nejnižší podíl ženatých či vdaných (40,0 %, resp. 42,4 %). Nejnižší podíl svobodných byl zjištěn v SO ORP Blansko (37,8 %), nejnižší podíl rozvedených v SO ORP Veselí nad Moravou a Hustopeče (7,1 %), nejvyšší podíl ženatých či vdaných byl zjištěn v SO ORP Šlapanice (46,9 %). Podíl ovdovělých se pohyboval od 6,1 % v SO ORP Kuřim po 8,2 % v SO ORP Kyjov.

Tab. 3.2.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, rodinného stavu a věku

	Muži	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Celkem	567 882	44,9	44,4	8,1	2,4	595 626	35,2	42,2	10,5	12,1
z toho ve věku:										
15 - 19	32 556	99,8	0,1	0,1	0,0	31 122	99,7	0,2	0,0	0,0
20 - 24	38 859	97,7	1,9	0,1	0,0	37 572	93,1	6,4	0,4	0,0
25 - 29	43 843	82,4	16,3	1,2	0,0	41 376	65,4	31,6	2,8	0,1
30 - 34	50 642	50,8	43,9	5,1	0,0	47 872	32,7	58,3	8,5	0,3
35 - 39	49 704	28,8	59,8	11,0	0,2	47 494	15,5	67,0	16,5	0,9
40 - 49	78 007	15,6	65,8	17,9	0,5	74 897	7,2	67,8	22,6	2,4
50 - 59	76 570	9,3	71,5	17,3	1,7	78 917	4,1	68,8	19,3	7,8
60 - 69	65 777	4,8	78,2	11,8	5,0	76 869	3,3	61,7	14,0	20,9
70 a více let	46 659	2,7	73,6	5,3	18,3	78 809	2,9	29,4	7,9	59,8

Graf 3.1 Věkové složení obyvatelstva podle pohlaví a rodinného stavu

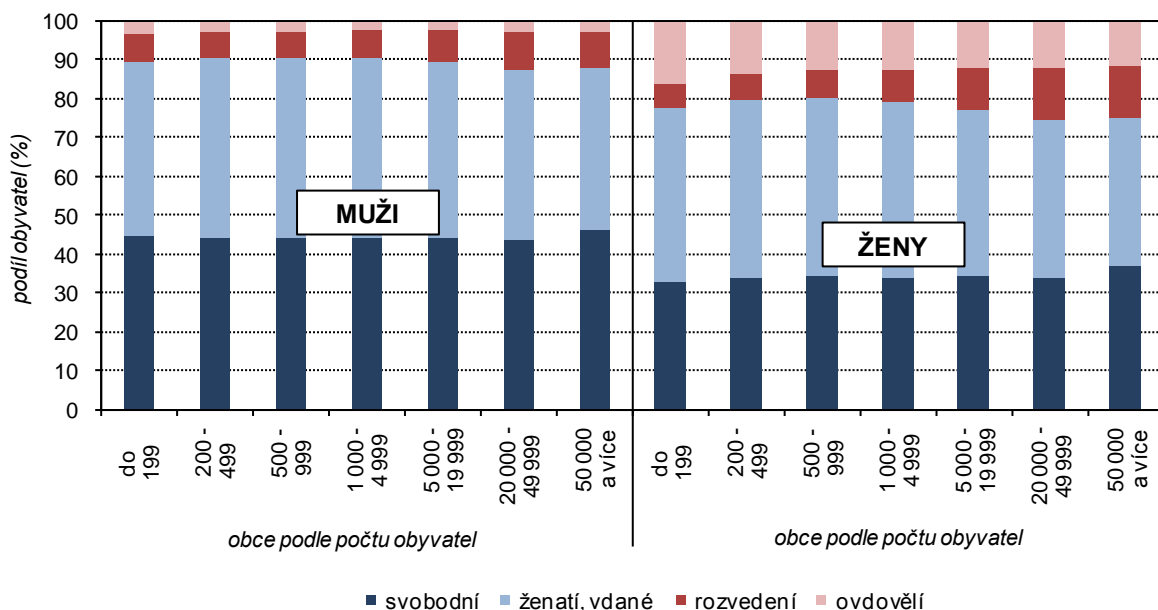
Polovina mužů ve věku 30 až 34 let je svobodná, ...

Z hlediska věku s rostoucí věkovou skupinou klesá podíl svobodných, ovšem zatímco polovina mužů ve věku 30 až 34 let je ještě svobodná, u žen ve stejném věku je to již jen třetina. Dokladem vyššího dožitého věku žen je

... tři pětiny žen ve věku 70 a více let jsou vdovy

vysoký podíl ovdovělých žen ve věkové skupině nad 70 let a také rozdíl mezi podílem osob žijících v manželství – na jedné straně téměř tři čtvrtiny ženatých mužů nad 70 let a na straně druhé necelých 30 % vdaných žen ve věku 70 a více let.

Graf 3.2 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, rodinného stavu a velikostních skupin obcí (ze zjištěných hodnot)

3.3. Plodnost žen

Plodnost žen v kraji je pod průměrem ČR

V březnu 2011 žilo v Jihomoravském kraji 516,3 tisíc žen starších 15 let, kterým se v průběhu života k datu sčítání živě narodilo 782 399 dětí. Na 1 000 žen tak v průměru připadalo 1 568 živě narozených dětí (v ČR 1 577 dětí).

Tab. 3.3.1 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí a věku

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	516 337	23,0	17,6	39,8	12,5	3,7	3,4	1 568
z toho ve věku:								
15 - 19	31 122	80,7	0,9	0,1	0,0	.	18,2	14
20 - 24	37 572	83,4	7,8	1,6	0,2	0,1	6,8	129
25 - 29	41 376	60,8	22,8	10,2	1,1	0,2	5,0	498
30 - 34	47 872	26,6	29,5	34,7	4,9	0,9	3,4	1 218
35 - 39	47 494	11,1	23,0	51,2	10,4	2,4	1,9	1 706
40 - 44	37 601	7,5	20,6	53,6	13,3	3,5	1,5	1 860
45 - 49	37 296	6,5	17,7	54,9	15,4	4,1	1,3	1 946
50 - 59	78 917	5,6	14,4	54,2	19,7	4,9	1,2	2 059
60 - 69	76 869	5,3	16,2	52,2	20,0	5,3	1,0	2 059
70 a více let	78 809	6,3	18,7	45,9	19,1	8,6	1,3	2 106

Pětina žen ve věku 50 a více let měla alespoň 3 děti

Postupný odklon od vícedětného mateřství je zřejmý z počtu dětí připadajících na 1 000 žen podle věkových skupin. Zatímco na 1 000 žen ve věkové skupině 50 až 69 let připadá 2 059 živě narozených dětí, na ženy ve věku 40 až 44 let, které již zřejmě další děti neplánují, připadá pouze 1 860 narozených dětí na 1 000 žen. Prakticky pětina žen ve věku 50 a více let měla alespoň 3 děti, ovšem tento podíl se s klesajícím věkem žen snižuje.

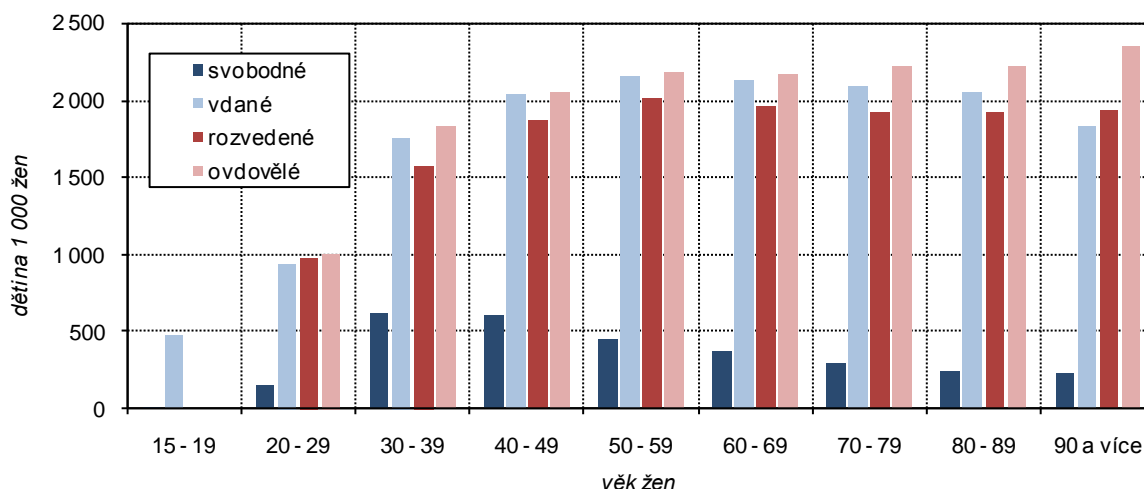
Čtvrtina svobodných žen ...

Z pohledu rodinného stavu jsou tři čtvrtiny z 130,4 tisíc svobodných žen ve věku 15 a více let bezdětných. Na zbylou čtvrtinu připadá 28 327 živě narozených dětí, které se narodily svobodným matkám. Na 1 000 svobodných

... je matkami

žen tak připadá 241 narozených dětí; 11,2 % svobodných žen má 1 dítě; 3,6 % 2 děti, ovšem u 9,8 % svobodných žen nebyl počet dětí zjištěn.

Graf 3.3 Počet dětí na 1 000 žen podle rodinného stavu a věku žen

Většina vdaných, rozvedených a ovdovělých žen má 2 děti

U vdaných, rozvedených i ovdovělých žen vždy tvořily největší podíl ženy se 2 dětmi (55,0 % u vdaných, 46,7 % u rozvedených a 47,0 % u ovdovělých). V přepočtu připadlo 2 200 živě narozených dětí na 1 000 ovdovělých žen, 1 947 dětí na 1 000 vdaných žen a 1 850 dětí na 1 000 rozvedených žen. Podíl nezjištěného počtu dětí byl u těchto 3 skupin vcelku nízký - 1,1 % u vdaných a ovdovělých a 1,4 % u rozvedených.

Tab. 3.3.2 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu narozených dětí a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	516 337	23,0	17,6	39,8	12,5	3,7	3,4	1 568
v tom vzdělání:								
základní vzdělání vč. neukončeného	114 877	24,3	10,9	33,2	18,7	8,4	4,5	1 798
střední vzdělání vč. vyučení (bez maturity)	134 480	10,9	18,4	49,3	16,2	3,8	1,4	1 848
úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	178 224	27,2	20,2	41,0	8,6	1,6	1,4	1 367
vysokoškolské	68 176	35,3	21,2	35,2	6,3	1,1	0,8	1 162
bez vzdělání	2 150	30,7	11,3	22,7	14,2	14,9	6,2	1 885
nezjištěno	18 430	14,8	14,7	19,9	7,4	3,8	39,4	1 567

Se vzrůstajícím stupněm vzdělání žen klesá počet jejich dětí,

Pohled na vztah počtu dětí připadajících na 1 000 žen v závislosti na vzdělání vede ke konstatování, že se vzrůstajícím stupněm vzdělání ženy klesá počet jejich dětí. Jestliže na 1 000 žen bez vzdělání připadalo 1 885 narozených dětí (v ČR 1 888 dětí), na 1 000 žen s vysokoškolským vzděláním to bylo pouze 1 162 dětí (v ČR 1 186 dětí).

... což platí ve všech věkových skupinách matek

Rozdíly v počtu narozených dětí podle vzdělání žen se prolínají i celým věkovým spektrem matek. Ve skupině žen ve věku 30 až 34 let se základním vzděláním (vč. neukončeného a bez vzdělání) připadalo na 1 000 žen 1 541 dětí; u žen s úplným středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným vzděláním vč. nástavbového na 1 000 žen připadlo 1 199 dětí a u vysokoškolsky vzdělaných pouze 935 dětí na 1 000 žen. V dalších věkových skupinách sice přepočtený počet narozených dětí roste, ovšem odstup mezi úrovněmi vzdělání zůstávají.

Věřící matky mají více dětí

Věřící matky bez rozdílu věku, jak je zřejmé z tabulky 3.3.3, mají v přepočtu víc dětí než matky bez náboženské víry.

Tab. 3.3.3 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí, náboženské víry a věku

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Věfící								
Celkem	168 845	20,4	16,2	41,2	15,6	5,1	1,5	1 707
z toho ve věku:								
15 - 29	27 566	78,5	10,8	4,6	0,5	0,1	5,6	230
30 - 49	46 474	14,6	20,7	47,2	13,2	3,6	0,7	1 719
50 a více let	94 624	6,3	15,7	48,9	21,1	7,3	0,7	2 110
Bez náboženské víry								
Celkem	134 818	29,6	18,7	38,5	9,1	2,1	1,9	1 351
z toho ve věku:								
15 - 29	38 106	80,0	10,8	3,7	0,4	0,1	5,1	207
30 - 49	53 361	13,5	25,2	50,2	8,9	1,8	0,5	1 608
50 a více let	43 066	5,1	17,8	55,0	17,2	4,4	0,5	1 999

3.4. Cizinci, státní občanství

Cizinci v kraji tvoří 3 % populace Celkem 96,2 % obyvatel Jihomoravského kraje mělo státní občanství České republiky, u 4,7 tisíc osob nebylo státní občanství zjištěno (0,4 % celku), 3,4 tisíc osob (0,3 %) mělo dvojí státní občanství (ČR a jiné země). Mezi obyvateli kraje tak žilo ke dni sčítání 36,3 tisíc cizinců, což bylo 8,6 % počtu cizinců v ČR. V rámci ČR tvořili cizinci 4,0 % populace, podíl cizinců v Jihomoravském kraji ve výši 3,1 % byl mezi kraji až 7. nejvyšší.

Tab. 3.4.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a státního občanství

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	1 163 508	48,8	51,2	14,0	69,5	16,5
z toho podle státního občanství:						
Česká republika	1 118 975	48,4	51,6	14,2	68,9	16,9
jiné země EU	14 179	58,5	41,5	4,8	91,2	4,0
z toho:						
Bulharsko	628	61,0	39,0	6,8	87,1	6,1
Německo	514	69,3	30,7	3,9	79,2	16,9
Polsko	744	54,2	45,8	4,8	91,9	3,2
Rakousko	572	78,1	21,9	2,4	83,9	13,6
Rumunsko	649	61,3	38,7	5,2	92,9	1,8
Slovensko	9 286	53,6	46,4	5,1	92,6	2,3
evropské země mimo EU	14 043	60,5	39,5	5,4	92,9	1,8
z toho:						
Moldavská republika	723	64,6	35,4	4,7	95,0	0,3
Rusko	974	43,9	56,1	8,3	84,9	6,8
Ukrajina	11 174	61,7	38,3	5,0	94,0	1,0
země Afriky	522	78,0	22,0	8,0	90,8	1,1
země Asie	6 925	57,2	42,8	13,2	84,8	2,0
z toho:						
Mongolsko	887	43,3	56,7	14,7	84,1	1,2
Vietnam	4 078	59,1	40,9	14,1	84,2	1,7
dvojí občanství	3 405	49,9	50,1	34,2	48,6	17,2
z toho:						
ČR a SR	1 614	48,0	52,0	24,1	59,4	16,5
bez státního občanství	146	54,1	45,9	24,7	69,9	5,5
nezjištěno	4 666	59,4	40,6	10,2	70,9	19,0

Tři čtvrtiny cizinců pochází z Evropy, ...

Největší část cizinců v kraji, a to 77,7 %, tvoří Evropané – 39,0 % cizinců pochází ze zemí Evropské unie a 38,7 % z ostatních evropských zemí; 19,1 %

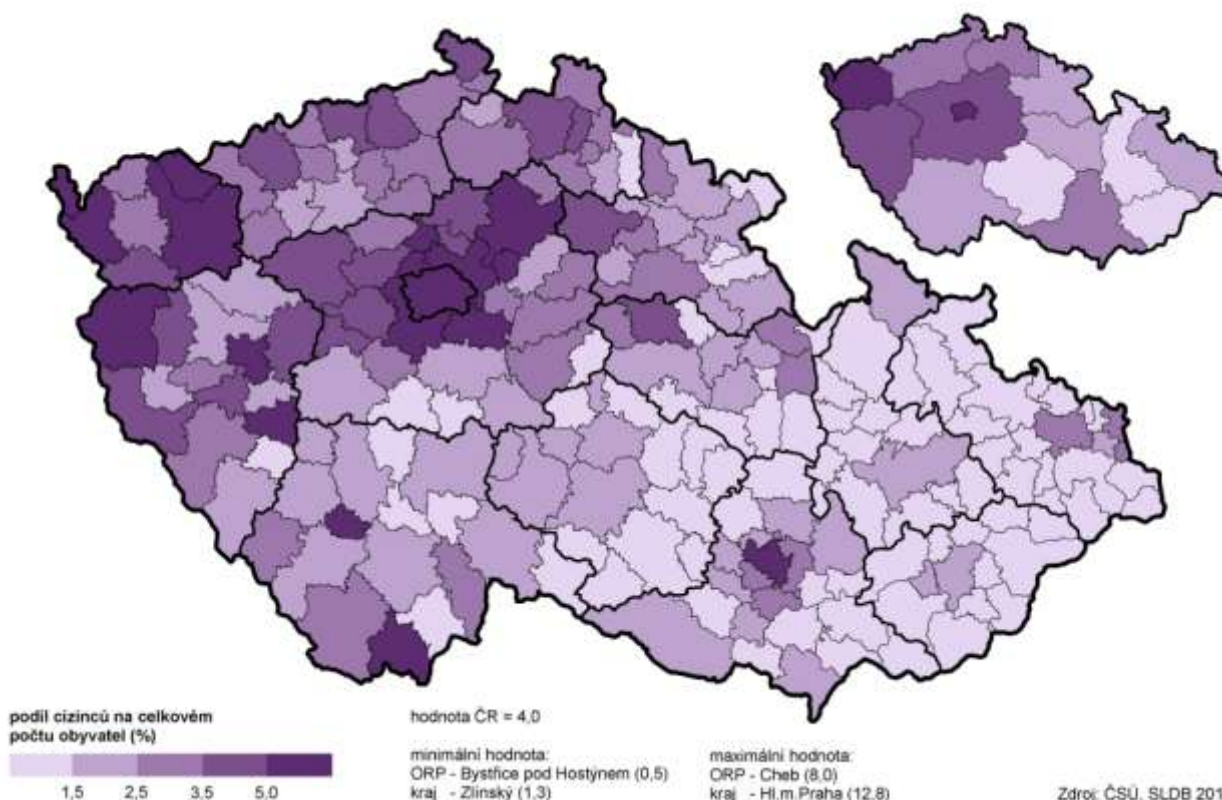
... téměř třetina z nich jsou občané Ukrajiny

cizinců pochází z Asie a 3,2 % pochází z ostatních kontinentů. Nejpočetnější skupinou mezi cizinci jsou občané Ukrajiny (30,8 % všech cizinců), následují občané Slovenska (25,6 % cizinců) a občané Vietnamu (11,2 % cizinců v kraji). Občané Slovenska žijící v Jihomoravském kraji tvoří 11,3 % Slováků v ČR, což je 3. nejvyšší podíl mezi kraji. Obdobou jsou i občané Ukrajiny, tvoří 9,6 % Ukrajinců v ČR, což je rovněž 3. nejvyšší podíl mezi kraji.

Mezi cizinci převažují muži

Zatímco mezi obyvateli kraje se státním občanstvím ČR tvoří nadpoloviční většinu obyvatel ženy, mezi cizinci, ať již pochází z jakékoliv části světa, převažují muži. Výjimkou jsou pouze některé státy (např. občané Běloruska, Ruska, Mongolska s převahou žen). Rozdílné od „domácího“ obyvatelstva je také věkové složení cizinců, kde výrazně převládá věková skupina osob v produktivním věku – tvoří 90,5 % z celkového počtu.

Cizinci ve správních obvodech ORP a krajích

Více než tři pětiny cizinců žije v Brně

Cizinci v kraji jsou soustředěni především v Brně, žilo jich zde 22,6 tisíc, což bylo 62,3 % krajského celku a tvořili 5,9 % obyvatel města. Naproti tomu v nejmenších obcích tvořili občané ČR 99,2 % obyvatel. Ze správních obvodů ORP byl po Brně zjištěn nejvyšší počet cizinců v SO ORP Šlapanice, kde 2,1 tisíc cizinců tvořilo 3,3 % obyvatel. Nejnižší podíl cizinců na obyvatelstvu byl zjištěn v SO ORP Moravský Krumlov (113 cizinců, tj. 0,5% podíl) a v SO ORP Kyjov (455 cizinců, tj. 0,8% podíl).

V kraji jsou i obce bez cizinců

V 74 obcích kraje tvořili občané ČR 100 % obyvatel (53 obcí s počtem obyvatel do 199, 19 obcí s počtem obyvatel v rozmezí 200 až 499 a 2 obce s cca 520 obyvateli). Největší podíl občanů Slovenska byl zjištěn v obcích Sudoměřice v okrese Hodonín (3,5 %), Nové Sady v okrese Vyškov a Popůvky v okrese Brno-venkov (shodně 2,3 %).

3.5. Národnost, mateřský jazyk

Necelá polovina obyvatel kraje se přihlásila k české národnosti

V otázce národnosti využila velká část obyvatel kraje zákonem dané možnosti neodpovídat, národnost tak neuvědlo 275,4 tisíc obyvatel. Podíl osob, které se k národnosti nepřihlásily, sice činil 23,7 % celkového počtu obyvatel, ale byl ve srovnání s ostatními kraji po Zlínském kraji 2. nejnižší. Největší část obyvatel kraje, a to 48,0 %, se přihlásila k české národnosti, podíl byl výrazně nižší proti podílu v ČR (64,3 %) a byl mezi kraji nejnižší.

Tab. 3.5.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a národnosti

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	1 163 508	48,8	51,2	14,0	69,5	16,5
v tom:						
osoby hlásící se k jedné národnosti	843 578	48,1	51,9	13,1	68,9	18,0
z toho národnost:						
česká	558 041	46,2	53,8	14,3	67,6	18,1
moravská	254 380	51,6	48,4	11,5	70,3	18,3
slovenská	14 106	48,3	51,7	3,0	78,1	19,0
polská	772	50,3	49,7	4,4	86,0	9,6
německá	453	61,8	38,2	3,8	58,7	37,5
romská	309	64,4	35,6	17,2	78,0	4,9
bulharská	453	57,8	42,2	5,5	75,3	19,2
maďarská	695	54,0	46,0	2,9	77,6	19,6
mongolská	568	43,3	56,7	18,5	80,5	1,1
ruská	886	38,9	61,1	7,1	81,6	11,3
ukrajinská	4 989	57,0	43,0	6,3	91,9	1,8
vietnamská	2 401	56,3	43,7	17,4	80,5	2,2
osoby hlásící se ke dvěma národnostem	44 579	49,5	50,5	13,7	66,9	19,4
národnost neuvedena	275 351	50,9	49,1	16,7	71,8	11,5

22% podíl osob hlásících se k moravské národnosti byl nejvyšší mezi kraji

Opakem byl podíl osob hlásících se k moravské národnosti, v rámci ČR dosáhl jen 5,0 %, ovšem v Jihomoravském kraji dosáhl 21,9 %, což byl nejvyšší podíl mezi kraji. Třetí nejčetnější národností byla slovenská národnost, která ale jako poslední překročila 1% podíl (1,2 %). Možnost přihlásit se ke 2 národnostem využilo 44,6 tisíc obyvatel (3,8 % obyvatel kraje), v převážné části z tohoto počtu (87,0 %) byla uvedena kombinace národnosti české a moravské.

Tab. 3.5.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a mateřského jazyka

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	1 163 508	48,8	51,2	14,0	69,5	16,5
v tom:						
osoby s jedním mateřským jazykem	1 086 111	48,5	51,5	13,9	69,6	16,6
z toho:						
český	1 026 405	48,2	51,8	14,2	69,2	16,5
moravský	25 698	53,3	46,7	11,5	68,6	20,0
slovenský	16 365	47,4	52,6	2,3	74,9	22,8
polský	742	48,4	51,6	4,2	85,7	10,1
německý	645	58,9	41,1	4,8	53,3	41,9
romský	359	56,3	43,7	18,7	76,9	4,5
anglický	658	73,6	26,4	10,6	85,1	4,3
čínský	488	58,2	41,8	6,6	75,6	17,8
maďarský	792	50,9	49,1	3,3	71,3	25,4
mongolský	515	42,9	57,1	15,3	82,9	1,7
ruský	1 674	38,3	61,7	6,0	86,1	7,9
ukrajinský	4 888	56,6	43,4	4,1	94,0	2,0
vietnamský	2 519	56,6	43,4	11,2	86,7	2,1
osoby se dvěma mateřskými jazyky	34 914	49,8	50,2	15,7	63,6	20,7
nezjištěno	42 483	56,7	43,3	15,8	73,1	11,1

Zatímco na Hustopečsku se k moravské národnosti hlásilo více než 30 % obyvatel, ...

Mezi obyvateli, kteří na otázku národnosti neodpověděli, mírně převažovali muži, z hlediska věkové skladby téměř 72 % neodpovídajících bylo v produktivním věku. Ve správních obvodech ORP v kraji se podíl „neuvedeno“ pohyboval od 20,1 % v SO ORP Veselí nad Moravou do 26,6 % v SO ORP Boskovice. Ze SO ORP kraje je třeba uvést SO ORP Hustopeče, ve kterém byl zaznamenán nejvyšší podíl osob hlásících se k moravské národnosti (30,4 %)

... na Znojemsku to bylo jen 17 % osob

a nejnižší podíl osob hlásících se k české národnosti (41,1 %). Opakem byly SO ORP Znojmo a Boskovice s nejvyšším podílem osob hlásících se k české národnosti (oba 51,9 %) a nejnižším podílem osob hlásících se k moravské národnosti (16,6 %, resp. 17,9 %).

Obce s nejvyššími podíly

Z obcí Jihomoravského kraje se u zjišťování národnosti podíl „neuveďeno“ pohyboval od 2,9 % v obci Říkonín (okres Brno-venkov) do 48,2 % v obci Dlouhá Lhota v okrese Blansko. V obci Říkonín byl zjištěn také nejvyšší podíl obyvatel hlásících se k moravské národnosti, a to 57,1 %. V obci Velký Karlov (okres Znojmo) byl nejvyšší podíl osob hlásících se ke slovenské národnosti (5,9 %), v obci Němčičky (okres Brno-venkov) k ukrajinské národnosti (4,0 %) a v obci Chvalovice (okres Znojmo) byl nejvyšší podíl osob hlásících se k vietnamské národnosti (9,1 %).

Mateřským jazykem 88 % obyvatel kraje je čeština

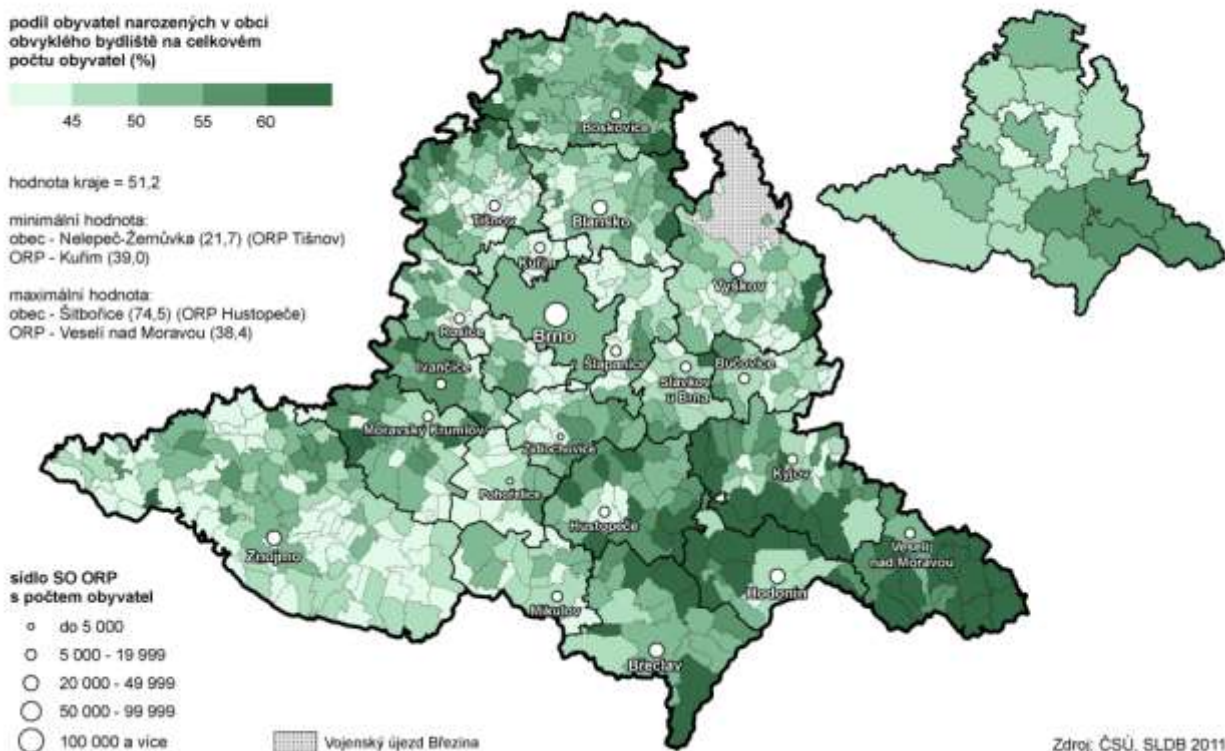
V porovnání s národností byla situace u mateřského jazyka mnohem příznivější, neboť podíl nezjištěno činil pouze 3,7 % z počtu obyvatel kraje; 93,3 % obyvatel uvedlo 1 mateřský jazyk a 3,0 % obyvatel 2 mateřské jazyky. Český jazyk jako mateřský uvedlo 88,2 % z celkového počtu obyvatel kraje, 2,2 % obyvatel uvedlo moravský mateřský jazyk a 1,4 % obyvatel uvedlo slovenský mateřský jazyk. Podíl ostatních jazyků již nepřesáhl 1 %.

3.6. Místo narození

Více než polovinu obyvatel kraje tvoří „rodáci“

Bydliště matky v České republice v době narození mělo 94,3 % obyvatel Jihomoravského kraje, 5,5 % obyvatel se narodilo v zahraničí a u 0,3 % obyvatel kraje nebylo místo narození zjištěno. V kraji k datu sčítání žilo 596,2 tisíc obyvatel, kteří se narodili v obci svého obvyklého pobytu (tzv. „rodáci“). Podíl rodáků tvořil 51,2 % obyvatel kraje, o 4,1 procentního bodu převyšoval průměr ČR a byl 3. nejvyšší mezi kraji (po Zlínském a Moravskoslezském kraji).

Rodáci v obcích a správních obvodech ORP Jihomoravského kraje

Rodnou obec opouští více ženy

Z hlediska pohlaví rodáky tvoří 302,9 tisíc mužů (53,5 % z počtu mužů se zjištěným místem narození) a 293,4 tisíc žen (49,4 % žen se zjištěným místem narození). Podle věkového složení je mezi rodáky 134,9 tisíc osob ve věku do 14 let (82,9 % z osob této věkové skupiny), 389,6 tisíc osob v produktivním věku (48,2 % z osob této věkové skupiny) a 71,8 tisíc osob ve věku 65 a více let (37,4 % z osob této věkové skupiny).

Tab. 3.6.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a podle bydliště matky v době narození

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	1 163 508	48,8	51,2	14,0	69,5	16,5
v tom:						
narození v České republice	1 096 794	48,5	51,5	14,7	69,1	16,2
v tom:						
v obci bydliště	596 245	50,8	49,2	22,6	65,3	12,0
v jiné obci okresu	152 500	45,6	54,4	6,5	75,8	17,7
v jiném okrese kraje	143 113	45,3	54,7	6,9	72,0	21,2
v jiném kraji	152 426	45,5	54,5	3,4	73,7	22,9
narození v zahraničí	63 453	53,1	46,9	2,3	78,0	19,6
z toho ve Slovenské republice	30 105	47,7	52,3	1,3	72,4	26,3
nezjištěno	3 261	58,6	41,4	5,5	48,9	45,7

Podíl rodáků podle velikostních skupin obcí, ...

V dělení podle velikostních skupin obcí byl nejvyšší podíl rodáků zjištěn v Brně jako v obci největší velikostní skupiny (53,8 %), 50% podíl rodáků byl překročen již jen v obcích s počtem obyvatel 1 000 až 4 999 (51,3 %). Nejnižší podíl rodáků byl v obcích s počtem 10 až 20 tisíc obyvatel (46,0 %).

... podle SO ORP ...

Ve správních obvodech ORP, které jsou v nejbližším okolí města Brna, byl podíl rodáků nejvyšší – v SO ORP Kuřim 39,0 %, Šlapanice 42,5 %, Tišnov 45,3 %, Pohořelice 46,2 %, Židlochovice 46,5 % a Rosice 46,6 %. Naopak v obcích v SO ORP Hodonín, Kyjov a Hustopeče přesahoval podíl rodáků hranici 55 % a v SO ORP Veselí nad Moravou dosáhl 58,9 %.

... a podle obcí

V obci Šitbořice (okres Břeclav) tvořili rodáci téměř tři čtvrtiny obyvatelstva (74,5 %), mezi 10 obcemi s nejvyšším podílem rodáků (podíl od 67,8 % do 74,5 %) je 7 obcí z okresu Hodonín, 2 obce z okresu Břeclav a 1 obec z okresu Blansko. Mezi obcemi s nejnižším podílem rodáků jsou obce z nejbližšího zázemí města Brna, podíl rodáků zde nedosahuje ani 30 %.

3.7. Vztah k náboženské víře
Dvě pětiny obyvatel kraje se k otázce náboženské víry nevyjádřilo

Neochota občanů poskytovat o sobě informace se v otázce náboženské víry projevila ve srovnání s otázkou národnosti ještě výrazněji. Zákonem danou možnost na otázku neodpovídat využilo 493,6 tisíc obyvatel Jihomoravského kraje. Podíl osob, které se k náboženské víře nevyjádřily, sice činil 42,4 % celkového počtu obyvatel, ale ve srovnání s ostatními kraji byl po Zlínském kraji (40,4 %) 2. nejvyšší.

Tab. 3.7.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a náboženské víry

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	1 163 508	48,8	51,2	14,0	69,5	16,5
v tom podle náboženské víry:						
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	93 331	45,6	54,4	7,7	76,6	15,7
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	240 664	43,9	56,1	11,1	59,0	29,9
z toho:						
Církev československá husitská	3 843	40,3	59,7	6,1	43,9	50,0
Církev římskokatolická	198 894	43,3	56,7	11,4	57,5	31,1
Českobratrská církev evangelická	6 198	43,3	56,7	10,5	56,3	33,3
Náboženská společnost Svědkové Jehovovi	959	41,0	59,0	8,0	78,0	14,0
Pravoslavná církev v českých zemích	1 898	53,0	47,0	10,2	80,8	9,1
bez náboženské víry	335 805	52,4	47,6	15,6	76,1	8,3
neuveдено	493 578	49,4	50,6	15,5	68,8	15,7

Polovina z těch, kteří se k otázce vyjádřili, jsou věřící

K otázce náboženství se tak v kraji vyjádřilo 669,9 tisíc obyvatel (57,6 % celku). Z tohoto počtu bylo 13,9 % věřících nehlásících se k žádné církvi či náboženské společnosti a 35,9 % věřících hlásících se k církvi či náboženské společnosti. Věřící tak tvořili 49,9 % obyvatel, kteří se k otázce náboženské víry vyjádřili a 50,1 % obyvatel tvořili osoby bez náboženské víry. Podíl věřících (ze zjištěných hodnot) byl ve srovnání s ostatními kraji 3. nejvyšší (po Zlínském kraji s 62,2 % a Kraji Vysočina s 53,3 %).

Vyšší podíl věřících je mezi ženami ...

K otázce víry se vyjádřilo 324,2 tisíc mužů (57,1 % celku) a 345,8 tisíc žen (58,1 % celkového počtu žen). U mužů, kteří odpověď uvedli, převládaly osoby bez náboženské víry – 54,2 % oproti 45,8 % věřících (32,6 % hlásící se k církvi), u žen byla situace opačná – 53,7 % věřících žen (39,0 % hlásící se k církvi) oproti 46,3 % žen bez náboženské víry.

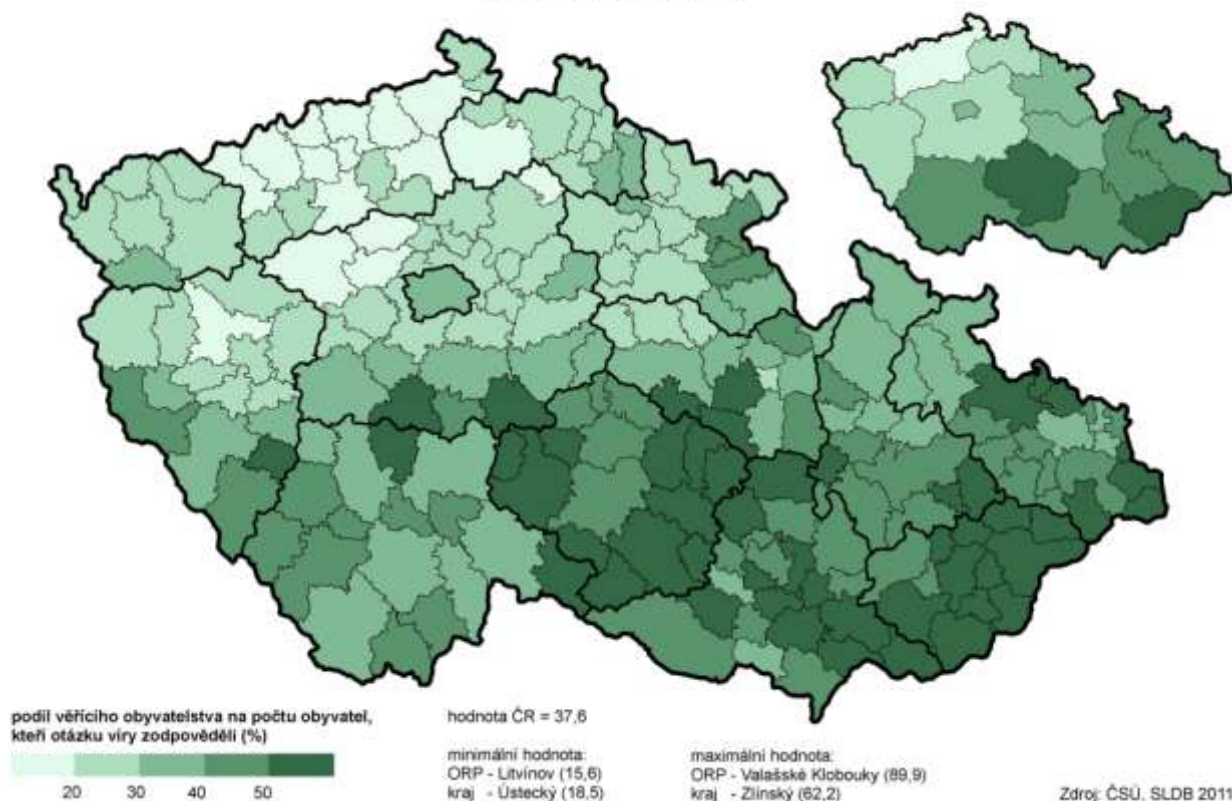
... a mezi osobami ve věku 65 a více let

Z pohledu věkových skupin byl nejnižší podíl věřících (z uvedených hodnot) u osob ve věku do 14 let, a to 39,2 % (30,9 % hlásících se k církvi). U osob ve věku 15 až 64 let podíl věřících tvořil 45,5 % (30,3 % hlásících se k církvi) a u osob ve věku 65 a více let byl podíl věřících nejvyšší, a to 75,6 % (z toho 62,8 % hlásících se k církvi).

Římskokatolickou církev vyznává většina věřících

Celkem 82,6 % věřících v Jihomoravském kraji se přihlásilo k Církvi římskokatolické, k Českobratrské církvi evangelické se hlásilo pouze 2,6 % věřících a k Církvi československé husitské 1,6 % věřících v kraji.

**Věřící obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích
(z uvedených hodnot)**

Nejvyšší podíl věřících je v obcích ve správním obvodu Veselí nad Moravou, nejnižší je na Ivančicku

Ze správních obvodů ORP Jihomoravského kraje se podíl osob, které se k otázce náboženské víry nevyjádřily, pohyboval od 37,9 % v SO ORP Veselí nad Moravou po 46,9 % v SO ORP Pohořelice. Nejvyšší podíl věřících (z uvedených hodnot) byl zjištěn v SO ORP Veselí nad Moravou (75,4 %), Kyjov (65,7 %) a Boskovice (64,0 %). V Brně a v SO ORP Pohořelice byl zjištěn nejvyšší podíl věřících nehlásících se k žádné církvi či náboženské společnosti (15,6 %, resp. 15,2 % osob, které na otázku odpověděly). V SO ORP Ivančice a Veselí nad Moravou byl podíl těchto osob nejnižší (11,4 %, resp. 11,5 %). Nejvyšší podíl osob bez náboženské víry byl zjištěn v SO ORP Ivančice (64,1 %), Mikulov (63,9 %) a Rosice (58,9 %).

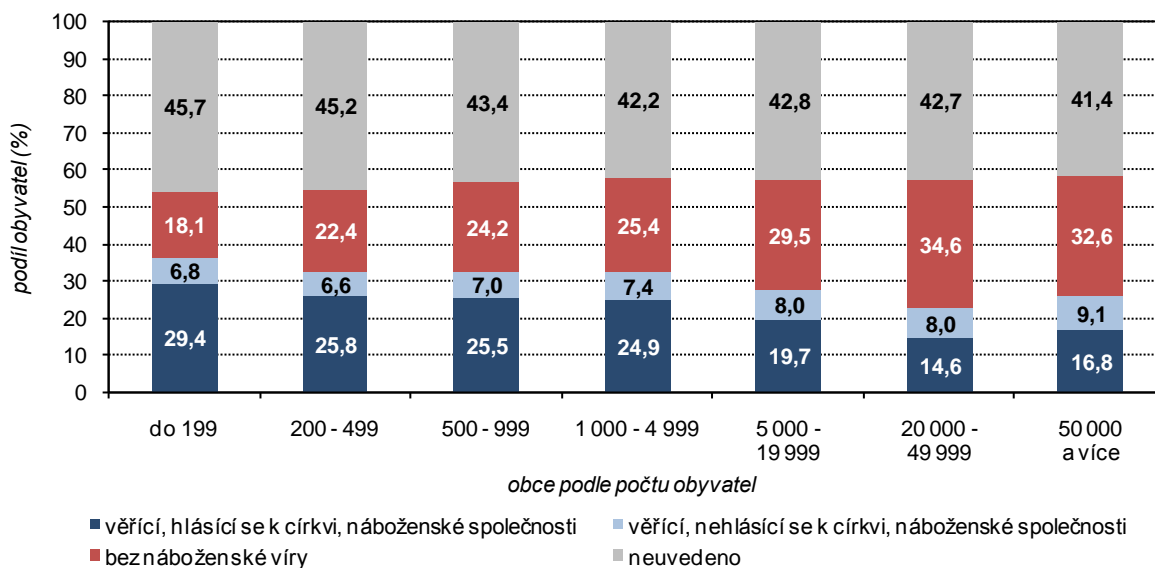
Tab. 3.7.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, náboženské víry a velikostních skupin obcí

	Věřící						Bez náboženské víry		Neuvedeno	
	celkem		muži		ženy		počet	%	počet	%
	počet	%	počet	%	počet	%				
Kraj celkem	333 995	28,7	148 273	44,4	185 722	55,6	335 805	28,9	493 578	42,4
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	5 359	36,2	2 481	46,3	2 878	53,7	2 670	18,1	6 760	45,7
200 - 499	21 147	32,4	9 720	46,0	11 427	54,0	14 590	22,4	29 534	45,2
500 - 999	42 142	32,5	19 171	45,5	22 971	54,5	31 354	24,2	56 315	43,4
1 000 - 4 999	100 183	32,3	45 296	45,2	54 887	54,8	78 751	25,4	130 757	42,2
5 000 - 19 999	36 562	27,7	16 146	44,2	20 416	55,8	39 048	29,6	56 526	42,8
20 000 - 49 999	28 451	22,6	12 041	42,3	16 410	57,7	43 602	34,7	53 775	42,7
50 000 a více	100 151	26,0	43 418	43,4	56 733	56,6	125 790	32,6	159 911	41,4

V malých obcích se na otázku náboženství odpovídalo nejméně, přesto je zde nejvyšší podíl věřících

Neochota odpovídat na otázku náboženské víry byla větší v obcích s nižším počtem obyvatel, zatímco v malých obcích podíl neuvedeno dosáhl 45,7 %, v Brně jako zástupci největší velikostní skupiny, to bylo 41,4 %. Podíl věřících (z uvedených hodnot) byl nejvyšší v obcích do 199 obyvatel (66,7 %) a s rostoucí velikostní skupinou obce se postupně snižoval (200 až 499 obyvatel 59,2 %, 1 000 až 4 999 obyvatel 56,0 %, 20 tisíc až 50 tisíc obyvatel 39,5 %, výjimku tvořilo Brno, kde podíl věřících činil 44,3 %.

Graf 3.4 Obyvatelstvo podle náboženské víry a velikostních skupin obcí

V 15 obcích kraje je mezi těmi, jež odpověděli, více než 90 % věřících

V okrese Znojmo se nachází obec s nejvyšším i nejnižším podílem osob s neuvedenou odpovědí – obec Újezd 67,9 % a Zblovice 10,8 %. Podíl věřících (z uvedených hodnot) byl nejvyšší v obci Lubné (97,0 %) v okrese Brno-venkov a Louka a Petrov (obě obce v okrese Blansko) - 94,4 %, resp. 94,1 %. Hranice 90 % věřících byla překonána celkem v 15 obcích kraje. Naopak v 9 obcích kraje byl zjištěn více než 70% podíl osob bez náboženské víry. Nejvyšší podíl osob bez víry (kromě VÚ Březina) byl zjištěn ve 2 obcích z okresu Znojmo - Podmyče (78,9 %) a Krhovice (77,7 %) a v Oslavanech (okres Brno-venkov), a to 76,0 %.

3.8. Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Téměř 46 % obyvatel kraje ve věku 15 a více let mělo nejméně maturitu nebo vyšší vzdělání

Podle výsledků sčítání mělo 17,6 % obyvatel Jihomoravského kraje ve věku 15 a více let základní vzdělání (vč. neukončeného); 32,3 % obyvatel vykázalo střední vzdělání bez maturity včetně vyučení; 7,0 % obyvatel mělo úplné střední všeobecné vzdělání s maturitou; 19,9 % obyvatel mělo úplné střední odborné vzdělání s maturitou; nástavbové studium vykázalo 2,8 % obyvatel; vyšší odborné vzdělání absolvovalo 1,3 % obyvatel kraje; 2,2 % obyvatel mělo bakalářský vysokoškolský titul; 11,6 % obyvatel mělo magisterský vysokoškolský titul, 0,9 % obyvatel mělo doktorské vysokoškolské vzdělání; bez vzdělání bylo 0,4 % obyvatel a u 4,2 % obyvatel kraje nebylo vzdělání zjištěno. V souhrnu bylo v kraji 14,7 % vysokoškolsky vzdělaných osob, tento podíl byl mezi kraji 2. nejvyšší (po Hl. m. Praze s podílem 23,6 %).

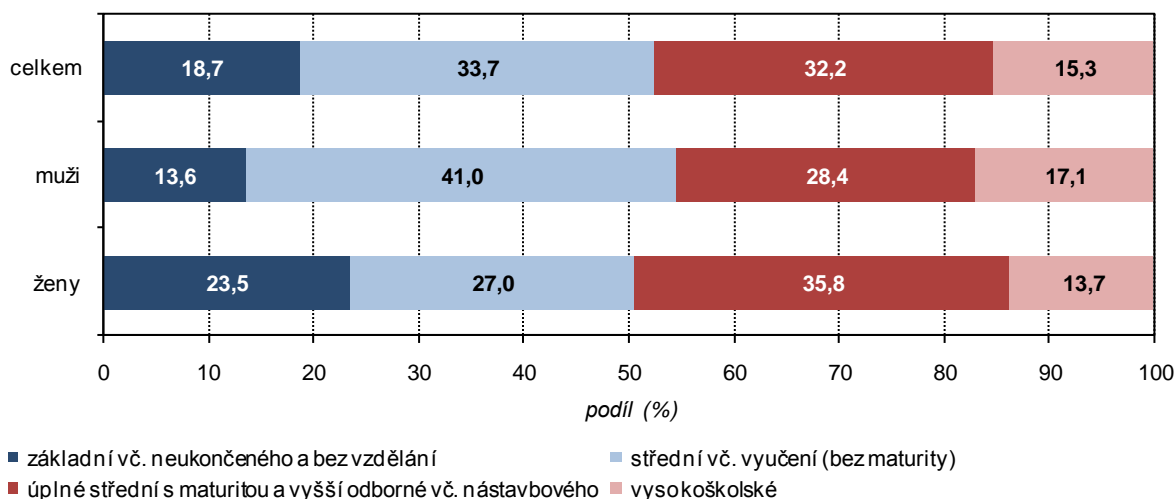
Tab. 3.8.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, věku a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	z toho ženy (%)	Z celku podle věku (%)						
			15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 a více
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	1 000 714	51,6	6,4	16,2	19,6	15,3	15,5	14,3	12,5
v tom podle nejvyššího ukončeného vzdělání:									
základní vč. neukončeného	175 879	65,3	28,6	6,8	5,7	5,4	12,7	15,1	25,6
střední vč. vyučení (bez maturity)	323 328	41,6	1,2	10,8	20,7	18,5	19,6	17,1	12,1
úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbové	309 083	55,0	1,3	24,5	22,7	16,6	13,5	13,0	8,5
vysokoškolské	146 796	46,4	-	21,2	26,3	17,5	15,7	11,7	7,5
v tom:									
bakalářské	21 440	56,1	-	60,4	26,8	8,3	2,9	0,9	0,7
magisterské	115 979	46,0	-	15,4	25,8	19,6	17,9	13,3	7,9
doktorské	9 377	29,3	-	3,0	30,4	13,3	17,4	16,8	19,0
bez vzdělání	3 813	56,4	4,1	14,9	16,4	13,7	16,5	13,3	19,3
nezjištěno	41 815	44,1	13,2	18,3	22,5	14,7	10,9	7,3	8,1

Podíl vysokoškoláků je mezi kraji 2. nejvyšší

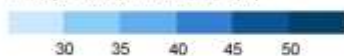
V grafu 3.5 je základní vzdělanostní struktura uvedena pouze za osoby se zjištěným vzděláním. Podíl osob s vysokoškolským vzděláním z tohoto pohledu v Jihomoravském kraji činil 15,3 %, což byl opět po Hl. m. Praze s podílem 26,4 % podíl 2. nejvyšší.

Graf 3.5 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Obyvatelstvo se vzděláním středoškolským s maturitou a vyšším v obcích a správních obvodech ORP Jihomoravského kraje (ze zjištěných hodnot)

podíl obyvatel s ukončeným SŠ s maturitou (vč. nástavbového a vyššího odb. vzdělání) a VŠ vzděláním na obyvatelstvu 15 a více let (%)

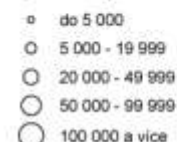

hodnota kraje = 47,5

minimální hodnota:
obec - Malinky (9,3) (ORP Bučovice)
ORP - Pohořelice (32,8)

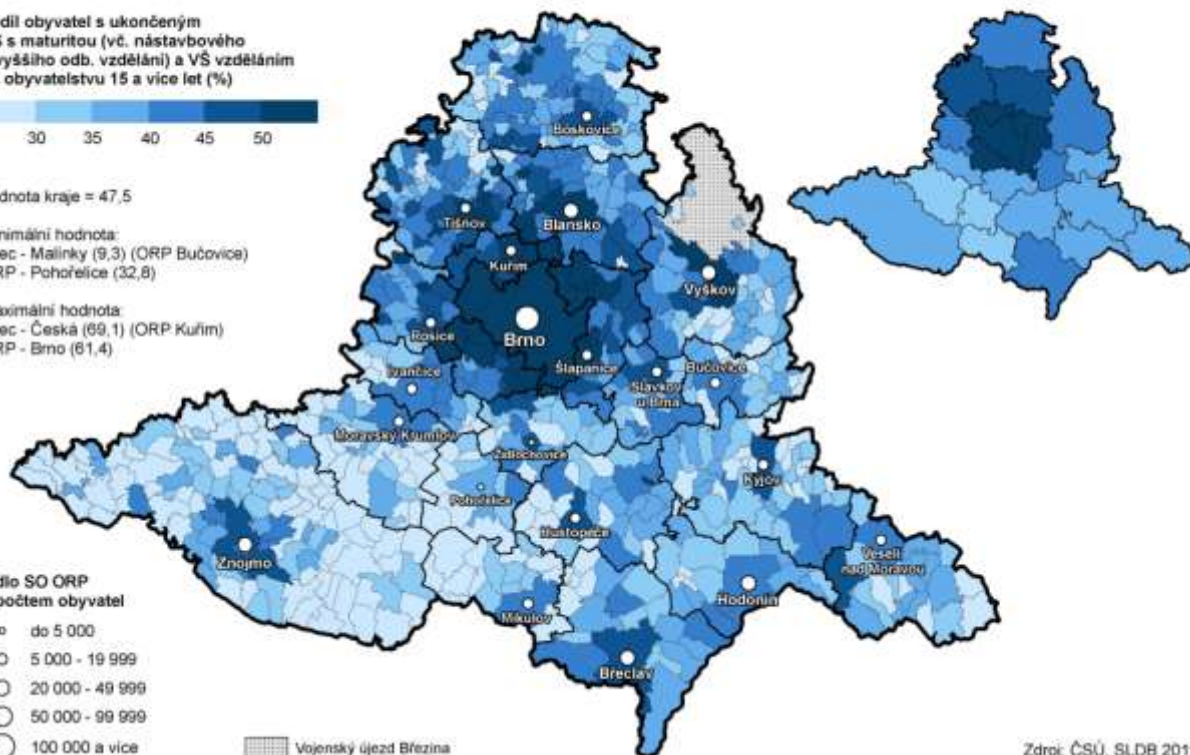
maximální hodnota:
obec - Česká (69,1) (ORP Kuřim)
ORP - Brno (61,4)

sídlo SO ORP
s počtem obyvatel

Vojenský újezd Březina

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

V Brně je nejvyšší podíl vysokoškoláků a osob s maturitou

Vzdělanostní skladba obyvatel podle správních obvodů ORP (ze zjištěných hodnot) ukazuje na dominantní postavení Brna – na jedné straně nejvyšší podíl osob s vysokoškolským vzděláním (25,1 %) a osob s úplným středním vzděláním s maturitou vč. nástavbového (36,3 %), na straně druhé nejnižší podíl osob se základním vzděláním (13,7 %) a osob vyučených (24,6 %). Nejvyšší podíl osob se základním vzděláním byl zjištěn v SO ORP Mikulov (24,9 %), Pohořelice a Znojmo (23,9 %); nejvyšší podíl osob vyučených v SO ORP Moravský Krumlov a Pohořelice (shodně 42,7 %). Nejvyšší podíl vysokoškoláků byl po Brně v SO ORP Kuřim (18,5 %) a Šlapanice (16,7 %).

Vyšší podíl osob s vyšším stupněm vzdělání se nachází ve správních obvodech v zázemí města Brna

Obecně platí, že výraznější podíl osob s vyšším stupněm vzdělání se nachází ve správních obvodech v zázemí města Brna, což potvrzují i podíly vysokoškoláků za jednotlivé obce kraje. Mezi 25 obcemi s nejvyšším podílem vysokoškolsky vzdělaných osob (mimo Brna a VÚ Březina) je 22 obcí z okresu Brno-venkov, 2 obce z okresu Blansko a 1 obec okresu Břeclav. Nejvyšší podíl vysokoškoláků (ze zjištěných hodnot) byl vykázan v Bílovicích nad Svitavou (31,2 %) a v obci Česká (28,6 %).

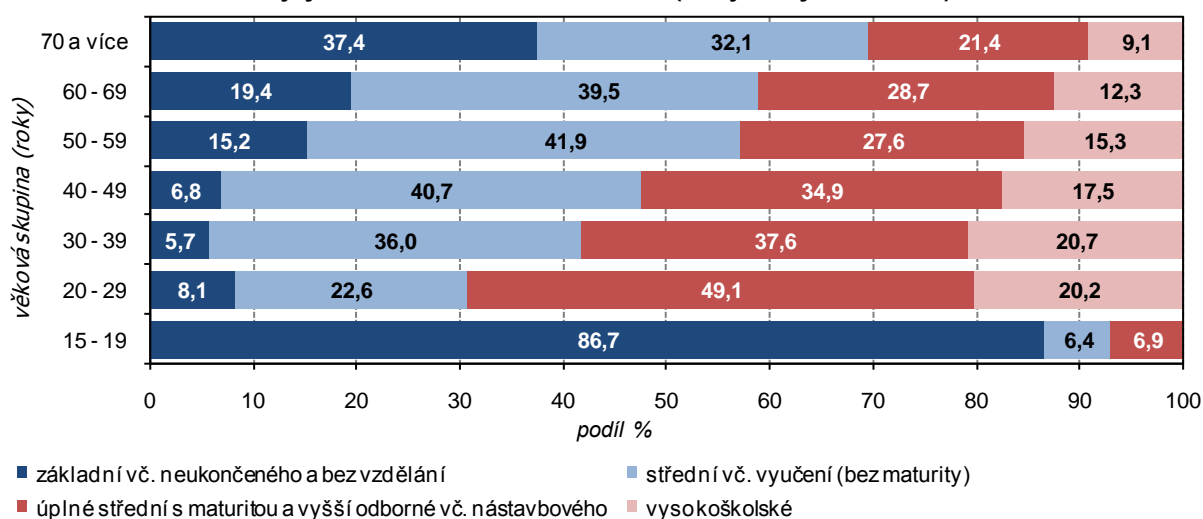
Podíl vyučených bez maturity je vyšší mezi muži

Z grafu 3.5 jsou zřejmé rozdíly vzdělanostní struktury mezi muži a ženami (podíly ze zjištěných hodnot). Nejmarkantnější rozdíl je u podílu osob se středním vzděláním bez maturity vč. vyučení (41,0 % mužů vs. 27,0 % žen), resp. u podílu osob se základním vzděláním vč. nedokončeného (23,5 % u žen proti 13,6 % u mužů).

Mladší věkové skupiny obyvatel mají vyšší stupeň vzdělání

Ze vztahu vzdělanostní skladby a věku, jak ukazuje graf 3.6, je třeba zmínit dvě hraniční skupiny. Na jedné straně osoby se základním vzděláním vč. neukončeného - ty byly očekávaně nejčetnější ve věkové skupině 15 až 19 let (studenti, učni). Dále tento stupeň vzdělání měl spolu s vyučenými vysoké zastoupení v generaci obyvatel starších 60 let. Na straně druhé se prakticky opačná situace objevila v zastoupení vzdělání s maturitou a vysokoškolského vzdělání, kde je zřejmé vyšší zastoupení této úrovně vzdělání především v mladších věkových skupinách.

Graf 3.6 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle věkových skupin a nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Vývoj společenského vnímání vzdělání

Vztah věkového složení a vzdělání je dokladem generačního vývoje společenského vnímání vzdělání. Po standardu základního vzdělání poválečné generace následovala preference středního vzdělání bez maturity, v následujících generacích byla standardem maturita, cílem současné generace je získat vyšší a vysokoškolské vzdělání.

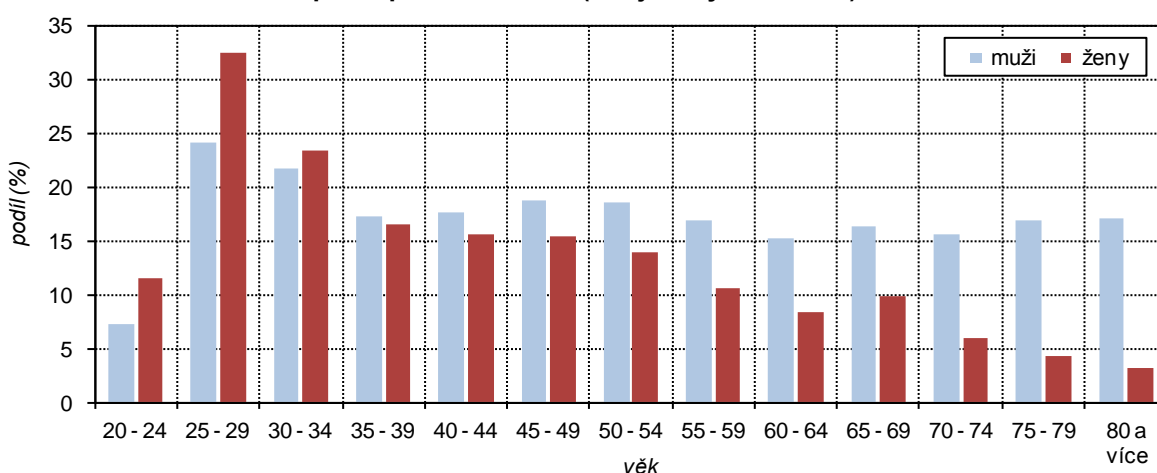
V nejmladší generaci vysokoškoláků převažují ženy, ...

U vysokoškolsky vzdělaných osob se s věkem mění výše zastoupení podle pohlaví. Zatímco v mladé generaci převažují mezi osobami s vysokoškolským diplomem ženy, ve starších generacích převažují muži. Nejvýraznější převaha žen vysokoškolaček byla zaznamenána ve věkové skupině 20 až 24 let (ze 7,1 tisíc vysokoškoláků bylo 60,7 % žen) a ve věkové skupině 25 až 29 let (z 24,0 tisíc vysokoškoláků bylo 55,8 % žen).

... převaha mužů začíná s věkem 35 let

Hraniční věkovou skupinou, kdy se mění poměr v zastoupení mužů a žen, byly osoby ve věku 35 až 39 let (z 16,4 tisíc vysokoškoláků bylo 52,2 % mužů). Se zvyšující se věkovou skupinou roste i podíl mužů, mezi 11,1 tisíc vysokoškolsky vzdělanými osobami ve věku 70 a více let jich bylo již 69,1 %.

Graf 3.7 Podíl obyvatel s ukončeným vysokoškolským vzděláním podle pohlaví a věku (ze zjištěných hodnot)

V současné mladé generaci mají snahu získat co nejvyšší vzdělání především ženy

Téměř třetina žen ve věku 25 až 29 let měla vysokoškolské vzdělání (32,4 % - ze zjištěných hodnot), u mužů ve stejném věku to bylo 24,2 %. Ve věkové skupině 30 až 34 let již nebyl rozdíl tak výrazný (23,3 % žen a 21,6 % mužů), uvedené podíly jsou ale dokladem toho, že v současné mladé generaci mají snahu získat co nejvyšší vzdělání především ženy.

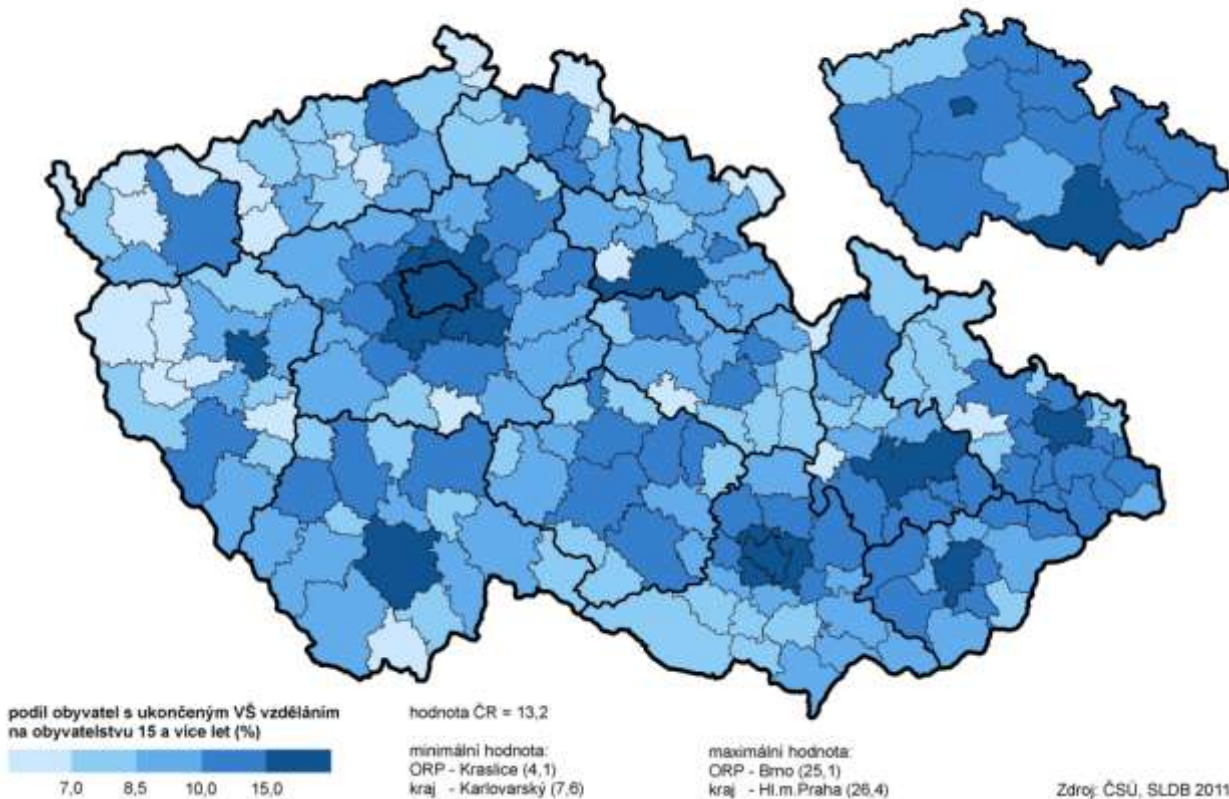
Tab. 3.8.2 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání a velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	v tom podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%)					
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplně střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Kraj celkem	1 000 714	17,6	32,3	30,9	14,7	0,4	4,2
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	12 850	24,4	41,7	24,1	6,0	0,5	3,3
200 - 499	55 616	23,2	41,2	25,3	6,6	0,5	3,3
500 - 999	109 849	21,2	40,2	26,5	8,4	0,7	3,1
1 000 - 4 999	263 331	20,4	37,8	28,5	9,7	0,4	3,2
5 000 - 19 999	113 046	17,6	34,0	32,1	12,4	0,3	3,5
20 000 - 49 999	109 265	17,9	31,8	33,1	12,8	0,4	4,1
50 000 a více	336 757	12,9	23,2	34,3	23,6	0,3	5,7

Vzdělanost obyvatelstva se zvyšuje se zvyšující se velikostí skupinou obce

S rostoucí velikostí skupinou obce roste vzdělanost obyvatel. Příkladem může být podíl osob s úplným středním vzděláním s maturitou, jenž se zvyšuje napříč celého spektra velikostních skupin obcí (od 24,1 % v nejmenších obcích až po 34,3 % v Brně, resp. od 25,0 % po 36,3 % ze zjištěných hodnot). Podobně podíl osob s vysokoškolským vzděláním, který se zvyšuje od 6,0 % v malých obcích po 23,6 % v Brně, resp. od 6,2 % po 25,1 % ze zjištěných hodnot.

Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

4. Ekonomická aktivita obyvatelstva

4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní

Počet ekonomicky aktivních a ekonomicky neaktivních

Mezi obyvateli Jihomoravského kraje bylo ke dni sčítání v roce 2011 celkem 572,0 tisíc osob ekonomicky aktivních (511,8 tisíc zaměstnaných a 60,2 tisíc osob nezaměstnaných) a 541,0 tisíc osob ekonomicky neaktivních. Do celkového počtu obvykle bydlících obyvatel je zahrnuto ještě 50,5 tisíce osob, u kterých ekonomická aktivita nebyla zjištěna.

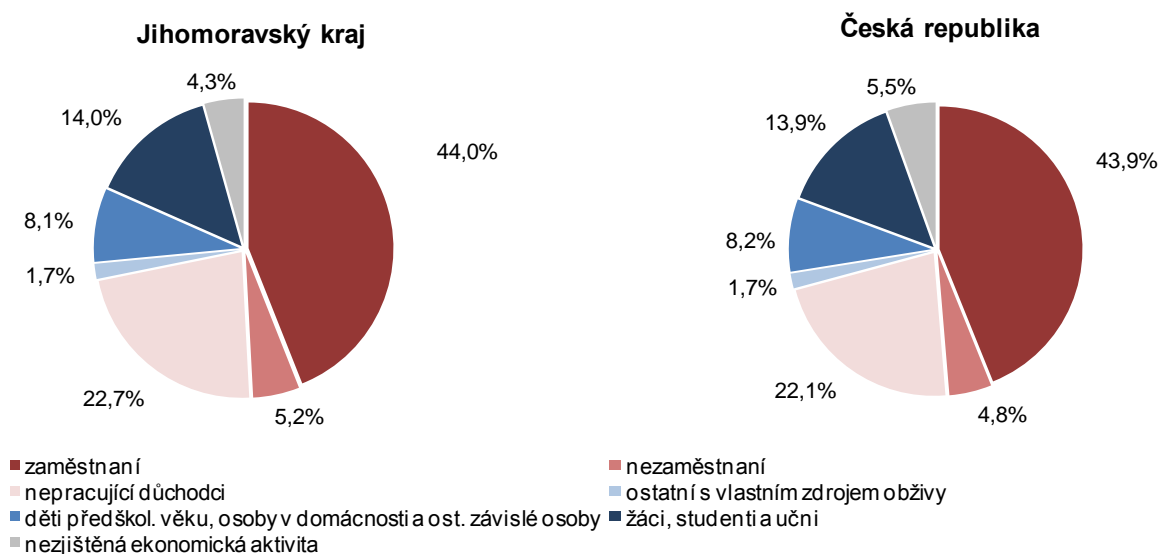
Ekonomicky aktivní tvoří pracovní sílu

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo zahrnuje osoby tvořící pracovní sílu (zaměstnaní a nezaměstnaní). Mezi zaměstnané patří zaměstnanci, podnikatelé, pomáhající rodinní příslušníci, pracující důchodci, pracující studenti a učni a ženy na mateřské dovolené. Mezi ekonomicky neaktivní patří nepracující důchodci, děti předškolního věku, žáci, studenti a učni, osoby s vlastním zdrojem obživy, osoby v domácnosti a ostatní závislé osoby.

Stupeň ekonomické aktivity ovlivňuje věková struktura obyvatelstva

Poměr mezi počtem ekonomicky aktivních a neaktivních osob je vyjádřením stupně ekonomické aktivity obyvatelstva. Stupeň ekonomické aktivity je ovlivněn především věkovou strukturou obyvatelstva. Z jedné strany věkového spektra obyvatelstva je to výše podílu dětské složky doplněné osobami v domácnosti pečujícími o děti či osobami připravujícími se na výkon povolání. Na opačné straně věkové charakteristiky obyvatelstva je to podíl osob v poproduktivním věku, z nichž se odvíjí největší skupina ekonomicky neaktivních, a to nepracující důchodci.

Graf 4.1 Struktura obyvatel podle stupně ekonomické aktivity

Téměř polovinu obyvatel kraje tvoří ekonomicky aktivní osoby

V Jihomoravském kraji tvořily ekonomicky aktivní osoby 49,2 % obyvatel kraje (44,0 % zaměstnaní a 5,2 % nezaměstnaní), proti průměru ČR byl podíl ekonomicky aktivních o 0,5 bodu vyšší (podíl zaměstnaných byl vyšší o 0,1 bodu a podíl nezaměstnaných byl vyšší o 0,4 bodu). Také podíl nepracujících důchodců, který v kraji činil 22,7 % z celkového počtu obyvatel, převyšoval průměr ČR, a to o 0,6 bodu. Podíl ostatních osob, dětí, žáků a studentů byl s úrovní ČR takřka shodný, v kraji byl však výrazně nižší podíl osob, u nichž nebyla ekonomická aktivita zjištěna (4,3 % v kraji a 5,5 % v ČR).

Mezi správními obvody i obcemi jsou v podílu ekonomicky aktivních výrazné rozdíly

Ve správních obvodech ORP se podíl ekonomicky aktivních pohyboval od 46,6 % v SO ORP Boskovice po 50,3 % v SO ORP Slavkov u Brna. Z obcí Jihomoravského kraje byl nejvyšší podíl ekonomicky aktivních zjištěn ve 2 obcích z okresu Znojmo, a to Oslonovice (58,1 %) a Onšov (56,3 %). Naopak nejnižší podíl ekonomicky aktivních měly 2 obce z okresu Brno-venkov Nelepeč-Žernůvka (28,3 %) a Lubné (30,8 %). V prvním případě se jedná o obec s 92 obyvateli, z nichž je 49 osob ve věku 65 a více let (obyvatelé domova pro seniory). U obce Lubné, která má 52 obyvatel, je nízký podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva ovlivněn i skutečností, že u 10 % obyvatel nebyla ekonomická aktivita zjištěna.

Mezi zaměstnané patří i pracující důchodci a ženy na mateřské dovolené

Z 511,8 tisíc zaměstnaných v kraji tvořili převážnou část zaměstnanci, podnikatelé a pomáhající rodinní příslušníci – 468,1 tisíc, tj. 91,4 % zaměstnaných; 23,6 tisíc pracujících důchodců tvořilo 4,6 % zaměstnaných a 11,1 tisíc žen na mateřské dovolené tvořilo 2,2 % zaměstnaných. Zatímco podíly zaměstnanců či pracujících důchodců byly mezi kraji shodně 8. nejvyšší, podíl žen na mateřské dovolené byl v mezikrajském srovnání 3. nejvyšší (po Středočeském a Libereckém kraji).

Nejvyšší podíl pracujících důchodců byl v Brně

V Brně byl zjištěn nejnižší podíl zaměstnanců, podnikatelů a pomáhajících (88,6 %) a nejvyšší podíl pracujících důchodců (6,6 %), naopak v SO ORP Moravský Krumlov byl zjištěn nejvyšší podíl zaměstnanců (94,1 %) a nejnižší podíl pracujících důchodců (2,7 %). Podíl žen na mateřské dovolené se pohyboval od 1,7 % v SO ORP Veselí nad Moravou po 2,6 % v SO ORP Židlochovice.

Tab. 4.1.1 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

	Celkem	v tom		z toho ve věku 15 - 64 let		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	572 019	311 082	260 937	561 089	304 257	256 832
v tom (%):						
zaměstnaní	89,5	89,8	89,1	89,3	89,6	89,0
z toho (%):						
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,4	94,2	88,1	93,1	96,1	89,4
pracující důchodci	4,6	4,2	5,1	2,9	2,2	3,7
ženy na mateřské dovolené	2,2	0,0	4,8	2,2	0,0	4,8
nezaměstnaní	10,5	10,2	10,9	10,7	10,4	11,0
Ekonomicky neaktivní	541 007	226 900	314 107	202 398	76 557	125 841
v tom (%):						
nepracující důchodci	48,7	44,0	52,2	43,9	43,7	44,1
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,6	1,0	5,5	9,6	2,8	13,7
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	17,5	19,3	16,2	6,5	2,6	8,9
žáci, studenti a učni	30,2	35,7	26,2	40,0	50,9	33,4
Nezjištěná ekonomická aktivita	50 482	29 900	20 582	45 374	26 541	18 833

Téměř polovinu ekonomicky neaktivních tvoří nepracující důchodci

Nejpočetnější skupinou mezi ekonomicky neaktivními v kraji byli nepracující důchodci, 263,6 tisíc osob tvořilo 48,7 % ekonomicky neaktivních. Následovala kategorie žáků, studentů a učňů - 163,2 tisíc osob, tj. 30,2 %; 94,6 tisíc osob v domácnosti a dětí předškolním věku tvořilo 17,5 % neaktivních. Poslední skupinu neaktivních tvořilo 19,5 tisíc ostatních osob s vlastním zdrojem obživy (3,6 % neaktivních). Krajské podíly jednotlivých kategorií neaktivních osob se pohybovaly uprostřed pořadí mezikrajského žebříčku.

V rámci kraje se podíl nepracujících důchodců pohyboval od 41,6 % v SO ORP Kuřim po 51,3 % v SO ORP Kyjov, podíl žáků, studentů a učňů v rozmezí od 28,6 % v SO ORP Rosice po 32,0 % v SO ORP Moravský Krumlov a podíl osob v domácnosti a dětí předškolním věku od 14,3 % v SO ORP Veselí nad Moravou po 23,6 % v SO ORP Kuřim.

V menších obcích je nižší podíl ekonomicky aktivních

Zatímco mezi ekonomicky aktivními obyvateli kraje převažují muži (54,4 % mužů a 45,6 % žen), mezi ekonomicky neaktivními převažují ženy (41,9 % mužů a 58,1 % žen). Stupeň ekonomické aktivity obyvatelstva se odvíjí i od velikostní skupiny obce. Obecně platí, že se zvyšující se velikostní skupinou obce souvisí i příznivější věková struktura obyvatel, a také větší nabídky a dostupnost pracovních příležitostí. Zatímco v nejmenších obcích bylo 45,7 % obyvatel ekonomicky aktivních, v Brně to bylo 50,2 %, resp. v obcích od 20 do 50 tisíc obyvatel 49,6 % obyvatel. Faktem ale také bylo, že v menších obcích byl vyšší podíl nezaměstnaných, s rostoucí velikostí obce se snižoval – z 14,0 % v obcích do 199 obyvatel až na 9,4 % v Brně, výjimku tvořily obce od 20 do 50 tisíc obyvatel s podílem nezaměstnaných 12,2 %. Na druhé straně v nejmenších obcích byl i nejnižší podíl osob, u nichž nebyla ekonomická aktivita zjištěna (3,9 % proti Brnu s 5,6 %).

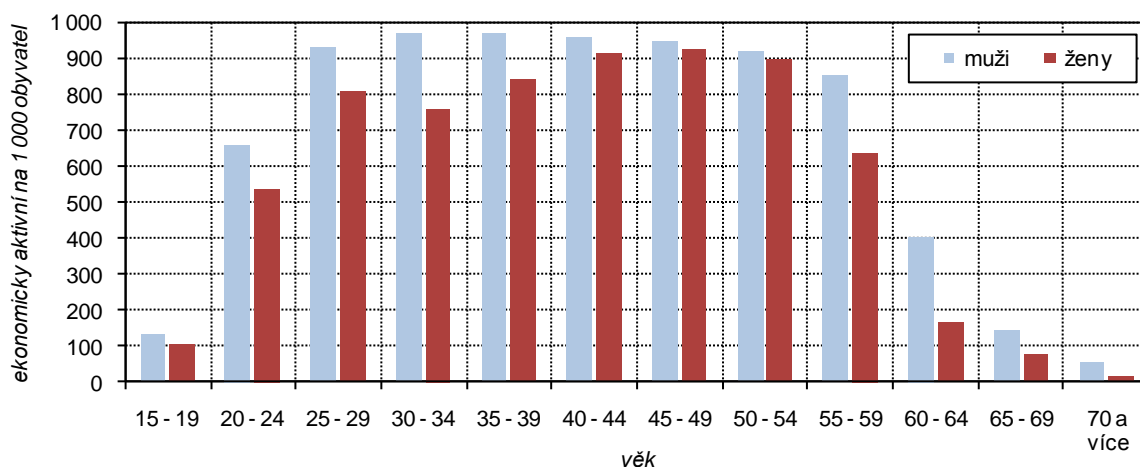
Tab. 4.1.2 Obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí a ekonomické aktivity

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Ekonomicky aktivní	572 019	6 765	30 906	62 434	151 703	64 136	62 455	193 620
v tom (%):								
zaměstnaní	89,5	86,0	87,6	89,2	89,3	89,6	87,8	90,6
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,4	93,9	93,9	93,3	93,0	92,4	92,2	88,6
pracující důchodci	4,6	2,7	2,7	3,1	3,4	4,1	4,2	6,6
ženy na mateřské dovolené	2,2	2,0	2,2	2,3	2,2	2,2	2,2	2,1
nezaměstnaní	10,5	14,0	12,4	10,8	10,7	10,4	12,2	9,4
Ekonomicky neaktivní	541 007	7 451	31 942	62 974	147 257	63 153	57 587	170 643
v tom (%):								
nepracující důchodci	48,7	55,2	49,9	48,2	47,8	48,9	50,5	48,6
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,6	3,0	3,3	3,8	3,6	3,7	3,3	3,7
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	17,5	14,6	16,4	17,3	17,6	17,5	16,6	18,1
žáci, studenti a učni	30,2	27,3	30,4	30,8	30,9	30,0	29,6	29,6
Nezjištěná ekonomická aktivita	50 482	574	2 424	4 411	10 770	4 855	5 798	21 650

Intenzita ekonomické aktivity mužů je ve srovnání s ženami vyšší ve všech věkových skupinách

Počtem ekonomicky aktivních v dané věkové skupině na 1 000 osob dané věkové skupiny lze vyjádřit intenzitu ekonomické aktivity. Obsahem grafu 4.2 je intenzita ekonomické aktivity podle pohlaví a věku. Je zřejmé, že ve všech věkových skupinách je vyšší intenzita ekonomické aktivity u mužů. Maximum u mužů bylo zjištěno u věkové skupiny 30 až 34 let a 35 až 39 let, kde shodně na 1 000 mužů dané věkové skupiny připadá 969 ekonomicky aktivních mužů. U žen byla nejvyšší intenzita ekonomické aktivity zaznamenána ve věkové skupině 45 až 49 let (925 aktivních na 1 000 žen), a právě v této věkové skupině byl zjištěn i nejmenší odstup od hodnoty ekonomické aktivity mužů (948 ekonomicky aktivních na 1 000 mužů).

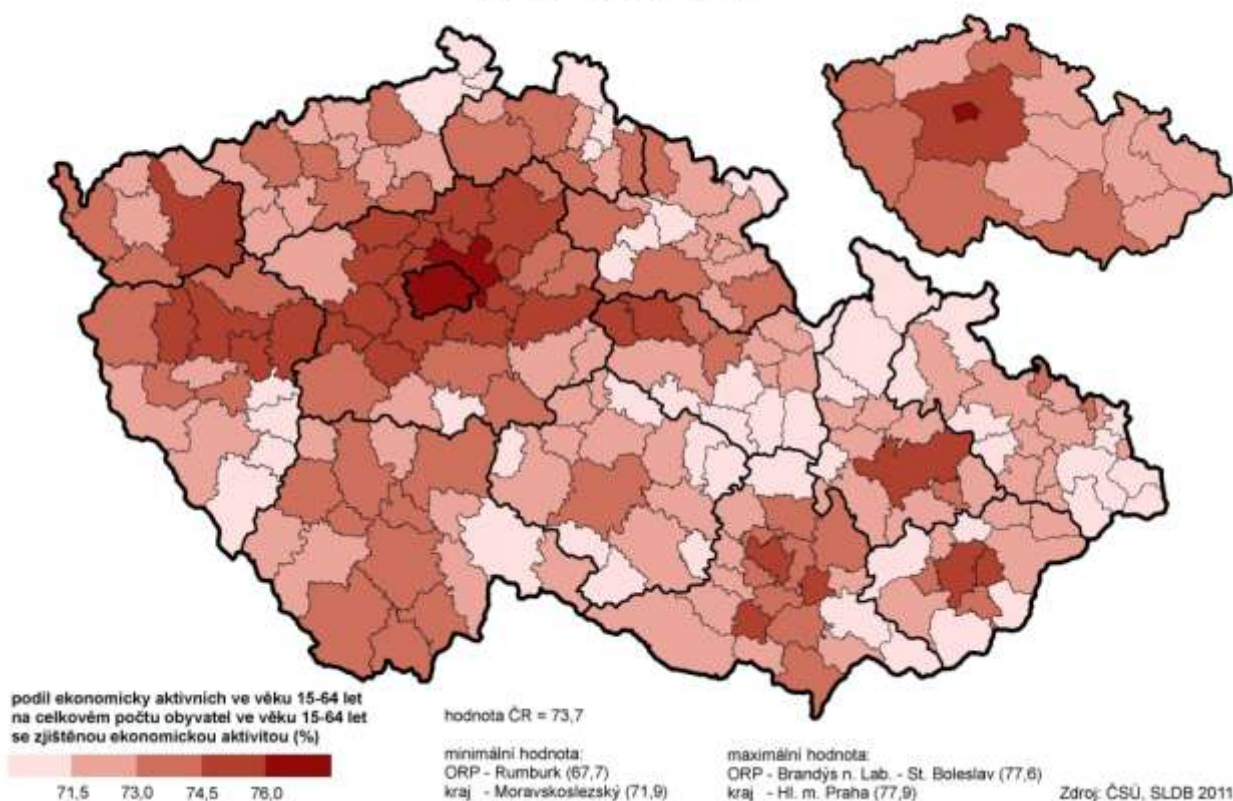
Graf 4.2 Ekonomická aktivita podle pohlaví a věku (ze zjištěných hodnot)

Intenzita ekonomické aktivity osob ve věku 15 až 64 let byla mezi kraji 5. nejvyšší, ...

V Jihomoravském kraji bylo ve dnech sčítání 763,5 tisíc osob ve věku 15 až 64 let se zjištěnou ekonomickou aktivitou. Z tohoto počtu bylo 561,1 tisíc ekonomicky aktivních, podíl 73,5 % byl mezi kraji 5. nejvyšší (v ČR 73,7 %). Tyto informace jsou doplněním ke kartogramu s intenzitou ekonomické aktivity osob ve věku 15 až 64 let. V rámci kraje se podíl ekonomicky aktivních ve věku 15 až 64 let z počtu obyvatel v tomto věku pohyboval v rozmezí od 70,1 % v SO ORP Boskovice po 75,3 % v Brně.

**Intenzita ekonomické aktivity ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

... míra ekonomické aktivity byla mezi kraji 6. nejvyšší ...

Podíl počtu ekonomicky aktivních (zaměstnaných a nezaměstnaných) ve věku 15 a více let (v kraji 572,0 tisíc osob) na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou (v kraji 950,2 tisíc osob) je ukazatel míry ekonomické aktivity. Míra ekonomické aktivity (ze zjištěných hodnot) v Jihomoravském kraji dosáhla celkem 60,2 %, což byla 6. nejvyšší hodnota mezi kraji (v ČR 60,7 %). U mužů dosáhla míra ekonomické aktivity 68,4 % (4. nejvyšší podíl mezi kraji, v ČR 68,6 %), u žen 52,6 % (8. nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání, v ČR 53,4 %).

... a míra zaměstnanosti až 8. nejvyšší

Podíl počtu zaměstnaných ve věku 15 a více let (v kraji 511,8 tisíc osob) na počtu všech osob ve věku 15 a více let (se zjištěnou ekonomickou aktivitou) je ukazatel míry zaměstnanosti. Míra zaměstnanosti (ze zjištěných hodnot) v Jihomoravském kraji dosáhla celkem 53,9 %, což byla 8. nejvyšší hodnota mezi kraji (v ČR 54,7 %). U mužů dosáhla míra zaměstnanosti 61,4 % (8. nejvyšší podíl mezi kraji, v ČR 62,1 %), u žen 46,9 % (až 9. nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání, v ČR 47,8 %).

Mezi ekonomicky aktivními jsou i nezaměstnaní

V době sčítání bylo v Jihomoravském kraji 60,2 tisíc osob nezaměstnaných, (52,9 % mužů a 47,1 % žen). Z celkového počtu nezaměstnaných bylo 9,9 tisíc osob hledajících první zaměstnání. Dvě třetiny z osob hledajících první zaměstnání byly ve věku do 24 let.

Nejvíce nezaměstnaných bylo na Hodonínsku a Znojmsku

Nezaměstnaní ve věku 15 až 64 let v kraji tvořili 7,9 % z počtu osob ve stejném věku se zjištěnou ekonomickou aktivitou (9. nejvyšší hodnota mezi kraji). Nejnižší podíl byl zjištěn v SO ORP Židlochovice (5,0 %) a SO ORP Kuřim (5,2 %), naopak nejvyšší v SO ORP Hodonín (11,4 %) a SO ORP Znojmo (10,7 %).

Ve 3 obcích Jihomoravského kraje nebyl uveden žádný nezaměstnaný (VÚ Březina v okrese Vyškov, Kunčina Ves z okresu Blansko a Řikonín z okresu Brno-venkov), naopak v obcích Šafov, Podhradí nad Dyjí a Zálesí (všechny z okresu Znojmo) tvořil podíl nezaměstnaných ve věku 15 až 64 let čtvrtinu osob ve stejném věku se zjištěnou ekonomickou aktivitou.

Nezaměstnaní v obcích a správních obvodech ORP Jihomoravského kraje (ze zjištěných hodnot)

podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu
ve věku 15-64 let se zjištěnou
ekonomickou aktivitou (%)

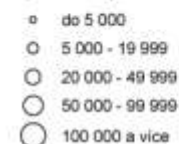

hodnota kraje = 7,9

minimální hodnota:
obec - 3 obce bez nezaměstnaných
ORP - Židochovice (5,0)

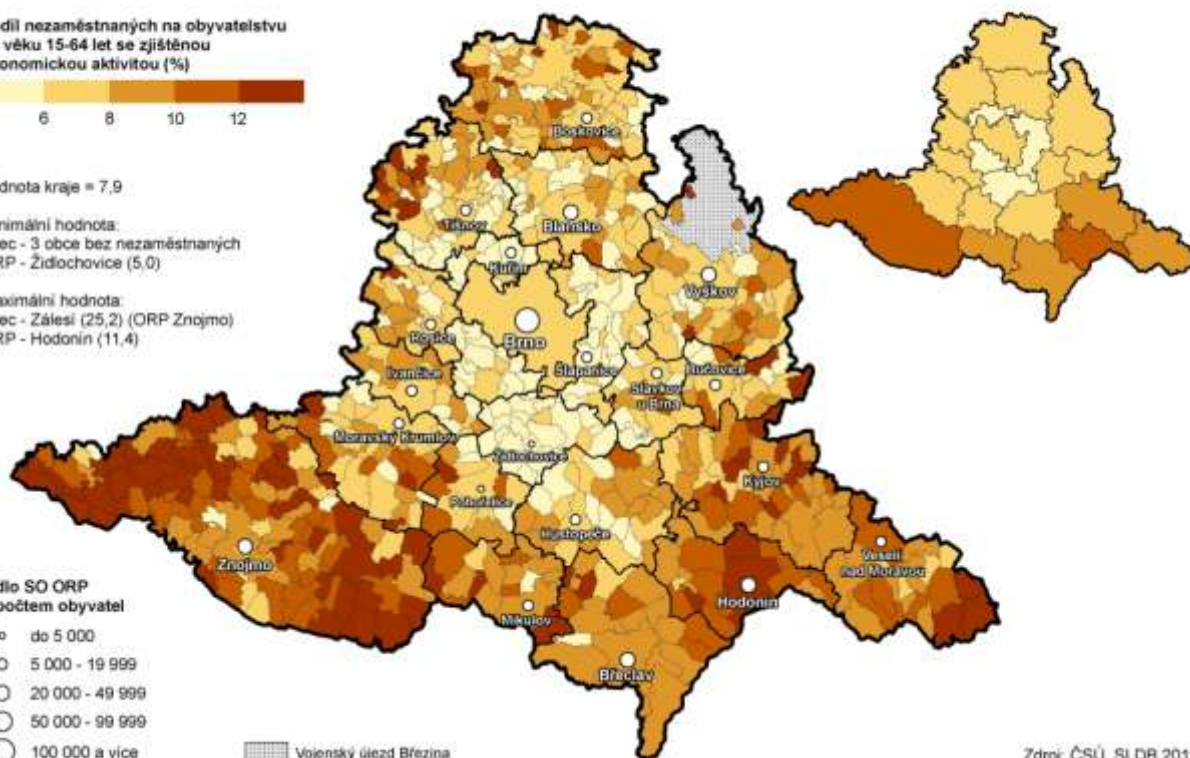
maximální hodnota:
obec - Zálesí (25,2) (ORP Znojmo)
ORP - Hodonín (11,4)

sídlo SO ORP
s počtem obyvatel

Vojenský újezd Březina

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání

Nejvíce ekonomicky aktivních osob v kraji je ve věku 30 až 40 let

Největší část ekonomicky aktivního obyvatelstva v Jihomoravském kraji tvořila ke dni sčítání v roce 2011 generace 70. a 80. let minulého století, tedy osoby ve věku 30 až 40. let. U mužů bylo nejvíce osob ve věku 30 až 34 let (45,5 tisíc osob, tj. 14,6 % z počtu ekonomicky aktivních mužů), stejný nejvyšší podíl tvořily i ženy, ovšem ve věkové skupině 35 až 39 let (38,2 tisíc osob).

Tab. 4.2.1 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a věku

	Celkem	v tom					
		muži	v tom		ženy	v tom	
			zaměstnaní	nezaměstnaní		zaměstnané	nezaměstnané
Ekonomicky aktivní	572 019	311 082	279 251	31 831	260 937	232 593	28 344
v tom ve věku (%):							
15 - 19	1,2	1,3	0,9	4,4	1,1	0,9	3,3
20 - 24	7,6	7,8	6,7	17,4	7,4	6,7	13,3
25 - 29	12,1	12,1	12,0	13,4	12,1	12,1	12,1
30 - 34	14,0	14,6	15,0	11,2	13,2	13,1	13,9
35 - 39	14,5	14,4	14,9	10,0	14,6	14,7	14,3
40 - 44	11,9	11,3	11,6	8,3	12,6	12,9	10,6
45 - 49	11,8	11,0	11,2	9,2	12,7	13,0	10,5
50 - 54	11,1	10,3	10,3	9,9	12,2	12,2	11,5
55 - 59	10,1	10,3	10,1	12,2	9,9	9,9	9,9
60 - 64	3,7	4,7	4,8	3,7	2,6	2,8	0,4
65 - 69	1,2	1,3	1,5	-	1,0	1,1	-
70 a více let	0,6	0,8	0,9	-	0,5	0,5	-
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1

Zastoupení věkových skupin zaměstnaných
...

Ve věkové struktuře zaměstnaných mužů i žen měly nejnižší zastoupení okrajové věkové skupiny. Ve věku 15 až 19 let bylo shodně 0,9 % zaměstnaných mužů i žen, se zvyšující se věkovou skupinou vzrůstá i výše podílu zaměstnaných. Přelomem u mužů je hranice 30 až 34 let (41,9 tisíc osob, tj. 15,0 % zaměstnaných mužů), u žen je zlomem věková skupina 35 až 39 let (34,1 tisíc osob, tj. 14,7 % zaměstnaných žen). Podíl zastoupení následných věkových skupin se postupně snižuje.

... a nezaměstnaných

U věkové struktury nezaměstnaných byla situace odlišná. Z hlediska věku byli u mužů nejpočetněji zastoupeni nezaměstnaní ve věku 20 až 24 let (17,4 % z nezaměstnaných), u žen to byla věková skupina 35 až 39 let (14,3 % nezaměstnaných žen). Více než pětinu nezaměstnaných tvořily osoby nejrizikovějších věkových skupin, mezi něž lze počítat věk 50 až 59 let – 22,1 % nezaměstnaných mužů a 21,4 % nezaměstnaných žen.

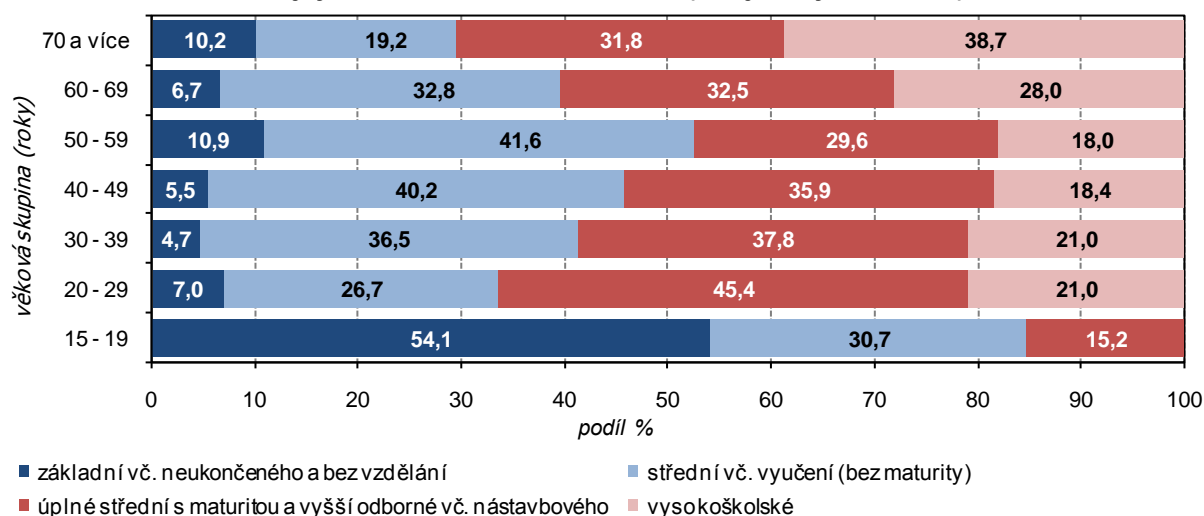
Tab. 4.2.2 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	v tom		Z celku					
		muži	ženy	zaměstnaní			nezaměstnaní		
				celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	572 019	311 082	260 937	511 844	279 251	232 593	60 175	31 831	28 344
v tom podle vzdělání (%):									
základní vč. neukončeného střední vč. vyučení (bez maturity)	7,2	6,0	8,6	5,8	4,6	7,3	18,7	18,1	19,4
úplné střední (s maturitou)	36,0	42,4	28,3	35,2	41,7	27,3	42,9	48,6	36,6
nástavbové studium	31,6	27,6	36,3	32,2	28,2	37,1	26,1	22,2	30,5
vyšší odborné vzdělání	3,2	2,1	4,4	3,3	2,2	4,6	2,1	1,5	2,7
vysokoškolské	1,6	1,0	2,3	1,6	1,0	2,4	1,0	0,6	1,4
bez vzdělání	19,8	20,3	19,3	21,2	21,7	20,7	7,9	7,6	8,2
nezjištěno	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,6	0,6	0,6
	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,7	0,8	0,7

Mezi ekonomicky aktivními muži je nejvíc vyučených, nejčastější vzdělání žen je střední s maturitou

Ve struktuře ekonomicky aktivního obyvatelstva podle vzdělání tvoří největší část, a to 36,0 %, osoby se středním vzděláním včetně vyučených bez maturity. U mužů bylo zastoupení této kategorie vzdělání vyšší – 42,4 % proti podílu 28,3 % u žen. Z grafu 4.3 (podíly ze zjištěných hodnot) je zřejmé, že nejvyšší podíl tohoto stupně vzdělání měli ekonomicky aktivní ve věku 40 až 59 let. Druhou největší skupinou z hlediska vzdělání jsou osoby, které mají úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší odborné včetně nástavbového (36,4 %). Zde převládaly ženy - 43,0 % proti podílu 30,7 % u mužů. Nejvyšší podíl osob s maturitou je mezi ekonomicky aktivními ve věku 20 až 29 let.

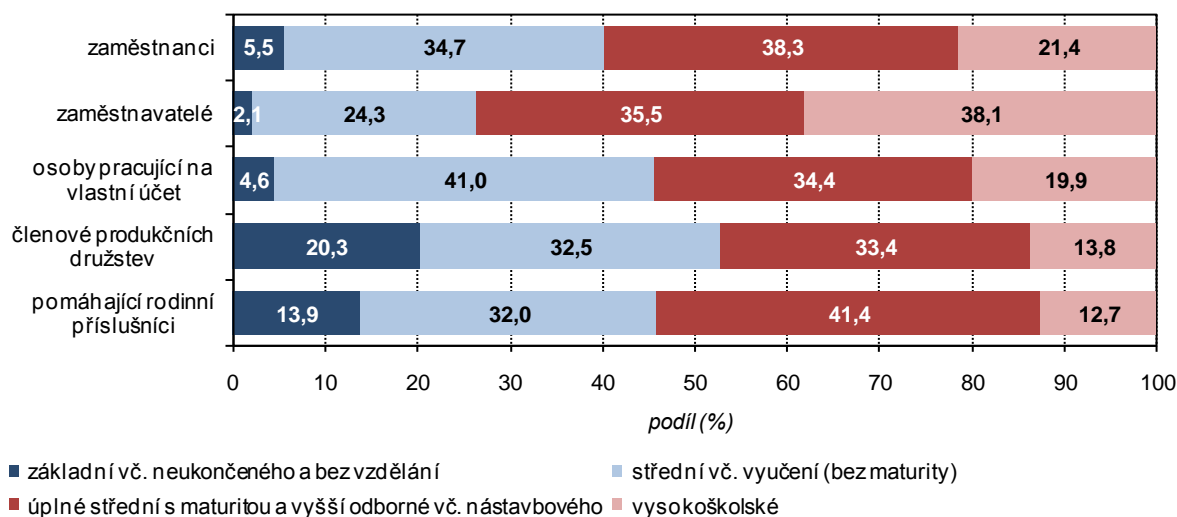
Graf 4.3 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle věkových skupin a nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Téměř pětina ekonomicky aktivního obyvatelstva měla vysokoškolské vzdělání

Vysokoškolské vzdělání mělo 19,8 % ekonomicky aktivního obyvatelstva, podíl vysokoškoláků z ekonomicky aktivních mužů (20,3 %) byl pouze o 1,0 procentního bodu vyšší než podíl vysokoškolaček z ekonomicky aktivních žen. Vysokoškoláci měli nejvyšší zastoupení mezi ekonomicky aktivními ve věku 20 až 39 let a také ve věku 60 a více let. Pouze u 0,5 % ekonomicky aktivních osob nebylo dokončené vzdělání zjištěno.

Graf 4.4 Vzdělanostní struktura ekonomicky aktivních podle postavení v zaměstnání (ze zjištěných hodnot)

Nejvyšší podíl vysokoškoláků byl mezi zaměstnavateli

Vzdělanostní struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva podle postavení v zaměstnání v grafu 4.4 ukazuje vysoký podíl vysokoškoláků mezi zaměstnavateli (38,1 %), ale také vcelku vysoký podíl osob se základním či neukončeným vzděláním u členů produkčních družstev a pomáhajících rodinných příslušníků (20,3 %, resp. 13,9 % ze zjištěných hodnot).

4.3. Zaměstnaní podle odvětví

Čtvrtina zaměstnaných pracuje v průmyslu

Téměř čtvrtina z 511,8 tisíc zaměstnaných v Jihomoravském kraji pracovala v průmyslu (24,0 %) a desetina v odvětví velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel (10,5 %). Ovšem u 10,0 % zaměstnaných nebylo odvětví ekonomické činnosti zjištěno.

Podíl zaměstnaných ve vzdělávání je nejvyšší mezi kraji

Z pohledu mezikrajského srovnání je třeba uvést podíl 6,7 % zaměstnaných ve vzdělávání (nejvyšší podíl mezi kraji), 7,9 % zaměstnaných ve stavebnictví (2. nejvyšší podíl po Zlínském kraji) a již uvedený podíl v odvětví velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel (3. nejvyšší mezi kraji). Čtvrtinový podíl zaměstnaných v průmyslu byl ale mezi kraji 3. nejvyšší.

Některá odvětví jsou doménou věkově mladších, ...

V jednotlivých odvětvích ekonomické činnosti jsou zastoupeni zaměstnaní všech věkových skupin, jsou ale i odvětví, v nichž určité věkové kategorie dominují. Příkladem může být odvětví informační a komunikační činnosti, kde z 17,5 tisíce zaměstnaných je 35,2 % ve věku do 29 let a 37,4 % ve věku 30 až 39 let. Na druhé straně v zemědělství je osob do 29 let pouze 10,4 %, ale 31,9 % z 14,5 tisíc zaměstnaných v zemědělství je ve věku 50 až 59 let.

... některá jsou ryze mužská, v jiných je převaha žen

Odvětví ekonomické činnosti lze tradičně rozdělit na ryze mužská či ženská. Např. stavebnictví, kde muži tvořili 88,4 % zaměstnaných, odvětví informační a komunikační činnosti (73,7 % mužů), doprava a skladování (72,7 % mužů) či zemědělství (68,1 % mužů). K odvětvím s převahou žen patří zdravotní a sociální péče (81,6 % žen) a vzdělávání (73,6 % žen). Relativní rovnováha byla v odvětví veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení (50,3 % žen a 49,7 % mužů). V průmyslu, v němž působí největší část zaměstnaných v kraji, bylo 33,8 % žen a 66,2 % mužů.

Tab. 4.3.1 Zaměstnaní podle věku a odvětví ekonomické činnosti

	Celkem	v tom ve věku						
		15 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	65 a více	nezjištěný věk
Zaměstnaní	511 844	100 499	148 040	123 933	108 581	19 950	10 365	476
v tom podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,8	1,5	2,2	3,1	4,3	4,7	3,6	1,7
průmysl celkem	24,0	23,0	24,4	25,3	24,9	20,7	12,6	16,0
z toho zpracovatelský průmysl	22,0	21,7	22,5	22,9	22,4	17,5	10,6	14,9
stavebnictví	7,9	6,5	8,5	8,3	8,2	6,9	4,7	6,7
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	10,5	10,8	11,9	11,0	8,7	6,5	5,7	8,8
doprava a skladování	5,3	4,5	5,5	5,9	5,7	5,0	1,9	2,9
ubytování, stravování a pohostinství	3,0	4,4	3,0	2,7	2,2	1,6	1,4	2,1
informační a komunikační činnosti	3,4	6,1	4,4	2,3	1,4	1,4	1,2	1,5
peněžnictví a pojišťovnictví	2,2	3,3	2,3	2,0	1,6	1,5	1,2	1,1
činnosti v oblasti nemovitostí	0,7	0,5	0,6	0,8	0,8	0,9	1,8	0,6
profesní, vědecké a technické činnosti	4,7	5,3	5,1	3,8	4,0	5,9	10,0	2,1
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	5,5	4,5	5,7	6,2	5,8	4,8	1,9	2,7
vzdělávání	6,7	4,2	5,6	7,5	8,5	10,0	11,5	4,4
zdravotní a sociální péče	6,8	5,7	6,4	7,0	8,0	7,3	7,2	2,5
kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,5	1,9	1,5	1,2	1,3	1,9	3,1	0,8
jiné činnosti	4,9	5,5	4,2	4,6	5,2	6,3	7,3	3,6
nezjištěno	10,0	12,4	8,6	8,2	9,4	14,7	24,9	42,4

Vliv velikostní skupiny obce se projevuje především v podílu zaměstnaných v zemědělství

Rozdíly v zastoupení jednotlivých odvětví ekonomické činnosti mezi zaměstnanými v závislosti na velikosti obce jsou sice patrné, ale v některých odvětvích se prakticky neobjevují. Zřejmé jsou např. u podílu zaměstnaných v zemědělství - v obcích do 199 obyvatel je to 10,1 %, v obcích od 20 tisíc do 50 tisíc a 50 tisíc obyvatel a více činí podíl pouze 1,5 %, resp. 0,6 % zaměstnaných. Naproti tomu u podílu zaměstnaných v průmyslu, stavebnictví, velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel či dopravy a skladování není mezi obcemi podle velikostních skupin podstatný rozdíl, s výjimkou Brna jako největší obce, kde je výrazně nižší podíl zaměstnaných v průmyslu.

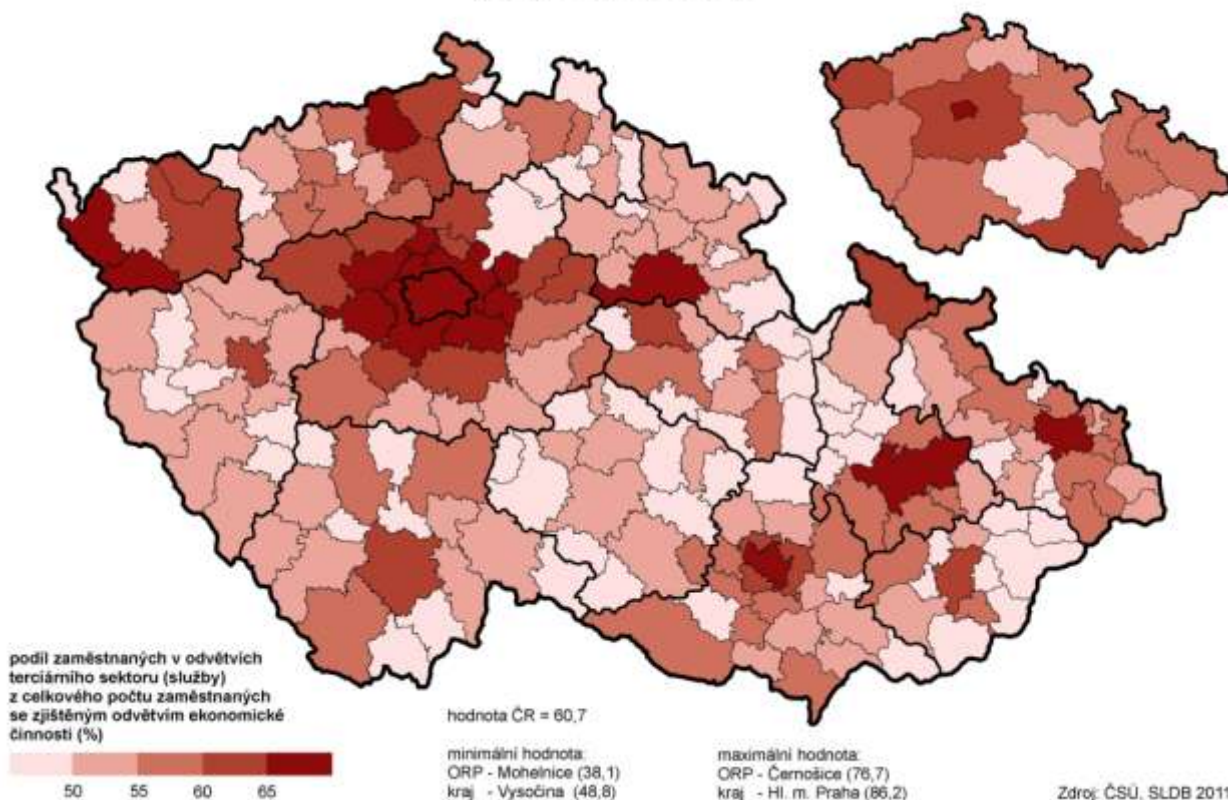
Tab. 4.3.2 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a odvětví ekonomické činnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	511 844	5 820	27 089	55 679	135 458	57 450	54 866	175 482
z toho podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,8	10,1	7,3	5,4	4,4	2,0	1,5	0,6
průmysl	24,0	30,6	30,3	28,7	29,0	28,4	24,9	15,8
stavebnictví	7,9	9,2	9,1	9,9	9,0	7,2	5,9	6,9
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	10,5	8,1	8,6	9,3	10,3	10,9	10,7	11,2
doprava a skladování	5,3	6,1	6,2	6,0	6,1	5,1	5,1	4,6
ubytování, stravování a pohostinství	3,0	2,1	2,6	2,6	2,9	2,9	3,7	3,0
vzdělávání	6,7	3,9	4,6	5,1	5,6	7,2	6,6	8,4

V zemědělství pracuje nejvíce lidí na Mikulovsku, v průmyslu v obvodu Veselí nad Moravou

Podle správních obvodů ORP v kraji byl nejvyšší podíl zaměstnaných v zemědělství (ze zjištěných hodnot) v SO ORP Mikulov (9,2 %) a SO ORP Znojmo (7,4 %), nejnižší podíl zaměstnaných v zemědělství byl zjištěn v Brně (0,6 %) a v SO ORP Kuřim (1,6 %). Nejvyšší podíl zaměstnaných v průmyslu (ze zjištěných hodnot) byl v SO ORP Veselí nad Moravou (37,7 %) a SO ORP Bučovice (37,4 %), nejnižší podíl zaměstnaných v průmyslu (ze zjištěných hodnot) byl vykázan v Brně (17,5 %) a v SO ORP Znojmo (24,8 %).

**Zaměstnaní v terciárním sektoru ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

Podíl zaměstnaných ve službách je mezi kraji 3. nejvyšší

V terciárním sektoru působilo v Jihomoravském kraji 61,4 % zaměstnaných (podíl ze zjištěných hodnot), což byl po Praze a Středočeském kraji 3. nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání. V rámci kraje byl nejvyšší podíl zaměstnaných ve službách v Brně (74,2 %) a SO ORP Šlapanice (63,1 %), nejnižší podíl zaměstnaných v terciárním sektoru byl zjištěn v SO ORP Veselí nad Moravou (46,8 %) a v SO ORP Moravský Krumlov (47,6 %).

4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání

Mezi zaměstnanými je nejvíce osob v pozici zaměstnanců

Mezi 511,8 tisíci zaměstnanými v Jihomoravském kraji je z hlediska postavení v zaměstnání 78,3 % zaměstnanců, 12,9 % osob pracujících na vlastní účet, 3,7 % zaměstnavatelů, 0,4 % tvoří pomáhající rodinní příslušníci a 0,1 % jsou členové produkčních družstev. U 4,6 % zaměstnaných v kraji nebylo postavení v zaměstnání zjištěno. Velikost podílů jednotlivých kategorií Jihomoravského kraje se v mezikrajském pořadí pohybovala mezi 8. až 9. místem. Výjimkou byl 4. nejvyšší podíl zaměstnavatelů a 6. nejvyšší podíl osob pracujících na vlastní účet.

Tab. 4.4.1 Zaměstnaní podle pohlaví a postavení v zaměstnání

	Celkem	v tom		Struktura zaměstnaných (%)		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Zaměstnaní	511 844	279 251	232 593	100,0	100,0	100,0
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	400 826	206 550	194 276	78,3	74,0	83,5
zaměstnavatelé	18 918	13 988	4 930	3,7	5,0	2,1
osoby pracující na vlastní účet	66 002	46 784	19 218	12,9	16,8	8,3
členové produkčních družstev	445	282	163	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	2 284	656	1 628	0,4	0,2	0,7
nezjištěno	23 369	10 991	12 378	4,6	3,9	5,3

Ženy jsou nejčastěji v postavení zaměstnanců

Podíl osob pracujících na vlastní účet mezi muži činil 16,8 % a proti ženám byl o 8,5 bodu vyšší. Podobně podíl zaměstnavatelů mezi muži (5,0 %) převyšoval podíl mezi ženami, a to o 2,9 bodu. Mezi ženami však byl vyšší podíl zaměstnaných v pozici zaměstnanců – 83,5 % proti 74,0 % mužů.

Tab. 4.4.2 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a věku

	Celkem	z toho podle postavení v zaměstnání				
		zaměstnanci	zaměstnavatelé	osoby pracující na vlastní účet	členové produkčních družstev	pomáhající rodinní příslušníci
Zaměstnaní	511 844	400 826	18 918	66 002	445	2 284
v tom ve věku (%):						
15 - 24	7,6	7,6	0,9	4,9	5,4	9,9
25 - 34	26,2	27,6	12,8	23,1	16,9	14,3
35 - 44	27,0	27,1	28,8	29,5	19,1	20,4
45 - 54	23,2	23,2	30,9	23,8	29,7	27,6
55 - 59	10,0	9,9	14,5	9,6	14,6	12,9
60 - 64	3,9	3,3	7,6	5,2	9,7	6,7
65 - 69	1,3	0,9	3,2	2,3	3,1	4,3
70 a více	0,7	0,4	1,3	1,4	1,3	3,8
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1

Zaměstnaní ve věku 60 a více let jsou především mezi pomáhajícími rodinnými příslušníky a členy družstev

Ve věkové struktuře zaměstnaných v členění podle postavení v zaměstnání je nejvýraznější rozdíl v zastoupení osob ve věku 60 a více let. Zatímco u zaměstnanců tento podíl tvořil pouze 4,5 % z celkového počtu, u pomáhajících rodinných příslušníků je to 14,9 %, u členů produkčních družstev 14,2 % a u podnikatelů v souhrnu 9,7 %. Spíše jako zajímavost v kraji je možno uvést počet 164 zaměstnavatelů ve věku 15 až 24 let (0,9 % zaměstnavatelů), z tohoto počtu bylo 47 žen.

Tab. 4.4.3 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a postavení v zaměstnání

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	511 844	5 820	27 089	55 679	135 458	57 450	54 866	175 482
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	78,3	77,4	79,2	78,5	78,5	79,1	79,8	77,3
zaměstnavatelé	3,7	2,9	2,8	3,1	3,5	3,9	3,6	4,2
osoby pracující na vlastní účet	12,9	14,2	12,9	13,2	12,9	12,2	11,4	13,5
členové produkčních družstev	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4

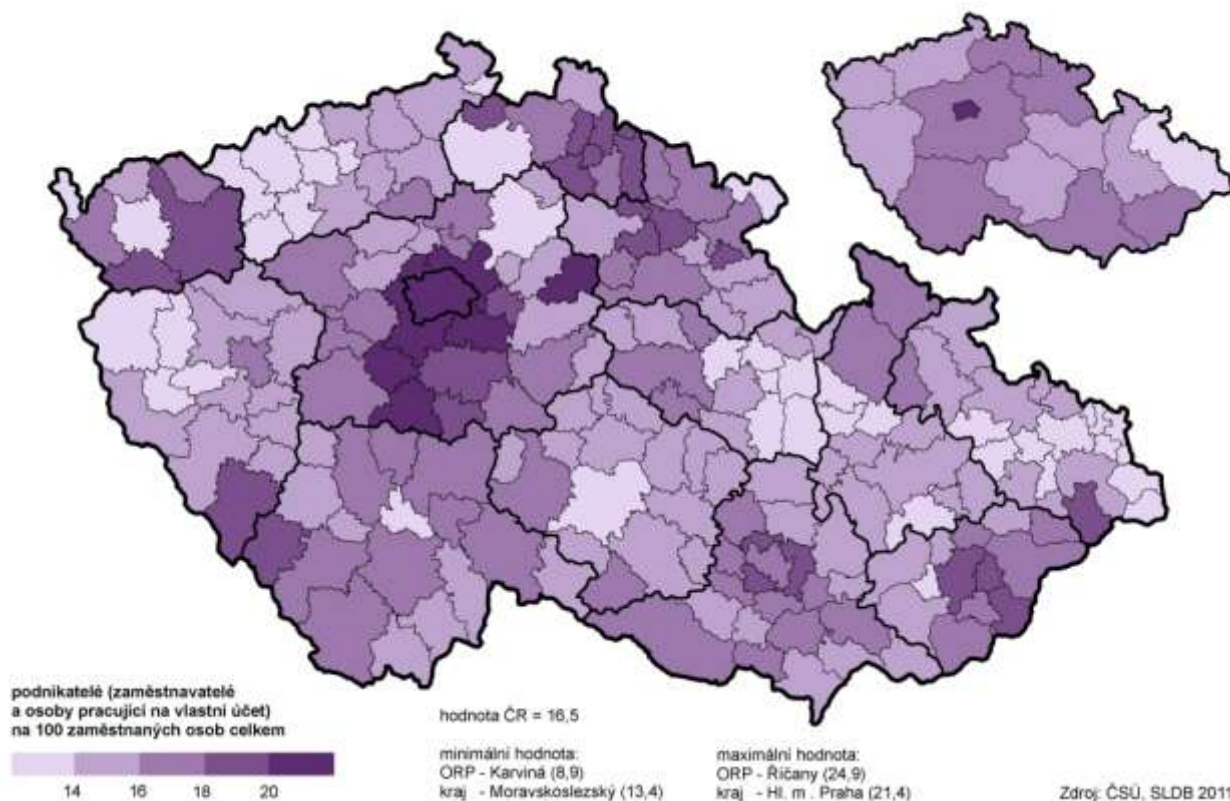
Nejvyšší podíl osob pracujících na vlastní účet byl v nejmenších obcích, ...

Vliv velikostní skupiny obce, v níž zaměstnaní bydlí, se projevuje především u podílu zaměstnavatelů. V obcích s 200 až 499 obyvateli byl podíl zaměstnavatelů mezi zaměstnanými nejnižší (2,8 %), se zvyšující se velikostní skupinou obce podíl vzrůstá až na 4,2 % v Brně. Mezi zaměstnanými v obcích do 199 obyvatel byl vykázan nejvyšší podíl osob pracujících na vlastní účet, naopak nejnižší byl v obcích s 20 až 50 tisíci obyvateli (11,4 % ze zaměstnaných).

... z hlediska správních obvodů ORP to bylo na Šlapanicku a Mikulovsku

Ve správních obvodech ORP v kraji překročil podíl zaměstnanců mezi zaměstnanými hranici 80 % ve třech z nich - SO ORP Boskovice (81,2 %, v SO ORP Blansko (81,0 %) a v SO ORP Bučovice (80,8 %). Nejnižší podíl zaměstnanců byl zjištěn v SO ORP Šlapanice (76,7 %) a v Brně (77,3 %). V SO ORP Kuřim a v SO ORP Šlapanice bylo mezi zaměstnanými nejvíce zaměstnavatelů (5,3 %, resp. 4,6 %), naopak nejnižší zastoupení měli v SO ORP Hustopeče (2,8 %) a v SO ORP Vyškov a Bučovice (oba 2,9 %). Nejvyšší podíl osob pracujících na vlastní účet byl zjištěn v SO ORP Šlapanice (14,4 %) a v SO ORP Mikulov (14,0 %), nejnižší pak v SO ORP Blansko (10,9 %) a v SO ORP Pohořelice (11,3 %).

Podnikatelé ve správních obvodech ORP a krajích

Podíl podnikatelů byl mezi kraji 4. nejvyšší

Podnikatelé (souhrn zaměstnavatelů a osob pracujících na vlastní účet) v kraji tvořili 16,6 % zaměstnaných, což byl 4. nejvyšší podíl mezi kraji (v ČR 16,5 %). V rámci kraje, což vyplývá z již uvedených dílčích podílů, bylo nejvyšší zastoupení podnikatelů v SO ORP Šlapanice (19,0 %) a v SO ORP Kuřim (18,1 %). Nejnižší podíl podnikatelů byl zjištěn v SO ORP Blansko (14,4 %) a v SO ORP Pohořelice (14,5 %).

Tab. 4.4.4 Podnikatelé podle nejvyššího ukončeného vzdělání a věku

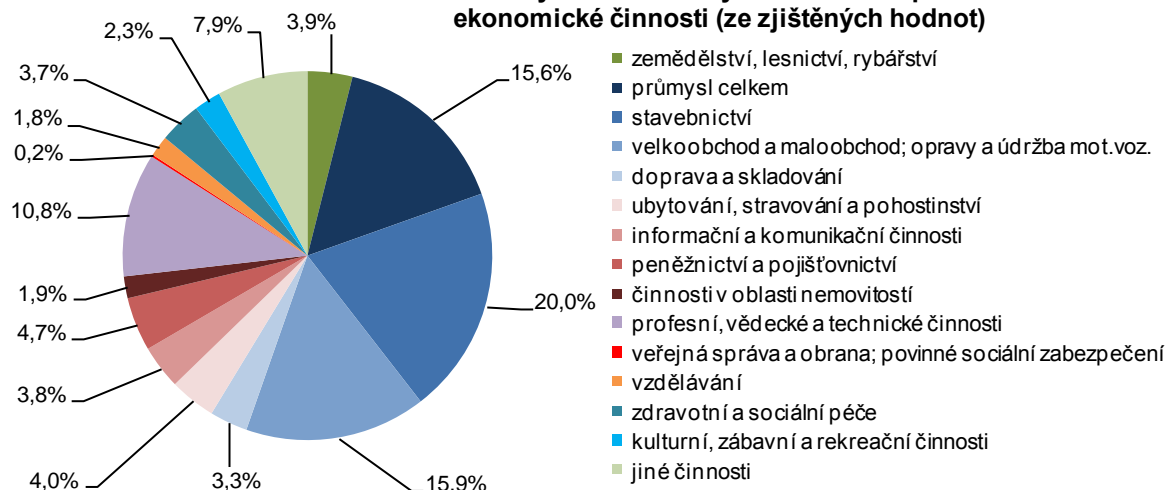
	Celkem	v tom podle vzdělání (%)							
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Počet podnikatelů¹⁾	88 047	4,0	37,5	30,7	2,7	1,1	23,4	0,1	0,4
v tom:									
zaměstnavatelé	19 203	2,1	24,4	31,7	2,8	1,0	37,7	0,1	0,3
osoby pracující na vlastní účet	68 844	4,6	41,2	30,4	2,7	1,1	19,4	0,1	0,5
v tom ve věku :									
15 - 29	10 822	6,9	30,7	38,5	2,2	1,9	19,1	0,2	0,5
30 - 39	24 975	3,9	41,7	31,5	2,9	1,4	18,1	0,1	0,4
40 - 49	23 871	3,1	40,1	31,9	2,0	0,7	21,7	0,1	0,4
50 - 59	20 028	4,0	38,5	25,2	2,8	0,6	28,4	0,1	0,4
60 - 69	7 080	3,2	26,1	28,3	4,6	1,1	36,2	0,0	0,4
70 a více	1 199	4,3	13,8	25,9	6,0	2,8	46,7	0,1	0,3
nezjištěno	72	12,5	41,7	22,2	1,4	0,0	16,7	0,0	5,6

¹⁾ včetně nezaměstnaných

Mezi osobami pracujícími na vlastní účet je nejvíce vyučených

Mezi podnikateli v Jihomoravském kraji je velmi malá část osob bez vzdělání či se základním vzděláním (vč. neukončeného) – celkem 4,1 %. Zatímco mezi osobami pracujícími na vlastní účet je nejvyšší podíl osob se středním vzděláním včetně vyučení (41,2 %), největší část zaměstnavatelů tvoří osoby s vysokoškolským vzděláním (37,7 %).

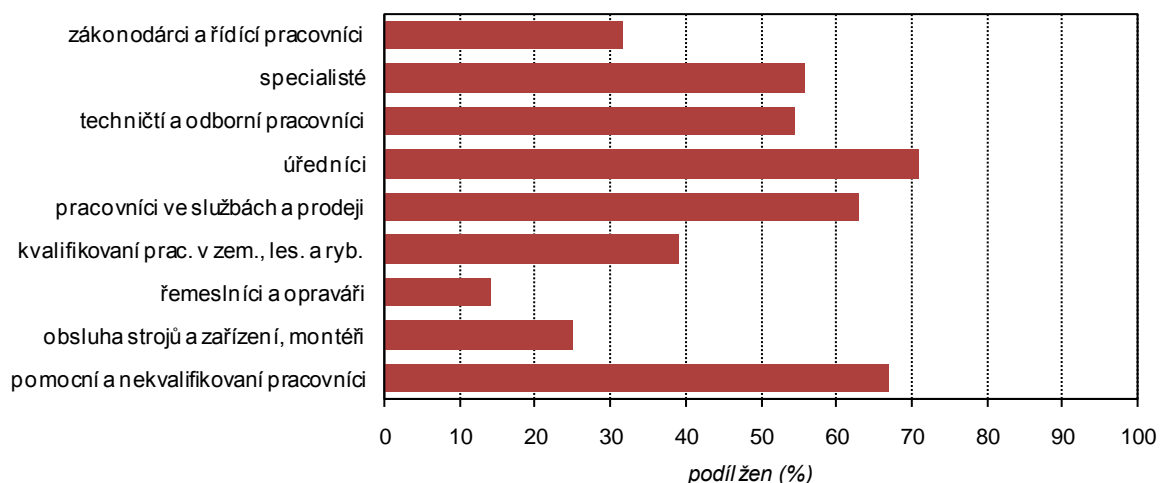
Graf 4.5 Osoby samostatně výdělečně činné podle odvětví ekonomické činnosti (ze zjištěných hodnot)

Průmysl a stavebnictví, takové je zaměření osob pracujících na vlastní účet

Z grafu 4.5 je zřejmé, že zaměření osob pracujících na vlastní účet zahrnuje všechna odvětví ekonomické činnosti. Ovšem odvětví průmyslu, stavebnictví, velkoobchodu a maloobchodu a oprav a údržby motorových vozidel tvoří více než polovinu náplně práce těchto osob (51,5 % celku z uvedených hodnot).

Graf 4.6 Zastoupení žen podle hlavních tříd zaměstnání

Podle hlavních tříd zaměstnání je mezi zaměstnanými nejvíce technických a odborných pracovníků a specialistů

Zaměstnané osoby v Jihomoravském kraji podle hlavních tříd zaměstnání tvoří 6,1 % zákonodárců a řídicích pracovníků, 17,5 % specialistů, 18,6 % technických a odborných pracovníků a 5,5 % úředníků. Podíly dosud uvedených tříd zaměstnání byly ve srovnání s ostatními kraji vždy 3. nejvyšší s výjimkou podílu specialistů, který byl dokonce 2. nejvyšší po Hl. m. Praze. Dále celkem 13,3 % zaměstnaných tvoří pracovníci ve službách a prodeji, 1,4 % kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, 14,8 % řemeslníci a opraváři, 11,2 % obsluha strojů a zařízení, montéři a 3,5 % pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. Pouze 7,7 % zaměstnaných nebylo podle zaměstnání zatříděno.

Nejvíce žen je mezi úředníky

Podíl žen v jednotlivých třídách zaměstnání je zřejmý z grafu 4.6. Nejnižší podíl žen byl zjištěn u řemeslníků a opravářů (14,3 %) a u obsluhy strojů a zařízení či montérů (25,1 %). Nejvyšší zastoupení žen měly třídy zaměstnání úředníci (71,0 %), u třídy pomocných a nekvalifikovaných pracovníků (67,1 %) a u pracovníků ve službách a prodeji (63,2 %).

4.5. Ekonomická aktivita žen

Míra ekonomické aktivity žen v kraji je pod úrovní průměru ČR

Z 516,3 tisíc žen ve věku 15 a více let, které měly v Jihomoravském kraji k datu sčítání obyčklý pobyt, bylo 260,9 tisíc ekonomicky aktivních (50,5 %), 234,8 tisíc žen ekonomicky neaktivních (45,5 %) a u 4,0 % žen nebyla ekonomická aktivita zjištěna. Ekonomicky aktivní ženy tvořily 43,8 % celkového počtu žen v kraji (stupeň ekonomické aktivity). Míra ekonomické aktivity, což je podíl ekonomicky aktivních žen na počtu všech žen ve věku 15 a více let (se zjištěnou ekonomickou aktivitou), dosáhla 52,6 %. Ve srovnání s ostatními kraji to byla až 8. nejvyšší hodnota (v ČR 53,4 %). V rámci kraje byla míra ekonomické aktivity žen ve 3 obvodech ORP pod hranicí 50 % (SO ORP Boskovice 48,6 %, SO ORP Veselí nad Moravou 49,2 % a SO ORP Kyjov 49,8 %). Naproti tomu ve 3 obvodech přesáhla 54 % - v Brně 54,6 %, SO ORP Kuřim 54,2 % a SO ORP Pohořelice 54,1 %.

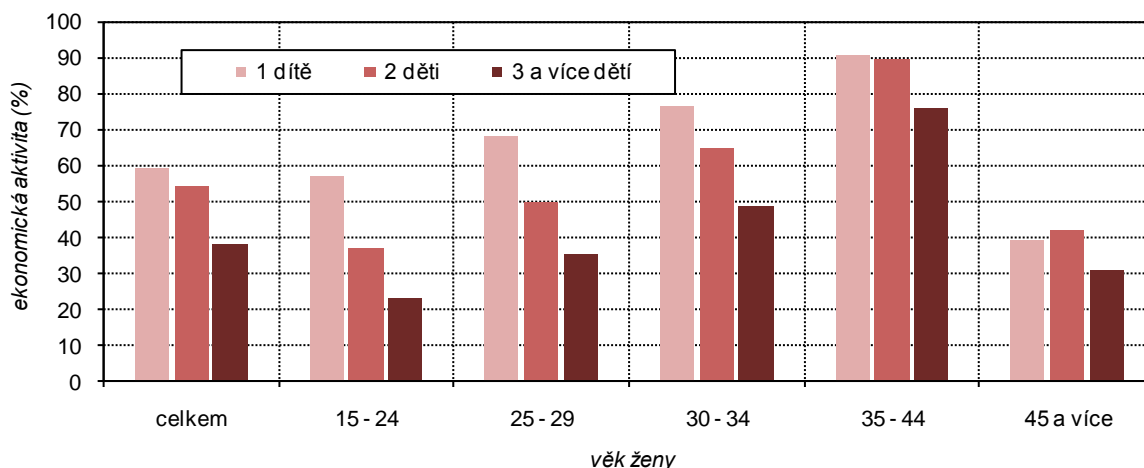
Tab. 4.5.1 Ženy ve věku 15 a více let podle ekonomické aktivity, postavení v zaměstnání a počtu živě narozených dětí

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom					Ekonomicky neaktivní celkem	Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané	z toho postavení v zaměstnání			nezaměstnané		
			zaměstnaná	zaměstnatelky	osoby pracující na vlastní účet			
Ženy ve věku 15 a více let	260 937	232 593	194 276	4 930	19 218	28 344	234 818	20 582
v tom s počtem živě narozených dětí (%):								
0	25,3	24,9	26,0	10,8	21,1	28,8	21,0	15,3
1	19,7	19,8	19,1	24,0	21,2	19,3	15,4	15,4
2	41,7	42,7	42,8	53,0	44,5	33,6	39,3	22,7
3 a více	11,9	11,4	11,1	12,0	12,3	15,7	21,5	12,6
nezjištěno	1,4	1,3	1,1	0,4	0,9	2,6	2,9	34,0
Průměrný počet dětí	1,44	1,43	1,42	1,68	1,51	1,44	1,72	1,59

Převážná většina zaměstnaných žen je v pozici zaměstnanců, podnikatelky tvořily přibližně desetinu zaměstnaných žen

Z ekonomicky aktivních žen bylo 89,1 % zaměstnaných a 10,9 % nezaměstnaných. Z hlediska postavení v zaměstnání byla převážná většina zaměstnaných žen v pozici zaměstnanců (83,5 %), podnikatelky tvořily 10,4 % zaměstnaných žen. Pouze 11,9 % ekonomicky aktivních žen mělo 3 a více dětí, u ekonomicky neaktivních žen to však bylo 21,5 % žen. V dané věkové skupině žen s rostoucím počtem dětí klesá ekonomická aktivita žen. S rostoucí věkovou skupinou ovšem narůstá i ekonomicky aktivita a snižují se rozdíly mezi ženami podle počtu dětí. U žen ve věku 35 až 44 let s 1 nebo 2 dětmi je již na stejné úrovni.

Graf 4.7 Ekonomická aktivita žen podle věku ženy a počtu živě narozených dětí (ze zjištěných hodnot)

5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol

5.1. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání

Kdo je vyjíždějí

Mezi „vyjíždějí celkem“ jsou zařazeny všechny osoby, které pracují či studují v jiném domě, než mají obvyklý pobyt. Rozhodující je tedy zjištění adresy zaměstnání nebo školy. Vyjíždějí potom podle bližšího určení vyjíždí buď v rámci obce obvyklého pobytu, nebo do jiné obce okresu, do jiného okresu v kraji, do jiného kraje nebo do zahraničí.

Tab. 5.1.1 Základní ukazatele dojíždky do zaměstnání podle okresů

	Vyjíždějí z obce				Podíl vyjíždějí denně (%)	Dojíždějí do obce			
	celkem	v tom		denně		celkem	v tom		denně
		muži	ženy				muži	ženy	
Kraj celkem	136 252	75 755	60 497	115 285	84,6	134 042	74 331	59 711	114 536
v tom okresy:									
Blansko	18 331	10 216	8 115	15 876	86,6	11 252	6 329	4 923	10 150
Brno-město	11 467	7 288	4 179	8 340	72,7	55 778	31 228	24 550	45 437
Brno-venkov	40 095	21 420	18 675	35 748	89,2	22 665	13 096	9 569	19 734
Břeclav	15 535	8 563	6 972	12 934	83,3	10 892	5 741	5 151	9 440
Hodonín	22 154	12 299	9 855	18 483	83,4	15 427	8 146	7 281	13 986
Vyškov	14 363	7 953	6 410	12 491	87,0	9 095	5 166	3 929	8 136
Znojmo	14 307	8 016	6 291	11 413	79,8	8 933	4 625	4 308	7 653

44,4 % zaměstnaných vyjíždí za prací v rámci obce

V kraji bylo ke dni sčítání 511,8 tisíc zaměstnaných osob, u 30,8 % z nich nebylo zjištěno místo pracoviště a u 5,9 % nebylo zjištěno místo pracoviště v ČR. Z 335,8 tisíc zaměstnaných (bez 9,2 tisíc pracujících studentů a učňů) se zjištěným místem pracoviště 109,0 tisíc zaměstnaných dojíždělo či docházelo za prací v rámci obce a 136,3 tisíc vyjíždělo za prací z obce. Z domu pracovalo 90,6 tisíc zaměstnaných, zde jsou ale zařazeni i zaměstnaní bez stálého pracoviště.

Tab. 5.1.2 Dojíždka do zaměstnání podle typu podle okresů

	Vyjíždějí z obce	v tom (%)				Dojíždějí do obce	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Kraj celkem	136 252	41,3	45,7	9,1	4,0	134 042	41,9	46,5	11,6
v tom okresy:									
Blansko	18 331	50,6	42,0	6,0	1,4	11 252	82,5	8,9	8,7
Brno-město	11 467	x	63,7	23,6	12,7	55 778	x	82,4	17,6
Brno-venkov	40 095	26,0	68,1	4,5	1,4	22 665	46,1	46,2	7,7
Břeclav	15 535	55,2	34,5	4,8	5,5	10 892	78,8	18,8	2,4
Hodonín	22 154	61,3	19,3	15,7	3,6	15 427	88,1	5,1	6,8
Vyškov	14 363	43,7	47,9	6,9	1,5	9 095	69,0	17,7	13,3
Znojmo	14 307	56,3	24,2	10,5	8,9	8 933	90,2	4,5	5,3

40,6 % zaměstnaných vyjíždí mimo obec bydliště

Dvě pětiny zaměstnaných osob se zjištěným místem pracoviště (40,6 %) vyjížděly za prací mimo obec svého bydliště (3. nejnižší podíl mezi kraji, v ČR 52,5 %). Nepřekvapí, že z pohledu velikostních skupin obcí v nejmenších obcích za prací z obce vyjíždí 70 % zaměstnaných, kdežto v okresních městech (obcích od 20 tisíc do 50 tisíc obyvatel) je to necelá třetina a v Brně pouze necelá desetina zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště.

Podíl vyjíždějí z obce je nejnižší v Brně ...

9,9 % vyjíždějí z osob se zjištěným místem pracoviště v Brně je nejnižší hodnotou i z pohledu správních obvodů ORP v kraji. S výrazným odstupem následují 4 SO ORP, v nichž podíl vyjíždějí nedosahuje hranici 50 % - SO ORP Břeclav (44,3 %), Hodonín (47,6 %), Znojmo (47,8 %) a Mikulov (48,5 %). Na druhé straně zde jsou 4 obvody, z nichž mimo obec vyjíždí více než dvě třetiny zaměstnaných osob se zjištěným místem pracoviště – SO ORP Šlapanice (70,5 %), Židlochovice (67,4 %), Rosice a Tišnov (oba 66,9 %).

... a nejvyšší v Březině, Bukovicích ...

Při pohledu na jednotlivé obce je opět nejnižší podíl vyjíždějí v Brně, následují města Břeclav (25,0 %), Znojmo (25,6 %) a Hodonín (26,6 %). Naproti tomu z Březiny (vojenský újezd v okrese Vyškov) a z obce Bukovice

... a v obci Ústup

(Brno-venkov) vyjíždí z obce za prací 100 % zaměstnaných a z obce Ústup (okres Blansko) 91 % zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště.

Vyjíždka do zaměstnání podle obcí a správních obvodů ORP Jihomoravského kraje (ze zjištěných hodnot)

počet vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště na počtu zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště (%)

hodnota kraje = 40,6

minimální hodnota:
obec - Brno (9,9) (ORP Brno)
ORP - Brno (9,9)

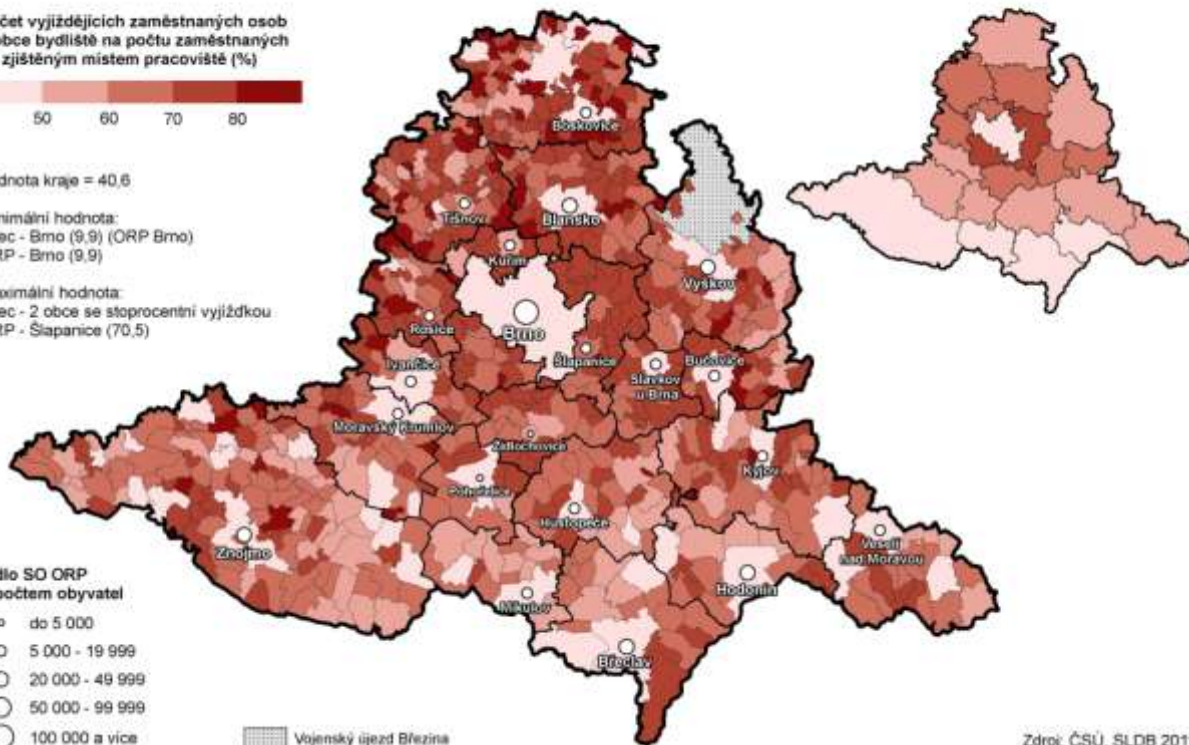
maximální hodnota:
obec - 2 obce se stoprocentní vyjíždkou
ORP - Šlapanice (70,5)

sídlo SO ORP s počtem obyvatel

Vojenský újezd Břežina

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Podíl vyjíždějících za prací do jiného okresu je nejvyšší mezi kraji

Největší skupinu zaměstnaných vyjíždějících za prací v Jihomoravském kraji tvořili vyjíždějící do jiného okresu kraje, 62,3 tisíc osob tvořilo 45,7 % vyjíždějících (nejvyšší podíl mezi kraji, v ČR 22,4 %). Vyjíždějících do jiné obce okresu bylo 56,2 tisíc, tj. 41,3 % vyjíždějících. Nejvyšší podíl vyjíždějících do jiných obcí okresu byl zaznamenán v okrese Hodonín (61,3 %). V okrese Brno-venkov byl zjištěn nejvyšší podíl vyjíždějících do jiného okresu kraje (68,1 %), převážná většina míří do Brna-města. Do zahraničí za prací vyjíždělo 5,4 tisíc osob, z toho bylo 1,5 tisíc z Brna-města a 1,3 tisíc z okresu Znojmo. V obcích zahrnující velikostní skupiny až do 999 obyvatel většina vyjíždějících míří do jiné obce okresu, ve větších obcích většina vyjíždí do jiného okresu kraje.

Tab. 5.1.3 Vyjíždějící do zaměstnání podle velikostních skupin obcí

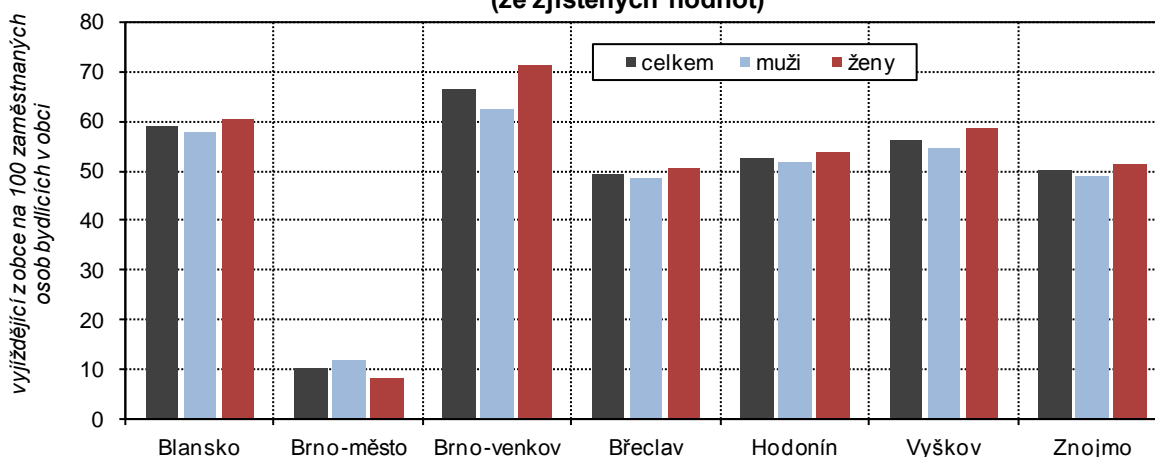
	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Vyjíždějící do zaměstnání z obce bydliště	136 252	2 636	12 649	24 883	56 419	17 668	10 530	11 467
z nich vyjíždí (%):								
do jiné obce okresu	41,3	60,3	57,7	49,0	45,2	33,4	35,5	x
do jiného okresu kraje	45,7	25,9	31,4	43,5	45,5	52,3	43,2	63,7
do jiného kraje	9,1	12,4	8,6	5,4	6,4	11,2	12,3	23,6
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	40,6	70,4	71,3	69,0	62,6	47,2	30,1	9,9
Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících (%)	84,6	86,1	86,7	87,7	86,5	85,3	76,1	72,7

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

Téměř 85 % vyjíždějících vyjíždí denně

Celkem 84,6 % z počtu vyjíždějících za prací z obce bydliště vyjíždí denně (7. nejvyšší podíl mezi kraji je shodný s podílem v ČR). Vzhledem k tomu, že v Brně je vyšší podíl vyjíždějících do ciziny, je zde nejnižší podíl denní vyjíždky (72,7 %). Tento podíl je nejnižší i v rámci velikostních skupin obcí, ovšem mezi obcemi od nejmenších obcí až po obce do 20 tisíc obyvatel nejsou podíly denně vyjíždějících nijak výrazně odlišné.

**Graf 5.1 Vyjíždka do zaměstnání z obcí podle pohlaví a okresů
(ze zjištěných hodnot)**

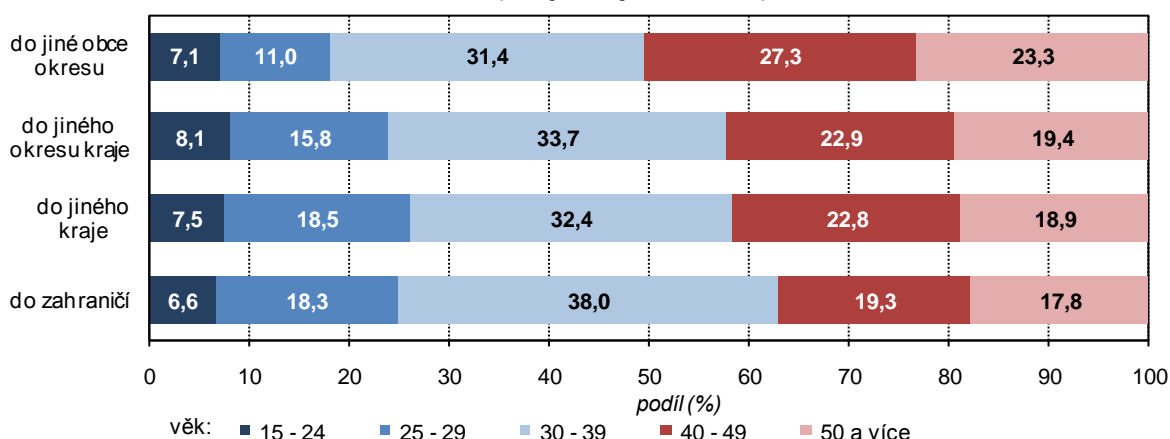
**Mezi vyjíždějícími
převažují muži**

Mezi vyjíždějícími za práci z obce je v Jihomoravském kraji 75,8 tisíc mužů a 60,5 tisíc žen. Nejvyšší převaha mužů mezi vyjíždějícími z obce se zjištěným místem pracoviště byla v Brně-městě (63,6 % mužů), v ostatních okresech byly podíly podle pohlaví téměř shodné. Z pohledu věkové skladby vyjíždějících za práci největší část, a to 32,8 %, tvoří vyjíždějící ve věku 30 až 39 let, u vyjíždějících do zahraničí tvoří dokonce 38,0 % vyjíždějících.

Tab. 5.1.4 Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví, věku a podle okresů

	Vyjíždějící z obce	v tom (%)		v tom ve věku (%)					
		muži	ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 a více	nezjištěno
Kraj celkem	136 252	55,6	44,4	7,6	14,2	32,8	24,6	20,9	0,0
v tom okresy:									
Blansko	18 331	55,7	44,3	7,8	14,6	32,9	23,8	20,9	0,0
Brno-město	11 467	63,6	36,4	5,9	18,2	35,9	19,4	20,5	0,0
Brno-venkov	40 095	53,4	46,6	6,5	12,9	33,8	25,2	21,4	0,0
Břeclav	15 535	55,1	44,9	8,5	13,9	31,7	25,0	20,8	0,0
Hodonín	22 154	55,5	44,5	7,9	13,9	30,6	27,0	20,6	0,0
Vyškov	14 363	55,4	44,6	7,9	14,4	32,6	23,6	21,4	0,0
Znojmo	14 307	56,0	44,0	9,5	14,5	31,9	24,5	19,6	0,0

**Graf 5.2 Vyjíždějící z obce do zaměstnání podle věku a typu vyjíždky
(ze zjištěných hodnot)**

**Více než polovina
dojíždějících
s vysokoškolským
vzděláním míří do Brna**

31,0 tisíc zaměstnaných vyjíždějících z obce za práci mělo vysokoškolské vzdělání (22,8 % vyjíždějících z obce), třetina z nich vyjížděla z okresu Brno-venkov. Podobně 31,2 tisíc dojíždějících za práci do obce mělo vysokoškolské vzdělání, zde ovšem 56,5 % z nich dojíždělo do Brna-města. Krajské město se svojí nabídkou pracovních míst mělo kladné saldo dojíždky u dojíždějících se všemi úrovněmi vzdělání.

Tab. 5.1.5 Vyjíždka do zaměstnání podle nejvyššího ukončeného vzdělání podle okresů

	Vyjíždějící z obce					Dojíždějící do obce				
	celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (%)				celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (%)			
		základní a bez vzdělání	střední vč. vyučení bez maturity	úplně střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské		základní a bez vzdělání	střední vč. vyučení bez maturity	úplně střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské
Kraj celkem	136 252	3,7	31,8	41,6	22,8	134 042	3,6	31,3	41,8	23,2
v tom okresy:										
Blansko	18 331	2,7	32,2	43,4	21,5	11 252	3,2	37,5	40,9	18,3
Brno-město	11 467	2,7	17,7	36,2	43,4	55 778	2,5	22,2	43,5	31,6
Brno-venkov	40 095	3,0	28,8	42,1	26,0	22 665	4,1	37,6	40,1	18,1
Břeclav	15 535	5,2	35,2	42,3	17,1	10 892	5,5	36,5	40,8	17,0
Hodonín	22 154	4,3	36,7	41,3	17,5	15 427	4,5	38,8	40,3	16,2
Vyškov	14 363	3,7	32,9	42,1	21,1	9 095	3,9	37,9	39,5	18,5
Znojmo	14 307	5,0	38,9	41,0	14,8	8 933	4,7	38,0	41,9	15,3

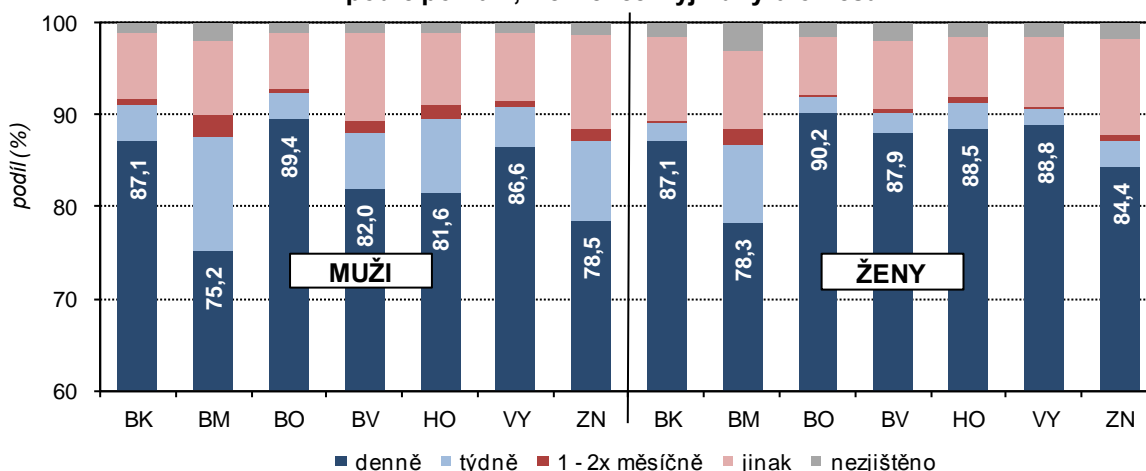
¹⁾ vč. nástavbového

Třetina vyjíždějících z obce za práci pracuje v průmyslu

Skladba vyjíždějících z obce za práci podle odvětví v kraji je podobná struktuře zaměstnaných podle odvětví ekonomické činnosti (kapitola 4). V kraji 24,0 % zaměstnaných pracuje v odvětví průmyslu, toto odvětví je nejčetnější i mezi vyjíždějícími z obce za práci (32,5 %), 10,5 % zaměstnaných pracuje v oboru obchodu a oprav motorových vozidel, stejný podíl je i mezi vyjíždějícími.

Tab. 5.1.6 Vyjíždějící do zaměstnání podle odvětví podle okresů

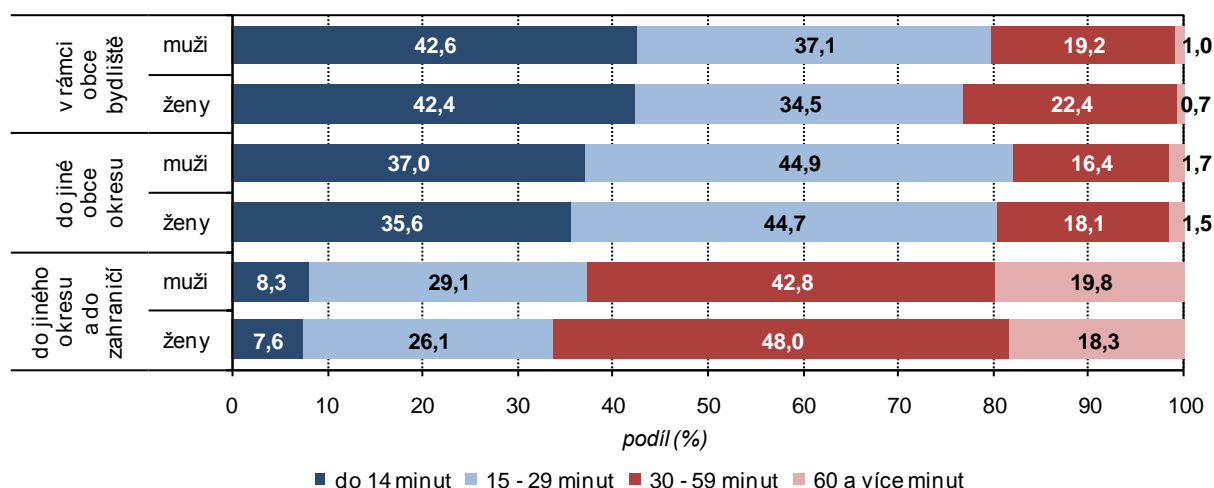
	Vyjíždějící z obce	z toho odvětví (%)						
		zemědělství, lesnictví, rybářství	průmysl	stavebnictví	obchod a opravy motorových vozidel	doprava a skladování	vzdělávání	zdravotní a sociální péče
Kraj celkem	136 252	2,7	32,5	6,0	10,5	6,5	6,0	7,7
v tom okresy:								
Blansko	18 331	2,7	38,7	4,6	8,5	5,3	6,9	8,5
Brno-město	11 467	1,5	31,4	5,4	12,9	5,8	5,8	7,0
Brno-venkov	40 095	1,7	27,4	6,2	12,0	6,3	6,7	8,4
Břeclav	15 535	3,5	33,0	5,5	10,1	8,5	4,7	6,7
Hodonín	22 154	2,9	38,4	6,5	9,7	6,7	5,6	7,3
Vyškov	14 363	2,4	33,4	6,1	9,5	6,2	6,1	7,2
Znojmo	14 307	5,8	28,8	6,7	9,9	7,2	5,5	7,2

Graf 5.3 Struktura vyjíždějících za práci mimo obec podle pohlaví, frekvence vyjíždky a okresů

Denně vyjíždějí více ženy

Ke grafu 5.3 je nutno uvést, že struktura vyjíždějících podle frekvence vyjíždky se týká vyjíždějících z obce v rámci ČR (bez vyjíždějících do zahraničí). Je patrné, že vyšší podíl denní frekvence vyjíždky ve všech okresech je u žen.

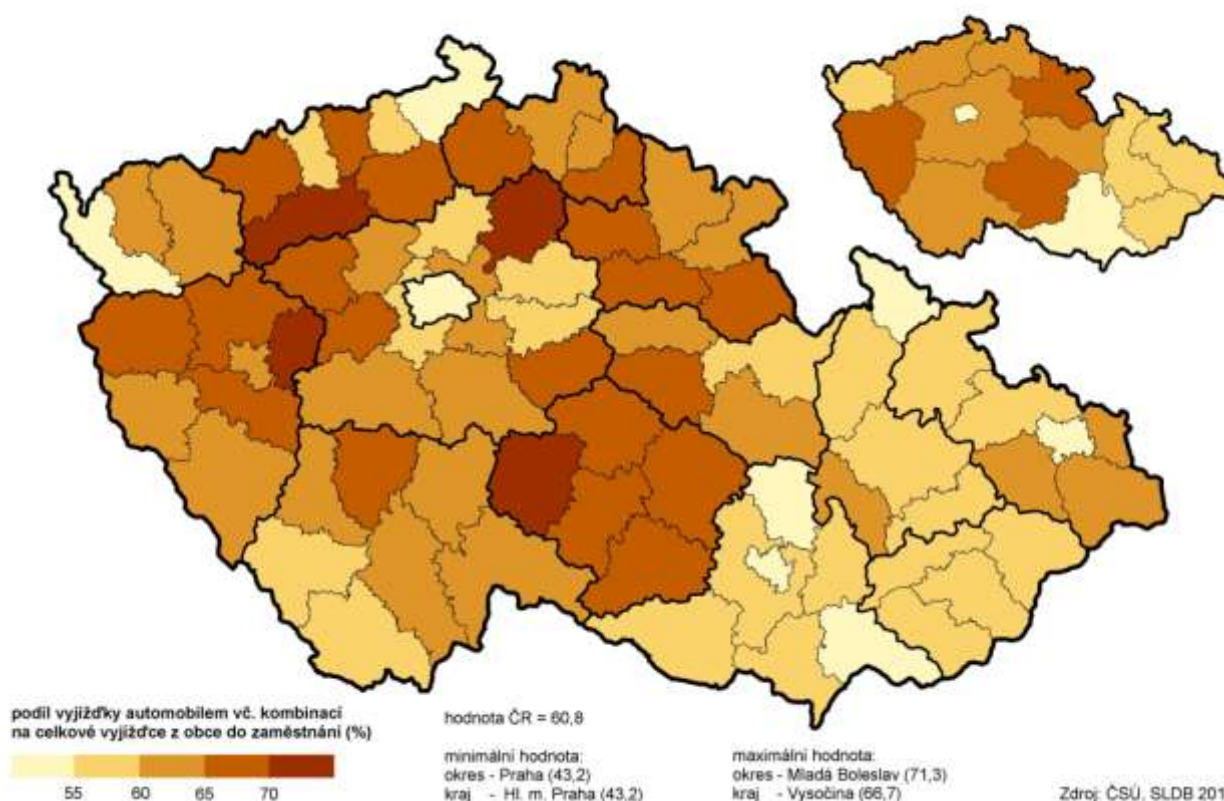
Graf 5.4 Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví, typu vyjížděky a času stráveného na cestě (ze zjištěných hodnot)

Čas strávený na cestě

Největší část vyjíždějících v rámci obce (z vyjíždějících se zjištěným místem pracoviště) stráví na cestě méně než 14 minut. Pokud cestují za prací do jiné obce okresu, většinou vyjíždějících trvá cesta 15 až 29 minut a pokud vyjíždí do jiného okresu, pak největší podíl tvoří vyjíždějící, kteří na cestě stráví 30 až 59 minut.

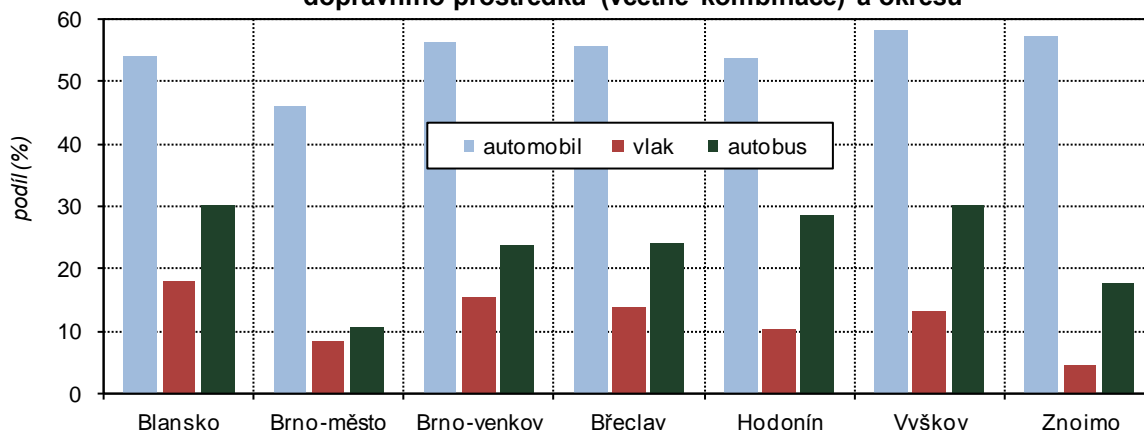
Vyjížděka do zaměstnání automobilem v okresech a krajích

Auto používá většina vyjíždějících za prací, přesto je zjištěný podíl 2. nejnižší mezi kraji

Časy strávené na cestě u vyjíždějících za prací ovlivňuje i druh dopravního prostředku. Z grafu 5.5 je patrné, že ve všech okresech kraje je nejvyužívanějším prostředkem k dopravě za prací mimo obec automobil. Samostatně či v kombinaci s jiným dopravním prostředkem ho v kraji využívá 55,0 % vyjíždějících z obce, což je ale mezi kraji 2. nejnižší podíl (po Hlavním městě Praze).

Graf 5.5 Vyjíždka do zaměstnání z obce bydliště podle použitého dopravního prostředku (včetně kombinace) a okresů

5.2. Vyjíždka a dojíždka do škol

Téměř polovina vyjíždějících do školy vyjíždí jen v rámci obce

V Jihomoravském kraji bylo v době sčítání 172,4 tisíc žáků, studentů a učňů. Ze 113,5 tisíc žáků a studentů, u nichž bylo zjištěno místo školy, 45,3 tisíc osob vyjíždělo či docházelo do školy v rámci obce a 49,0 tisíc osob vyjíždělo z obce bydliště.

Tab. 5.2.1 Dojíždka do škol podle typu podle okresů

	Vyjíždějící z obce				Dojíždějící do obce			
	celkem	v tom (%)			celkem	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje a do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Kraj celkem	48 999	39,6	44,8	15,5	68 435	28,4	32,1	39,5
v tom okresy:								
Blansko	6 962	49,5	38,5	12,0	4 325	79,7	7,9	12,4
Brno-město	1 952	x	29,5	70,5	44 271	x	43,2	56,8
Brno-venkov	13 730	24,5	70,2	5,4	4 367	76,9	15,9	7,2
Břeclav	6 061	44,1	41,9	14,0	3 680	72,6	20,3	7,1
Hodonín	9 036	48,5	27,8	23,7	5 191	84,4	8,6	7,0
Vyškov	5 349	41,4	46,4	12,2	2 651	83,4	11,0	5,5
Znojmo	5 909	56,8	26,0	17,2	3 950	84,9	8,0	7,1

Podíl denní vyjíždky do škol je mezi kraji 2. nejvyšší

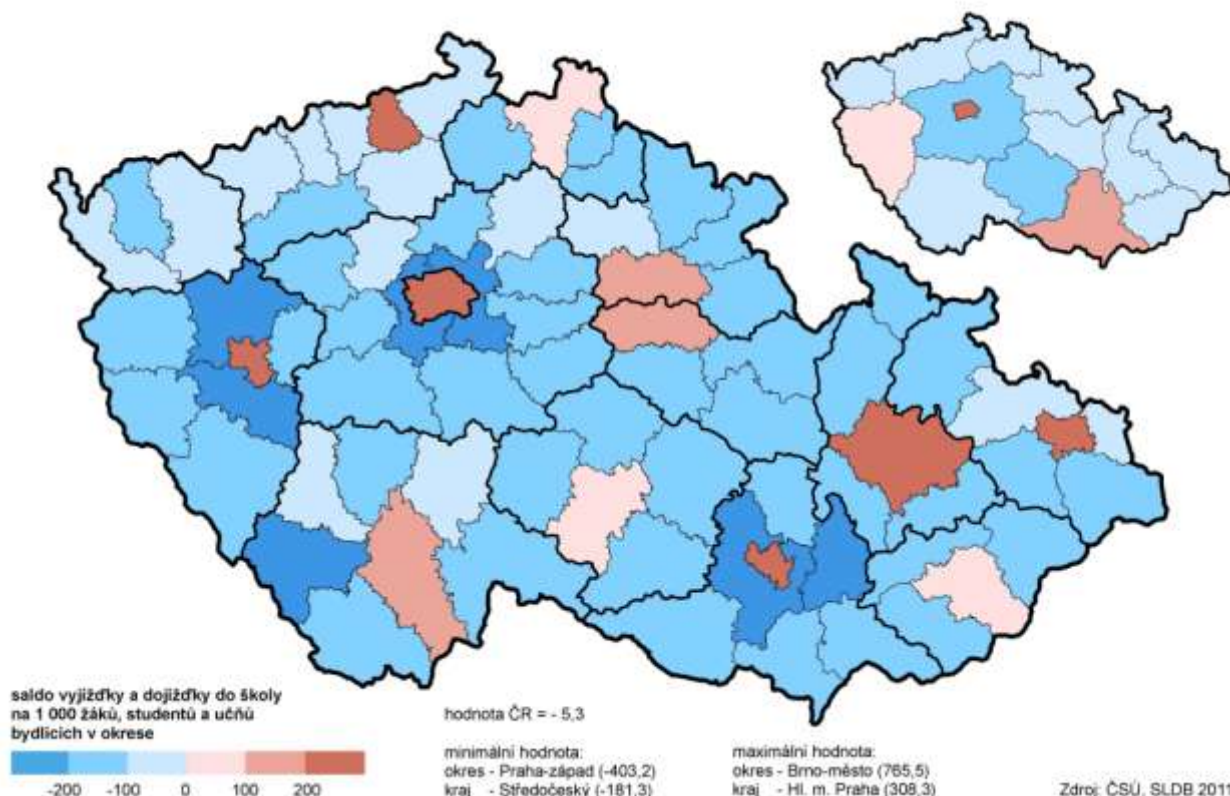
Z počtů žáků se zjištěným místem školy tak vyjíždělo mimo obec bydliště 43,2 % z nich, tento podíl byl mezi kraji 4. nejnižší. Z vyjíždějících z obce 22,0 tisíc osob vyjíždělo do jiného okresu kraje a 19,4 tisíc do jiné obce v okrese. Celkem 77,2 % vyjíždějících z obce do škol vyjíždělo denně (2. nejvyšší podíl mezi kraji, v ČR 70,9 %). Zatímco v okrese Brno-venkov podíl denně vyjíždějících dosáhl 90,5 %, v Brně-městě to bylo pouze 44,5 %.

Tab. 5.2.2 Vyjíždějící do škol podle pohlaví podle okresů

	Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ¹⁾			Denně vyjíždějící do školy z obce bydliště			Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících do školy z obce (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	43,2	41,8	44,6	37 816	18 399	19 417	77,2	79,2	75,3
v tom okresy:									
Blansko	61,1	59,8	62,3	5 650	2 723	2 927	81,2	81,8	80,5
Brno-město	5,3	4,9	5,8	868	423	445	44,5	48,2	41,4
Brno-venkov	68,0	66,5	69,5	12 422	6 024	6 398	90,5	91,7	89,3
Břeclav	56,4	53,3	59,4	4 250	2 121	2 129	70,1	74,4	66,3
Hodonín	57,2	55,5	58,9	6 031	3 000	3 031	66,7	69,1	64,5
Vyškov	62,4	60,7	64,0	4 373	2 112	2 261	81,8	84,0	79,8
Znojmo	57,5	55,4	59,5	4 222	1 996	2 226	71,5	72,8	70,3

¹⁾ se zjištěným místem školy

Saldo vyjížďky a dojížďky do školy v okresech a krajích

Brno je centrem školství

Do škol v kraji dojíždělo 68,4 tisíc osob, 27,0 tisíc z nich (39,5 %) přijíždělo z jiného kraje. V kraji bylo kladné saldo dojížďky do škol, v přepočtu na 1 tisíc v kraji bydlících žáků a studentů připadlo saldo 112,7 žáků a studentů (2. nejvyšší mezi kraji).

To, že Brno je centrem školství, potvrzuje fakt, že 64,7 % dojíždějících do škol směřovalo právě sem. Kladné saldo dojížďky do škol v Brně dosáhlo 766 žáků a studentů v přepočtu na 1 000 žáků a studentů bydlících v Brně (nejvyšší mezi okresy v ČR).

Tab. 5.2.3 Vyjíždějící do škol podle velikostních skupin obcí

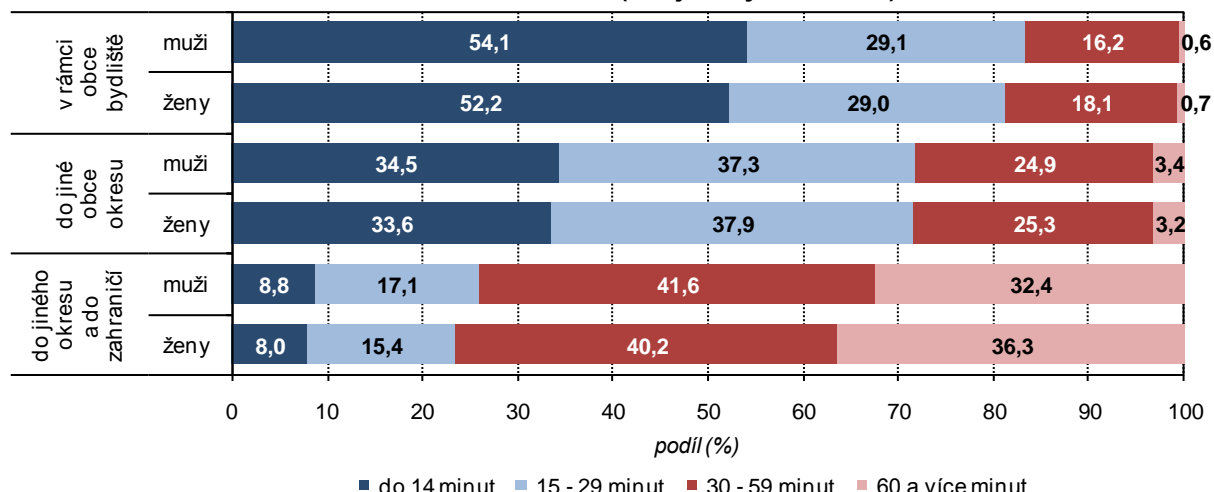
	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Vyjíždějící do škol z obce bydliště	48 999	1 309	5 975	10 449	19 518	5 814	3 982	1 952
z nich vyjíždí (%):								
do jiné obce okresu	39,6	63,8	62,0	52,7	38,6	21,7	14,7	.
do jiného okresu kraje	44,8	24,0	27,1	39,6	49,4	59,8	55,1	29,5
do jiného kraje	13,5	11,6	10,3	7,0	10,8	17,0	26,1	49,3
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ¹⁾	43,2	97,8	93,4	79,8	60,8	45,6	35,2	5,3
Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících z obce (%)	77,2	82,7	84,6	85,8	79,5	72,3	53,3	44,5

¹⁾ se zjištěným místem školy

Čím menší obec, tím je vyšší podíl vyjíždějících z obce do škol

U podílu vyjíždějících z obce do škol je zřejmý významný vliv velikostní skupiny obce. Pracovní příležitosti mohou nabízet i malé obce, ale ve většině z nich nejsou školy. Zatímco z nejmenších obcí (do 199 a s 200 až 499 obyvateli) za práci vyjíždělo 70,4 %, resp. 71,3 % zaměstnaných, do škol z těchto obcí vyjíždělo 97,8 %, resp. 93,4 % vyjíždějících se zjištěným místem školy. S rostoucí velikostní skupinou obce se podíl vyjíždějících do škol mimo obec snižoval. V okresních městech ale ještě dosáhl 35,2 %, ovšem v Brně už to bylo pouze 5,3 %.

Graf 5.6 Vyjíždějící do škol podle pohlaví, typu vyjížděky a času stráveného na cestě (ze zjištěných hodnot)

5.3. Úhrnná bilance dojížděky do zaměstnání a do škol

Za prací a do škol z obcí vyjíždí 185 tisíc osob, do obcí v kraji dojíždí 202 tisíc osob,

V Jihomoravském kraji vyjíždí z obce za prací a do škol celkem 185,3 tisíc osob, z tohoto počtu 84,2 tisíc osob vyjíždí do jiných okresů kraje, 18,9 tisíc osob vyjíždí do jiných krajů a 6,4 tisíc osob vyjíždí mimo ČR. Na druhé straně do obcí v Jihomoravském kraji dojíždí za prací a do škol 202,5 tisíc osob, z tohoto počtu 75,6 tisíc osob dojíždí do obce v rámci okresu, 84,2 tisíc osob, jak již bylo uvedeno, dojíždí z jiného okresu kraje a 42,6 tisíc osob dojíždí z jiných krajů.

Bilance dojížděky v kraji je kladná

Úhrnná bilance dojížděky v kraji je kladná zásluhou kladného salda dojížděky do škol, neboť saldo dojížděky do zaměstnání bylo záporné. Jak je zřejmé z tabulky 5.3.1, kladné saldo dojížděky, a to do zaměstnání i do škol, měl z okresů Jihomoravského kraje pouze okres Brno-město.

Tab. 5.3.1 Počet vyjíždějících, dojíždějících a saldo dojížděky podle okresů

	Vyjíždějící z obce			Dojíždějící do obce			Saldo dojížděky		
	do zaměstnání	do škol	celkem	do zaměstnání	do škol	celkem	do zaměstnání	do škol	celkem
Kraj celkem	136 252	48 999	185 251	134 042	68 435	202 477	-2 210	19 436	17 226
v tom okresy:									
Blansko	18 331	6 962	25 293	11 252	4 325	15 577	-7 079	-2 637	-9 716
Brno-město	11 467	1 952	13 419	55 778	44 271	100 049	44 311	42 319	86 630
Brno-venkov	40 095	13 730	53 825	22 665	4 367	27 032	-17 430	-9 363	-26 793
Břeclav	15 535	6 061	21 596	10 892	3 680	14 572	-4 643	-2 381	-7 024
Hodonín	22 154	9 036	31 190	15 427	5 191	20 618	-6 727	-3 845	-10 572
Vyškov	14 363	5 349	19 712	9 095	2 651	11 746	-5 268	-2 698	-7 966
Znojmo	14 307	5 909	20 216	8 933	3 950	12 883	-5 374	-1 959	-7 333

Nejvíce vyjíždějících z kraje míří do Prahy a do Zlínského kraje

Z Jihomoravského kraje do jiných krajů za prací a do škol vyjíždí 18,9 tisíc osob (12,3 tisíc osob za prací a 6,6 tisíc osob do škol). Nejvyšší počet vyjíždějících z Jihomoravského kraje míří do Prahy, a to 4,5 tisíc osob. Kraje sousedící s Jihomoravským krajem je možno uvést v pořadí podle počtu osob, které do něho právě z Jihomoravského kraje vyjíždějí – do Zlínského kraje vyjíždí 4,5 tisíc osob, do Kraje Vysočina 3,0 tisíc vyjíždějících, do Olomouckého kraje 2,6 tisíc osob, do Pardubického 1,2 tisíc osob a do Jihočeského kraje vyjíždí 0,5 tisíc osob. Do ostatních krajů ČR vyjíždí z Jihomoravského kraje 2,6 tisíc osob.

Záporné saldo dojížděky jen ve vztahu k Praze

Z ostatních krajů do Jihomoravského kraje za prací a do škol dojíždí 42,6 tisíc osob, nejvíce z Kraje Vysočina (10,2 tisíc), Zlínského (8,4 tisíc) a Olomouckého kraje (6,9 tisíc). Pro úplnost – ze sousedního Pardubického kraje dojíždí 4,3 tisíc osob a z Jihočeského kraje 1,5 tisíc osob. Celkově tak

v Jihomoravském kraji počet dojíždějících do kraje převyšuje počet z kraje vyjíždějících o 23,7 tisíc osob. Se všemi kraji ČR s výjimkou Hl. m. Prahy (- 3,6 tisíc osob) měl Jihomoravský kraj kladné saldo dojížděky. V tabulce 5.3.1 je úhrnné saldo dojížděky uvedeno jako rozdíl všech dojíždějících do obcí v kraji za prací a do škol a všech vyjíždějících z obcí v Jihomoravském kraji.

Dominantní postavení okresu Brno-město

Z okresů Jihomoravského kraje má výsadní postavení Brno-město s nejnižším počtem vyjíždějících a nejvyšším počtem dojíždějících do zaměstnání i do škol. Jako jediný okres v kraji má kladné saldo dojížděky. Dominuje i v meziokresní bilanci vyjížděky za prací, neboť z jihomoravských okresů míří nejvyšší počet vyjíždějících do zaměstnání právě do Brna – z Brna-venkova 26,0 tisíc osob, z okresu Blansko 6,0 tisíc, z okresu Vyškov 5,8 tisíc, z okresu Břeclav 3,6 tisíc osob, z okresu Hodonín 2,5 tisíc osob a z okresu Znojmo 2,1 tisíc osob.

Okresy ze sousedních krajů

Z okresů ze sousedních krajů je možno uvést okres Žďár nad Sázavou a Třebíč, z nichž do Brna za prací vyjíždí 1,4 tisíc, resp. 1,2 tisíc osob. Více než 600 osob do Brna dojíždí také z okresu Prostějov a Uherské Hradiště.

Tab. 5.3.2 Obce s největším počtem vyjíždějících, dojíždějících a saldem dojížděky (řazeno podle dojížděky do zaměstnání)

Obec	Vyjíždějící z obce		Obec	Dojíždějící do obce		Obec	Saldo dojížděky	
	do zaměstnání	do škol		do zaměstnání	do škol		do zaměstnání	do škol
Brno	11 467	1 952	Brno	55 778	44 271	Brno	44 311	42 319
Blansko	2 530	887	Hodonín	4 380	1 113	Modřice	3 205	-252
Znojmo	2 333	711	Modřice	4 132	33	Hodonín	2 608	340
Kuřim	2 214	659	Znojmo	3 759	2 363	Kyjov	2 029	923
Vyškov	2 047	852	Břeclav	3 722	1 104	Břeclav	1 874	345
Břeclav	1 848	759	Vyškov	3 538	973	Boskovice	1 642	1 370
Hodonín	1 772	773	Blansko	3 220	734	Vyškov	1 491	121
Šlapanice	1 564	379	Kuřim	3 124	179	Znojmo	1 426	1 652
Veselí nad Moravou	1 510	598	Kyjov	2 964	1 358	Hustopeče	1 262	396
Tišnov	1 404	333	Boskovice	2 822	1 788	Kuřim	910	-480
Boskovice	1 180	418	Hustopeče	1 784	591	Mikulov	709	109
Rosice	1 020	297	Veselí nad Moravou	1 589	378	Blansko	690	-153
Adamov	1 011	253	Mikulov	1 439	408	Pohořelice	651	-63
Rousínov	999	282	Slavkov u Brna	1 319	508	Bzenec	538	459
Ivančice	985	304	Pohořelice	1 189	115	Slavkov u Brna	477	210

Brno má výsadní postavení i ve srovnání s ostatními městy

Pokud zohledníme pouze dojížděku do zaměstnání, je Brno jejím největším centrem v kraji. Kladné saldo dojížděky za prací dosahuje 44,3 tisíc osob, ze 49 měst v kraji mělo kladné saldo dojížděky ještě dalších 19 měst. Hodnoty salda však byly podstatně nižší, což je zřejmé z tabulky 5.3.2, ve které je uvedeno 15 obcí se statutem města s nejvyššími počty vyjíždějících, dojíždějících a salda dojížděky.

Tab. 5.3.3 Největší dojížděkové proudy dojíždějících do zaměstnání v kraji

Dojíždějící do zaměstnání v rámci kraje			Dojíždějící do zaměstnání přes hranice kraje		
obec vyjížděky	obec dojížděky	počet osob	obec vyjížděky	obec dojížděky	počet osob
Kuřim	Brno	2 332	Brno	Praha	1 433
Blansko	Brno	1 885	Brno	Olomouc	314
Brno	Modřice	1 849	Veselí nad Moravou	Uherské Hradiště	283
Šlapanice	Brno	1 672	Znojmo	Praha	270
Vyškov	Brno	1 446	Veselí nad Moravou	Uherský Ostroh	176
Tišnov	Brno	1 037	Velké Opatovice	Jevíčko	156
Modřice	Brno	1 023	Hodonín	Praha	143
Bílovice nad Svitavou	Brno	979	Břeclav	Praha	139
Rosice	Brno	916	Brno	Zlín	115
Adamov	Brno	883	Brno	Ostrava	110

Do Brna směřují největší dojížděkové proudy

O tom, že Brno hraje nejvýznamnější úlohu v dojížděce, svědčí i dojížděkové proudy. Mezi 10 největšími proudy dojíždějících v rámci kraje Brno jako cíl dojížděky figuruje hned 9x. Naopak mezi 10 proudy směřujícími ven z kraje je 4x cílem Praha.

6. Domácnosti

6.1. Struktura domácností

Většina bytových domácností je tvořena jednou hospodařící domácností

V Jihomoravském kraji bylo ke dni sčítání celkem 443,4 tisíc bytových domácností. Celkem 94,9 % bytových domácností tvořila 1 hospodařící domácnost, ve 4,7 % bytových domácnostech byly 2 hospodařící domácnosti a v 1 861 bytech (0,4 % bytových domácností) vedle sebe hospodařily 3 a více domácností. Bytové domácnosti s více hospodařícími domácnostmi jsou spíše výsadou menších obcí. V obcích od 20 tisíc do 50 tisíc obyvatel tvořily 4,3 % a v Brně (skupina nad 50 tisíc obyvatel) 4,4 % celku. Naproti tomu v obcích od 500 do 999 obyvatel a od 1 tisíc do 5 tisíc obyvatel to bylo 6,0 % a 6,1 %. Z SO ORP Jihomoravského kraje byl podíl bytových domácností s více hospodařícími domácnostmi nejvyšší v SO ORP Židlochovice a Šlapanice (oba 7,2 %), nejnižší v SO ORP Moravský Krumlov (4,3 %) a v Brně (4,4 %).

Tab. 6.1.1 Základní údaje o hospodařících domácnostech

	Hospodařící domácnosti celkem	v tom						
		rodinné domácnosti				nerodinné domácnosti		
		celkem	v tom tvořené			celkem	v tom	
			1 rodinou	2 rodinami	3 a více rodinami		domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
Počet domácností	473 520	306 165	295 668	10 390	107	167 355	145 117	22 238
%	100,0	64,7	96,6	3,4	0,0	35,3	86,7	13,3
Počet členů domácností	1 144 994	943 795	887 766	55 203	826	201 199	145 117	56 082
Průměrný počet členů	2,42	3,08	3,00	5,31	7,72	1,20	1,00	2,52

Hospodařící domácnosti v kraji ...

V době sčítání bylo v kraji 473,5 tisíc hospodařících domácností, z tohoto počtu bylo 64,7 % rodinných domácností a 35,3 % nerodinných domácností. Počet hospodařících domácností byl 4. nejvyšší mezi kraji a tvořil 10,8 % celku ČR. Podíl nerodinných domácností byl ve srovnání s průměrem ČR nižší o 2,1 bodu.

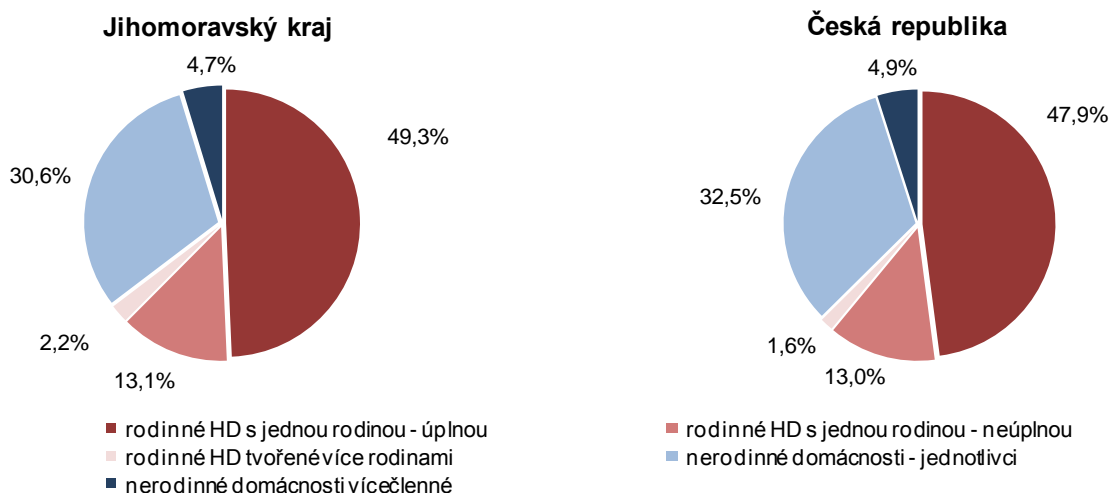
... tvoří rodinné domácnosti ...

Struktura 306,2 tisíc rodinných domácností byla složena ze 76,3 % domácností tvořených jednou úplnou rodinou, z 20,3 % domácností tvořených jednou neúplnou rodinou a z 3,4 % rodinných domácností tvořených dvěma a více rodinami.

... a nerodinné domácnosti

V nerodinných domácnostech, jichž bylo v kraji 167,4 tisíc, převládaly domácnosti jednotlivců (86,7 % celku), vícečlenné nerodinné domácnosti tvořily 13,3 % počtu nerodinných domácností.

Graf 6.1 Struktura hospodařících domácností

pozn.: HD = hospodařící domácnosti

Průměrný počet členů hospodařících domácností je mezi kraji 3. nejvyšší

V hospodařících domácnostech žilo 1,1 milionu osob, jedna hospodařící domácnost v kraji tak měla v průměru 2,42 členů (spolu s Pardubickým a Středočeským krajem 3. nejvyšší počet mezi kraji, v ČR 2,34). Nejmenší počet členů měly vlivem vysokého počtu domácností jednotlivců nerodinné domácnosti (v průměru 1,20 členů), nejvíce samozřejmě rodinné domácnosti tvořené 3 a více rodinami, kde bylo v průměru 7,72 členů.

Tab. 6.1.2 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a počtu členů

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	473 520	5 684	24 180	47 127	115 289	53 472	53 606	174 162
v tom podle počtu členů (%):								
1	30,6	29,0	25,5	24,2	24,8	29,4	32,1	37,0
2	29,1	27,4	26,7	26,1	26,9	29,3	30,8	31,2
3	18,0	16,1	18,0	18,6	19,0	18,6	18,7	16,7
4	15,7	16,7	18,7	20,1	19,9	16,6	14,1	11,4
5 a více	6,6	10,8	11,0	11,0	9,4	6,1	4,3	3,7

Nejvyšší průměrný počet členů hospodařících domácností je v obcích od 200 do 999 obyvatel

Z pohledu velikostních skupin obcí v kraji byl nejvyšší průměrný počet členů hospodařících domácností v obcích od 500 do 999 obyvatel a od 200 do 499 obyvatel (2,73, resp. 2,69 členů), nejnižší byl v Brně (2,16) a v obcích od 20 do 50 tisíc obyvatel (okresní města - 2,30). Zatímco v obcích od 200 do 999 obyvatel mělo 11,0 % hospodařících domácností 5 a více členů, v Brně to bylo jen 3,7 % a v okresních městech 4,3 % hospodařících domácností. Ve správních obvodech ORP byl nejvyšší průměrný počet členů hospodařících domácností zjištěn v SO ORP Hustopeče (2,70) a Pohořelice (2,68), nejnižší kromě Brna v SO ORP Blansko (2,46), SO ORP Vyškov a Znojmo (oba 2,50).

Struktura hospodařících domácností v Brně se od ostatních velikostních skupin obcí zásadně liší

Přehledná struktura hospodařících domácností v kraji podle velikostních skupin obcí je obsahem tabulky 6.1.3. Na jedné straně je takřka dominantní postavení Brna, jako zástupce největší velikostní skupiny – s výjimkou podílu domácností tvořené jednou neúplnou rodinou zde byla vždy nejvyšší či nejnižší hodnota podílu vybraných kategorií. Na druhém pólu ale nejsou, jak by se dalo očekávat, nejmenší obce do 199 obyvatel, ale ve většině případů jsou to obce s počtem obyvatel od 500 do 999.

Tab. 6.1.3 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	473 520	5 684	24 180	47 127	115 289	53 472	53 606	174 162
v tom (%):								
rodinné domácnosti tvořené:								
jednou úplnou rodinou	49,3	53,1	56,1	57,0	56,5	51,6	47,2	41,3
jednou neúplnou rodinou	13,1	11,6	11,6	11,9	12,3	13,5	14,8	13,6
dvěma a více rodinami	2,2	3,3	3,7	3,9	3,3	2,0	1,5	1,1
domácnosti jednotlivců	30,6	29,0	25,5	24,2	24,8	29,4	32,1	37,0
vícečlenné nerodinné domácnosti	4,7	3,0	3,1	3,0	3,0	3,5	4,5	7,0

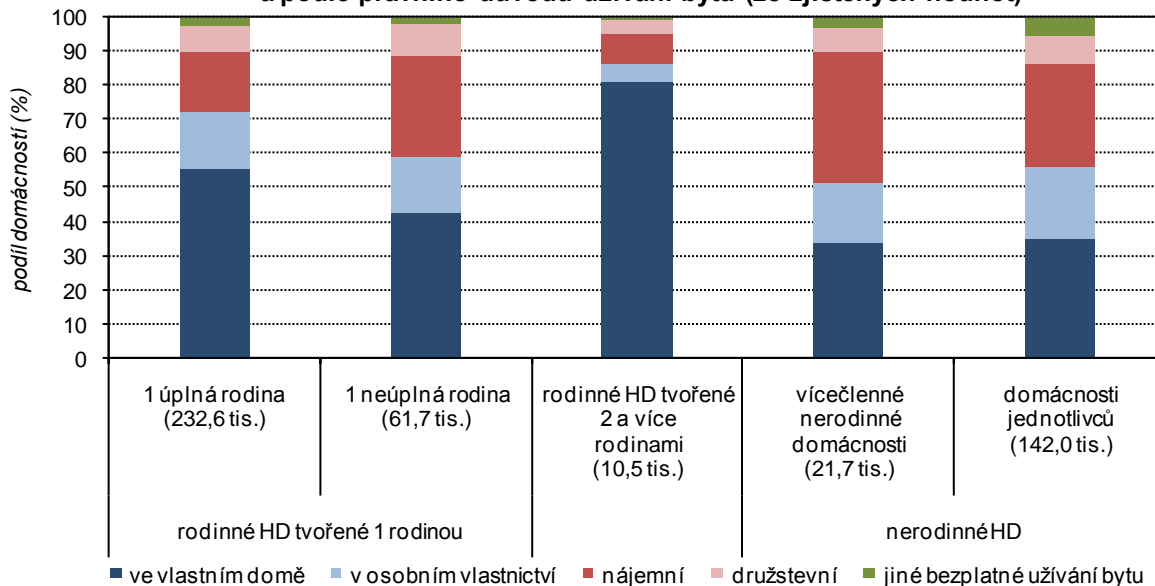
Brno se strukturou hospodařících domácností vymyká i ve srovnání s ostatními SO ORP

Ve správních obvodech ORP v kraji se podíl hospodařících domácností tvořených jednou úplnou rodinou pohybuje (kromě Brna s 41,3 %) od 50,8 % v SO ORP Znojmo po 56,5 % v SO ORP Hustopeče. Podíl hospodařících domácností tvořených jednou neúplnou rodinou se pohybuje v rozmezí 11,5 % v SO ORP Šlapanice po 14,3 % v SO ORP Mikulov. Podíl hospodařících domácností tvořených dvěma a více rodinami se pohybuje (kromě Brna s 1,1 %) od 2,1 % v SO ORP Kuřim po 4,0 % v SO ORP Pohořelice. Nejvyšší podíl domácností jednotlivců mezi hospodařícími domácnostmi byl kromě Brna s 37,0 % v SO ORP Znojmo (29,1 %), nejnižší pak v SO ORP Hustopeče (24,6 %). Obdobně nejvyšší podíl vícečlenných nerodinných domácností byl kromě Brna se 7,0 % v SO ORP Znojmo (3,9 %), nejnižší pak v SO ORP Veselí nad Moravou (2,4 %).

Ve třetině hospodařících domácností není ekonomicky aktivní člen domácnosti

Z 1,1 mil. osob v hospodařících domácnostech v kraji bylo 568,0 tisíc osob (49,6 %) ekonomicky aktivních, na jednu hospodařící domácnost tak připadlo v průměru 1,20 ekonomicky aktivních členů. Z celkového počtu hospodařících domácností v kraji bylo 142,0 tisíc domácností (30,0 % celku), v nichž nebyl žádný ekonomicky aktivní člen domácnosti. Z tohoto počtu bylo více než polovina domácností jednotlivců (78,0 tisíc, tj. 55,0 %).

Graf 6.2 Hospodařící domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

pozn.: HD = hospodařící domácnosti

Většina hospodařících domácností v kraji bydlí v bytech

Celkem 99,0 % hospodařících domácností v kraji bydlí v bytech, pouze 1,0 % domácností bydlí mimo byty a v zařízeních. Ovšem zatímco u rodinných domácností mimo byty bydlí pouze 0,4 % domácností, u domácností jednotlivců je to 2,2 % a u vícečlenných nerodinných domácností 2,3 % domácností.

6.2. Rodinné domácnosti

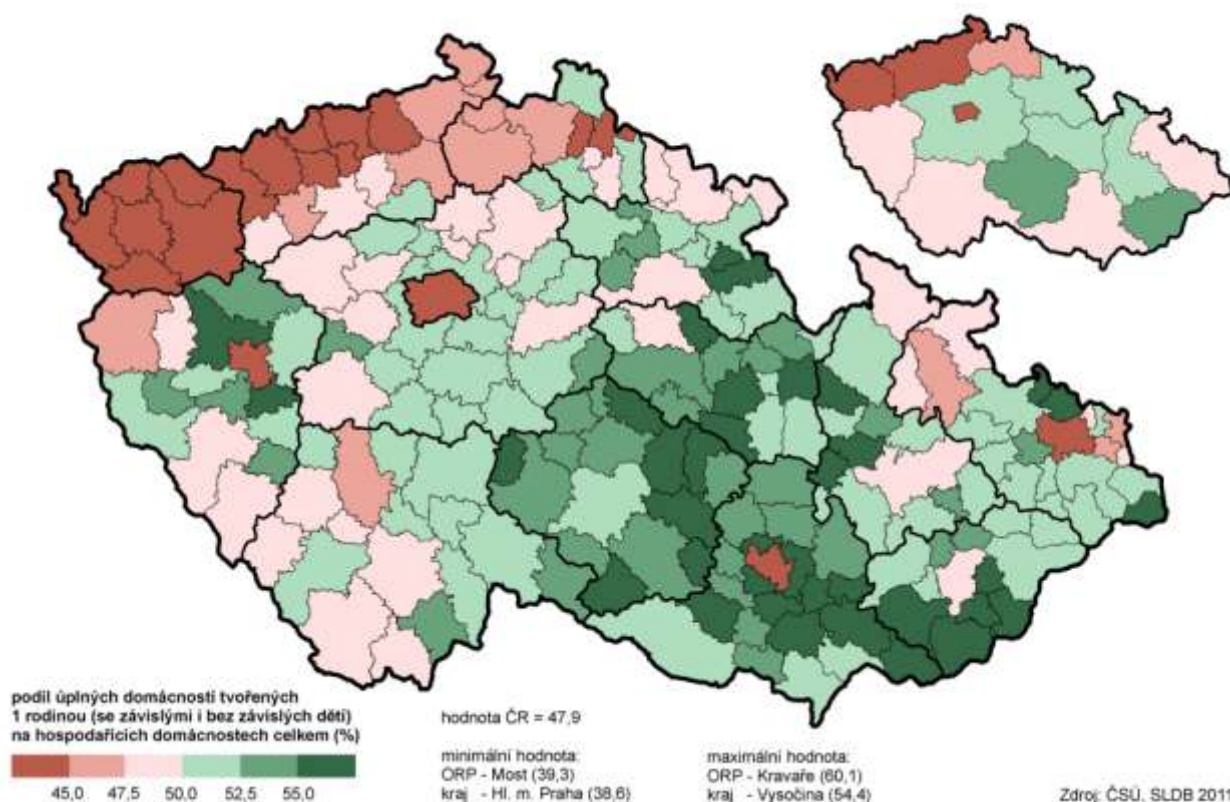
Převaha domácností tvořených jednou rodinou

Z 306,2 tisíc hospodařících rodinných domácností v Jihomoravském kraji bylo 295,7 tisíc domácností, tj. 96,6 %, tvořeno jednou rodinou, 10,4 tisíc domácností (3,4 %) dvěma rodinami a 107 rodinných domácností tvořilo 3 a více rodin. Rodinná domácnost v kraji měla v průměru 3,08 členů. V závislosti na počtu rodin, které hospodařící domácnost tvoří, rostl i průměrný počet členů domácnosti. Domácnost tvořená 1 rodinou měla v průměru 3,00 členů, domácnost tvořená 2 rodinami 5,31 členů a v domácnosti tvořené 3 a více rodinami bylo v průměru 7,72 členů.

Tab. 6.2.1 Rodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a podle typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Rodinné domácnosti	306 165	3 868	17 275	34 341	83 194	35 906	34 008	97 573
v tom:								
tvořené 1 rodinou	295 668	3 681	16 369	32 486	79 337	34 836	33 221	95 738
úplné rodiny	233 525	3 021	13 563	26 860	65 185	27 605	25 296	71 995
v tom (%):								
se závislými dětmi	41,6	38,4	42,4	44,1	44,3	42,0	39,5	38,8
bez závislých dětí	58,4	61,6	57,6	55,9	55,7	58,0	60,5	61,2
neúplné rodiny	62 143	660	2 806	5 626	14 152	7 231	7 925	23 743
v tom (%):								
se závislými dětmi	48,6	35,2	41,4	41,9	43,4	50,0	53,3	52,5
bez závislých dětí	51,4	64,8	58,6	58,1	56,6	50,0	46,7	47,5
tvořené 2 a více rodinami	10 497	187	906	1 855	3 857	1 070	787	1 835

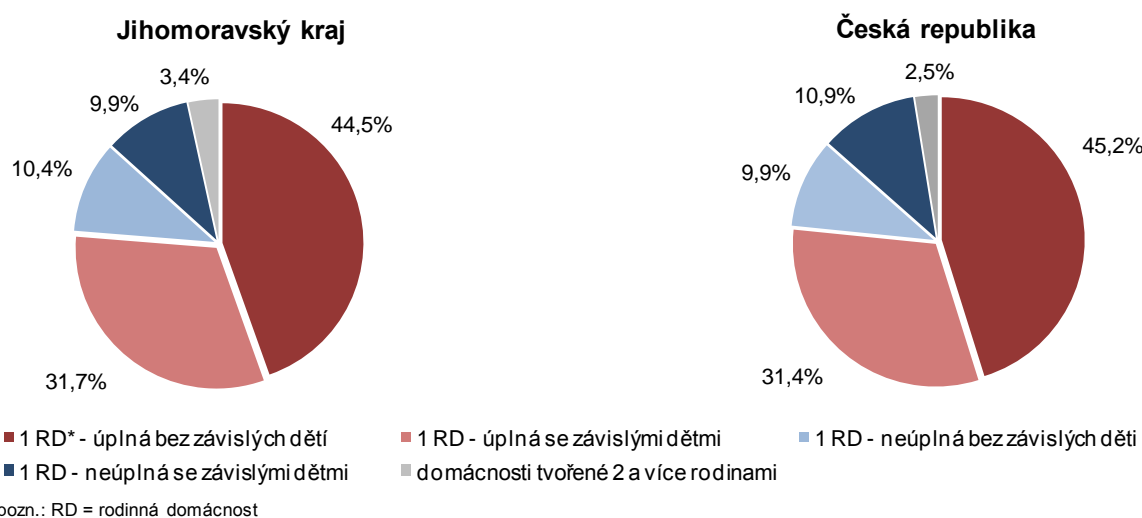
Úplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Téměř polovinu domácností tvořených 1 rodinou tvoří úplné rodiny

Podíl úplných rodin domácností tvořených 1 rodinou (se závislími i bez závislých dětí) na hospodařících domácnostech v Jihomoravském kraji dosáhl pouze 49,3 % (8. nejvyšší podíl mezi kraji). Jak je patrné z kartogramu, u 20 správních obvodů ORP v kraji sice přesahoval podíl úplných rodin 50 % (v 9 SO ORP byl podíl vyšší než 55 %), ovšem v Brně, ve kterém žije 36,8 % krajského počtu hospodařících domácností, podíl úplných rodin činil pouze 41,3 %.

Graf 6.3 Struktura rodinných domácností

U úplných rodin je více rodin bez závislých dětí

Z 295,7 tisíc hospodařících domácností tvořené 1 rodinou bylo 233,5 tisíc úplných rodin a 62,1 tisíc neúplných rodin (79,0 % a 21,0 %). Zatímco u úplných rodin převažují rodiny bez závislých dětí – tvoří 58,4 %, u neúplných rodin je poměr téměř vyrovnaný – 51,4 % rodin bez závislých dětí a 48,6 % se závislími dětmi.

Struktura rodinných domácností je obdobou průměru ČR Struktura rodinných domácností v Jihomoravském kraji se od struktury ČR liší jen nepatrně (graf 6.3), rozdíl nedosahoval ani hranice 1 procentního bodu s výjimkou podílu neúplných rodin se závislými dětmi (rozdíl 1,0 bodu).

Tab. 6.2.2 Rodinné domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle typu bytu, právního důvodu užívání a velikosti bytu

	Celkem	v tom hospodářcí domácnosti tvořené								2 a více rodinami
		1 rodinou								
		úplné rodiny				neúplné rodiny				
		celkem	s počtem závislých dětí			celkem	s počtem závislých dětí			
0	1		2 a více	0	1		2 a více			
Rodinné domácnosti bydlící v bytech	304 860	232 622	135 812	45 081	51 729	61 745	31 786	20 856	9 103	10 493
z toho podle typu bytu (%):										
byty standardní	96,1	97,0	96,9	95,7	98,4	92,6	93,0	90,7	95,4	98,6
byty se sníženou kvalitou	2,8	2,3	2,3	3,2	1,3	5,0	5,1	5,9	2,8	1,1
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%):										
ve vlastním domě	51,4	53,4	51,8	50,2	60,2	39,1	45,3	30,8	36,3	79,6
v osobním vlastnictví	15,6	16,2	17,6	15,9	12,6	15,2	14,6	16,3	14,9	5,1
jiné bezplatné užívání bytu	2,2	2,4	2,7	1,8	2,3	1,9	1,7	1,9	2,6	0,8
nájemní	18,5	16,7	16,8	18,2	15,3	26,9	23,1	31,1	31,0	8,7
družstevní	7,5	7,3	7,1	8,4	7,0	8,6	8,0	9,2	9,2	3,6
z toho podle počtu obytných místností bytu (%):										
1	2,1	1,8	2,1	1,6	1,1	3,6	3,1	4,4	3,7	1,2
2	7,2	6,4	7,4	6,3	3,9	11,0	9,5	13,5	10,6	2,3
3	21,9	21,4	24,0	20,1	15,9	25,6	26,1	25,6	23,8	10,4
4	31,0	32,0	32,2	31,9	31,5	28,6	30,0	26,0	29,5	23,9
5 a více	33,6	35,1	30,9	35,5	45,6	23,2	24,5	19,8	26,6	60,6

Podíl neúplných rodin se závislými dětmi je vyšší ve větších obcích Mezi rodinnými domácnostmi tvořenými 1 rodinou v kraji bylo 30,2 tisíc neúplných rodin se závislými dětmi, což bylo 10,2 % domácností tvořených 1 rodinou (4. nejnižší podíl mezi kraji). Podíl neúplných rodin se závislými dětmi z počtu rodinných domácností roste se zvyšující se velikostní skupinou obce, v obcích do 199 obyvatel podíl činil 6,3 %, ovšem v Brně již 13,0 %. Ve správních obvodech ORP byl nejnižší podíl zjištěn v SO ORP Hustopeče (6,9 %) a Kyjov (7,5 %), nejvyšší kromě Brna v SO ORP Znojmo (10,3 %) a Vyškov (9,7 %).

Tab. 6.2.3 Domácnosti tvořené 1 rodinou podle typu rodiny a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	v tom					
		úplné rodiny			neúplné rodiny		
		celkem	v tom		celkem	v tom	
			bez závislých dětí	se závislými dětmi		bez závislých dětí	se závislými dětmi
Domácnosti tvořené 1 rodinou	295 668	233 525	136 389	97 136	62 143	31 929	30 214
v tom ekonomická aktivita osoby v čele domácnosti (%):							
ekonomicky aktivní	67,6	69,5	51,2	95,2	60,8	42,5	80,0
v tom:							
zaměstnaná	63,0	65,6	47,6	90,8	53,3	38,1	69,4
nezaměstnaná	4,6	3,9	3,5	4,4	7,5	4,5	10,7
ekonomicky neaktivní	29,4	28,0	46,1	2,7	34,3	53,3	14,3
ekonomická aktivita nezjištěna	3,0	2,5	2,8	2,1	4,9	4,2	5,7

Téměř 70 % úplných rodin má vlastní bydlení, ... V bytech bydlí 304,9 tisíc rodinných domácností, většina v bytech standardních. Pouze 8,5 tisíc domácností (z toho 36,7 % neúplných rodin) obývá byty se sníženou kvalitou (2,8 % celku). Ve struktuře členění podle právního důvodu

... u neúplných rodin více než polovina

užívání bytu rodinných domácností u úplných rodin tvoří nadpoloviční většinu bytů ve vlastním domě (spolu s byty v osobním vlastnictví 69,6 %), u neúplných rodin tvoří byty ve vlastním domě pouze dvě pětiny bytů (spolu s byty v osobním vlastnictví 54,3 %).

Rozdíly v bydlení úplných a neúplných rodin

Vzhledem k vysokému podílu bytů ve vlastním domě mají téměř dvě třetiny bytů, v nichž žijí rodinné domácnosti tvořené jednou rodinou, 4 a více obytných místností. I u počtu obytných místností je zřetelný rozdíl v úrovni bydlení domácností úplných a neúplných rodin – 1 nebo 2 obytné místnosti mělo pouze 8,2 % bytů obývaných úplnými rodinami, ovšem u neúplných rodin tento podíl dosáhl 14,6 %.

Tab. 6.2.4 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání	nájemní	družstevní
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech	232 148	53,4	16,2	2,4	16,7	7,3
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:						
zaměstnaní	152 304	53,9	15,7	1,8	17,0	8,1
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	111 346	51,8	16,8	1,7	17,8	8,8
zaměstnavatelé	9 709	64,6	12,5	1,8	11,7	5,0
osoby pracující na vlastní účet	26 453	58,8	12,9	2,1	15,7	6,6
ostatní vč. nezjištěno	4 796	52,9	13,9	2,0	17,4	6,4
nezaměstnaní	8 983	50,1	12,8	1,7	23,2	7,8
ekonomicky neaktivní	65 080	53,9	18,0	4,0	14,8	5,6
ekonomická aktivita nezjištěna	5 781	39,7	12,3	1,5	18,7	5,2

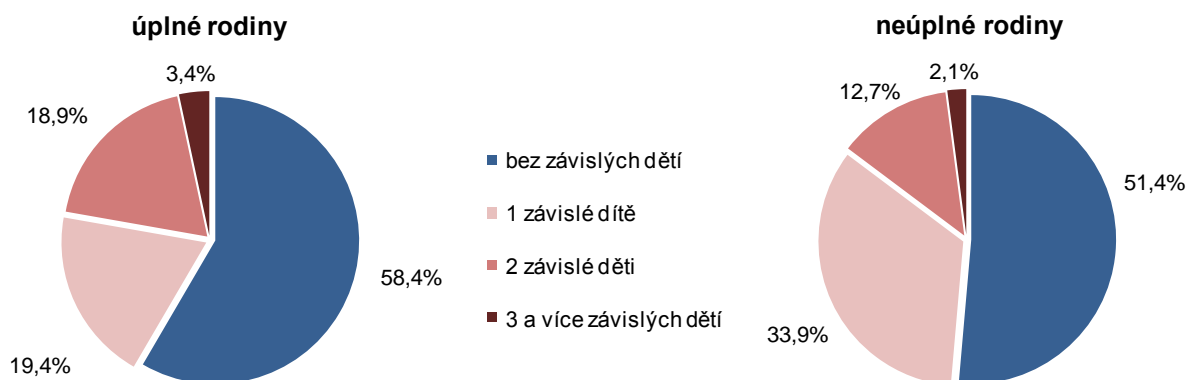
Pouze polovina neúplných rodin má v čele domácnosti ekonomicky aktivní osobu

V čele 69,5 % domácností tvořených úplnými rodinami stála ekonomicky aktivní osoba. Znatelně vyšší podíl ekonomicky aktivní osoby v čele domácnosti byl u rodin se závislými dětmi – u úplných dosáhl dokonce 95,2 %, u neúplných 80,0 %. Naproti tomu u rodin bez závislých dětí, zejména u neúplných rodin, byl vysoký podíl domácností v čele s ekonomicky neaktivní osobou (53,3 %).

Byty ve vlastním domě mají tři pětiny domácností zaměstnavatelů

V tabulce 6.2.4, na rozdíl od údaje v tabulce 6.2.2, není v celkovém počtu domácností tvořených 1 rodinou bydlící v bytech započteno 474 domácností registrovaných či faktických partnerství. Spíše zajímavostí vyplývající z této tabulky je vysoký podíl právního užívání bytu ve vlastním domě domácností, v jejichž čele je osoba v postavení zaměstnavatele (64,6 %) v protikladu s podílem 50,1 % u domácností, v jejichž čele je osoba nezaměstnaná.

Graf 6.4 Struktura domácností tvořených 1 rodinou podle počtu závislých dětí

Charakteristiky manželských párů a faktických manželství se podobají u podílu rodin bez závislých dětí, ...

Z 233,5 hospodařících domácností tvořené 1 úplnou rodinou bylo 210,0 tisíc manželských párů (89,9 %), 23,0 tisíc faktických manželství (9,9 %) a 474 registrovaných a faktických partnerství. Charakteristiky manželských párů se v některých případech neodlišují od charakteristik faktických manželství. Podíl párů bez závislých dětí je téměř shodný - 58,4 % u manželských párů a 58,1 % u faktických manželství.

... ale liší se u podílu rodin se závislými dětmi a ve věkové struktuře žen

Jedno závislé dítě mělo 18,7 % a 2 a více dětí 22,9 % manželských párů, kdežto u faktických manželství je to podíl 25,7 %, resp. 16,2 %. Podstatný rozdíl je však ve věkové struktuře párů podle věku ženy. Zatímco u faktických manželství je téměř u poloviny párů (49,6 %) žena ve věku do 34 let a u 19,6 % párů žena ve věku 50 a více let, u manželských párů je poměr opačný – více než u poloviny párů je žena ve věku 50 a více let (50,9 %) a ve věku do 34 let je žena pouze u 15,6 % manželských párů.

Tab. 6.2.5 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - faktická manželství podle věku ženy, počtu závislých dětí a rodinného stavu partnerů

	Celkem		z toho podle věku ženy (%)				
	počet	%	15 - 24	25 - 34	35 - 39	40 - 49	50 a více
Faktická manželství	23 005	100,0	9,1	40,5	14,7	16,1	19,6
v tom podle počtu závislých dětí:							
bez závislých dětí	13 370	58,1	11,9	37,0	5,6	13,7	31,7
1 dítě	5 905	25,7	7,1	47,3	21,5	20,0	4,0
2 děti	3 172	13,8	2,2	43,1	35,4	18,2	1,0
3 a více dětí	558	2,4	1,3	36,6	41,9	19,5	0,7
z toho podle rodinného stavu:							
muž i žena svobodní	9 865	42,9	18,9	67,9	9,9	2,5	0,7
muž svobodný, žena vdaná	119	0,5	4,2	35,3	19,3	22,7	18,5
muž svobodný, žena rozvedená nebo ovdovělá	2 573	11,2	0,4	23,3	27,2	28,3	20,8
muž ženatý, žena svobodná	137	0,6	10,2	59,1	14,6	12,4	3,6
muž ženatý, žena vdaná	1 929	8,4	0,9	18,7	15,8	24,0	40,6
muž ženatý, žena rozvedená nebo ovdovělá	233	1,0	0,0	15,0	16,3	36,1	32,6
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena svobodná	2 136	9,3	7,7	50,2	21,3	13,9	6,9
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena vdaná	149	0,6	0,7	17,4	18,1	32,2	31,5
muž i žena rozvedení nebo ovdovělí	5 856	25,5	0,1	6,8	14,1	30,7	48,2

Páry, v nichž jsou oba svobodní, ve faktických manželstvích převažují

Ve struktuře faktických manželství podle rodinného stavu partnerů převažují páry, v nichž jsou oba svobodní (42,9 %) nebo oba rozvedení či ovdovělí (25,5 %). Faktických manželství, v nichž je jeden z páru svobodný a druhý rozvedený či ovdovělý, je 20,5 %.

Tab. 6.2.6 Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou podle počtu závislých dětí a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	V čele muž	v tom s počtem závislých dětí			V čele žena	v tom s počtem závislých dětí		
		0	1	2 a více		0	1	2 a více
Neúplné rodiny	11 056	6 405	3 518	1 133	51 087	25 524	17 534	8 029
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:								
zaměstnaní	6 538	2 973	2 645	920	26 579	9 182	12 085	5 312
v tom podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci	4 492	2 030	1 825	637	22 017	7 618	9 915	4 484
zaměstnavatelé	467	199	205	63	663	219	319	125
osoby pracující na vlastní účet	1 268	592	501	175	2 362	818	1 105	439
ostatní vč. nezjištěno	311	152	114	45	1 537	527	746	264
nezaměstnaní	766	376	299	91	3 884	1 051	1 911	922
ekonomicky neaktivní	3 035	2 664	315	56	18 294	14 352	2 419	1 523
ekonomická aktivita nezjištěna	717	392	259	66	2 330	939	1 119	272

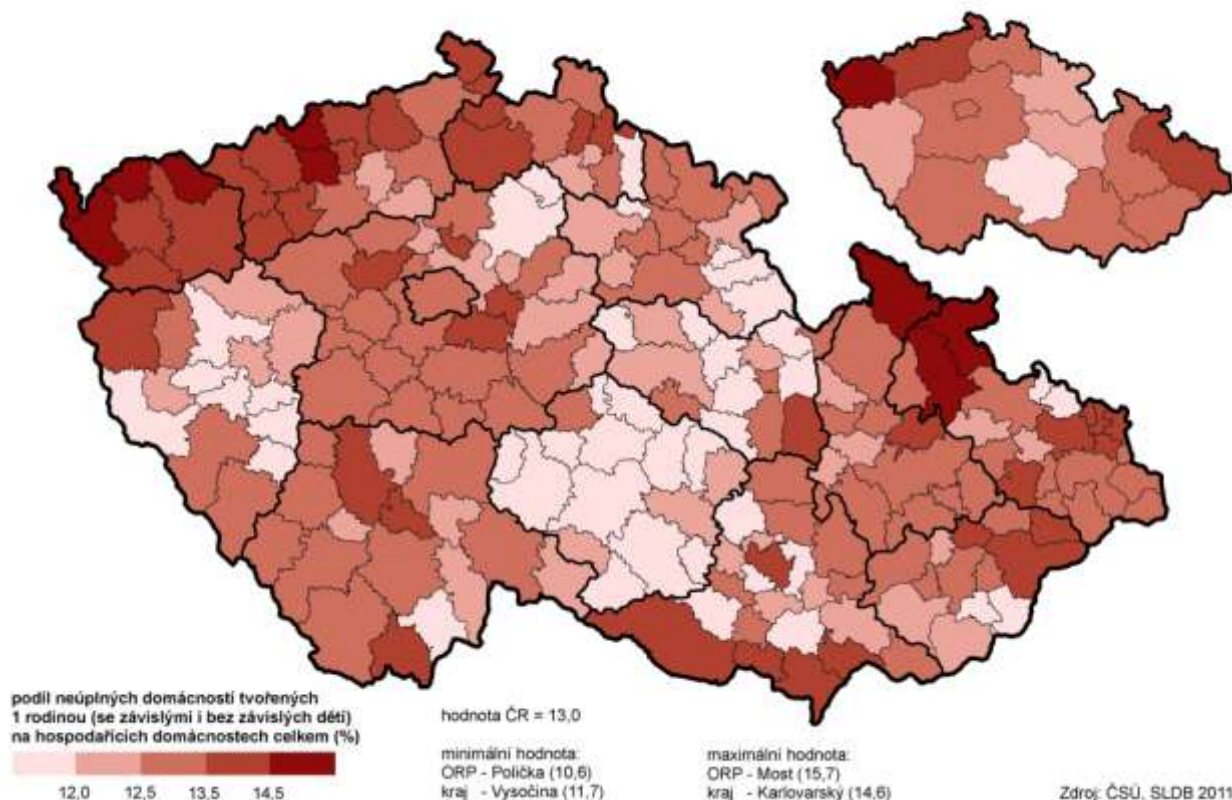
Téměř polovina neúplných rodin je ...

Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou v Jihomoravském kraji tvoří 20,3 % rodinných domácností, resp. 13,1 % z celkového počtu hospodařících

... se závislími dětmi, většinu tvoří matky s dětmi

domácností. Více než polovina z 62,1 tisíc neúplných rodin je bez závislých dětí (51,4 %). Neúplných rodin se závislími dětmi bylo v kraji 30,2 tisíc, většinu tvoří matky s dětmi (84,6 %), je zde však i 4 651 otců, kteří se o děti starají sami. V neúplných rodinách žilo 41,0 tisíc závislých dětí (6,0 tisíc dětí v rodině s otcem a 35,0 tisíc dětí v rodině s matkou). Na jednu neúplnou rodinu se závislími dětmi připadlo v průměru 1,36 dítěte (1,28 v rodině s otcem a 1,37 v rodině s matkou).

Neúplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Podíl domácností tvořených 1 neúplnou rodinou byl mezi kraji 6. nejvyšší

Podíl domácností tvořených 1 neúplnou rodinou z počtu hospodařících domácností v kraji (13,1 %) byl mezi kraji 6. nejvyšší. V rámci kraje byl podíl nejvyšší v jižní části kraje – SO ORP Mikulov (14,3 %), Břeclav (14,0 %), Znojmo (13,7 %) a Hodonín (13,6 %) a také v Brně (13,6 %). Nejnižší podíly byly zjištěny v SO ORP Šlapanice (11,5 %) a Tišnov (11,6 %).

6.3. Nerodinné domácnosti

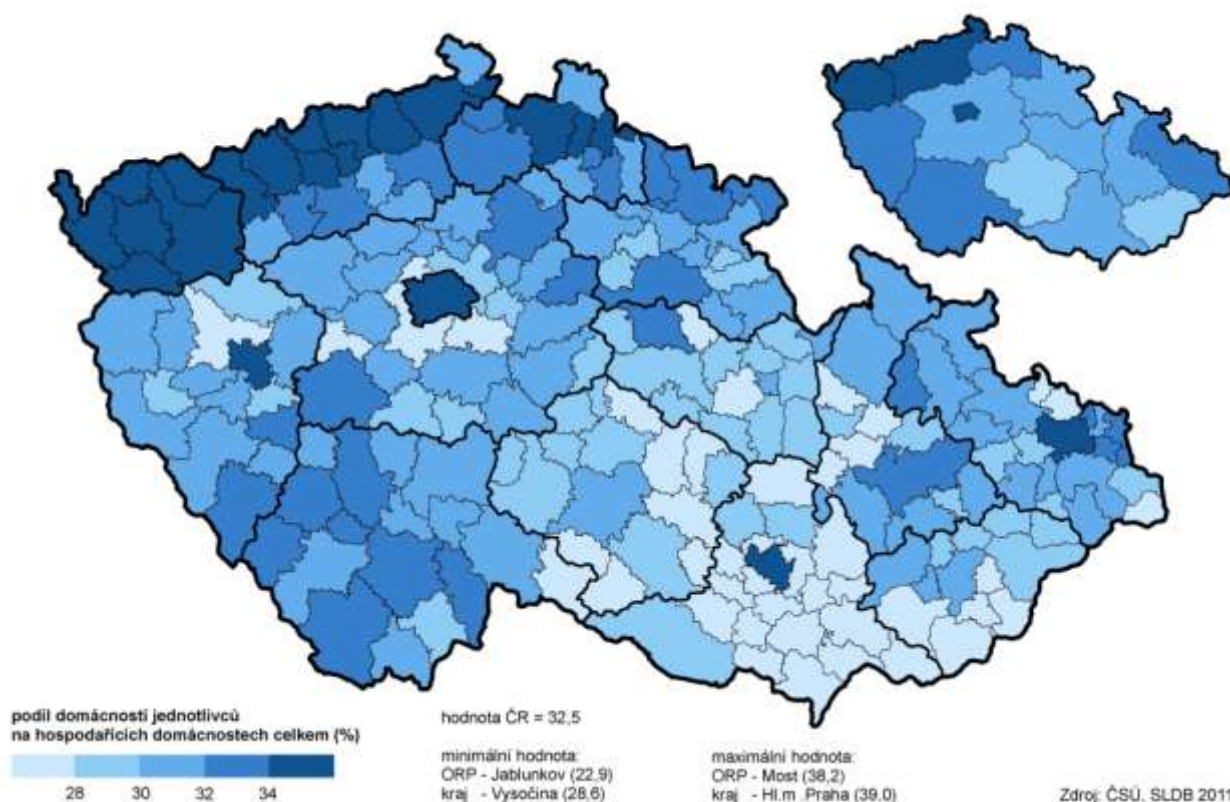
V nerodinných domácnostech převažují domácnosti jednotlivců

Nerodinné domácnosti tvořily v Jihomoravském kraji 35,3 % hospodařících domácností. Z 167,4 tisíc nerodinných domácností bylo 86,7 % domácností jednotlivců a 13,3 % vícečlenných nerodinných domácností. Z 145,1 tisíc domácností jednotlivců bylo 80,8 tisíc domácností žen (55,7 %).

Tab. 6.3.1 Nerodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Nerodinné domácnosti	167 355	1 816	6 905	12 786	32 095	17 566	19 598	76 589
v tom:								
domácnosti jednotlivců	145 117	1 646	6 164	11 395	28 612	15 721	17 195	64 384
z toho ženy (%)	55,7	52,1	52,4	52,9	56,2	57,8	57,1	55,5
vícečlenné nerodinné domácnosti	22 238	170	741	1 391	3 483	1 845	2 403	12 205
z toho domácnosti prarodičů s vnoučaty (%)	11,6	12,4	11,7	14,7	12,4	11,7	10,6	11,2

Domácnosti jednotlivců ve správních obvodech ORP a krajích

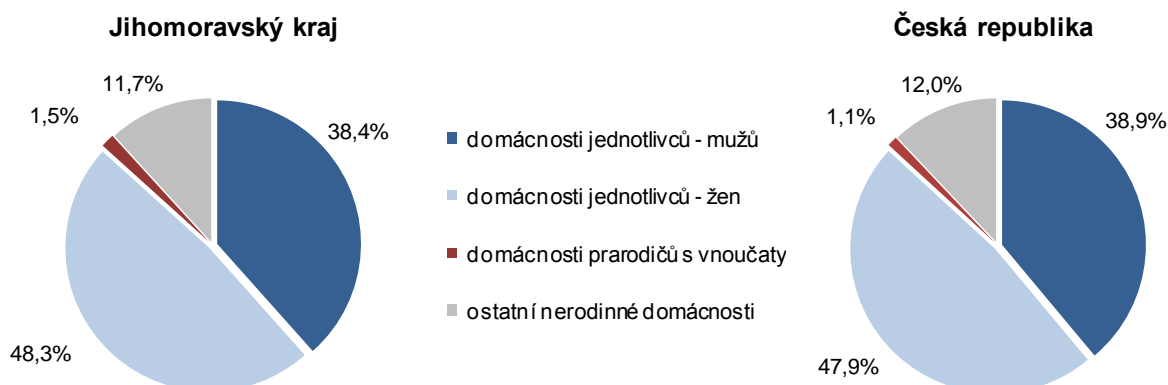
Podíl domácností jednotlivců byl 6. nejnižší mezi kraji

Domácnosti jednotlivců v kraji tvořily 30,6 % hospodařících domácností, což byl 6. nejnižší podíl mezi kraji. Ze zázornění v kartogramu je zřejmé, že podíl domácností je ve většině správních obvodů ORP pod hranicí 28,0 %. Krajský podíl tak výrazně ovlivnilo Brno, zde domácnosti jednotlivců tvořily 37,0 % hospodařících domácností.

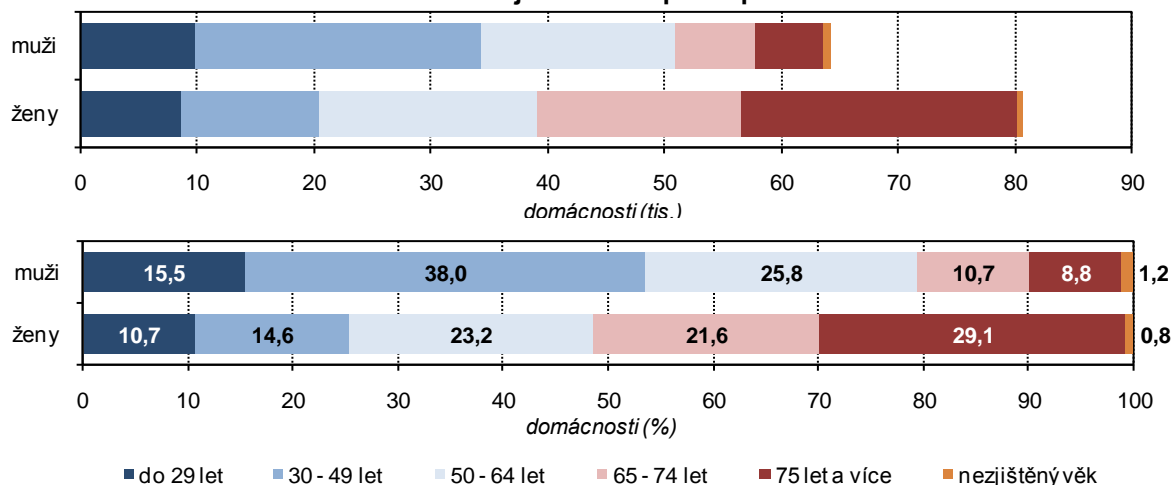
Krajský průměr nejvíce ovlivnilo Brno

Také ve velikosti podílu domácností jednotlivců v členění podle velikostních skupin obcí je patrný výrazný odstup Brna, neboť 2. nejvyšší podíl měly obce s 20 tisíci až 50 tisíci obyvateli, a to 32,1 %. Nejnižší podíl domácností jednotlivců byl zjištěn v obcích s počtem obyvatel 500 až 999 (24,2 %) a s 1 000 až 5 000 obyvateli (24,8 %). V obcích do 199 obyvatel se ženy na domácnostech jednotlivců podílely pouze 52,1 %, naproti tomu v obcích s 5 tisíci až 20 tisíci obyvatel tvořily 57,8 % domácností jednotlivců.

Graf 6.5 Struktura nerodinných domácností podle typu hospodařící domácnosti

Graf 6.6 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a věku

Rozdíly v domácnostech jednotlivců podle pohlaví jsou dány věkovou strukturou

Domácnosti jednotlivců v kraji v členění podle pohlaví se ve všech směrech podstatně odlišují. Vše se odvíjí od věkové struktury. Zatímco u žen byla nejpočetnější věková skupina žen ve věku 75 a více let (29,1 %), u mužů je to věková skupina 30 až 49 let (38,0 %). Věková struktura potom úzce souvisí s charakteristikami ekonomické aktivity a rodinného stavu. Ekonomicky aktivní muži (zaměstnaní a nezaměstnaní) tvořili 62,2 % domácností mužů jednotlivců (u žen to bylo pouze 33,5 %). Ovšem domácnosti nepracujících důchodců u žen tvořily 59,5 % domácností žen (u mužů 25,1 %).

Tab. 6.3.2 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví, rodinného stavu, ekonomické aktivity a věku

	Muži celkem	z toho rodinný stav (%)				Ženy celkem	z toho rodinný stav (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Domácnosti jednotlivců	64 304	44,4	15,6	28,7	11,0	80 813	23,2	8,8	22,7	45,2
v tom podle ekonomické aktivity:										
zaměstnaní	34 977	52,1	15,7	29,8	2,3	24 240	46,3	12,8	30,0	10,9
nezaměstnaní	5 044	55,7	8,5	34,2	1,5	2 824	46,1	11,5	34,6	7,7
nepracující důchodci	16 138	18,5	16,3	29,3	35,9	48 062	6,1	5,7	19,1	69,0
ostatní ekonomicky neaktivní	2 004	83,6	4,9	10,4	1,0	2 497	78,1	12,2	6,7	2,9
nezjištěno	6 141	46,0	22,6	23,0	5,5	3 190	41,0	21,1	21,4	14,3
v tom podle věku:										
do 29 let	9 943	93,6	4,7	1,5	0,1	8 670	91,0	6,8	2,0	0,1
30 - 49 let	24 439	52,7	16,8	29,9	0,3	11 797	51,1	17,3	29,3	2,0
50 - 64 let	16 617	25,6	19,3	48,4	6,6	18 719	11,4	14,7	45,1	28,7
65 - 74 let	6 861	15,4	22,0	33,4	29,1	17 473	7,1	7,0	22,8	63,1
75 let a více	5 681	7,1	13,1	11,7	68,0	23 512	3,7	2,0	9,6	84,7
nezjištěný věk	763	80,1	2,9	2,4	0,9	642	86,4	4,2	1,2	2,2

Větší část domácností jednotlivců bydlí samostatně v bytě, ...

Z 145,1 tisíc hospodařících domácností jednotlivců v kraji bydlí 84,5 % domácností samostatně v bytě, 13,3 % domácností jednotlivců bydlí v bytě s další hospodařící domácností a 2,2 % hospodařících domácností jednotlivců bydlí mimo byty včetně zařízení.

... a to v bytě v bytovém domě

Z 142,0 tisíc hospodařících domácností jednotlivců (bydlící v bytě samostatně nebo s další hospodařící domácností) 41,2 % bydlí v rodinných domech, 56,5 % bydlí v bytových domech a 2,3 % v bytech v ostatních budovách.

Tab. 6.3.3 Domácnosti jednotlivců bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a podle ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání obyvatel bytu

	Bydlící samostatně v bytě	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				Bydlící v bytě s dalšími HD
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní	
Domácnosti jednotlivců	122 696	26,4	19,9	27,8	7,8	19 294
v tom ekonomická aktivita:						
zaměstnaní	49 412	20,8	22,7	31,2	9,7	8 530
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	38 349	19,3	23,5	32,0	10,3	6 461
zaměstnavatelé	1 864	31,6	19,5	24,6	6,4	284
pracující na vlastní účet	6 676	26,6	20,4	28,9	7,8	1 267
ostatní vč. nezjištěno	2 523	21,5	18,5	29,6	7,6	518
nezaměstnaní	6 260	22,8	15,1	33,8	8,6	1 245
ekonomicky neaktivní	60 959	32,7	19,1	25,3	6,6	6 974
nezjištěná ekonomická aktivita	6 065	13,3	10,1	18,3	3,5	2 545

Pouze pětina domácností jednotlivců bydlí v bytě v osobním vlastnictví

Z hlediska právního důvodu užívání bytu z 122,7 tisíc domácností jednotlivců bydlících samostatně v bytě většina domácností bydlí v nájemním bytě (27,8 %) a ve vlastním domě (26,4 %), následuje podíl 19,9 % domácností jednotlivců bydlících v bytě v osobním vlastnictví a 7,8 % v bytě družstevním.

Polovina jednotlivců bydlících samostatně v bytě byla ekonomicky neaktivní

Celkem 45,4 % členů domácností jednotlivců bydlících samostatně v bytě bylo ekonomicky aktivních (resp. 40,3 % zaměstnaných a 5,1 % nezaměstnaných), 49,7 % ekonomicky neaktivních a u 4,9 % nebyla ekonomická aktivita zjištěna. Podle postavení v zaměstnání osob v domácnostech jednotlivců 77,6 % zaměstnaných bylo v pozici zaměstnanců, 13,5 % tvořili pracující na vlastní účet a 3,8 % zaměstnavatelé.

Tab. 6.3.4 Vícečlenné nerodinné domácnosti podle počtu členů a počtu ekonomicky aktivních osob

	Celkem	v tom s počtem členů (%)				Průměrný počet členů domácnosti	
		2	3	4	5 a více	celkem	z toho s vlastním příjmem
Vícečlenné nerodinné domácnosti	22 238	71,8	16,9	6,2	5,1	2,52	1,53
v tom s počtem ekonomicky aktivních osob:							
0	6 292	79,8	13,5	4,0	2,7	2,34	0,82
1	8 050	78,3	14,4	4,9	2,3	2,34	1,46
2	6 371	72,8	17,8	5,5	3,9	2,43	1,84
3	1 059	x	58,4	22,9	18,8	3,77	2,80
4 a více	466	x	x	31,3	68,7	6,56	5,01

Vícečlenných nerodinných domácností je nejvíc v Brně

Vícečlenné nerodinné domácnosti v kraji tvořily 4,7 % z celkového počtu hospodařících domácností, resp. 13,3 % z nerodinných domácností. V rámci kraje byl nejvyšší podíl vícečlenných nerodinných domácností kromě Brna se 7,0 % v SO ORP Znojmo (3,9 %) a Kuřim (3,7 %), nejnižší pak v SO ORP Veselí nad Moravou (2,4 %) a Moravský Krumlov (2,6 %).

V těchto domácnostech žijí i prarodiče s vnoučaty, ...

Z 22,2 tisíc vícečlenných nerodinných domácností v kraji bylo 11,6 % domácností, v nichž žili prarodiče s vnoučaty. Z 2,6 tisíc domácností prarodičů s vnoučaty bylo 33,1 % domácností, kde vnoučata byla v pozici závislých dětí.

... nejčastěji babička s vnoučaty

Ve vícečlenné nerodinné domácnosti prarodičů s vnoučaty nejčastějším složením byl vztah prarodič-žena a vnoučata (80,7 %), dále prarodič-muž s vnoučaty (13,1 %), pouze 6,2 % domácností tvořili oba prarodiče a vnoučata.

7. Domy a byty

7.1. Charakteristika domovního fondu

V kraji je téměř 260 tisíc domů Domovní fond Jihomoravského kraje ke dni sčítání v roce 2011 tvořilo 259,6 tisíc domů, z tohoto počtu bylo 86,7 % domů obydlených. Z 225,0 tisíc obydlených domů bylo 89,7 % rodinných domů, 8,8 % bytových domů a 1,5 % ostatních budov.

Tab. 7.1.1 Domovní fond podle velikostních skupin obcí

	Domy celkem	v tom								
		obydlené							neobydlené	
		celkem	v tom						celkem	%
			rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy			
počet	%		počet	%	počet	%				
Kraj celkem	259 567	225 006	201 823	100,0	19 868	100,0	3 315	100,0	34 561	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	7 016	4 794	4 713	2,3	40	0,2	41	1,2	2 222	6,4
200 - 499	25 513	20 143	19 731	9,8	282	1,4	130	3,9	5 370	15,5
500 - 999	45 558	38 045	37 144	18,4	614	3,1	287	8,7	7 513	21,7
1 000 - 4 999	93 573	82 440	78 751	39,0	2 966	14,9	723	21,8	11 133	32,2
5 000 - 19 999	28 538	25 060	21 718	10,8	2 915	14,7	427	12,9	3 478	10,1
20 000 - 49 999	18 693	16 824	12 933	6,4	3 413	17,2	478	14,4	1 869	5,4
50 000 a více	40 676	37 700	26 833	13,3	9 638	48,5	1 229	37,1	2 976	8,6

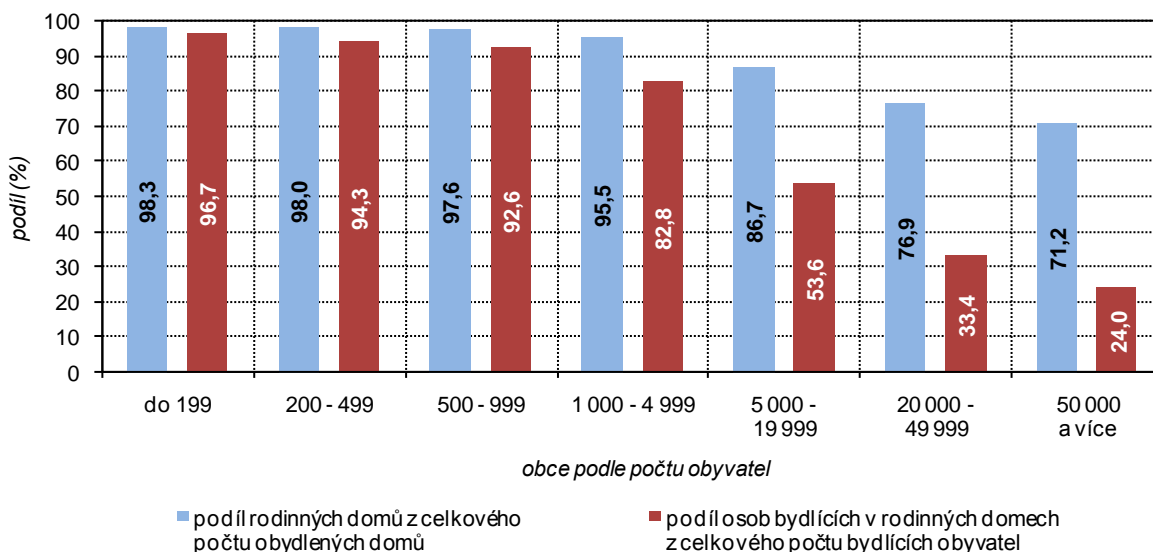
Z obydlených domů je téměř 90 % domů rodinných, což je mezi kraji 4. nejvyšší podíl

Podíl rodinných domů z obydlených domů celkem byl mezi kraji 4. nejvyšší (v ČR 86,5 %), v rámci kraje byl nejvyšší v obcích do 199 obyvatel (98,3 %), se zvyšující se velikostní skupinou postupně klesal až na 71,2 % v Brně. Podstatně rychleji se však snižoval podíl osob bydlících v rodinných domech z obyvatel celkem, v obcích do 199 obyvatel v rodinných domech žilo 96,7 % obyvatel těchto obcí, ale v okresních městech to byla již jen třetina obyvatel a v Brně dokonce necelá čtvrtina obyvatel.

Podíl 90 % přesahuje podíl rodinných domů ve všech SO ORP kromě Brna

Ve všech SO ORP v kraji s výjimkou Brna přesahoval podíl rodinných domů z obydlených domů celkem hranici 90 %. Nejnižší podíl rodinných domů byl po Brně v SO ORP Znojmo (90,7 %) a Blansko (90,9 %), nejvyšší ve správních obvodech v zázemí krajského města - SO ORP Židlochovice (96,3 %) a Šlapanice (95,9 %).

Graf 7.1 Obydlené rodinné domy a osoby bydlící v rodinných domech podle velikostních skupin obcí

Podíl neobydlených domů je mezi kraji 4. nejnižší

Celkový počet neobydlených domů zahrnuje 34 479 domů s byty (tab. 7.1.2) a 82 neobydlených ubytovacích zařízení bez bytů. Neobydlené domy tvořily 13,3 % celkového počtu domů, což byl mezi kraji 4. nejnižší podíl. V kraji byl nejnižší podíl neobydlených domů v Brně (7,3 %) a ještě v dalších 2 SO ORP byl pod hranicí 10 % (Hodonín 9,2 % a Židlochovice 9,9 %), naopak ve 2 SO ORP podíl neobydlených domů přesáhl hranici 19 % (Boskovice 19,7 % a Bučovice 19,3 %).

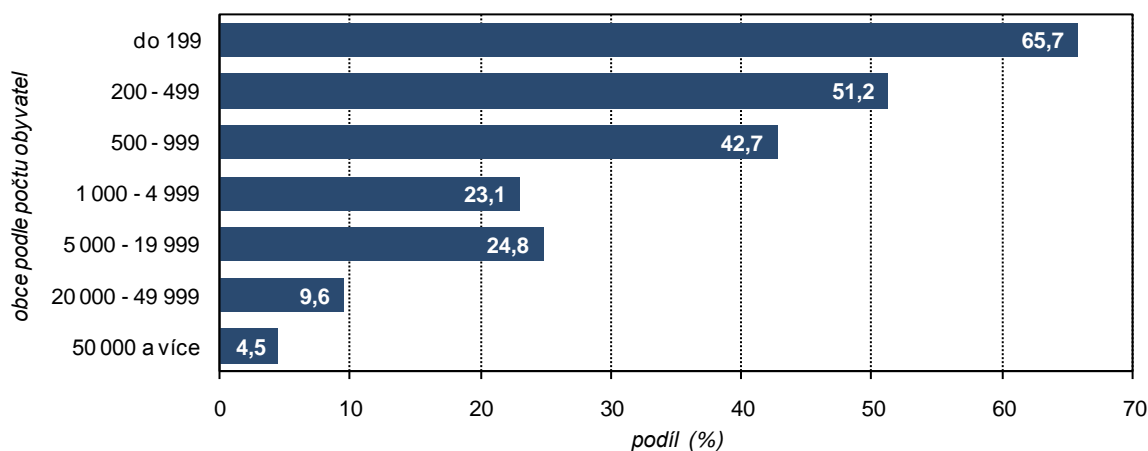
Tab. 7.1.2 Neobydlené domy s byty podle druhu a podle důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom					
	počet	%	rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy	
			počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené domy s byty	34 479	100,0	33 614	100,0	227	100,0	638	100,0
z toho z důvodu:								
změna uživatele	889	2,6	866	2,6	7	3,1	16	2,5
slouží k rekreaci	11 145	32,3	11 145	33,2	-	-	-	-
přestavba domu	2 374	6,9	2 336	6,9	23	10,1	15	2,4
dosud neobydlen po kolaudaci	436	1,3	418	1,2	3	1,3	15	2,4
pozůstalostní nebo soudní řízení	560	1,6	558	1,7	1	0,4	1	0,2
nezpůsobilý k bydlení	2 945	8,5	2 882	8,6	19	8,4	44	6,9
jiný důvod	15 240	44,2	14 583	43,4	165	72,7	492	77,1

Mezi neobydlenými domy je většina domů rodinných

Z 34,5 tisíc neobydlených domů s byty bylo 97,5 % rodinných domů, 0,7 % bytových domů a 1,9 % ostatních budov. Jako důvod neobydlenosti domů s byty byl nejčastěji uváděn „jiný důvod“ (44,2 %) a „slouží k rekreaci“ (32,3 %). U neobydlených rodinných domů jsou nejvyšší podíly důvodů podobné – „jiný důvod“ tvořil 43,4 % a „slouží k rekreaci“ 33,2 %.

Graf 7.2 Podíl neobydlených domů s byty sloužících k rekreaci z celkového počtu neobydlených domů podle velikostních skupin obcí

V menších obcích slouží neobydlené domy k rekreaci

V menších obcích je využití neobydlených rodinných domů k rekreaci převažujícím důvodem neobydlenosti. V obcích do 199 sloužilo k rekreaci 65,7 % neobydlených rodinných domů, s rostoucí velikostí obce se podíl postupně snižoval až na 23,1 % v obcích s počtem obyvatel 1 000 až 4 999. Nejnižší podíl neobydlených rodinných domů sloužících k rekreaci byl v Brně (4,5 %) jako zástupci největší velikostní skupiny obcí i jako zástupce SO ORP. Kromě Brna byl nejnižší podíl zjištěn v SO ORP Hodonín (10,6 %) a Židlochovice (12,3 %). Ve 2 obvodech byla k rekreaci určena více než polovina neobydlených rodinných domů - SO ORP Boskovice (53,9 %) a SO ORP Tišnov (53,3 %).

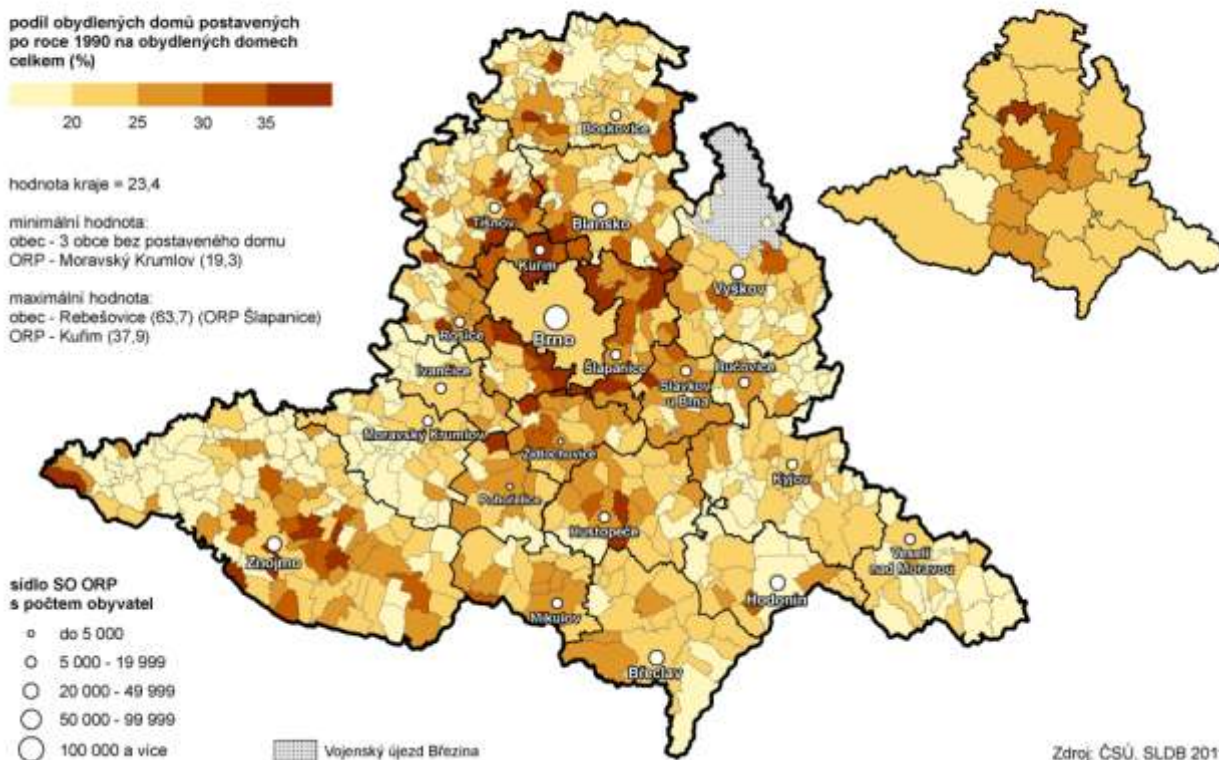
Čtvrtina obydlí domů byla postavena před válkou a čtvrtina v posledních 20 letech

Celkový počet obydlí domů v kraji tvoří obydlí domy s byty (tab. 7.1.3) a 190 obydlí ubytovacích zařízení bez bytů. Více než čtvrtina z celkového počtu 224,8 tisíc obydlí domů s byty byla postavena či rekonstruována před rokem 1945 (25,9 %), naproti tomu 23,4 % obydlí domů s byty bylo postaveno či rekonstruováno v posledních 20 letech.

Nejvíce se stavělo či rekonstruovalo v okolí Brna

Jak je zřejmé z kartogramu, nejvyšší intenzita výstavby domů byla zjištěna v obcích v zázemí krajského města. Ze správních obvodů byl nejvyšší podíl domů postavených či rekonstruovaných od roku 1991 v SO ORP Kuřim (37,9 %), Šlapanice (32,5 %) a Židlochovice (27,8 %), nejnižší pak v SO ORP Moravský Krumlov (19,3 %).

Domy postavené po roce 1990 v obcích a správních obvodech ORP Jihomoravského kraje

V posledních letech se stavěly spíše rodinné domy

Zatímco u většiny obydlených rodinných a bytových domů bylo období výstavby či rekonstrukce zjištěno (98,6 %, resp. 97,9 %), u ostatních budov podíl „zjištěno“ činil pouze 55,7 %. U obydlených rodinných domů byl nejvyšší počet domů, jejichž doba výstavby spadala mezi roky 1920 až 1945 (16,3 %), u bytových domů více než pětina domů (21,1 %) pocházela z let 1971 až 1980. Ovšem v letech 1991 až 2011 byla postaveno či rekonstruováno 24,5 % rodinných domů, naproti tomu u bytových domů to bylo pouze 13,2 % počtu obydlených bytových domů s byty. I když u velké části ostatních budov nebyla doba výstavby uvedena, lze uvést, že nejvyšší podíl zařazené doby výstavby u ostatních budov spadá do let před rok 1919 (11,8 %) a na roky 1991 až 2001 (10,3 %).

Tab. 7.1.3 Obydlené domy s byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho domy podle období výstavby nebo rekonstrukce								Průměrné stáří domů v letech
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	
Obydlené domy s byty	224 816	21 941	36 163	20 610	24 268	35 867	28 725	25 485	27 203	46,9
%	100,0	9,8	16,1	9,2	10,8	16,0	12,8	11,3	12,1	x
v tom:										
rodinné domy	201 823	19 743	32 902	17 860	21 342	31 531	26 253	24 124	25 320	46,6
%	100,0	9,8	16,3	8,8	10,6	15,6	13,0	12,0	12,5	x
bytové domy	19 868	1 830	3 010	2 632	2 800	4 187	2 350	1 038	1 599	49,6
%	100,0	9,2	15,1	13,2	14,1	21,1	11,8	5,2	8,0	x
ostatní budovy	3 125	368	251	118	126	149	122	323	284	52,7
%	100,0	11,8	8,0	3,8	4,0	4,8	3,9	10,3	9,1	x

Průměrné stáří obydleného domu dosahuje téměř 47 let

Průměrné stáří obydlených domů s byty v Jihomoravském kraji činilo 46,9 roku, což byla mezi kraji 4. nejnižší hodnota (v ČR 49,8 roku). Průměrné stáří obydlených rodinných domů dosahovalo 46,6 roku (rovněž 4. nejnižší hodnota mezi kraji), u bytových domů to bylo 49,6 roku (6. nejnižší mezi kraji).

Nejstarší jsou domy v nejmenších obcích, a také v Brně

Z pohledu velikostních skupin obcí byly rodinné i bytové domy s nejvyšším průměrným stářím v nejmenších obcích, a také v Brně. Ze správních obvodů ORP byly „nejstarší“ obydlené domy v Brně (domy celkem 54,1 roku, rodinné domy 53,2 roku a bytové domy 56,8 roku) a v SO ORP Znojmo (domy celkem 51,0 roku, rodinné domy 50,9 roku a bytové domy 50,4 roku). Nejmladší domovní fond, a to jak domy celkem, tak i rodinné domy, má SO ORP Kuřim (38,8 roku, resp. 38,7 roku) a SO ORP Hustopeče (41,5 roku, resp. 41,6 roku). Nejnižší průměrné stáří obydlených bytových domů bylo v SO ORP Šlapanice (29,9 roku) a v SO ORP Slavkov u Brna (33,3 roku).

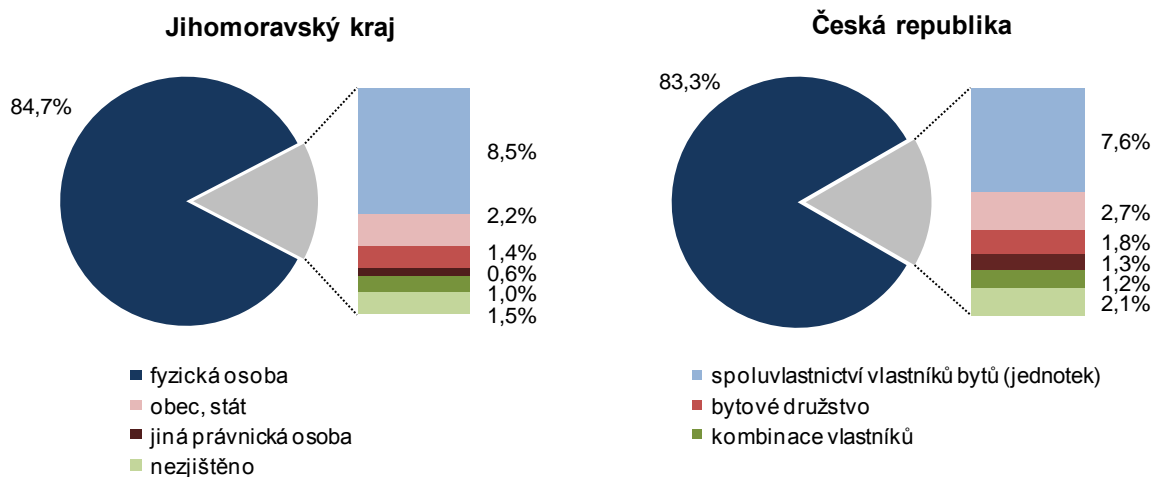
Tab. 7.1.4 Obydlené domy s byty podle druhu domu, stáří a vlastníka domu

	Celkem	z toho		Z celku podíl domů podle období výstavby nebo rekonstrukce (%)						
		rodinné domy	bytové domy	1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	nezjištěno
Obydlené domy s byty	224 816	201 823	19 868	9,8	16,1	35,9	12,8	11,3	12,1	2,0
v tom podle vlastníka domu:										
fyzická osoba	190 401	186 868	2 863	9,9	16,9	35,0	12,9	12,0	12,7	0,7
obec, stát	5 036	728	3 716	17,4	18,8	34,6	10,8	9,3	7,9	1,3
bytové družstvo	3 111	54	3 051	3,4	5,8	48,2	30,6	6,8	4,4	0,7
jiná právnická osoba	1 421	574	437	24,3	18,5	25,9	5,9	12,4	12,5	0,5
spoluvlastnictví vlastníků bytů	19 091	11 643	7 370	7,6	12,2	48,2	11,3	8,5	11,4	0,9
kombinace vlastníků	2 353	448	1 872	5,9	8,5	51,2	18,7	6,7	8,5	0,5
nezjištěno	3 403	1 508	559	3,0	3,4	4,6	1,1	1,3	0,4	86,4

Většinu rodinných domů vlastní fyzické osoby

Ve struktuře obydlených domů podle vlastnictví v kraji převládá vlastnictví fyzických osob (84,7 %), u rodinných domů tvoří dokonce 92,6 % z počtu domů. Druhou nejrozšířenější formou je spoluvlastnictví vlastníků bytů (8,5 %), u bytových domů tato forma vlastnictví tvoří 37,1 %. Struktura vlastnictví obydlených domů v Jihomoravském kraji se významně neliší od skladby ČR, také podíly jednotlivých forem ve srovnání s ostatními kraji nijak nevyčnívají. Výjimku ovšem tvoří podíl spoluvlastnictví vlastníků bytů, který je mezi kraji 4. nejvyšší. V obcích zahrnující velikostní skupiny do 1 tisíce obyvatel 90 % obydlených domů s byty vlastnily fyzické osoby, v Brně a v obcích s 20 až 50 tisíci obyvatel byl tento podíl nejnižší (73,8 %, resp. 74,4 %). V okresních městech ovšem byl nejvyšší podíl spoluvlastnictví vlastníků bytů (12,3 %).

Graf 7.3 Obydlené domy podle vlastnictví

Nosné zdi obydlých domů jsou převážně z klasických stavebních materiálů, malou část tvoří panely a nepálené cihly

Nosné zdi obydlých domů v kraji tvoří většinou kámen, cihly nebo tvárnice (86,9 % z obydlých domů), 3,1 % domů je ze stěnových panelů a 3,8 % domů má nosné zdi z nepálených cihel. Podíl panelových staveb byl nejvyšší v Brně (8,5 % obydlých domů), s odstupem následoval SO ORP Blansko a Mikulov s podílem 2,8 %. Nejvyšší podíl domů s nosnými zdmi z nepálených cihel byl v SO ORP Vyškov (10,1 %) a v SO ORP Moravský Krumlov (7,9 %). Naproti tomu v Brně a v SO ORP Hodonín to bylo pouze 1,0 %, resp. 1,1 % obydlých budov.

Tab. 7.1.5 Obydlé domy podle materiálu nosných zdí a stáří domů a podle velikostních skupin obcí

	Obydlé domy	z toho podíl domů (%) podle								Průměrné stáří domů v letech	
		materiálu nosných zdí		období výstavby nebo rekonstrukce							
		kámen, cihly, tvárnice	stěnové panely	1919 a dříve	1920 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	rodinné domy	bytové domy
Kraj celkem	225 006	86,9	3,1	9,8	36,0	16,0	12,8	11,3	12,1	46,6	49,6
v tom obce s počtem obyvatel:											
do 199	4 794	86,0	0,3	17,7	37,4	14,1	11,3	9,2	8,1	55,7	45,2
200 - 499	20 143	84,2	0,7	13,5	35,1	15,5	12,7	10,4	11,2	50,0	39,5
500 - 999	38 045	85,7	0,8	10,5	34,4	15,8	13,5	11,7	12,6	46,4	35,3
1 000 - 4 999	82 440	89,3	1,2	8,0	34,6	17,0	14,3	11,8	12,9	43,7	41,0
5 000 - 19 999	25 060	87,9	4,6	8,5	34,6	18,0	12,3	11,7	12,9	44,9	41,8
20 000 - 49 999	16 824	84,8	7,1	9,2	34,7	16,2	14,4	11,3	11,2	46,2	47,5
50 000 a více	37 700	84,8	8,5	11,0	42,7	12,8	8,6	10,5	10,7	53,2	56,8

Vybavenost obydlých domů vodovodem je standardem, pouze u přípoje na kanalizační síť hraje roli velikost obce

Technické vybavení domů bylo zjištěno pouze u části obydlých rodinných a bytových domů. Je možno uvést, že 70,6 % z úhrnu rodinných domů se zjištěným technickým vybavením má přípoj na kanalizační síť, 99,3 % je vybaveno vodovodem a 83,8 % plynem. Z bytových domů se zjištěným technickým vybavením je 95,0 % z nich připojeno na kanalizační síť, 100,0 % je vybaveno vodovodem a 94,6 % plynem. Technické vybavení rodinných a bytových domů v kraji je srovnatelné bez ohledu na velikostní skupinu obce. Výjimkou je přípoj na kanalizační síť – u obcí do 199 obyvatel mělo přípojku pouze 14,4 % rodinných domů a 10,0 % bytových domů, v obcích od 500 do 999 obyvatel už to byla v obou případech polovina domů a s rostoucí velikostí obce se podíl zvyšoval až na 92,4 % u rodinných domů a 99,8 % u bytových domů v Brně.

7.2. Charakteristika bytového fondu

Bytový fond tvoří půl milionu bytů

Bytový fond Jihomoravského kraje tvořilo podle výsledků SLDB v roce 2011 503,5 tisíc bytů, z tohoto počtu bylo 88,1 % bytů obydlých a 11,9 % bytů neobydlých. Obydlé byty tvořilo 224,0 tisíc bytů v rodinných domech (50,5 %), 213,9 tisíc bytů v bytových domech (48,2 %) a 5,5 tisíc obydlých bytů v ostatních budovách.

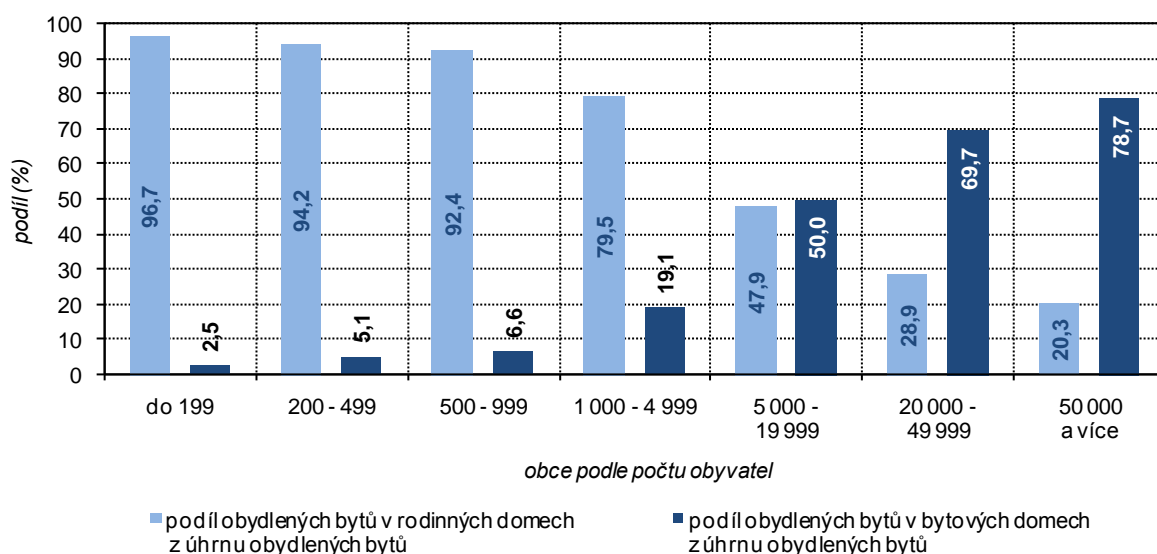
Více než polovina obydlých bytů je v rodinných domech, ...

Podíl bytů v rodinných domech z obydlých bytů celkem byl mezi kraji 6. nejvyšší (v ČR 43,7 %), v rámci kraje byl podíl nejvyšší v obcích do 199 obyvatel (96,7 %), se zvyšující se velikostní skupinou podíl bytů v rodinných domech postupně klesal. V Brně tak obydlé byty v rodinných domech tvořily pouze pětinu obydlých bytů (20,3 %) a 78,7 % bytů bylo v bytových domech.

... ve 3 správních obvodech ORP v kraji tvoří dokonce 80 % bytového fondu

Podobně vyznívá i srovnání správních obvodů ORP v kraji, neboť ve všech SO ORP v kraji s výjimkou Brna přesahoval podíl obydlých bytů v rodinných domech z obydlých domů celkem hranici 50 %. Nejnížší podíl obydlých bytů v rodinných domů byl po Brně v SO ORP Hodonín (55,1 %). Ve 3 SO ORP přesahoval tento podíl hranici 80 % - SO ORP Hustopeče (82,3 %), Slavkov u Brna (80,7 %) a SO ORP Židlochovice (80,2 %).

Graf 7.4 Obydlené byty podle velikostních skupin obcí

Tab. 7.2.1 Bytový fond podle velikostních skupin obcí

	Byty celkem	v tom						Podíl neobydlených bytů z celkového počtu bytů (%)
		obydlené byty			neobydlené byty			
		celkem	z toho (%)		celkem	z toho (%)		
			v rodinných domech	v bytových domech		v rodinných domech	v bytových domech	
Kraj celkem	503 489	443 358	50,5	48,2	60 131	72,7	25,4	11,9
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	7 862	5 343	96,7	2,5	2 519	97,2	2,1	32,0
200 - 499	29 100	22 688	94,2	5,1	6 412	95,8	3,3	22,0
500 - 999	52 972	43 678	92,4	6,6	9 294	96,3	2,7	17,5
1 000 - 4 999	123 331	107 086	79,5	19,1	16 245	87,5	10,5	13,2
5 000 - 19 999	56 880	50 343	47,9	50,0	6 537	68,5	28,0	11,5
20 000 - 49 999	55 879	50 624	28,9	69,7	5 255	49,6	48,7	9,4
50 000 a více	177 465	163 596	20,3	78,7	13 869	35,1	62,6	7,8

V kraji bylo 60 tisíc neobydlených bytů

Z 60,1 tisíc neobydlených bytů bylo 43,7 tisíc bytů v rodinných domech, 15,3 tisíc v bytových domech a 1,1 tisíc v ostatních budovách. Z celkového počtu neobydlených bytů se 39,3 % nacházelo v obydl. domech a 60,7 % v neobydl. domech. Z 23,7 tisíc neobydl. bytů v obydl. domech bylo 38,7 % v rodinných domech a 59,2 % v bytových domech.

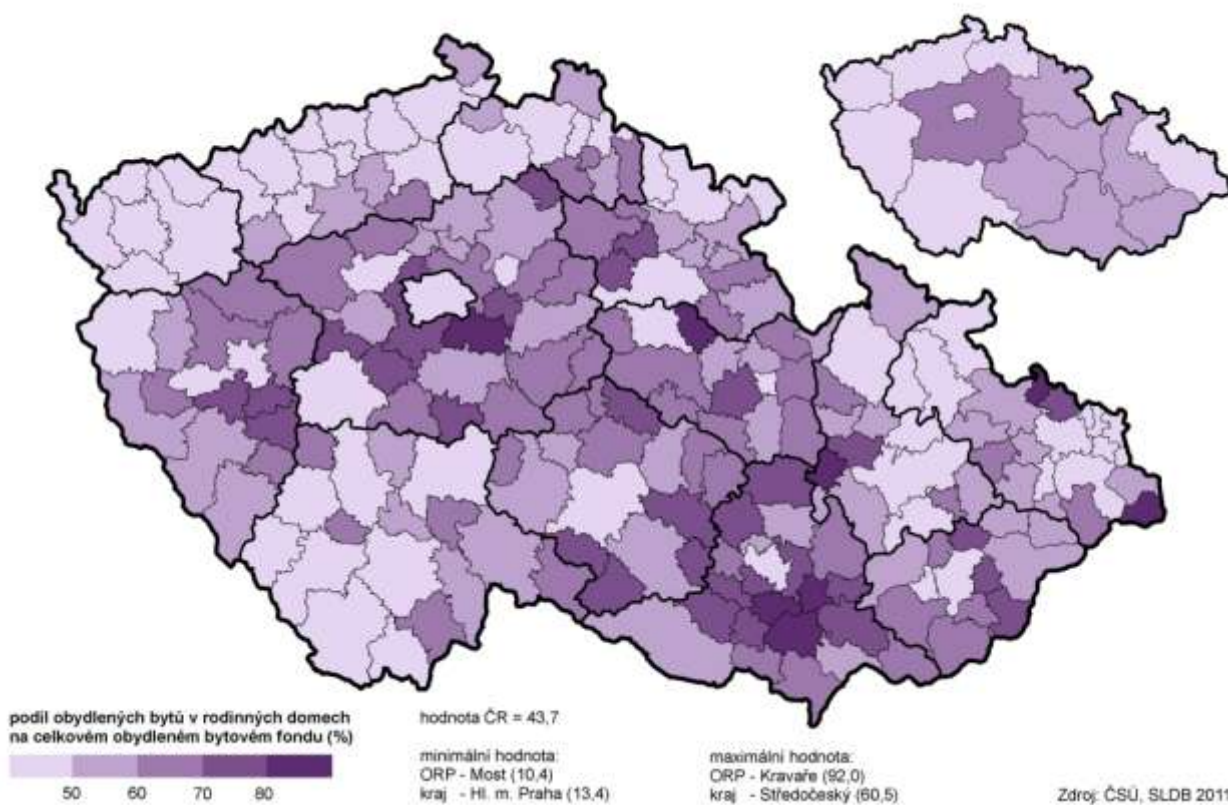
Podíl neobydlených bytů v bytovém fondu byl mezi kraji 4. nejvyšší

Podíl neobydl. bytů v bytovém fondu celkem (11,9 %) byl mezi kraji 4. nejvyšší (v ČR 13,7 %). V kraji byl nejvyšší podíl neobydl. bytů v Brně (7,8 %) a v SO ORP Hodonín (9,7 %). Ve dvou SO ORP podíl neobydl. bytů přesáhl hranici 18 % (Boskovice 18,8 % a Bučovice 18,5 %).

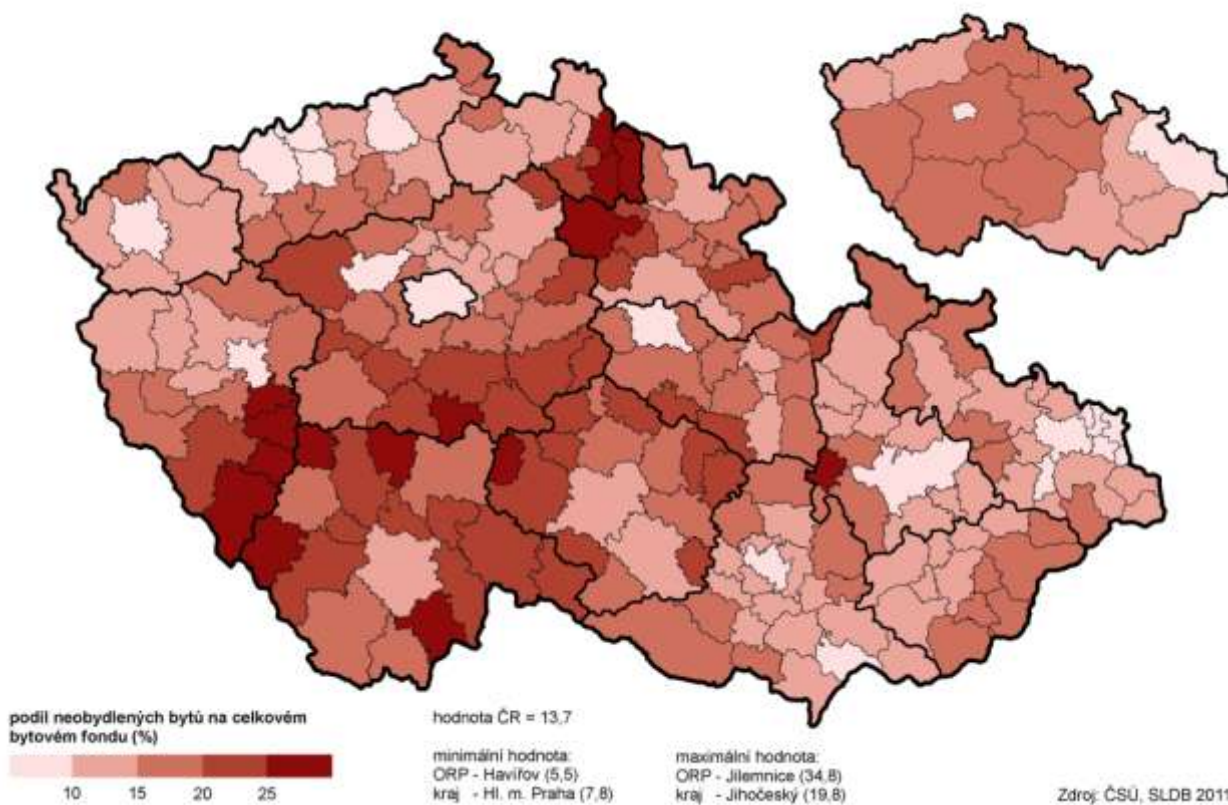
Nejčastějším důvodem neobydl. byl „jiný důvod“, druhým v pořadí bylo jeho využívání k rekreaci

Jiný důvod byl zdůvodněním neobydl. bytu nejuživanější, u neobydl. bytů celkem to bylo 47,1 % případů (61,9 % u neobydl. bytů v obydl. domech a 37,5 % u neobydl. bytů v neobydl. domech). Druhým nejčastějším důvodem neobydl. bytu je jeho využívání k rekreaci – uveden u 18,4 % neobydl. bytů. U neobydl. bytů v neobydl. domech bylo k rekreaci využíváno 29,3 % bytů, u neobydl. bytů v obydl. domech to ale bylo jen 1,6 %, zatímco „přestavba bytu“ tvořila 5,0% podíl.

Obydlené byty v rodinných domech ve správních obvodech ORP a krajích

Neobydlené byty ve správních obvodech ORP a krajích

Tab. 7.2.2 Neobydlené byty podle druhu domu a důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom				Z celku neobydlené byty v obydlých domech			
			v obydlých domech		v neobydlých domech		rodinných		bytových	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené byty	60 131	100,0	23 658	100,0	36 473	100,0	9 167	100,0	14 010	100,0
z toho z důvodu:										
změna uživatele	1 735	2,9	746	3,2	989	2,7	115	1,3	625	4,5
slouží k rekreaci	11 056	18,4	377	1,6	10 679	29,3	205	2,2	170	1,2
přestavba bytu	3 593	6,0	1 174	5,0	2 419	6,6	448	4,9	720	5,1
dosud neobydlen po kolaudaci	718	1,2	242	1,0	476	1,3	93	1,0	144	1,0
pozůstalostní nebo soudní řízení	740	1,2	194	0,8	546	1,5	84	0,9	109	0,8
nezpůsobilý k bydlení	3 388	5,6	407	1,7	2 981	8,2	232	2,5	174	1,2
jiný důvod	28 318	47,1	14 646	61,9	13 672	37,5	6 133	66,9	8 154	58,2

K rekreaci jsou byty využívány zejména v menších obcích

V menších obcích je využití neobydlených bytů k rekreaci častějším důvodem neobydlenosti. V obcích do 199 sloužilo k rekreaci 56,1 % neobydlených bytů a v obcích od 200 do 499 obyvatel 41,1 % neobydlených bytů. S rostoucí velikostí obce se podíl dále snižoval až na 15,8 % v obcích s počtem obyvatel 1 000 až 4 999. Nejnižší podíl neobydlených rodinných domů sloužící k rekreaci byl v Brně (1,8 %). Ze správních obvodů ORP byl kromě Brna nejnižší podíl v SO ORP Hodonín (5,3 %) a Židlochovice (7,4 %). V 6 obvodech byla k rekreaci určena třetina neobydlených bytů, nejvíce v SO ORP Bučovice (38,3 %) a v SO ORP Boskovice (34,9 %).

Tab. 7.2.3 Obydlené byty podle druhu domu a vlastnictví domu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	443 358	100,0	223 992	100,0	213 875	100,0	5 491	100,0
v tom podle vlastníka domu:								
fyzická osoba	226 015	51,0	208 154	92,9	17 056	8,0	805	14,7
obec, stát	49 519	11,2	822	0,4	46 434	21,7	2 263	41,2
bytové družstvo	43 200	9,7	60	0,0	43 125	20,2	15	0,3
jiná právnická osoba	4 959	1,1	659	0,3	3 556	1,7	744	13,5
spoluvlastnictví								
vlastníků bytů	86 446	19,5	12 036	5,4	74 310	34,7	100	1,8
kombinace vlastníků	24 812	5,6	589	0,3	24 180	11,3	43	0,8
nezjištěno	8 407	1,9	1 672	0,7	5 214	2,4	1 521	27,7

Tab. 7.2.4 Obydlené byty podle druhu domu a právního důvodu užívání bytu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	443 358	100,0	223 992	100,0	213 875	100,0	5 491	100,0
v tom podle právního důvodu užívání bytu:								
ve vlastním domě	189 389	42,7	187 195	83,6	1 707	0,8	487	8,9
v osobním vlastnictví	74 510	16,8	44	0,0	74 376	34,8	90	1,6
jiné bezplatné užívání	13 125	3,0	12 543	5,6	489	0,2	93	1,7
nájemní	96 139	21,7	5 682	2,5	87 635	41,0	2 822	51,4
družstevní	33 301	7,5	40	0,0	33 255	15,5	6	0,1
jiný důvod užívání bytu	4 480	1,0	2 587	1,2	1 721	0,8	172	3,1
nezjištěno	32 414	7,3	15 901	7,1	14 692	6,9	1 821	33,2

Podíl neobydlených bytů v kraji z důvodu přestavby byl mezi kraji 2. nejvyšší

Podíl neobydlených bytů v Jihomoravském kraji, které jsou určeny k rekreaci (18,4 %), byl mezi kraji až 9. nejvyšší (v ČR 26,0 %). Ovšem podíl neobydlených bytů v kraji z důvodu přestavby (6,0 %), byl v mezikrajském srovnání 2. nejvyšší (v ČR 5,1 %). Ve správních obvodech ORP se podíl neobydlených bytů z důvodu přestavby pohyboval od 3,2 % v SO ORP Veselí nad Moravou po 8,3 % v SO ORP Slavkov u Brna.

Více než polovinu obydlených bytů vlastnily fyzické osoby

Více než polovina obydlených bytů byla ve vlastnictví fyzických osob, přibližně pětinu tvořilo spoluvlastnictví vlastníků bytů a pětinu vlastnily obec, stát či bytové družstvo. V rodinných domech bylo 92,9 % bytů ve vlastnictví fyzických osob. U bytů v bytových domech byl nejvyšší podíl spoluvlastnictví vlastníků bytů (34,7 %), následovalo obecní vlastnictví bytu (21,7 %) a podíl bytů ve vlastnictví družstev (20,2 %).

Tab. 7.2.5 Obydlené byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Obydlené byty	443 358	34 823	62 146	39 465	56 614	90 518	66 078	40 504	44 757
%	100,0	7,9	14,0	8,9	12,8	20,4	14,9	9,1	10,1
v tom:									
v rodinných domech	223 992	21 465	37 427	19 441	23 692	36 462	29 050	26 525	26 983
%	100,0	9,6	16,7	8,7	10,6	16,3	13,0	11,8	12,0
v bytových domech	213 875	12 853	24 400	19 838	32 760	53 839	36 825	12 713	16 715
%	100,0	6,0	11,4	9,3	15,3	25,2	17,2	5,9	7,8
v ostatních budovách	5 491	505	319	186	162	217	203	1 266	1 059
%	100,0	9,2	5,8	3,4	3,0	4,0	3,7	23,1	19,3

Ve struktuře právního důvodu užívání bytu se projevil privatizační proces bytového fondu

Ve struktuře obydlených bytů podle právního důvodu užívání bytu v rodinných domech celkem 83,6 % tvořily byty ve vlastním domě. U bytů v bytových domech se v důsledku privatizačního procesu bytového fondu část původně nájemních a družstevních bytů transformovala do bytů v osobním vlastnictví. Podíl bytů v osobním vlastnictví dosáhl u bytů v bytových domech 34,8 % a byl druhý nejvyšší po nájemním bydlení (41,0 %).

Tab. 7.2.6 Obydlené byty podle stáří a druhu domu a podle velikosti bytu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Rodinné domy									
Obydlené byty	223 992	21 465	37 427	19 441	23 692	36 462	29 050	26 525	26 983
z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):									
1	1,6	3,1	1,9	1,6	1,5	1,3	1,2	1,4	1,2
2	5,2	11,2	7,7	6,3	4,1	3,3	2,8	3,9	3,3
3	17,1	26,7	25,2	23,5	18,6	14,1	10,4	12,0	9,9
4	26,3	29,3	31,1	32,4	30,9	27,0	21,4	22,3	18,6
5 a více	43,8	23,2	28,6	31,3	40,5	50,0	59,4	54,6	60,6
Bytové domy									
Obydlené byty	213 875	12 853	24 400	19 838	32 760	53 839	36 825	12 713	16 715
z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):									
1	7,0	6,7	8,6	4,2	5,9	6,4	5,8	11,1	11,7
2	17,6	18,8	26,0	16,6	14,2	17,1	12,8	18,7	22,6
3	31,3	30,6	30,1	50,8	44,0	30,1	17,8	21,6	27,0
4	29,2	19,4	17,6	17,7	26,8	36,3	42,9	28,8	21,6
5 a více	6,6	7,8	6,2	3,3	3,0	4,1	13,6	10,8	5,9

Čtvrtina bytů v bytových domech ...

Mezi byty, jejichž období výstavby či rekonstrukce spadá do 3 jednotlivých desetiletí po roce 1961, převyšoval počet bytů v bytových domech počet bytů v rodinných domech. Dokonce 25,2 % bytů z počtu bytů v bytových domech

... pochází z let 1971 až 1980

sečtených v kraji k datu sčítání bylo postaveno nebo zrekonstruováno mezi roky 1971 až 1980 (16,3 % bytů v rodinných domech). U bytů s obdobím výstavby či rekonstrukce po roce 1991 byl již vyšší počet bytů v rodinných domech. Z této doby pochází 53,5 tisíc bytů v rodinných domech (23,9% počtu bytů v rodinných domech) a 29,4 tisíc bytů v bytových domech (13,8 % bytů v bytových domech).

Období výstavby bytu se promítá do počtu obytných místností

Z tabulky 7.2.6 je zřejmé, jak se v bytech s postupem času měnily nároky na počet obytných místností (obytnou místností je místnost s plochou 8 m² a větší). Zatímco v bytech v rodinných domech se postupně zvyšoval podíl bytů s 5 a více místnostmi až na 60,6 % bytů s obdobím výstavby 2001 až 2011, v bytech v bytových domech byl znát odklon od bytů se 4 místnostmi ve prospěch bytů se 3 a v posledním desetiletí i se 2 místnostmi.

Tab. 7.2.7 Obydlené byty podle velikosti bytu a velikostních skupin obcí

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle počtu obytných místností s plochou 8 m ² a více (%)				
		1	2	3	4	5 a více
Kraj celkem	443 358	4,4	11,2	23,9	27,5	25,4
v tom obce s počtem obyvatel:						
do 199	5 343	2,1	7,3	22,5	28,5	33,4
200 - 499	22 688	2,0	6,1	20,0	28,8	37,1
500 - 999	43 678	2,1	5,7	18,3	27,7	40,5
1 000 - 4 999	107 086	2,9	6,7	19,2	26,5	38,8
5 000 - 19 999	50 343	4,5	10,9	26,5	27,9	23,0
20 000 - 49 999	50 624	5,2	13,0	27,5	29,9	16,0
50 000 a více	163 596	6,3	16,1	27,2	26,9	14,4

Nejčastěji jsou v bytě 4 obytné místnosti

Z celkového počtu obydlených bytů v kraji mělo 19,7 tisíc bytů jednu obytnou místnost, 49,8 tisíc bytů mělo 2 místnosti, 106,0 tisíc bytů 3 místnosti, 121,8 tisíc obydlených bytů mělo 4 místnosti a 112,6 tisíc bytů 5 a více obytných místností. Podíl bytů s nejvyšším počtem místností souvisí s počtem bytů v rodinných domech, z tohoto důvodu byl nejnižší v Brně (14,4 %) a vyšší v menších obcích.

Největší byty jsou na Hustopečsku

V rámci kraje na 1 obydlený byt připadlo 3,84 obytných místností, v obcích do 199 obyvatel to bylo v průměru 4,15 obytných místností, ovšem v Brně v průměru jen 3,39 obytných místností. Ve správních obvodech ORP byl kromě Brna nejnižší průměrný počet místností v obydlených bytech v SO ORP Blansko (3,82), SO ORP Znojmo (3,87) a Ivančice (3,94), nejvyšší průměrný počet místností na obydlený byt byl zjištěn v SO ORP Hustopeče (4,41), v SO ORP Kyjov a Šlapanice (oba 4,32) v SO ORP Židlochovice (4,29).

Vybavenost bytů plynem je mezi kraji nejvyšší

Struktura v oblasti technické vybavenosti obydlených bytů je vypočítána z počtu obydlených bytů, u nichž bylo technické vybavení zjištěno. V Jihomoravském kraji tak bylo vybaveno 99,6 % bytů vodovodem, 98,1 % bytů teplou vodou, 98,0 % bytů mělo vlastní splachovací záchod, 98,7 % mělo vlastní koupelnu či sprchový kout. Úroveň vybavenosti byla v tomto směru prakticky totožná s republikovými hodnotami. Vyšší podíl v kraji ve srovnání s ČR byl však u vybavení bytů plynem, podíl 83,1 % byl mezi kraji nejvyšší (v ČR 68,7 %). Podílu bytů s přípojkou na kanalizační síť, jenž v kraji činil 84,4 % z bytů se zjištěným technickým vybavením, byl 4. nejvyšší v mezikrajském srovnání (v ČR 79,7 %).

Rozdíly ve vybavenosti bytů v rodinných a bytů v bytových jsou především v řešení připojení odpadních vod

Také struktura obydlených bytů v rodinných a bytových domech podle technické vybavenosti, která je obsahem tabulky 7.2.8, je spočtena jako podíly obydlených bytů z počtu obydlených bytů, u nichž bylo technické vybavení zjištěno. Rozdíly ve vybavenosti mezi byty v rodinných domech a byty bytových domech jsou především v řešení připojení odpadních vod. Zatímco u bytů v rodinných domech má přípoj na kanalizační síť 71,2 % bytů a 27,3 % úhrnu bytů se zjištěným technickým vybavením má žumpu či jímku, u bytů v bytových domech má přípoj na kanalizační síť 98,0 % bytů a pouze 1,8 % bytů má přípoj na žumpu či jímku.

Tab. 7.2.8 Obydlené byty podle technické vybavenosti, druhu domu a velikostních skupin obcí

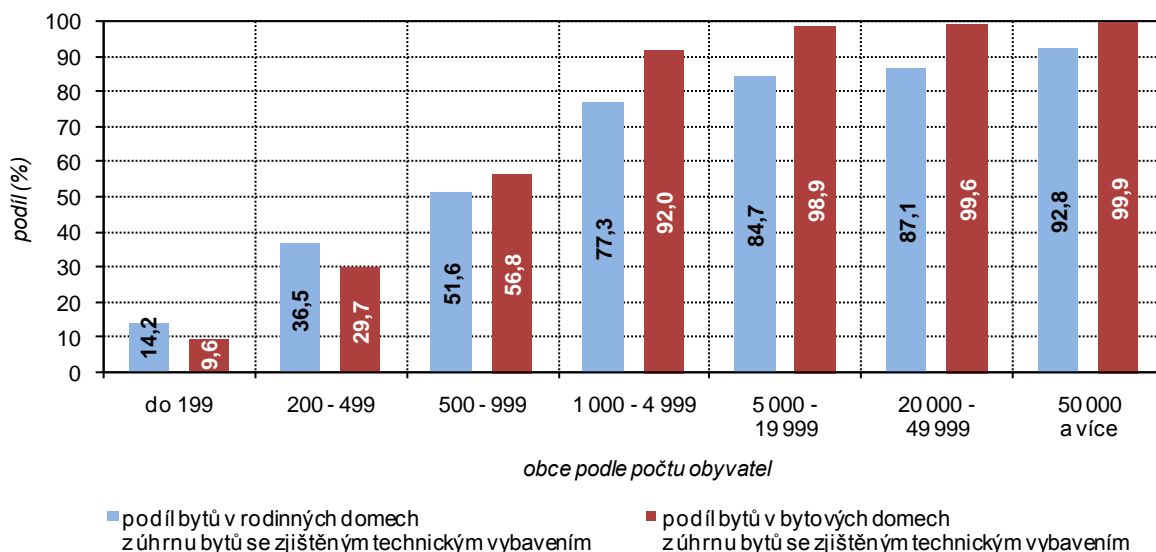
	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle technické vybavenosti (%) ¹⁾						
		plyn zaveden do bytu	vodovod v bytě	teplá voda	přípoj na kanalizační síť	žumpa, jímka	vlastní splachovací záchod	vlastní koupelna, sprchový kout
Rodinné domy								
Kraj celkem	223 992	84,2	99,2	96,8	71,2	27,3	96,5	98,0
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	5 165	57,1	97,4	91,8	14,2	81,0	90,6	95,5
200 - 499	21 373	71,2	98,5	94,8	36,5	60,2	93,9	97,1
500 - 999	40 356	77,2	98,9	95,9	51,6	46,3	95,1	97,5
1 000 - 4 999	85 124	85,9	99,1	96,9	77,3	21,6	96,6	98,1
5 000 - 19 999	24 130	86,4	99,5	97,7	84,7	14,4	97,7	98,5
20 000 - 49 999	14 637	91,0	99,7	98,2	87,1	12,1	98,4	98,7
50 000 a více	33 207	96,2	99,8	98,7	92,8	6,9	99,0	98,6
Bytové domy								
Kraj celkem	213 875	82,1	100,0	99,5	98,0	1,8	99,6	99,5
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	136	37,9	100,0	98,5	9,6	87,5	99,2	100,0
200 - 499	1 150	67,9	99,7	98,6	29,7	64,6	99,4	99,5
500 - 999	2 900	75,3	99,9	99,5	56,8	37,3	99,6	99,7
1 000 - 4 999	20 456	78,2	99,8	99,4	92,0	7,2	99,5	99,6
5 000 - 19 999	25 180	80,8	100,0	99,8	98,9	1,1	99,8	99,8
20 000 - 49 999	35 292	89,1	100,0	99,7	99,6	0,3	99,9	99,7
50 000 a více	128 761	81,4	100,0	99,5	99,9	0,1	99,5	99,3

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých bytů se zjištěným technickým vybavením

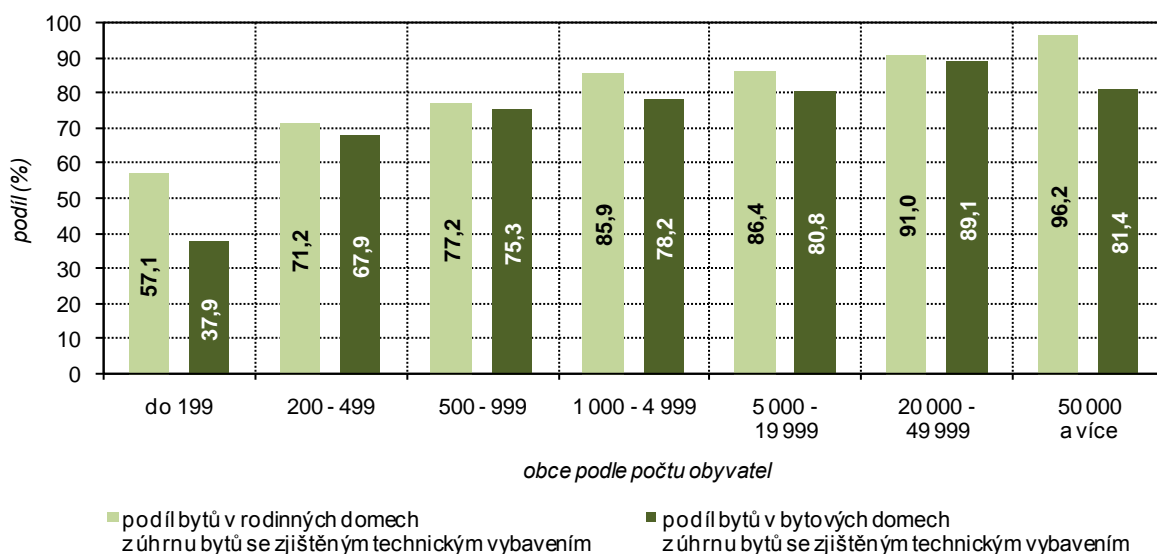
Vybavenost bytů plynem a připojením na kanalizační síť se zvyšuje s rostoucí velikostí obce

Právě u způsobu odvodu odpadních vod a u vybavenosti bytů plynem je zřejmý vliv velikostní skupiny obce. U vybavenosti bytů plynem, a to bytů v rodinných i v bytových domech, se podíl vybavených bytů zvyšuje s rostoucí velikostní skupinou obce. Obdobná situace byla u připoje na kanalizační síť a právě opačná u vybavení bytů jímkou, zde se podíl s rostoucí velikostní skupinou obce snižuje. Vybavenost bytů v rodinných domech i bytů v bytových domech koupelnou či splachovacím záchodem je spíše standardem a velikost obce nemá na stupeň vybavenosti vliv.

Graf 7.5 Obydlené byty podle technické vybavenosti podle velikostních skupin obcí - přípoj na kanalizační síť (ze zjištěných hodnot)

Graf 7.6 Obydlené byty podle technické vybavenosti podle velikostních skupin obcí - plyn zaveden do bytu (ze zjištěných hodnot)

Tab. 7.2.9 Obydlené byty podle způsobu vytápění a druhu domu

	Celkem	z toho podle způsobu vytápění (%)							
		ústřední topení				etážové topení		kamna	
		celkem	z toho			celkem	z toho na plyn	celkem	z toho na plyn
			kotelna mimo dům	kotelna v domě	z toho na plyn				
Obydlené byty	443 358	79,5	26,8	52,1	43,6	8,2	7,3	8,9	5,6
v tom:									
v rodinných domech	223 992	85,0	0,3	84,4	69,2	3,1	2,5	9,1	4,6
v bytových domech	213 875	74,2	54,9	18,3	16,7	13,7	12,5	8,8	6,9
v ostatních budovách	5 491	65,1	11,0	52,4	48,3	4,7	4,0	3,7	1,1

Prvenství v počtu i podílu bytů vytápěných plynem

Většina obydlých bytů v kraji, a to 79,5 %, je vytápěna ústředním topením, 84,4 % bytů v rodinných domech má kotelnu v domě, kdežto 54,9 % bytů v bytových domech má kotelnu mimo dům. Kamna jsou využívána k vytápění u 8,9 % obydlých bytů v kraji a etážové topení u 8,2 % obydlých bytů. Vzhledem k tomu, že Jihomoravský kraj drží prvenství mezi kraji ve vybavenosti bytů plynem, také podíly ve způsobu vytápění, při němž je využíván plyn, patří mezi kraje k nejvyšším. Podíl bytů s ústředním topením s kotelnou v domě na plyn (43,6 % obydlých bytů) je mezi kraji nejvyšší, podíl bytů s kamny na plyn (5,6 %) je 2. nejvyšší a podíl bytů s etážovým topením na plyn je v mezikrajském srovnání 4. nejvyšší.

7.3. Úroveň bydlení

Byty standardní a byty se sníženou kvalitou

Při sčítání v roce 2011 nebyla kvalita bytů charakterizována pomocí kategorií bytů, ale byty byly členěny na byty standardní a byty se sníženou kvalitou. Byty standardní jsou byty s ústředním topením a úplným nebo částečným příslušenstvím, případně byty bez ústředního topení s úplným příslušenstvím. Byty se sníženou kvalitou jsou byty bez ústředního topení s částečným příslušenstvím, případně s úplným příslušenstvím, ale ne vlastním. Pro potřeby tohoto členění se pod pojmem ústřední topení rozumí i etážové topení či kamna na elektřinu popř. plyn.

Více než 92 % obydlých bytů jsou byty standardní

Z celkového počtu obydlých bytů v Jihomoravském kraji bylo 92,4 % bytů standardních, tento podíl byl 7. nejvyšší mezi kraji, ale vyšší než průměr ČR (91,6 %). Byty se sníženou kvalitou v kraji tvořily 5,1 % a u 2,5 % bytů nebyly parametry pro zařazení zjištěny. Většinu standardních bytů v bytech v rodinných domech i v bytech v bytových domech tvořily byty s ústředním topením a úplným příslušenstvím.

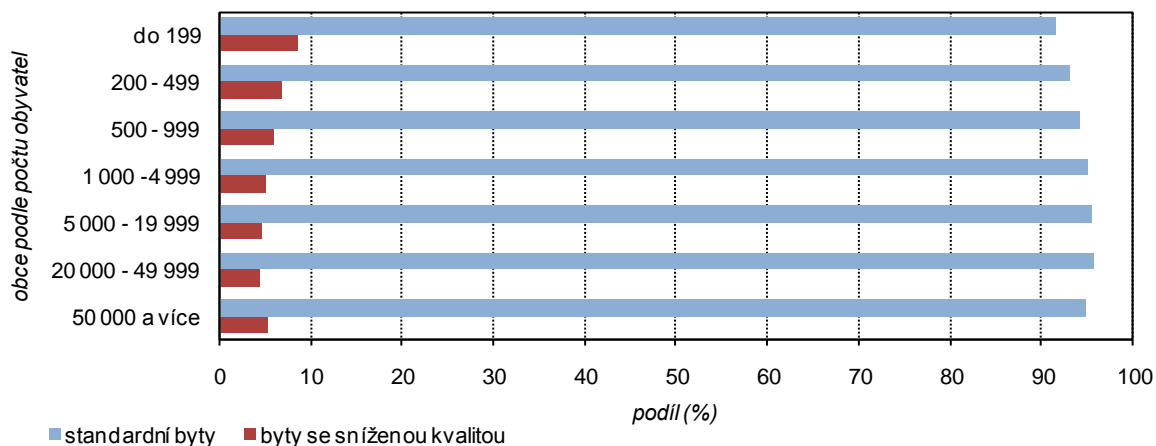
Tab. 7.3.1 Obydlené byty podle druhu domu a podle typu (kvality) bytu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	443 358	100,0	223 992	100,0	213 875	100,0	5 491	100,0
z toho podle typu (kvality):								
byty standardní celkem	409 681	92,4	207 550	92,7	198 474	92,8	3 657	66,6
v tom:								
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	395 699	89,3	197 839	88,3	194 344	90,9	3 516	64,0
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	5 530	1,2	4 077	1,8	1 408	0,7	45	0,8
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	8 452	1,9	5 634	2,5	2 722	1,3	96	1,7
byty se sníženou kvalitou	22 672	5,1	12 745	5,7	9 504	4,4	423	7,7

Vyšší podíl bytů se sníženou kvalitou se vyskytoval v menších obcích

V grafu 7.7 jsou uvedeny podíly pouze ze zjištěných hodnot, v tomto případě tvořily v kraji byty standardní 94,8 % celku a byty se sníženou kvalitou 5,2 %. Vyšší podíl bytů se sníženou kvalitou se vyskytoval v menších obcích (do 199 obyvatel 8,5 %), s rostoucí velikostí skupiny obce se podíl snižoval až na 4,4 % v obcích od 20 tisíc do 50 tisíc obyvatel (v Brně 5,3 %). Ve správních obvodech ORP v kraji byl nejnižší podíl bytů se sníženou kvalitou (ze zjištěných hodnot) v SO ORP Kuřim (4,2 %) a SO ORP Hodonín a Blansko (oba 4,5 %), nejvyšší podíl těchto bytů byl zjištěn v SO ORP Pohořelice (7,7 %) a SO ORP Bučovice (6,6 %).

Graf 7.7 Obydlené byty podle typu a velikostních skupin obcí (ze zjištěných hodnot)

Průměrný obydlý byt Průměrný obydlý byt v Jihomoravském kraji má 66,7 m² obytné plochy, je v něm 3,84 obytných místností (bylo již uvedeno, že obytnou místností je místnost s plochou 8 m² a větší), v bytě žije 2,56 osob. Na 1 osobu tak připadá 32,0 m² obytné plochy a na 1 obytnou místnost připadá 0,75 bydlících osob. Průměrný obydlý byt v rodinném domě má parametry mnohem příznivější - 80,8 m² obytné plochy, 4,51 obytných místností, v bytě žije 2,91 osob. Na 1 osobu tak připadá 34,8 m² obytné plochy a na 1 obytnou místnost připadá 0,71 bydlících osob. Naproti tomu v bytě v bytovém domě je pouze 52,1 m² obytné plochy, je v něm 3,14 obytných místností, v bytě žije ale jen 2,22 osob. Na 1 osobu tak připadá 29,1 m² obytné plochy a na 1 obytnou místnost připadá 0,79 bydlících osob.

Průměrný počet osob v bytě je mezi kraji 4. nejvyšší V obydlém bytě v kraji tedy bydlelo v průměru 2,56 osob, což v mezikrajském srovnání znamenalo 4. nejvyšší hodnotu (v ČR 2,47). Ale zatímco průměr 2,22 osob v bytě v bytovém domě byl mezi kraji 4. nejnižší (v ČR 2,21), 2,91 bydlících osob v bytě v rodinném domě byl v mezikrajském srovnání počet nejvyšší (v ČR 2,80).

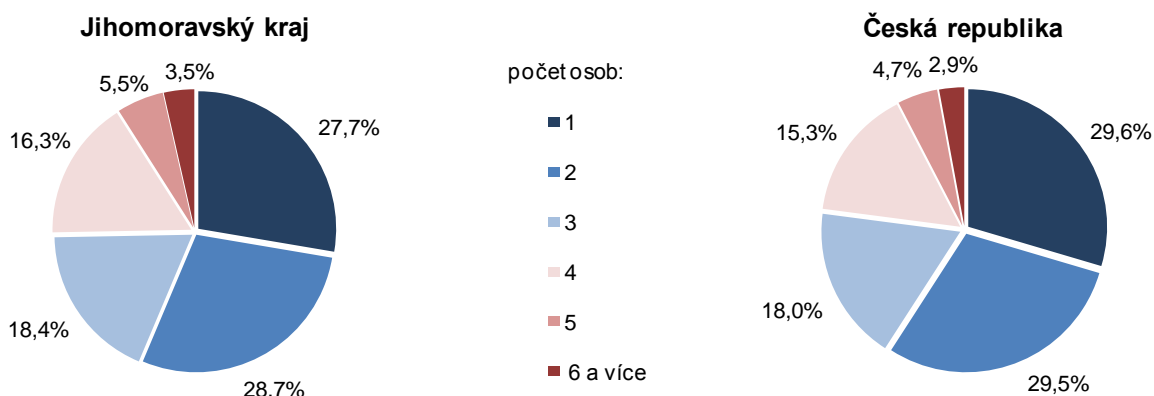
Tab. 7.3.2 Charakteristiky úrovně bydlení v obydlých bytech podle druhu domu

	Bydlící osoby v bytech		Obytné místnosti 8 m ² a více		Průměrný počet osob na 1 obytnou místnost	Plocha bytů (tis. m ²)		Obytná plocha (m ²)	
	celkem	na 1 byt	celkem	na 1 byt		celková	obytná	na 1 byt	na 1 osobu
Obydlené byty celkem	1 136 680	2,56	1 573 495	3,84	0,75	35 887	26 626	66,7	32,0
v tom:									
v rodinných domech	651 166	2,91	948 226	4,51	0,71	22 474	16 429	80,8	34,8
v bytových domech	474 338	2,22	615 497	3,14	0,79	13 165	10 012	52,1	29,1
v ostatních budovách	11 176	2,04	9 772	2,72	0,91	248	184	52,7	30,2

Nejčastěji v bytě žijí 2 osoby

Co do počtu osob žijících v bytě byly nejpočetnější byty se 2 osobami (127,1 tisíc bytů), následovaly byty obývané 1 osobou (122,7 tisíc bytů), se 3 bydlícími osobami (81,4 tisíc bytů) a 72,2 tisíc bytů se 4 bydlícími osobami. Bylo zde však i 24,3 tisíc bytů s 5 bydlícími a 15,7 tisíc bytů, v nichž žilo 6 a více osob. Struktura obydlých bytů podle počtu osob v bytě je také zřejmá z grafu 7.8.

Graf 7.8 Obydlené byty podle počtu osob v bytě

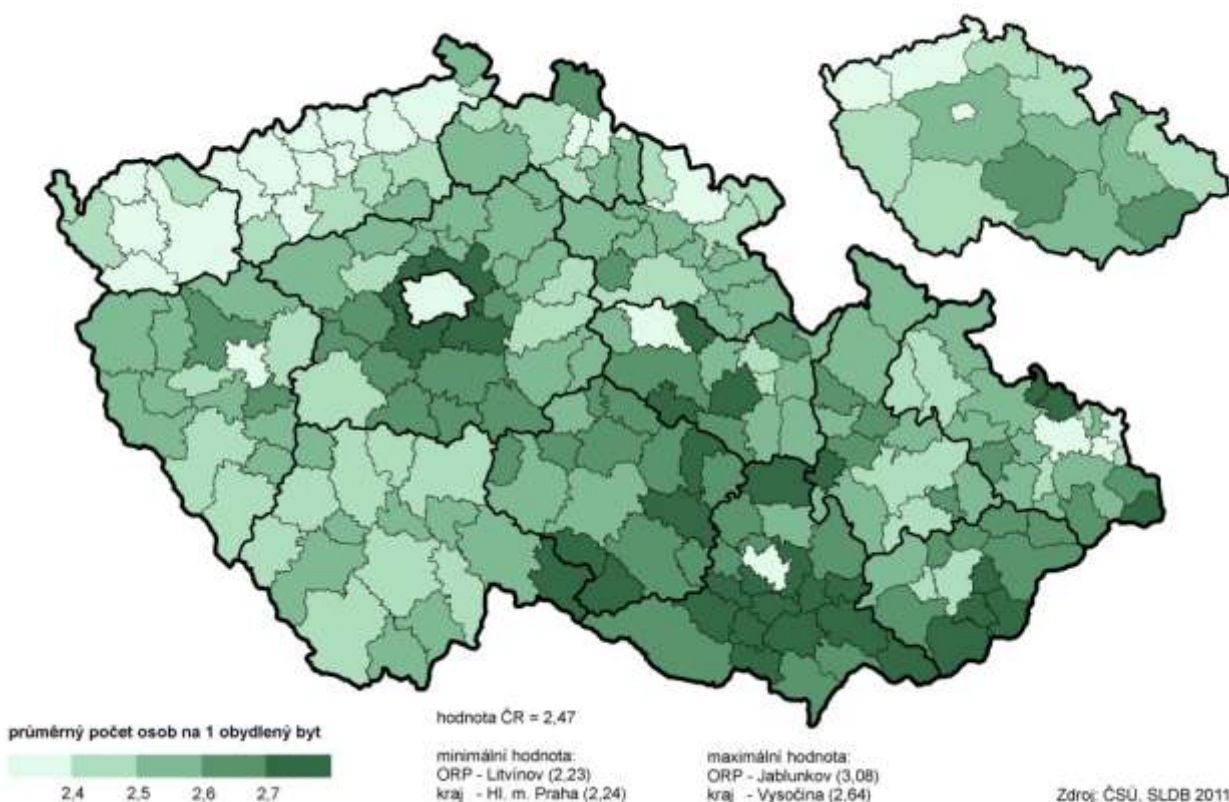
Nejnižší průměrný počet bydlících v bytě je v Brně, ...

V obcích do 199 obyvatel žilo v bytě v průměru 2,74 osob, nejvyšší průměrný počet bydlících osob v bytě byl zjištěn v obcích od 500 do 999 obyvatel (2,92). Dále se s rostoucí velikostní skupinou průměrný počet bydlících snižoval až na 2,28 bydlících osob v Brně. Průměrný počet obvykle bydlících osob v obydlém bytě v Brně je ovlivněn strukturou domácností. Podíl domácností jednotlivců zde činil 37,0 % z počtu hospodařících domácností a byl v kraji nejvyšší.

... naopak nejvyšší je ve správních obvodech ORP Židlochovice, Hustopeče a Pohořelice

I z kartogramu, který zobrazuje průměrný počet osob v obydlých bytech, je patrné zcela odlišné postavení Brna. Bylo již uvedeno, že v Brně připadalo na obydlý byt v průměru 2,28 bydlících osob. Jako další SO ORP s nejnižším průměrným počtem bydlících s velkým odstupem následuje SO ORP Blansko (2,60), Vyškov (2,64) a Znojmo (2,65). Na druhém pólu je 6 SO ORP, v nichž překročil průměrný počet bydlících v bytě hranici 2,8. Jsou to SO ORP Židlochovice (2,88), Hustopeče a Pohořelice (oba 2,87), Kyjov a Veselí nad Moravou (oba 2,83) a SO ORP Šlapanice (2,82).

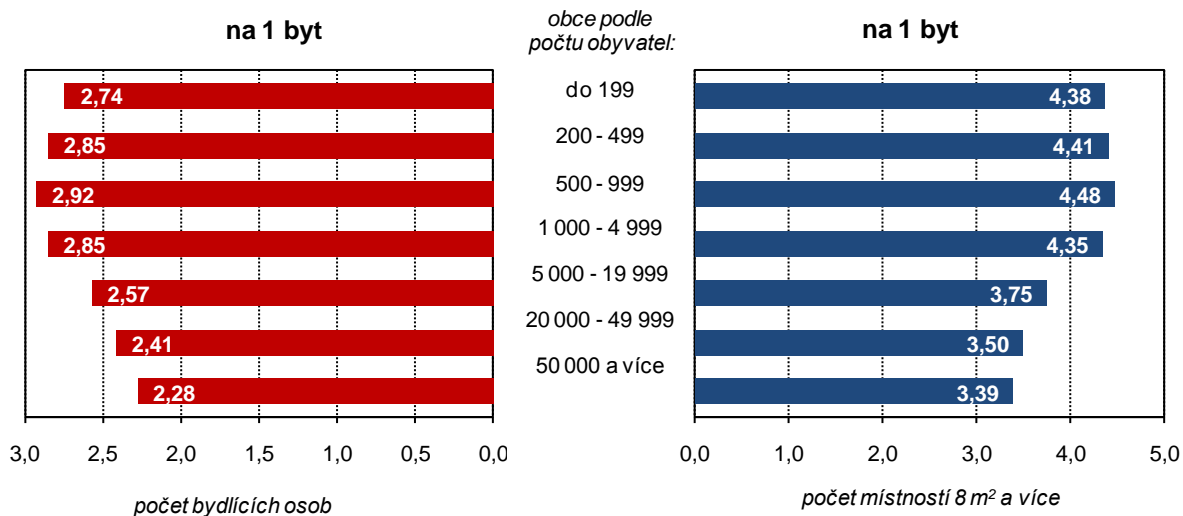
Průměrný počet osob v obydlených bytech ve správních obvodech ORP a krajích

Průměrný počet obytných místností v bytě v rodinném domě je 2. nejvyšší mezi kraji

V jednom obydleném bytě v kraji bylo v průměru 3,84 obytných místností. Co do počtu místností byty v kraji v rámci ČR patří k větším, neboť tento počet byl mezi kraji 4. nejvyšší (v ČR 3,70). Na 1 byt v bytovém domě připadalo v průměru 3,14 obytných místností (až 7. nejvyšší hodnota mezi kraji, v ČR 3,12), ovšem na 1 byt v rodinném domě v kraji připadlo 4,51 obytných místností, což byla 2. nejvyšší hodnota (po Jihočeském kraji, v ČR 4,41).

Graf 7.9 Průměrný počet bydlících osob na 1 byt a průměrný počet obytných místností 8 m² a více na 1 byt podle velikostních skupin obcí

Nejvyšší průměrný počet obytných místností v bytě je v obcích s 500 a 999 obyvateli, ...

Ve struktuře obydlených bytů podle počtu obytných místností podle velikostních skupin je zřejmý vliv vyššího podílu bytů v rodinných domech v menších obcích. Bylo již uvedeno, že v rodinných domech postavených či rekonstruovaných v posledních 20 letech, byl upřednostňován vyšší počet obytných místností. V obcích s 500 až 999 obyvateli na obydlený byt připadlo 4,48 obytných místností. V Brně a okresních městech je vyšší podíl bytů v bytových domech a tím i nižší počet obytných místností (3,39 v Brně, resp. 3,50 v obcích od 20 tisíc do 50 tisíc obyvatel).

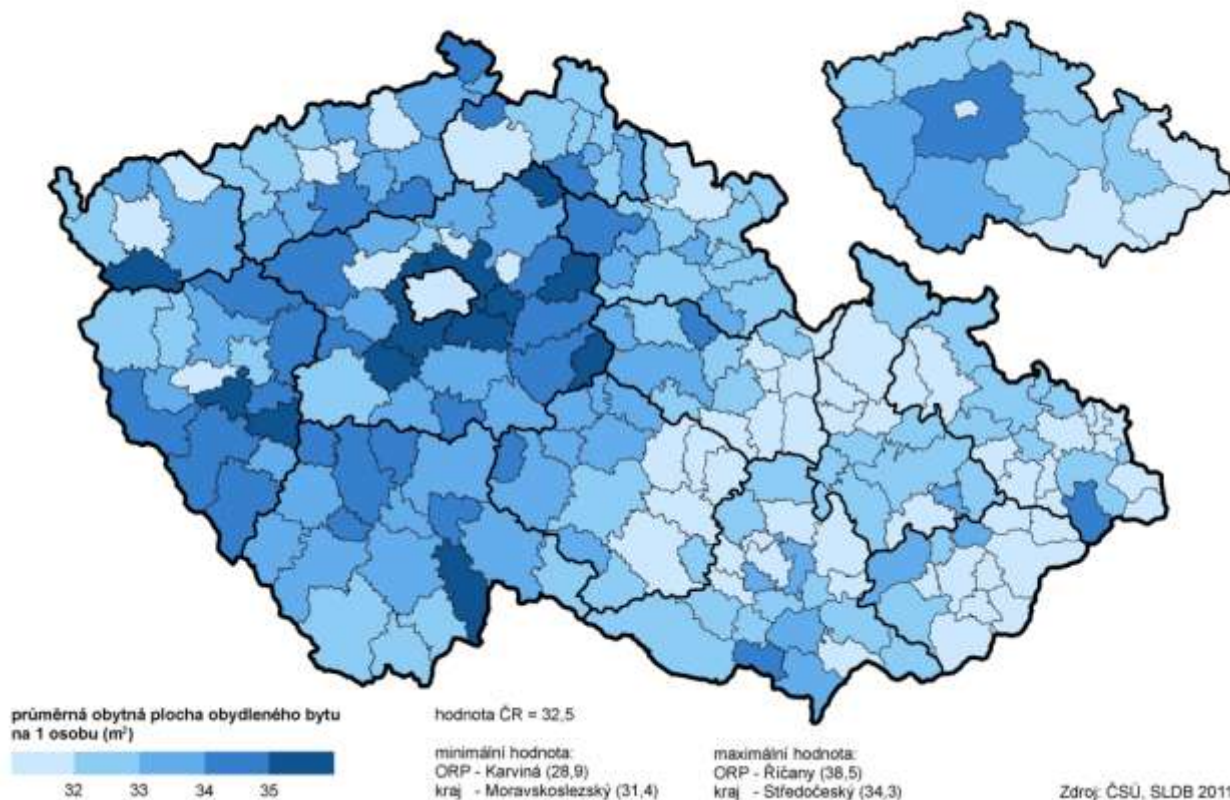
... resp. na Hustopečsku, Kyjovsku a Šlapanicku

Počet 3,39 obytných místností v Brně je nejnižším počtem i ve srovnání správních obvodů ORP v kraji. Po něm následuje SO ORP Blansko (3,82) a Znojmo (3,87). Byty s nejvyšším počtem obytných místností byly v SO ORP Hustopeče (4,41), v SO ORP Kyjov a Šlapanice (oba 4,32).

Kolik bydlících připadá v průměru na 1 obytnou místnost ...

Na 1 obytnou místnost v kraji připadlo v průměru 0,75 bydlících osob, což byla mezi kraji 8. nejvyšší hodnota (v ČR 0,76). V 1 obytné místnosti v bytě v rodinném domě bylo v průměru 0,71 osob (5. nejvyšší hodnota mezi kraji, v ČR 0,70), v bytě v bytovém domě to bylo v průměru 0,79 osob (8. nejvyšší hodnota mezi kraji, v ČR 0,80).

Obytná plocha bytů ve správních obvodech ORP a krajích

... a kolik obytné plochy připadá na 1 bydlící osobu

Obydlený byt v kraji měl v průměru 66,7 m² obytné plochy, což v mezikrajském srovnání byla 5. nejvyšší plocha (v ČR 65,3 m²). Na 1 osobu bydlící v bytě tak v průměru připadlo 32,0 m² obytné plochy. Vzhledem k tomu, že v bytě v Jihomoravském kraji žilo v průměru 2,56 bydlících osob, což byl mezi kraji 4. nejvyšší počet, pak průměrná obytná plocha připadající na 1 bydlící osobu byla mezi kraji 4. nejnižší (v ČR 32,5 m²).

Obytnou plochou připadající na bydlící osobu je kraj v dolní části ...

Obytná plocha bytů v rodinných domech dosáhla v průměru 80,8 m² (6. nejvyšší plocha mezi kraji, v ČR 80,9 m²). Na 1 osobu v bytě v rodinném domě připadlo 34,8 m², což v mezikrajském srovnání byla 2. nejnižší hodnota, neboť průměrný počet 2,91 bydlících v bytě v rodinném domě byl nejvyšší mezi kraji. Byty v bytových domech v kraji měly průměrnou obytnou plochu 52,1 m²,

... mezikrajského žebříčku

jež byla mezi kraji 4. nejnižší (v ČR 52,6 m²). Na 1 osobu bydlící v bytě v bytovém domě v průměru připadlo 29,1 m² obytné plochy (6. nejnižší mezi kraji, ČR 29,6 m²).

Byt v rodinném domě vs. byt v bytovém domě

Průměrná obytná plocha bytů v rodinných domech byla v Jihomoravském kraji o 28,7 m² vyšší než průměrná obytná plocha u bytů v bytových domech (v rámci ČR rozdíl činil 28,3 m²). Na 1 bydlící osobu připadlo v bytě v rodinném domě o 5,7 m² obytné plochy více než v bytě v bytovém domě (v ČR rozdíl 6,5 m²).

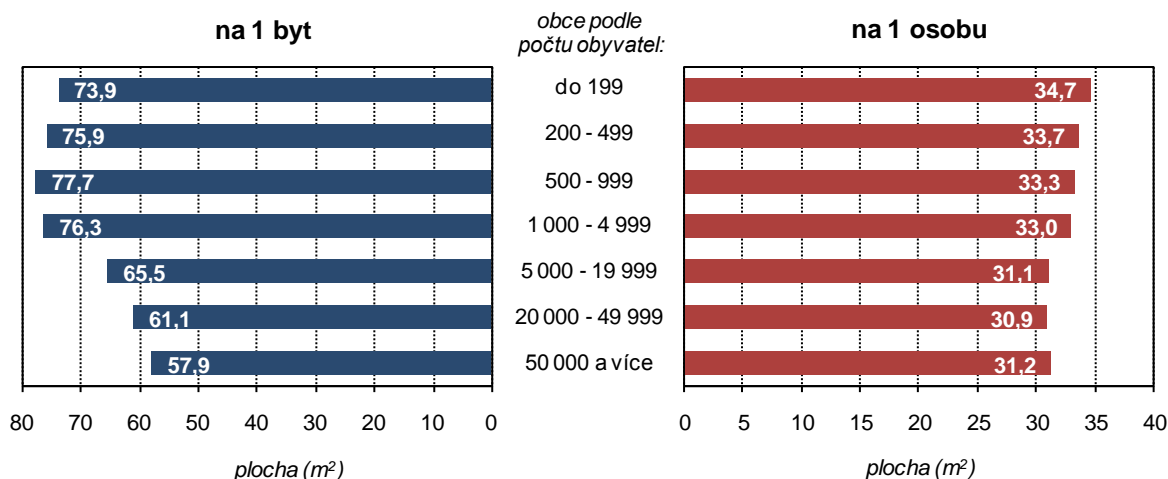
Byty s největší průměrnou obytnou plochou jsou v obcích s 500 až 999 obyvateli,
...

Ve struktuře obydlených bytů podle velikosti průměrné obytné plochy podle velikostních skupin obcí je znovu zřejmý vliv vyššího podílu bytů v rodinných domech v menších obcích. V obcích s 500 až 999 obyvateli měl obydlený byt v průměru 77,7 m² obytné plochy, v Brně a obcích od 20 tisíc do 50 tisíc obyvatel byla průměrná obytná plocha bytu nejnižší, a to 57,9 m², resp. 61,1 m².

... v Brně je tomu naopak

V Brně byly byty s nejnižší průměrnou obytnou plochou i ve srovnání s ostatními SO ORP v rámci kraje. V pořadí od nejnižších hodnot s odstupem následoval SO ORP Blansko (65,4 m²) a SO ORP Ivančice (67,5 m²). Byty s nejvyšší průměrnou obytnou plochou byly v SO ORP Hustopeče (77,6 m²), v SO ORP Šlapanice (77,4 m²) a v SO ORP Židlochovice (76,5 m²).

Graf 7.10 Průměrná obytná plocha na 1 byt a na 1 osobu podle velikostních skupin obcí

Obce podle průměrné obytné plochy připadající na 1 osobu lze rozdělit na 3 skupiny

U průměrné obytné plochy připadající na 1 osobu v bytech podle velikostních skupin obcí nebyly rozdíly tak výrazné, přesto zde lze odlišit 3 skupiny obcí. První skupinu tvoří nejmenší obce, v nichž na 1 osobu připadlo v průměru 34,7 m² obytné plochy, druhou skupinu tvoří obce zahrnující velikostní skupiny od 200 do 4 999 obyvatel, zde se průměrná obytná plocha připadající na 1 bydlící osobu pohybovala v rozmezí 33,0 až 33,7 m². Ve třetí skupině, tedy v obcích zahrnující velikostní skupiny nad 5 tisíc obyvatel, bylo zjištěno rozmezí průměrné obytné plochy 30,9 až 31,2 m².

V obcích nad 5 tisíc obyvatel byl kompenzován vyšší podíl bytů v bytech v bytových domech vyšším podílem domácností jednotlivců, což se projevilo v nižším průměrném počtu osob žijících v bytech.

Pětina bytů v bytových domech má obytnou plochu 40 až 50 m²

Velikostní struktura obydlených bytů podle obytné plochy a podle druhu domu je zřejmá z tabulky 7.3.3. Je však třeba také uvést, že u 9,8 % bytů v rodinných domech a u 10,1 % bytů v bytových domech nebyla velikost obytné plochy zjištěna. Mezi byty v rodinných domech jsou nejpočetněji zastoupeny byty s obytnou plochou 80,0 až 99,9 m², 40,9 tisíc bytů tvořilo 18,2 % z celkového počtu bytů v rodinných domech. U bytů v bytových domech pětina celkového počtu tvořily byty s obytnou plochou v rozmezí 40,0 až 49,9 m² (42,7 tisíc bytů).

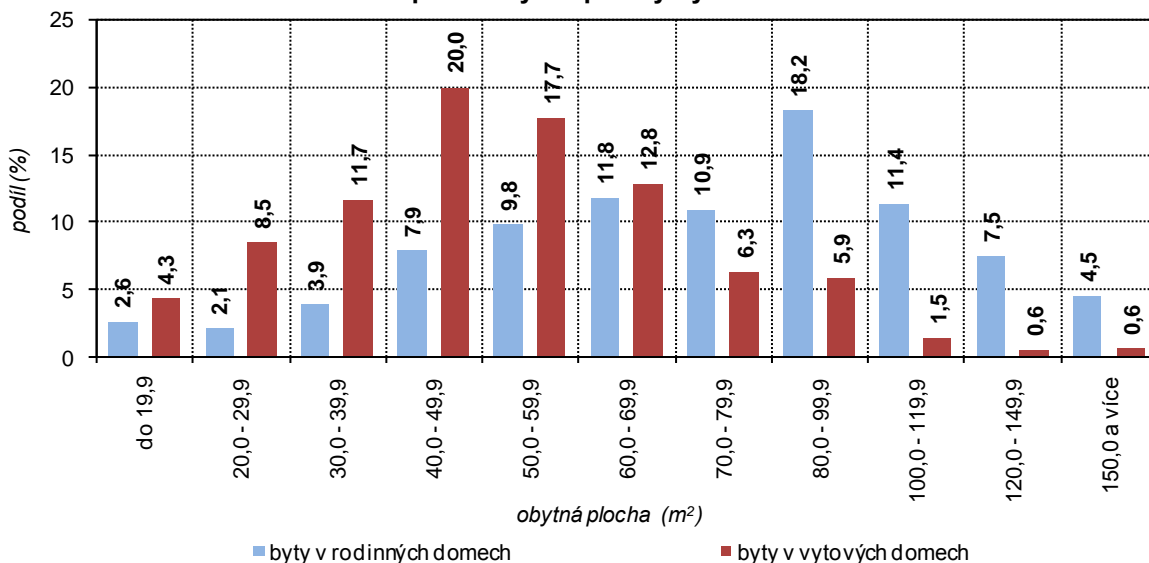
Tab. 7.3.3 Obydlené byty podle druhu domu a obytné plochy bytu

	Obydlené byty				Struktura obydlých bytů (%)			
	celkem	v tom			celkem	v tom		
		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách
Obydlené byty	443 358	223 992	213 875	5 491	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho s obytnou plochou v m ² :								
do 19,9	15 753	5 913	9 206	634	3,6	2,6	4,3	11,5
20,0 - 29,9	23 484	4 749	18 109	626	5,3	2,1	8,5	11,4
30,0 - 39,9	34 188	8 764	24 983	441	7,7	3,9	11,7	8,0
40,0 - 49,9	60 684	17 633	42 713	338	13,7	7,9	20,0	6,2
50,0 - 59,9	60 109	22 000	37 821	288	13,6	9,8	17,7	5,2
60,0 - 69,9	54 204	26 456	27 453	295	12,2	11,8	12,8	5,4
70,0 - 79,9	38 267	24 523	13 553	191	8,6	10,9	6,3	3,5
80,0 - 99,9	53 688	40 857	12 547	284	12,1	18,2	5,9	5,2
100,0 - 119,9	28 789	25 441	3 173	175	6,5	11,4	1,5	3,2
120,0 - 149,9	18 237	16 858	1 276	103	4,1	7,5	0,6	1,9
150,0 a více	11 593	10 141	1 336	116	2,6	4,5	0,6	2,1

Polovina bytů v rodinných domech má obytnou plochu 60 až 120 m²

U bytů v rodinných domech 52,4 % počtu tvořily byty s obytnou plochou od 60,0 do 119,9 m² a 21,6 % byly byty s plochou 30,0 až 59,9 m². U bytů v bytových domech byl poměr prakticky obrácený - byty s plochou 30,0 až 59,9 m² tvořily 49,3 % a byty s obytnou plochou od 60,0 do 119,9 m² pouze 26,5 %.

Graf 7.11 Obydlené byty v rodinných a bytových domech podle obytné plochy bytu

7.4. Úroveň bydlení domácností

Počet hospodařících domácností připadající na 1 byt je mezi kraji nejvyšší

Ve 443,4 tisících obydlých bytech (bytových domácnostech) v Jihomoravském kraji bylo 468,6 tisíc hospodařících domácností. Ve 420,8 tisících bytových domácnostech byla pouze 1 hospodařící domácnost; ve 20,7 tisících bytových domácnostech byly 2 hospodařící domácnosti (celkem 41,4 tisíc hospodařících domácností) a 1,9 tisíc bytových domácností bylo tvořeno 3 a více hospodařícími domácnostmi (v součtu 6,4 tisíc hospodařících domácností). Na 1 bytovou domácnost v kraji tak připadlo 1,06 hospodařících domácností, což byl mezi kraji spolu se Středočeským krajem nejvyšší počet (v ČR 1,05).

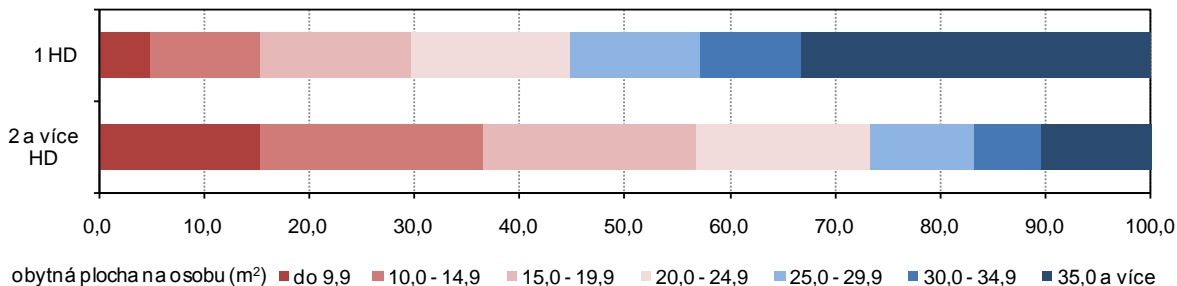
Tab. 7.4.1 Domácnosti bydlící v bytech podle typu a podle úrovně bydlení

	Byty celkem		Počet osob		Obytné místnosti 8 m ² a více na byt	Průměrná obytná plocha bytu (m ²)
	počet	%	na byt	na obytnou místnost		
Bytové domácnosti	443 358	100,0	2,56	0,75	3,84	66,7
tvořené 1 hospodařící domácností	420 808	94,9	2,46	0,73	3,80	65,9
rodinné domácnosti	280 063	63,2	3,09	0,84	4,11	71,8
tvořené 1 rodinou	270 111	60,9	3,01	0,83	4,08	71,1
úplné rodiny	214 641	48,4	3,11	0,83	4,16	72,8
bez závislých dětí	125 392	28,3	2,53	0,71	4,01	68,5
se závislými dětmi	89 249	20,1	3,93	1,01	4,38	78,7
neúplné rodiny	55 470	12,5	2,60	0,82	3,72	64,4
bez závislých dětí	29 270	6,6	2,39	0,73	3,80	64,8
se závislými dětmi	26 200	5,9	2,83	0,93	3,63	64,0
tvořené 2 a více rodinami	9 952	2,2	5,34	1,18	5,09	89,1
domácnosti jednotlivců	122 696	27,7	1,00	0,41	3,07	52,0
vícečlenné nerodinné domácnosti	18 049	4,1	2,49	0,92	3,27	56,8
tvořené 2 hospodařícími domácnostmi (HD)	20 689	4,7	4,35	1,07	4,64	83,3
tvořené 3 a více HD	1 861	0,4	7,14	2,14	4,07	73,7

Úplné rodiny žijí ve srovnání s neúplnými rodinami ve větších bytech

V úrovni bydlení jednotlivých typů domácností byly zjištěny podstatné rozdíly. Nejpriznivější charakteristiky úrovně bydlení z hlediska počtu osob na byt i na obytnou místnost mají domácnosti jednotlivců, a to i přesto, že jejich byty jsou menší a mají v průměru méně obytných místností. Úplné rodiny žijí ve větších bytech než neúplné rodiny. Ovšem vzhledem k tomu, že v bytech obývaných úplnými rodinami je vyšší počet bydlících osob, je počet osob na obytnou místnost u obou typů rodin takřka shodný. Méně příznivé podmínky mají rodiny se závislými dětmi. Ty jsou z hlediska počtu osob na obytnou místnost srovnatelné s byty, ve kterých žijí 2 hospodařící domácnosti. V bytech se 3 a více hospodařícími domácnostmi žije přibližně třikrát větší počet osob na obytnou místnost než je krajský průměr.

Graf 7.12 Obydlené byty podle počtu hospodařících domácností (HD) a podle obytné plochy na osobu (ze zjištěných hodnot)

Ve třetině samostatně bydlících domácností připadá na osobu více než 35 m² obytné plochy

Značné rozdíly jsou mezi samostatně a společně bydlícími hospodařícími domácnostmi, porovnáme-li je z hlediska obytné plochy na osobu. V 15,4 % domácností, které žijí v bytech s další hospodařící domácností, připadá na osobu méně než 10 m² obytné plochy a v 10,5 % je to více než 35 m². Naproti tomu u necelých 5 % samostatně bydlících domácností připadá na osobu méně než 10 m² a ve třetině domácností je to více než 35 m².

Nejvyšší podíl bytů se sníženou kvalitou obývaly vícečlenné nerodinné domácnosti

Úroveň bydlení domácností je dána i kvalitou bytu (byty standardní a byty se sníženou kvalitou). V bytech se sníženou kvalitou v roce 2011 žilo 5,1 % domácností. Nejnižší podíl bytů se sníženou kvalitou byl v kraji v bytech, ve kterých společně hospodařily 2 rodiny (1,0 % těchto domácností), popř. ve kterých žily úplné rodiny se závislými dětmi (2,3 %), či úplné rodiny bez závislých dětí (2,4 %). Nejvyšší podíl bytů se sníženou kvalitou obývaly vícečlenné nerodinné domácnosti (18,5 % domácností) a domácnosti jednotlivců (8,7 %).

8. Vývoj v letech 1970–2011

Pokles podílu obyvatel největších měst Vybrané údaje ze sčítání 2011 byly v zájmu srovnatelnosti s výsledky předešlých sčítání zpracovány i podle trvalého pobytu obyvatel.

Na současném území Jihomoravského kraje je 673 obcí, k ustálení počtu obcí došlo až po roce 2000. V jednotlivých desetiletích se však vždy měnila struktura velikostních skupin obcí, v letech 2001 i 2011 byl zřetelný pokles podílu obyvatel žijících v největších městech.

Tab. 8.1 Vývoj sídelní struktury podle velikostních skupin obcí (na území kraje platné k 26. 3. 2011)

	1970		1980		1991		2001		2011	
	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)
Kraj celkem	716	100,0	631	100,0	645	100,0	673	100,0	673	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	69	0,9	85	1,0	108	1,2	122	1,4	113	1,2
200 - 499	229	7,1	188	5,6	202	6,0	205	6,1	194	5,6
500 - 999	222	14,7	180	11,5	167	10,4	177	11,2	182	11,2
1 000 - 4 999	179	31,1	153	25,3	145	24,2	147	25,4	161	27,1
5 000 - 19 999	14	11,0	21	16,4	17	11,9	16	11,0	17	11,4
20 000 - 49 999	2	4,3	3	7,8	5	12,4	5	11,7	5	10,9
50 000 a více	1	30,8	1	32,5	1	33,9	1	33,1	1	32,6

Poznámka: obce byly zařazeny do velikostních skupin podle počtu obyvatel zjištěného při příslušném sčítání

Za 40 let se počet obyvatel zvýšil o 80 tisíc osob

V roce 2011 v Jihomoravském kraji žilo 1,16 mil. obyvatel s trvalým pobytem. Od roku 1970 se počet obyvatel zvýšil o 79,5 tisíc, tj. o 7,3 %. Počet mužů se zvýšil o 46,6 tisíc (o 8,9 %), počet žen vzrostl o 32,9 tisíc (o 5,9 %).

Tab. 8.2 Obyvatelstvo podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obyvatel	1 084 485	1 141 993	1 144 160	1 134 786	1 164 033
muži	522 872	550 350	552 543	550 333	569 500
ženy	561 613	591 643	591 617	584 453	594 533
Obyvatelstvo podle věku					
muži:					
0 - 14 let	117 877	135 094	122 905	92 795	83 896
15 - 64 let	350 359	351 925	372 374	395 932	408 276
65 a více let včetně nezjištěného věku	54 636	63 331	57 264	61 606	77 328
ženy:					
0 - 14 let	111 647	129 144	117 078	88 489	79 650
15 - 64 let	365 503	362 657	379 064	394 901	399 738
65 a více let včetně nezjištěného věku	84 463	99 842	95 475	101 063	115 145
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	854 961	877 755	904 177	953 502	1 000 487
z toho podle rodinného stavu:					
muži:					
svobodní	.	.	106 921	140 225	170 308
ženatí	.	290 284	284 811	267 627	252 176
rozvedení	.	.	23 274	34 049	48 256
ovdovělí	.	.	14 322	13 483	13 764
ženy:					
svobodné	.	.	75 662	103 628	127 743
vdané	.	291 125	285 377	268 308	251 483
rozvedené	.	.	33 914	46 599	63 068
ovdovělé	.	.	79 392	75 274	72 029
z toho podle nejvyššího ukončeného vzdělání:					
základní (vč. neukončeného)	.	396 337	302 604	222 262	176 549
střední vč. vyučení (bez maturity)	.	276 699	312 072	353 596	323 924
úplné střední (s maturitou) a vyšší	.	148 070	205 564	267 556	305 134
vysokoškolské	.	51 151	75 359	98 154	142 471
nezjištěno	.	3 933	6 351	8 665	48 571

Pokles podílu dětské složky obyvatelstva

V roce 1980 více než pětinu obyvatel kraje (23,1 %) tvořily osoby ve věku do 14 let a 14,3 % byly osoby ve věku 65 a více let. Zatímco v roce 2001 podíl nestarších obyvatel zůstal na stejné úrovni, podíl dětské složky obyvatel poklesl na 16,0 %. Rok 2011 byl prvním rokem sčítání, v němž podíl osob ve věku 65 a více let (16,5 %) převýšil podíl dětské složky obyvatel (14,0 %).

Zvýšení podílu svobodných a rozvedených na úkor podílu ženatých či vdaných

Ve struktuře obyvatelstva staršího 15 let podle rodinného stavu došlo v průběhu 20 let ke zvýšení podílu svobodných a rozvedených na úkor snížení podílu ženatých či vdaných. Např. podíl svobodných mužů se zvýšil z 24,9 % v roce 1991 na 35,1 % v roce 2011, podíl svobodných žen vzrostl z 15,9 % na 24,8 %. Naopak podíl ženatých mužů se snížil z 66,3 % v roce 1991 na 51,9 % v roce 2011, podíl vdaných žen poklesl z 60,1 % na 48,8 %.

Růst vzdělanosti obyvatelstva

Růst vzdělanosti obyvatel lze doložit růstem podílu osob s maturitou (z 16,9 % v roce 1980 na 30,5 % v roce 2011) i zvýšením podílu vysokoškoláků (z 5,8 % v roce 1980 na 14,2 % v roce 2011).

Tab. 8.3 Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Ekonomicky aktivní	536 714	582 575	590 911	571 565	567 022
muži	.	307 097	308 812	314 074	308 304
ženy	.	275 478	282 099	257 491	258 718
v tom:					
zaměstnaní	.	.	576 245	516 326	506 856
muži	.	.	300 474	285 465	276 366
ženy	.	.	275 771	230 861	230 490
nezaměstnaní	.	.	14 666	55 239	60 166
muži	.	.	8 338	28 609	31 938
ženy	.	.	6 328	26 630	28 228
Ekonomicky neaktivní	547 771	559 418	553 249	557 270	539 596
muži	.	243 253	243 731	232 725	226 326
ženy	.	316 165	309 518	324 545	313 270
z toho nepracující důchodci	.	205 103	233 377	261 385	264 191
muži	.	72 535	83 833	95 627	100 002
ženy	.	132 568	149 544	165 758	164 189
Ekonomická aktivita nezjištěna	-	-	-	5 951	57 415
muži	-	-	-	3 534	34 870
ženy	-	-	-	2 417	22 545

Pokles počtu ekonomicky aktivních žen

Počet ekonomicky aktivních obyvatel v kraji byl nejvyšší v roce 1991, kdy dosáhl téměř 591 tisíc osob. V letech 2001 i 2011 počet ekonomicky aktivních klesal, počet mužů byl v roce 2001 s odstupem 20 let prakticky shodný, počet ekonomicky aktivních žen však poklesl o 23 tisíc.

Růst počtu nepracujících důchodců

Ve srovnání s rokem 1980 poklesl počet ekonomicky neaktivních osob v roce 2011 téměř o 20 tisíc osob. Počet nepracujících důchodců se sice postupně zvyšoval, ale jak již bylo uvedeno, klesal počet dětí.

Tab. 8.4 Domácnosti podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Hospodařící domácnosti celkem	358 214	412 054	430 965	449 324	473 520
z toho:					
jednotlivců	.	93 420	112 979	125 240	145 117
tvořené 1 rodinou	.	400 744	305 561	305 426	295 668
Rodinné domácnosti podle typu (%):					
úplné rodiny	.	88,8	85,5	80,9	79,0
bez závislých dětí	.	46,0	38,4	42,7	46,1
se závislými dětmi	.	42,8	47,1	38,2	32,9
neúplné rodiny	.	11,2	14,5	19,1	21,0
bez závislých dětí	.	6,1	6,4	8,1	10,8
se závislými dětmi	.	5,2	8,1	11,0	10,2

Poznámka: v roce 1980 namísto závislých dětí děti do 15 let

Nárůst počtu domácností jednotlivců

V Jihomoravském kraji bylo v roce 2011 celkem 473,5 tisíc hospodařících domácností, od roku 1980 se jejich počet zvýšil o 61,5 tisíc. Zvýšení celkového počtu domácností je možno přičíst nárůstu počtu domácností jednotlivců, jež se zvýšil o 51,7 tisíc. Podíl neúplných rodin z rodinných domácností se za 3 desetiletí zvýšil o 10 procentních bodů.

Tab. 8.5 Domovní fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Domy celkem	210 163	220 940	230 757	240 100	259 567
obydlené	199 479	205 009	204 018	207 222	225 006
neobydlené	10 684	15 931	26 739	32 878	34 561
z toho slouží k rekreaci	.	.	7 655	10 906	11 145
Podíl neobydlených domů (%)	5,1	7,2	11,6	13,7	13,3
Z obydlých domů:					
rodinné domy	182 732	185 074	183 111	187 009	201 823
bytové domy	13 007	17 589	19 302	17 887	19 868
Podíl rodinných domů (%)	91,6	90,3	89,8	90,2	89,7
Obydlené domy podle vlastníka (%):					
fyzická osoba	.	.	88,8	89,9	84,6
obec, stát	.	.	7,6	3,8	2,3
bytové družstvo	.	.	3,0	2,3	1,4
spoluvlastnictví vlastníků bytů	8,5

Domovní fond se za 40 let rozrostl o 50 tisíc domů Domovní fond v kraji v roce 2011 tvořilo 259,6 tisíc domů. Počet domů se v uplynulých 40 letech podle výsledků sčítání v jednotlivých dekádách pravidelně zvyšoval, vždy přibližně o 10 tisíc, ovšem mezi roky 2011 a 2001 byl přírůstek téměř dvojnásobný. Počet obydlých domů se od počátku 70. let zvýšil o 25,5 tisíc, jejich podíl na počtu domů celkem se však z dlouhodobého hlediska snižoval. Změny počtu neobydlých domů byly výraznější, jejich počet se za 40 let zvýšil o 23,9 tisíc.

Tab. 8.6 Bytový fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Byty celkem	.	396 903	430 257	457 560	503 489
obydlené	324 551	374 056	396 726	407 274	443 358
neobydlené	.	22 847	33 531	50 286	60 131
Podíl neobydlých bytů (%)	.	5,8	7,8	11,0	11,9
Obydlené byty podle druhu domu:
v rodinných domech	.	203 671	196 956	205 829	223 992
v bytových domech	.	167 447	197 596	198 438	213 875
Podíl bytů v rodinných domech (%)	.	54,4	49,6	50,5	50,5
Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu (%):
ve vlastním domě	.	.	47,2	44,7	42,7
v osobním vlastnictví	.	.	0,7	7,8	16,8
nájemní	.	.	28,6	25,0	21,7
družstevní	.	.	20,7	15,3	7,5
Obydlené byty podle převládajícího způsobu vytápění (%):
ústřední	.	.	60,4	72,8	79,5
etážové	.	.	17,1	9,0	8,2
kamna	.	.	22,0	15,4	8,9
Počet osob na 1 obydlý byt	.	3,04	2,87	2,76	2,56

Od roku 1980 přibýlo téměř 70 tisíc obydlých bytů

V bytovém fondu kraje bylo v roce 2011 celkem 503,5 tisíc bytů, 11,9 % z nich bylo neobydlých. Za 30 let se počet bytů zvýšil o 106,6 tisíc (o 69,3 tisíc počet obydlých a o 46,4 tisíc počet neobydlých). V rodinných domech bylo v roce 2011 224,0 tisíc obydlých bytů (tj. 50,5 % celku), proti roku 1980 to bylo o 20,3 tisíc více. V bytových domech bylo 213,9 tisíc obydlých bytů (proti roku 1980 zvýšení počtu o 46,4 tisíc). Privatizace domovního a bytového fondu se projevila v průběhu 20 let v poklesu podílu domů ve vlastnictví obce, státu a bytového družstva. U právního důvodu užívání bytu v poklesu v družstevním vlastnictví a nárůstu podílu bytů v osobním vlastnictví.

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Obyvatelstvo

Údaj o **počtu obyvatel** v definitivních výsledcích SLDB 2011 zahrnuje všechny osoby, které měly v rozhodný okamžik sčítání místo obvyklého pobytu na území České republiky.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod. a kde je členem konkrétní domácnosti.

Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlicího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium 12 měsíců pobytu na území ČR, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Pro odvození místa obvyklého pobytu osoby byla určující deklarace na sčítacím formuláři týkající se faktického bydliště osoby (bez ohledu na místo trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu); vyhodnocovány byly i další informace o faktickém bydlišti před rokem, údaje o místě trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu, a místě sečení.

Osoby v zařízeních jsou osoby s místem obvyklého pobytu ve všech typech ubytovacích a lůžkových léčebných zařízeních sloužících k individuálnímu i kolektivnímu ubytování většího počtu osob (svobodárny, domovy důchodců, penziony pro důchodce, dětské domovy, ústavy sociální péče, ubytovny, studentské koleje, domovy mládeže, internáty, léčebny, sanatoria, kojenecké ústavy, lázeňské ústavy apod.).

Osoby mimo byty a zařízení jsou osoby s místem obvyklého pobytu v nouzových obydlích, mobilních objektech, rekreačních chatách, chalupách (tj. v objektech, které nejsou součástí bytového fondu) nebo v obytných domech, ale mimo byty (nouzové ubytování v nebytovém prostoru).

Bezdomovci jsou osoby, které jako osoby bez domova (nemající domov či možnost dlouhodobě využívat nějaké přístřeší) identifikoval při sčítání v terénu sčítací komisař. „Bezdomovectví“ nebylo zjišťováno prostřednictvím otázek na sčítacím formuláři. Za místo obvyklého pobytu je u bezdomovců, v souladu s mezinárodními doporučeními, považováno místo sečení. V datových výstupech jsou bezdomovci zahrnuti územně v lokalitách, kde byli sečeni, pouze v údajích za osoby. Údaje o domácnostech se v případě bezdomovců nezjišťují.

Národnost vyplnil každý podle svého rozhodnutí, včetně uvedení dvou národností nebo neuvedení žádné (údaj byl dobrovolný). Obdobný postup – dobrovolné uvádění údaje podle svého rozhodnutí – byl uplatňován také při zjišťování **náboženské víry**.

Rodinný stav je stav de jure, tedy právní manželský stav osoby. Faktický stav – soužití druha a družky – se rozlišuje pouze v rámci údajů za domácnosti. Rozdíl mezi součtem za jednotlivé kategorie rodinného stavu a celkovým počtem představují kromě osob s nezjištěným rodinným stavem také osoby s registrovaným partnerstvím.

Registrované partnerství je stav de jure, tedy právní stav – registrované partnerství osob stejného pohlaví uzavřené podle zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, anebo dle platných právních předpisů v zahraničí.

Bydlištěm matky v době narození sčítané osoby se rozumělo faktické bydliště matky v době narození sčítané osoby, tj. první bydliště, kde sčítaná osoba žila hned po narození.

Nejvyšší ukončené vzdělání vyplňovaly pouze osoby ve věku 15 a více let podle nejvyšší ukončené školy. Jako samostatný stupeň vzdělání se rozlišuje *nástavbové studium* (zahrnující kromě nástavbového a pomaturitního studia rovněž absolventy dvou nebo více středních škol ukončených závěrečnou zkouškou nebo maturitou) a *vyšší odborné vzdělání* (absolventi vyšších odborných aj. škol ukončených absolutoriem).

Ekonomicky aktivní jsou všechny osoby představující pracovní sílu – zaměstnaní (pracující) a nezaměstnaní.

Zaměstnavatelé jsou ekonomicky aktivní osoby, které zaměstnávají (nebo zaměstnávaly) jednu nebo více osob. *Samostatně činní* jsou osoby s podnikatelským oprávněním, které pracují na vlastní účet a nezaměstnávají v rámci svého podnikání žádné další osoby – zaměstnance.

Otázky týkající se **dojížděky/docházky do zaměstnání nebo školy** (místo pracoviště nebo školy, frekvence dojížděky, dopravní prostředek a doba trvání dojížděky/docházky) vyplňovali pouze zaměstnaní a žáci, studenti a učni, kteří uváděli údaje o dojížděce/docházce do školy i v případě, že byli pracujícími studenty a učni.

Osoby **vyjíždějící do zaměstnání a škol** jsou osoby, které uvedly, že jsou zaměstnané nebo žáci základních škol, studenti či učni a současně místo jejich pracoviště nebo školy bylo v jiném domě, než ve kterém měly místo obvyklého pobytu.

Domácnosti

Údaje o domácnostech byly zpracovány podle zápisů na Bytovém listu, kde osoby žijící v jednom bytě zaznamenaly příbuzenské a jiné vztahy v rámci jedné hospodařící domácnosti. Domácnosti jsou tvořeny osobami se společným místem obvyklého pobytu.

Bytovou domácnost tvoří osoby žijící společně v jednom bytě.

Hospodařící domácnost tvoří osoby, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření se vztahuje i na děti, které do příslušné domácnosti patří, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívají. Součástí rodinných domácností tvořených 1 rodinou mohou být i další jednotlivé osoby, pokud s rodinou společně hospodaří.

Závislé dítě je každá osoba v domácnosti tvořené 1 rodinou, která má k osobě v čele vztah „syn/dcera“, je ekonomicky neaktivní a je ve věku 0–25 let.

V hospodařících domácnostech tvořených 1 rodinou je určena **osoba v čele domácnosti**. V úplných rodinách - párech osob odlišného pohlaví je osobou v čele vždy muž, v párech osob stejného pohlaví je osobou v čele vždy starší osoba. V neúplné rodině je osobou v čele rodič.

Hospodařící domácnosti byly zpracovány za osoby bydlící **v bytech, mimo byty** (nouzové bydlení, chaty, chalupy) a také za **rodiny v zařízení**. Jednotlivé osoby žijící v zařízení a osoby bez přístřeší (bezdomovci) nevyplňovaly Bytový list a nejsou tudíž do počtu hospodařících domácností zahrnuty.

Domy

Do **počtu domů** jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení (obydlené i neobydlené), objekty s byty (bytem) a ubytovací zařízení bez bytu, pokud slouží k bydlení. Do počtu domů tak patří kromě rodinných a bytových domů i různá zařízení určená k bydlení – např. domovy mládeže, internáty, dětské domovy, ústavy sociální péče, domovy důchodců, penziony pro důchodce, kláštery a konventy, azylová zařízení pro cizince, provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) apod.

Podle **druhu domu** se rozlišují:

- rodinný dům – má maximálně tři samostatné byty, nejvíce dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Mezi rodinné domy patří rovněž rekreační chalupy s číslem popisným nevyčleněné z bytového fondu, využívané k rekreaci. Rodinný dům může být samostatný, dvojdomek (společná část obvodové zdi s rodinným domem na sousedící parcele) nebo řadový (alespoň tři rodinné domy k sobě přiléhají částí obvodové zdi)
- bytový dům – má více bytů přístupných ze společné chodby nebo schodiště a nejde o rodinný dům, počet podlaží není určující. Mezi bytové domy patří také vily, které nesplňují podmínky rodinného domu.
- ostatní budovy – zahrnují všechny další druhy budov kromě rodinných a bytových domů.

Obydlený dům je dům, ve kterém je alespoň jeden obydlý byt nebo je v něm umístěno zařízení pro hromadné ubytování osob alespoň s jednou obvykle bydlící osobou. V obydlém domě musí mít obvyklý pobyt alespoň jedna osoba.

Neobydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém nebyla sečtena žádná osoba s obvyklým pobytem. Do počtu neobydlených domů jsou zahrnuty všechny domy s byty a všechny domy s ubytovacím zařízením bez bytu, pokud jsou určeny k bydlení. Neobydlené objekty bez bytů, příp. se zařízením sloužícím pouze ke krátkodobému ubytování (hotely, turistické ubytovny, nemocnice, apod.) nejsou do počtu neobydlených domů zahrnuty.

Vlastníkem domu je fyzická nebo právnická osoba. Rozhodující je forma vlastnictví, nikoliv počet vlastníků. Vlastník – fyzická osoba zahrnuje i případy více spoluvlastníků domu, pokud to jsou fyzické osoby. Vlastník – bytové družstvo zahrnuje všechny typy bytových družstev, i bývalá SBD, LBD aj. Spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) zahrnuje pouze případy, kdy je celý dům ve spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) a vlastníci jednotek jsou uvedeni v katastru nemovitostí jako vlastníci jednotek a spoluvlastníci budovy. Kombinace vlastníků představuje spoluvlastnictví fyzických osob (vlastníků jednotek) a právnické osoby, většinou družstva (část bytů nepřevedených do osobního vlastnictví).

Byty

Obydlený byt je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Neobydlený byt je byt, ve kterém nebyla žádná osoba s obvyklým pobytem.

Právní důvod užívání bytu charakterizuje status užívání z hlediska uživatele bytu.

Typ bytu nahrazuje dřívější členění bytů na čtyři kategorie a rozlišuje byty standardní a byty se sníženou kvalitou. Byty standardní jsou byty s ústředním topením a úplným nebo částečným příslušenstvím, případně

byty bez ústředního topení s úplným příslušenstvím. Byty se sníženou kvalitou jsou byty bez ústředního topení s částečným příslušenstvím, případně s úplným příslušenstvím, ale ne vlastním.

Obytná místnost je část bytu (zejména obývací pokoj, ložnice, jídelna, kuchyň), která je určena k bydlení a má podlahovou plochu minimálně 8 m².

Obytná plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu 8 m² a větší. Kuchyňský kout, resp. kuchyň menší než 8 m² není považován za obytnou místnost.

Celková plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností, kuchyně, kuchyňského koutu i ostatních prostor bytu (příslušenství, předsíň, apod.). Je to plocha měřená uvnitř obvodových stěn bytu, nezahrnuje tedy sklep, balkon, lodžii (ani zasklenou).

Vybavení obydleného bytu (bytové domácnosti) osobním počítačem se zjišťovalo bez zřetele k tomu, který člen bytové domácnosti je vlastníkem.

Všechny výpočty průměrných hodnot charakteristik bytového fondu – např. průměrná obytná plocha bytu, průměrný počet obytných místností na 1 byt apod. – byly počítány pouze ze souborů bytů se zjištěnými hodnotami.

SROVNATELNOST VÝSLEDKŮ SČÍTÁNÍ 2011 A 2001

Definitivní výsledky SLDB 2011 jsou zpracovány a publikovány za obvykle bydlící obyvatelstvo, resp. tříděny **podle místa obvyklého pobytu osob**. Oproti tomu při sčítání v roce 2001 probíhalo veškeré zpracování a publikování výsledků podle místa trvalého pobytu osob, případně podle místa dlouhodobého pobytu.

Základní metodickou odlišností, která se promítá do všech věcných okruhů zpracovaných dat, je tedy **místo obvyklého pobytu osoby**, které je určující jak pro zpracování územních charakteristik osob, jejich územní třídění, tak pro zpracování domácností, určení obydlenosti bytu a domu i výpočet dojížděkových proudů.

Všechny údaje za osoby, kde dochází k porovnávání adres – **bydliště jeden rok před sčítáním, bydliště matky v době narození a dojíždka do místa pracoviště nebo školy**, jsou vztaženy k místu obvyklého pobytu.

V údajích o **náboženské víře** v SLDB 2011 je jako samostatná kategorie uvedena deklaráce „věřící – nehlasící se k žádné církvi ani náboženské společnosti“. V údajích sčítání v roce 2001 byly takto formulované odpovědi zahrnuty mezi „ostatní a nepřesně určené“. Kategorie „bez náboženské víry“ v údajích SLDB 2011 odpovídá kategorii „bez vyznání“ v údajích SLDB 2001, namísto pojmu „nezjištěno“ v údajích z roku 2001 je v SLDB 2011 používán termín „neuvedeno“.

Nejvyšší ukončené vzdělání je obdobně jako v SLDB 2001 členěno do kategorií odpovídajících klasifikaci ISCED-97 (Mezinárodní klasifikace vzdělání).

V údajích o **ekonomické aktivitě** jsou kategorie „osoby v domácnosti“ a „děti předškolního věku, ostatní závislé osoby“, zjišťované při sčítání v roce 2001 odděleně, sloučeny do jediné skupiny.

Údaje o **postavení v zaměstnání** jsou tříděny v souladu s Klasifikací postavení v zaměstnání CZ-ICSE. Kategorie „zaměstnanci v pracovním a služebním poměru“ a „ostatní zaměstnanci (na základě dohod aj.)“ zjišťované při sčítání v roce 2001 odděleně, jsou v SLDB 2011 sloučeny do jediné skupiny.

Údaje o **oboru vzdělání, zaměstnání a odvětví ekonomické činnosti** na rozdíl od SLDB 2001 respektují ve svém členění standardní platné statistické klasifikace – Mezinárodní klasifikace vzdělání (ISCED-97), Klasifikaci zaměstnání (CZ-ISCO), Klasifikaci ekonomických činností (CZ-NACE).

Osoby, které místo výkonu zaměstnání často mění a osoby bez stálého pracoviště při sčítání v roce 2001 uváděly údaj o **místě pracoviště** podle skutečnosti k rozhodnému okamžiku sčítání. V SLDB 2011 je pro tyto osoby zavedena zvláštní kategorie „zaměstnání bez stálého pracoviště“ a v údajích o dojíždce nejsou zahrnuty.

Základním kritériem pro odvození **domácnosti** bylo místo obvyklého pobytu společně žijících a společně hospodařících osob, resp. jediné osoby.

Způsob sběru formulářů a pořízení dat umožnily získání informací o vzájemných vztazích pouze v rámci hospodařící domácnosti. Proto v roce 2011 **nebylo možné zpracovat údaje o domácnostech cenzových**.

Srovnatelnost dat 2011 a 2001 je v případě rodinných domácností omezena na hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou, kde jsou informace o jednotlivé domácnosti zpracovány ve stejném detailu jako v roce 2001.

V omezeném rozsahu jsou k dispozici údaje o osobě v čele a její atributy; odvozeny jsou pouze u domácnosti jednotlivce a u domácností tvořených 1 rodinou.

Nově jsou součástí výstupů za hospodařící domácnosti – z pohledu způsobu bydlení domácnosti – údaje o rodinných domácnostech žijících v zařízeních. Tento údaj nemá srovnání s minulými sčítáními. Osoby žijící v rodinách v zařízení byly v předchozích cenzech sčítány jako jednotlivci v zařízení.

V rámci úplných rodin jsou poprvé (ve vazbě na zjišťování registrovaného partnerství osob) zpracovány údaje i o rodinách osob stejného pohlaví, a to jak registrované partnerství, tak faktické partnerství (neformální soužití).

Obydlenost domů a bytů je odvozena od počtu obvykle bydlících osob na rozdíl od roku 2001, kdy byl určující počet trvale bydlících osob. Na rozdíl od roku 2001 se nezjišťovala ani u domů ani u bytů kategorie „obydlen přechodně“.

Struktura podle **vlastníka domu** není srovnatelná. **Bytové družstvo** zahrnuje případy, kdy je bytové družstvo jediným vlastníkem domu (dle zápisu v katastru nemovitostí). Mezi bytová družstva patří všechny typy bytových družstev – bývalá SBD, LBD, nově vzniklá bytová družstva vyčleněná z původních družstev, nově založená bytová družstva atp. V roce 2001 **stavební bytová družstva** zahrnovala výlučně družstva ustanovená zákonem č. 27/1959 Sb. nebo družstva od původního SBD oddělená. Samostatně byla zjišťována **družstva založená za účelem privatizace domu**. Tyto právnické subjekty měly časově omezenou platnost (průběh privatizace) a po ukončení privatizace se transformovaly nebo zanikly (vlastníky domu se stali vlastníci jednotek). V této položce byly uváděny i jiné právnické osoby – nejen družstva – pokud byly založeny za účelem privatizace domu.

Dřívější lidová bytová družstva (LBD) byla v roce 2001 zahrnuta (pokud nedošlo k převodu bytů do vlastnictví), do položky „obec, stát“.

Jiný obsah má položka **kombinace vlastníků**. Sčítání 2011 definovalo kombinaci vlastníků výlučně jako kombinaci vlastnických forem. V roce 2001 zahrnovala položka kombinace vlastníků spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek), a to v případech všech bytů převedených do vlastnictví i pouze jejich části.

V roce 2011 se **spoluvlastnictví vlastníků jednotek** zjišťovalo samostatně, a to v případě, kdy bylo spoluvlastnictví stoprocentní.

V tématu **ústřední topení a druh paliva** nejsou samostatné údaje o domech s dálkovým topením a blokovou kotelnou, ani používaný druh paliva u kotelny mimo dům; všechny tyto kategorie jsou shrnuty v jediné položce „kotelna mimo dům“.

Právní důvod užívání bytu není ve všech položkách srovnatelný. Byt družstevní zahrnuje všechny případy družstevních bytů (viz též vlastník domu). Při sčítání v roce 2001 byly samostatně zjišťovány právní důvody užívání „byt člena stavebního bytového družstva“ a „byt člena družstva nájemců založeného v průběhu privatizace“. Byty lidových bytových družstev (LBD) v roce 2011 sečtené rovněž jako byty družstevní byly v roce 2001 (i v předchozích sčítáních) sčítány jako byty nájemní.

Odlišné je vymezení **obytné místnosti**. Podle mezinárodních doporučení je ve sčítání 2011 do počtu obytných místností bytu zahrnuta i kuchyň, pokud splňuje velikostní parametry obytné místnosti, tj. pokud má plochu 8 m² a větší. V roce 2001 byla kuchyň považována za obytnou místnost pouze v případech, kdy byla jedinou místností bytu (tzv. obytná kuchyň).

Rozdílná je proti sčítání 2001 definice **obytné plochy bytu**, která je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu minimálně 8 m². Ve sčítání 2001 se započítávala do obytné plochy bytu z kuchyně pouze plocha přesahující 12 m².

Rozdělení bytů na **byty standardní** a **byty se sníženou kvalitou** nahrazuje bývalé čtyři kategorie bytu. Publikovány jsou detailnější údaje o standardních bytech podle způsobu vytápění a příslušenství, aby bylo možné porovnat údaje v detailu bývalých kategorií I. a II. Byty se sníženou kvalitou jsou srovnatelné pouze s agregací bývalých kategorií bytu III. a IV.

V **hospodařících domácnostech – úplných rodinách** – jsou zahrnuty i páry stejného pohlaví, a to jak registrovaná, tak faktická partnerství. V roce 2001 registrovaná partnerství neexistovala a faktická partnerství, pokud byla na formuláři deklarována, byla zahrnuta do nerodinných domácností.

METHODOLOGICAL NOTES

Population

The data on total population published in the results of the 2011 Population and Housing Census (hereinafter 2011 Census) refer to all persons whose place of usual residence on Census Day 2011 was in the Czech Republic.

Place of usual residence refers to the place where a person usually resides daily, notwithstanding any temporary absences for the purpose of recreation, visiting, work-related travel, or time spent in a health facility, and where the person is a member of a household.

A person should have lived in the Czech Republic for at least twelve months or intent to stay for at least one year in the Czech Republic to be counted among the country's usual resident population.

A person's place of usual residence was determined based on what the person declared in the census form as his or her current place of residence (regardless of the person's place of permanent residence or the place of permitted temporary residence). The person's place of residence one year prior to the census, his or her permanent place of residence or permitted temporary residence, and the place of enumeration were also taken into account.

Institutional residents are persons whose usual place of residence is any of the many types of residential or treatment facilities used as individual or collective housing by a large number of people (e.g. boarding houses, retirement or aged-care facilities, children's homes, social welfare institutions, public dormitories, student dormitories, youth homes, residential halls, physical and mental health treatment centres, infant homes, convalescent centres).

People resident in other housing units are persons whose place of usual residence is in an emergency shelter, mobile home, recreational house or cottage (i.e. objects that are not part of the housing stock) or accommodation in a residential building but not in conventional dwelling.

Homeless persons are those persons who were identified on Census Day by the enumerator as persons with no home (they are not occupants in conventional dwellings, in other housing units or in collective living quarters). There were no direct questions in the census form to survey for 'homelessness'. In conformity with international recommendations, the place of usual residence of a homeless person is his/her place of enumeration. In the census results, homeless persons are geographically included in the place of enumeration only and in the data on persons. Household data were not surveyed for homeless persons.

Ethnicity, including dual ethnicity, was recorded as freely declared by the respondent's wishes and on a voluntary basis, so a respondent could also refuse to report his or her ethnicity. A similar approach – voluntary reporting of the item as freely indicated by the respondent – was applied to religious belief.

Marital status indicates the respondent's *de jure*, i.e. legal, marital status. Cohabiting partners, a *de facto* status, were distinguished only under data on households. The difference between the sum of individual categories of marital status and the total number of persons is made up of persons whose marital status was not identified and of persons living in a registered partnership.

A registered partnership is a *de jure*, i.e. legal, status and represents a registered partnership between two same-sex persons formed in conformity with Act No. 115/2006 Coll. on Registered Partnerships or in conformity with relevant legislation in effect in other countries.

Mother's place of residence at the time of the person's birth refers to the *de facto* place of residence of the mother when the respondent was born, i.e. the respondent's first place of residence immediately after birth.

Educational attainment was surveyed only for persons aged 15 years or older based on the respondent's highest completed level of education. Educational levels distinguished post-secondary education (ISCED 4A) (which includes post-secondary and continuing education and graduates of two or more secondary schools terminating in a final exam or a school-leaving exam) and post-secondary professional education (ISCED 5B) (graduates of post-secondary professional schools terminating in the award of a diploma). The census included three categories of tertiary education (ISCED 5A, 6): bachelor (only graduates of a bachelor's degree programme), master (graduates of a master's study programme or under the former system university graduates generally) and doctor (graduates of a doctoral study programme or under the former system a higher doctorate).

Economically active are all persons who represent the labour force – both employed (working) and unemployed.

Employers are economically active persons who employ (or employed) one or more persons. Own-account workers are persons who have a licence to do business and hold a self/employment job and employ no other persons – employees – in their business. Employees are persons who hold a paid position of employment.

Questions on **commuting to work or school** (the location of place of work or school, the frequency of journey, the mode of transport, and the time taken on journey to work or school) were filled in only by employees and by students and apprentices.

Persons **commuting to work or school** are persons who reported that they are employees or students or apprentices, and whose place of work or school is located in a different building than the one in which their usual place of residence is located.

Households

Data on households were processed according to records in the Dwelling Form. People living in one dwelling reported on their relationships to other members of the same housekeeping household. Households consist of persons who share the same place of usual residence.

Dwelling household consist of persons living together in one dwelling.

Housekeeping household consist of persons who pay jointly for expenses of the household, such as food, living costs, etc. Common housekeeping also applies to children who are members of the household even if they themselves do not contribute to covering household expenses.

One-family household may also include other persons if they join common housekeeping of the household.

In the census results, one-family households are also classified according to the number of dependent children in the household. **A dependent child** is each person in a one-family household who is the son or daughter of the reference person, is economically inactive, and is 0–25 years of age.

A reference person was ascertained in one-family housekeeping households. In one-couple families with partners of different sex the reference person is always the male; in the case of the same-sex partners, the reference person is always the older partner. In a lone-parent family the parent is the reference person.

Housekeeping households were counted for those persons living in a **dwelling, in other housing units** (emergency housing, recreational housing and cottages) and for **families in institutions**. Persons living in an institution and homeless persons did not fill in the Dwelling Form and therefore are not counted in the number of housekeeping households.

Buildings

The **number of buildings** includes all houses used for a residential purpose (whether occupied or vacant), buildings with dwellings (or a dwelling), and collective living quarters without individual dwellings but used for a residential purpose. In addition to family houses and apartment buildings the total number of buildings also includes various other facilities used for a residential purpose – e.g. youth homes, residential halls, children's homes, social welfare institutes, retirement and aged-care homes, monasteries and convents, asylum facilities, technical facilities with a dwelling unit (e.g. a school with a dwelling) and so on.

Categories of **type** of building include:

- Family house – a home with a maximum of three separate dwelling units, no more than two above-ground floors, one underground floor, and an attic. Family houses also include recreational homes that have a house number and are part of the national housing stock even if used for recreational purposes. Family houses are classed as detached homes, semi-detached (two family houses built on adjacent lots and structurally connected by a shared wall) and row houses (at least three family homes joined within one circumferential wall)
- Apartment building – a building that has multiple dwelling units accessed along a common hallway or stairwell and is not a family house, and regardless of the number of floors. Apartment buildings also include villas that do not qualify as family houses.
- Other buildings – these are all other types of buildings that are not family houses or apartment buildings.

An occupied building is an object in which at least one dwelling is occupied or which contains collective accommodation for persons with a least one usual resident. An occupied building should be the usual place of residence for at least one person in order for it to qualify as occupied.

An unoccupied (vacant) building is an object that is intended for residential purposes but was not the place of usual residence for any person at the time of the census. The number of unoccupied buildings includes all buildings that contain dwellings, and any buildings that do not contain dwellings but provide collective accommodation if they are designed for habitation. Unoccupied buildings without dwellings or objects providing just short-term accommodation (hotels, tourist housing, hospitals, etc.) are not counted among unoccupied buildings.

The type of owner of the building can be either a natural or legal person. The form of ownership is relevant, not the number of owners. Ownership by natural persons applies also to cases of multiple co-owners of an object if they are natural persons. Cooperative ownership includes all types of housing cooperatives. Dwelling owner association only includes cases where the object as a whole is co-owned by the owners of the flats (dwelling units) and the owners of these units are listed in the land registry as the owners of the units and the co-owners of the object. Mixed ownership means a combination of co-ownership by natural persons (the owners of dwelling units) and a legal person, which is in most cases a cooperative (some of the dwellings are not privately owned).

Dwellings

An occupied dwelling is a unit in which at least one person has his or her usual place of residence.

A vacant dwelling is a unit that is not the usual place of residence of any person.

Tenure status refers to the status of the occupant of the dwelling. Quality of dwelling distinguishes between standard quality dwellings and dwellings of lower quality. Standard dwellings are units that have central heating and complete or some technical facilities or dwellings without central heating but with complete technical facilities. Dwellings with lower quality are units without central heating and with technical facilities or with complete but shared technical facilities.

A room is defined as a space in a dwelling (usually a living room, bedroom, dining room, or kitchen) designed for habitation with a floor space of at least 8 square metres.

Useful floor space is the sum of floor space of all the unit's rooms and the kitchen if the latter has a floor space of at least 8 square metres. A kitchenette or kitchen smaller than 8 square metres does not count as a room.

Total floor space is the total floor space of all rooms, the kitchen, kitchenette, or other spaces in the dwelling (amenities, front hall, etc.). Floor space is measured along the inside of the unit's circumferential wall and does not include cellars, balconies, or enclosed balconies (even if enclosed by glass).

The availability of personal computer to the dwelling household was ascertained regardless of which member of the dwelling household owned it.

All the calculations of average values of the characteristics of the housing stock – e.g. the average useful floor space of dwellings, average number of rooms per unit, etc. – were computed for dwellings for which said values were ascertained.

COMPATIBILITY OF THE RESULTS OF THE 2011 CENSUS AND THE 2001 CENSUS

The final results of the 2011 Census are processed and published for the **usual resident population** and classed according to the **place of usual residence of a person**. By contrast, in 2001 the results were processed and published according to a person's place of permanent residence or place of long-term residence.

A basic methodological difference that is reflected in all the subject areas of the data is thus the use of the **place of usual residence of a person** as the defining factor for processing the geographical characteristics and classification of persons, and for processing households, determining the occupancy of dwellings and buildings, and calculating the commuter flows.

All data on persons that involve a comparison of addresses – **place of residence one year before the census, mother's place of residence at the time of the person's birth and commuting to the workplace or school** – are compared to the person's place of usual residence.

The data on **religious belief** in the 2011 Census include the statement 'Believers not identified with a church or religious society' as a separate category. In the data from the 2001 Census this type of statement was grouped in the category of 'other and not exactly stated'. In addition to the large number of churches, religious groups, and religious movements on which the 2011 Census publishes separate data, other changes are just terminological and the data are comparable; the category 'no religious belief' in the data from the 2011 Census corresponds to the category 'no denomination' in the data from the 2001 Census, and in the 2011 Census the term 'not stated' replaces the term 'not known' in the 2001 data.

Educational attainment is classed, as it was in the 2001 Census, into categories based on the ISCED-97 classification (International Standard Classification of Education).

In data on **economic activity** the categories 'homemakers' and 'children of pre-school age, other dependent persons', distinguished in the 2001 Census, are merged to form one category in the 2011 Census.

Data on status in **employment** are classed in conformity with the Classification of Status in Employment (CZ-ICSE). The categories 'employees in employment contract or civil servants' and 'other employees' distinguished in the 2001 census are merged into one category in the 2011 Census.

Data on **field of education, occupation and industry (branch of economic activity)** in the 2011 Census differ from the 2001 Census in that they conform to standard statistical classifications: International Standard Classification of Education (ISCED-97), Classification of Occupations (CZ-ISCO), Classification of Economic Activities (CZ-NACE).

Persons who frequently change their place of work and persons without a permanent workplace indicated their **place of work** in the 2001 Census based on the actual place of work at the time of the census. In the 2011 Census a special category was introduced for these persons, i.e. 'employment without a permanent place of work', and they are not included in the data on commuting.

The basic criterion for determining a **household** was the place of usual residence of the person or the persons living together and joins common housekeeping of a household.

Because of the method used to collect the census forms and obtain data, information could only be obtained on relations among members of the household. As a result, in 2011 **it was not possible to process data on former category - census households**.

The 2011 and 2001 data on family households are only comparable in the case of one-family housekeeping households, where the information on individual such households is processed in the same detail as in 2001.

A limited amount of data on the reference person and his/her characteristics is available; such data are derived only for one-person and one-family households.

The results for housekeeping households – from the perspective of the housing arrangements of household – newly include data on family households living in institutions. There is no comparable counterpart to these data in previous censuses. Persons living in families in institutions were in previous censuses counted as individuals in an institution.

For the first time (in relation to the inclusion of registered partnership in the census) one-couple families also include data on families of the same sex, both registered partnerships and same-sex cohabiting couples (consensual union).

The occupancy of buildings and dwellings is determined by the number of persons with the place of usual residence at the address, unlike in 2001 when it was based on the number of persons with the place of permanent residence. Unlike in 2001 the category 'temporarily occupied' was not included for buildings or dwellings.

The structure of the owner of the building is not comparable between censuses. **Cooperative ownership** includes cases where the housing cooperative is the sole owner of the building (according to records in the land registry). Cooperative ownership includes every type of housing cooperative. In 2001 **building cooperatives** included only cooperatives established in conformity with Act No. 27/1959 Coll. or cooperatives that had separated from a building cooperative to which it previously belonged. **Cooperatives founded for the purpose of privatisation of a building** were classed separately. This item also included other legal persons – not just cooperatives – that were established for the purpose of the privatisation of a residential object.

The item **mixed ownership** has a different meaning. In the 2011 Census mixed ownership was defined solely as a combination of ownership forms. In 2001 it included the dwelling owner associations, regardless of whether all the flats had been privatised or only some of them.

In the 2011 Census **dwelling owner association** formed a separate category (if the co-ownership was one hundred per cent).

On the topic of **central heating and type of fuel** there are no separate data on objects with remote heating or a community heating centre, nor the type of fuel used in the case of a boiler outside the object; all these categories are included under one item, i.e. 'installation outside the building'.

Tenure status is not comparable across all items. Cooperative dwelling includes all cases of a cooperative dwelling (see also 'type of owner'). In 2001 'the dwelling of a member of a building cooperative' and 'the dwelling of a member of a tenants' cooperative founded during the course of privatisation' were two separate categories of tenure status.

A room is defined differently. In conformity with international recommendations, the 2011 Census counts the kitchen as a room as long as it meets the size criteria for a room, i.e. it has a floor space of 8 or more square metres. In 2001 the kitchen was counted as a room only if it was the only room in the dwelling.

Unlike the 2001 Census the 2011 Census reports on not just the number but also the total **floor space of the rooms**, both separately for each room whose floor space is 8 or more square metres, and separately for rooms whose floor space is 4–7.9 square metres.

The floor space of a dwelling is defined differently in the 2011 Census from 2001 as the sum of the floor space of all rooms, and the kitchen if the floor space of the latter is at least 8 square metres. In the 2001 survey the kitchen was counted in the floor space of a dwelling only if it had an area of more than 12 square metres.

The categories of **standard quality and lower quality dwellings** replace the previous classification that had four categories of dwelling units. More detailed data on standard quality dwellings by type of heating and technical facilities are published to enable closer comparability to category 1 and category 2 units under the former classification. Dwellings with lower quality are only comparable to aggregations of category 3 and category 4 units under the former classification (2001).

Housekeeping households – one-couple families – include also same-sex couples, both registered partnerships and same-sex cohabiting couples. In 2001 registered partnerships did not exist and same-sex cohabiting couples, if declared in the census forms, were included under non-family households.

1. Mezikrajské srovnání

	Česká republika <i>Czech Republic</i>	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Území, sídelní struktura								
Rozloha (km ²)	78 866	496	11 015	10 056	7 561	3 315	5 334	3 163
Počet obcí	6 251	1	1 145	623	501	132	354	215
z toho se statutem města	596	1	82	53	56	37	58	39
Podíl městského obyvatelstva (%)	69,9	100,0	52,7	64,1	67,9	82,9	79,6	78,1
Podíl počtu obyvatel v obcích (%):								
do 199 obyvatel	1,8	x	2,3	4,3	3,7	0,8	0,9	1,2
s 200 - 999 obyvateli	15,3	x	25,0	19,1	17,8	11,9	12,3	15,0
s 1 000 - 4 999 obyvateli	21,4	x	30,2	26,7	28,4	21,8	17,4	20,3
Počet částí obcí	15 060	112	2 797	1 981	1 539	518	1 150	766
Počet základních sídelních jednotek	22 430	916	3 578	2 549	1 861	812	1 825	1 093
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	132	2 557	117	62	75	89	152	137
Obyvatelstvo								
Počet obyvatel	10 436 560	1 268 796	1 289 211	628 336	570 401	295 595	808 961	432 439
z toho ženy (%)	51,0	51,6	50,6	50,9	50,5	50,8	50,9	51,1
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení (%):								
v bytech	97,2	95,7	96,9	97,8	96,6	96,2	97,0	97,3
v zařízeních	1,9	3,4	1,7	1,3	2,0	2,4	2,0	1,5
jinde (rekreační chaty, mobilní nebo nouzová bydliště apod.)	0,8	0,8	1,3	0,9	1,3	1,4	0,9	1,1
bezdomovci	0,11	0,10	0,07	0,08	0,06	0,09	0,12	0,06
Obyvatelstvo podle věku (%):								
0 – 14 let	14,3	12,1	15,5	14,5	13,9	14,3	15,0	14,9
15 – 64 let	69,6	71,6	69,4	69,3	69,5	70,2	69,9	69,7
65 a více let	15,8	15,8	14,8	15,9	16,3	15,1	14,6	15,0
nezjištěno	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,4
Průměrný věk	41,0	41,2	40,3	41,2	41,4	41,0	40,5	40,7
Obyvatelstvo podle rodinného stavu (z osob se zjištěným stavem, %):								
svobodní	40,0	42,6	39,4	39,2	39,0	41,3	41,1	40,4
ženatí, vdané	42,4	39,4	43,5	43,5	43,1	38,5	39,2	40,8
rozvedení	10,3	11,5	9,9	9,9	10,3	13,2	12,2	11,7
ovdovělí	7,3	6,5	7,1	7,4	7,5	7,0	7,4	7,1
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	4,0	12,8	4,3	2,2	4,5	5,6	3,3	3,4
Obyvatelstvo podle národnosti (%):								
česká	64,3	64,8	69,9	72,4	70,1	64,4	68,4	69,5
moravská	5,0	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
slezská	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
slovenská	1,4	1,8	1,4	1,1	1,4	2,4	1,5	1,4
neuvedeno	25,3	27,0	26,2	24,7	26,0	27,7	27,0	26,1
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	47,1	50,8	39,7	44,1	44,9	38,8	42,7	43,4
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):								
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	6,8	7,9	5,7	7,2	5,8	5,7	4,8	5,7
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	14,0	11,0	8,7	13,6	9,3	7,1	5,3	7,2
bez náboženské víry	34,5	37,0	40,1	30,9	38,0	39,7	44,2	42,5
neuvedeno	44,7	44,1	45,6	48,3	46,8	47,4	45,7	44,6
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):								
základní vč. neukončeného	17,6	10,2	16,9	18,2	18,1	22,4	21,7	18,6
střední vč. vyučení (bez maturity)	33,0	20,3	33,6	34,9	34,7	34,3	34,9	35,9
úplně střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	31,2	35,3	32,5	31,6	30,9	27,7	28,2	29,8
vysokoškolské	12,5	23,6	11,5	10,8	10,4	7,0	7,6	9,6

1. Regional comparison

Regions (NUTS 3)							
Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský	
<i>Area and settlement structure</i>							
4 759	4 519	6 796	7 195	5 267	3 963	5 427	Total area (square kilometers)
448	451	704	673	399	305	300	Number of municipalities
48	37	34	49	30	30	42	of which with town status
67,5	62,4	57,6	62,8	57,2	60,3	75,6	Share of urban population (%)
							Share of population in municipalities by number of inhabitants (%):
2,9	2,8	8,1	1,3	1,1	0,5	0,2	less than 200
20,9	23,7	25,6	16,8	17,8	17,5	6,4	200 - 999
19,4	21,7	18,6	26,6	30,3	29,5	19,6	1000 - 4999
1 074	991	1 402	902	767	438	623	Number of municipality parts
1 529	1 300	1 764	1 583	1 158	950	1 512	Number of basic settlement units
115	113	74	162	119	146	222	Population density
<i>Population</i>							
547 916	511 627	505 565	1 163 508	628 427	579 944	1 205 834	Total population
50,9	50,7	50,5	51,2	51,4	51,3	51,4	of which females (%)
							Population by housing arrangements (%):
97,5	97,5	98,1	97,7	97,7	98,1	97,7	in dwellings
1,7	1,9	1,3	1,5	1,5	1,3	1,6	in collective living quarters
							Others (cottage, mobile home, shelter, etc.)
0,7	0,5	0,5	0,7	0,6	0,5	0,5	Homeless
0,09	0,10	0,07	0,10	0,16	0,13	0,21	Population by age (%):
14,4	14,7	14,6	14,0	14,4	14,2	14,4	0-14
68,4	68,9	68,8	69,5	69,2	69,0	69,6	15-64
16,8	16,1	16,4	16,2	16,2	16,6	15,7	65 or more
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	Not identified
41,6	41,0	41,1	41,1	41,2	41,5	41,0	Average age
							Population by legal marital status (with identified marital status, %):
38,6	39,2	39,1	40,0	39,6	39,0	39,6	Never married
43,5	44,1	45,5	43,3	43,0	44,5	42,0	Married
10,4	9,3	7,8	9,4	9,8	8,6	10,6	Divorced
7,5	7,4	7,5	7,4	7,5	7,8	7,7	Widowed
2,5	2,4	1,5	3,1	1,4	1,3	1,7	Share of foreign citizens (%)
							Population by ethnicity (%):
71,0	70,8	65,4	48,0	58,1	54,9	63,5	Czech
0,1	0,9	7,0	21,9	12,1	16,4	3,8	Moravian
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	Silesian
1,0	0,9	0,6	1,2	1,2	1,0	2,2	Slovak
25,7	25,6	24,6	23,7	24,6	22,8	23,7	Not declared
45,6	47,1	51,0	51,2	48,2	53,0	51,5	Population born in municipality of usual residence (%)
							Population by religious belief (%):
6,1	6,0	6,5	8,0	7,4	7,8	7,6	Believers not identified with a church or religious society
10,4	13,7	22,8	20,7	16,6	29,3	18,5	Believers identified with a church or religious society
37,8	34,9	25,7	28,9	32,2	22,5	30,2	No religious belief
45,8	45,4	45,0	42,4	43,9	40,4	43,8	Not declared
							Population aged 15+ by educational attainment (%):
17,6	17,9	18,5	17,6	18,4	19,0	19,6	Primary and lower secondary, incl. not completed elementary school (ISCED 1, 2)
35,5	36,6	37,5	32,3	35,4	35,8	35,1	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
31,7	31,1	31,1	30,9	30,7	30,4	29,4	Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
10,1	9,9	9,5	14,7	11,4	11,2	11,2	Tertiary (ISCED 5A, 6)

1. Mezikrajské srovnání

1. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo- český	Jiho- český	Plzeňský	Karlo- varský	Ústecký	Liberecký
Ekonomická aktivita								
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	5 080 573	644 643	639 851	307 130	278 674	139 871	377 298	208 512
zaměstnaní	4 580 714	600 730	587 539	280 844	255 278	123 100	325 987	185 944
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající pracující důchodci	91,2	87,3	91,0	91,8	91,6	90,9	91,5	90,6
ženy na mateřské dovolené	5,0	7,7	5,1	4,6	4,8	5,5	5,0	5,5
nezaměstnaní	2,1	2,0	2,3	2,1	2,1	2,1	2,1	2,3
499 859	43 913	52 312	26 286	23 396	16 771	51 311	22 568	
v tom (%):								
hledající první zaměstnaní	16,4	17,1	15,2	16,2	15,9	17,2	19,1	15,2
ostatní nezaměstnaní	83,6	82,9	84,8	83,8	84,1	82,8	80,9	84,8
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	4 784 923	500 971	582 765	294 587	259 975	131 319	372 383	198 712
z toho (%):								
nepracující důchodci	48,2	46,1	45,7	48,5	50,0	47,8	48,6	47,7
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	17,9	20,3	20,5	17,0	17,6	19,3	18,4	18,1
žáci, studenti a učni	30,2	29,4	29,9	30,9	28,8	29,1	29,6	30,5
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	77,9	73,2	76,5	78,0	79,4	77,0	79,2	76,5
zaměstnavatelé	3,6	4,3	3,7	3,4	3,2	3,6	3,4	3,5
osoby pracující na vlastní účet	12,9	17,1	14,1	13,0	11,9	12,1	10,6	13,4
členové produkčních družstev	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,7	0,4	2,8	5,0	3,9	2,1	1,8	1,8
průmysl	25,4	9,4	23,2	26,7	29,2	24,8	27,0	31,7
stavebnictví	6,8	5,8	6,7	7,8	6,6	6,1	7,0	6,5
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	10,2	11,3	11,2	10,0	9,5	9,6	9,0	9,2
doprava a skladování	5,6	5,4	7,1	5,3	5,9	5,2	6,6	4,8
ubytování, stravování a pohostinství	3,1	4,3	3,0	3,3	2,8	5,9	2,6	3,0
vzdělávání	6,0	6,2	5,2	5,9	5,6	5,2	6,0	5,9
zdravotní a sociální péče	6,5	6,4	5,7	5,9	6,4	7,3	6,7	5,8
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání (%):								
zákonodárci a řídicí pracovníci	6,0	8,2	6,4	5,5	5,4	5,0	5,4	5,6
specialisté	16,1	25,9	15,1	13,7	13,9	12,1	13,4	13,5
techničtí a odborní pracovníci	18,4	22,0	19,1	17,1	17,6	15,0	18,1	16,7
úředníci	5,5	6,9	6,3	5,0	5,3	4,9	5,1	4,7
pracovníci ve službách a prodeji	13,5	13,3	13,5	13,7	13,2	17,2	14,2	13,3
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,4	0,3	1,4	2,5	1,8	1,3	1,1	1,1
řemeslníci a opraváři	14,5	7,0	13,8	16,0	15,8	14,6	14,6	16,3
obsluha strojů a zařízení, montéři	12,5	4,7	12,1	13,8	14,9	13,9	14,2	14,9
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3,5	2,3	3,2	3,8	3,7	5,0	4,0	3,9
zaměstnanci v ozbrojených silách	0,4	0,2	0,3	0,6	0,3	0,2	0,3	0,3
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	60,7	65,0	62,5	60,2	60,7	61,1	60,1	60,9
muži	68,6	72,4	70,6	68,2	68,4	67,9	67,8	68,9
ženy	53,4	58,5	55,0	52,7	53,5	54,8	53,0	53,5
Míra zaměstnanosti (%) ²⁾	54,7	60,6	57,4	55,0	55,6	53,7	51,9	54,3
muži	62,1	67,4	65,1	62,7	63,1	59,7	59,2	62,0
ženy	47,8	54,6	50,2	47,9	48,6	48,3	45,3	47,1

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Economic activity</i>							
260 819	246 779	243 720	572 019	303 992	281 576	575 689	<i>Economically active population</i>
238 986	224 590	220 743	511 844	268 013	252 815	504 301	<i>Employed</i>
							<i>of which (%)</i>
91,3	92,3	93,0	91,4	92,7	92,7	92,5	<i>Employees, employers, own-account workers, contributing family workers</i>
5,1	4,2	3,7	4,6	3,8	3,9	4,1	<i>Working pensioners</i>
2,0	2,1	2,0	2,2	2,1	2,0	1,9	<i>Women on maternity leave</i>
21 833	22 189	22 977	60 175	35 979	28 761	71 388	<i>Unemployed</i>
							<i>in %:</i>
15,4	14,3	15,8	16,5	15,7	15,5	16,8	<i>Seeking first work</i>
84,6	85,7	84,2	83,5	84,3	84,5	83,2	<i>Unemployed, others</i>
260 408	243 033	245 515	541 007	300 693	279 417	574 138	<i>Not economically active population</i>
							<i>of which (%)</i>
49,6	48,7	48,9	48,7	48,9	49,5	49,3	<i>Not working pensioners</i>
16,8	16,7	16,0	17,5	16,6	16,0	16,8	<i>Homemakers, children of pre-school age, other dependent persons</i>
30,1	31,0	31,7	30,2	30,8	31,0	30,7	<i>Pupils, students and apprentices</i>
							<i>Employed by status in employment (%):</i>
77,4	79,4	80,1	78,3	79,9	78,5	81,0	<i>Employees</i>
3,5	3,4	3,2	3,7	3,3	3,9	3,3	<i>Employers</i>
12,9	11,7	11,6	12,9	11,6	12,6	10,0	<i>Own-account workers</i>
0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	<i>Members of producers' co-operatives</i>
0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	<i>Contributing family workers</i>
							<i>Employed by industry (branch of economic activity) (%):</i>
3,5	3,8	6,3	2,8	3,4	2,5	1,7	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
28,8	30,4	32,9	24,0	27,5	32,8	30,1	<i>Industry</i>
6,4	6,9	7,2	7,9	7,3	8,0	6,3	<i>Construction</i>
9,7	9,7	9,1	10,5	10,0	10,4	10,0	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles</i>
5,0	5,5	5,0	5,3	5,8	4,5	5,4	<i>Transportation and storage</i>
3,0	2,4	2,5	3,0	2,7	3,1	2,9	<i>Accommodation and food service activities</i>
6,1	6,1	6,0	6,7	6,5	6,2	6,4	<i>Education</i>
7,0	6,2	6,4	6,8	7,2	6,2	7,1	<i>Human health and social work activities</i>
							<i>Employed by occupation (%):</i>
5,6	5,7	5,2	6,1	5,4	5,7	5,3	<i>Managers</i>
14,5	13,9	13,4	17,5	14,9	13,9	14,8	<i>Professionals</i>
17,2	18,2	16,7	18,6	17,4	17,5	18,3	<i>Technicians and associate professionals</i>
5,1	5,3	4,5	5,5	5,0	4,5	5,1	<i>Clerical support workers</i>
13,1	12,5	12,4	13,3	13,4	12,8	13,9	<i>Service and sales workers</i>
1,6	1,8	2,8	1,4	1,6	1,2	1,1	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
15,7	16,2	18,2	14,8	16,8	17,8	15,7	<i>Craft and related trades workers</i>
14,1	14,3	16,0	11,2	13,1	15,2	14,3	<i>Plant and machine operator, and assemblers</i>
3,7	3,6	3,8	3,5	3,8	4,0	3,8	<i>Elementary occupations</i>
0,3	0,6	0,4	0,3	1,1	0,3	0,2	<i>Armed forced occupations</i>
59,0	59,5	58,7	60,2	59,1	58,8	59,0	<i>Economic activity rate (%) ¹⁾</i>
67,0	67,7	66,9	68,4	67,3	67,3	66,6	<i>Males</i>
51,6	51,9	50,8	52,6	51,6	51,0	52,0	<i>Females</i>
54,1	54,2	53,1	53,9	52,1	52,8	51,7	<i>Employment rate (%) ¹⁾</i>
61,7	61,9	61,2	61,4	59,9	60,7	58,8	<i>Males</i>
47,0	46,9	45,4	46,9	45,0	45,6	45,1	<i>Females</i>

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ share of employed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

1. Mezikrajské srovnání

2. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo- český	Jiho- český	Plzeňský	Karlo- varský	Ústecký	Liberecký
Vyjíždka do zaměstnání								
Vyjíždějící z obce celkem	1 137 176	24 291	213 698	74 737	68 935	29 517	81 167	41 305
v tom (%):								
do jiných obcí okresu	52,5	-	36,8	65,1	44,1	63,4	59,5	56,0
do jiných okresů kraje	22,4	-	12,1	18,1	40,2	18,6	18,3	19,3
do jiných krajů	21,9	80,8	49,9	11,8	11,2	11,3	18,7	22,1
mimo ČR	3,3	19,2	1,2	4,9	4,6	6,7	3,5	2,6
Vyjíždějící z obce denně (%)	84,6	72,5	86,1	83,5	85,8	81,3	80,3	83,7
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydlících (%) ¹⁾	39,5	6,3	57,7	42,1	42,8	41,7	42,2	37,9
Vyjíždějící z obce podle věku (%):								
15 - 24 let	7,5	5,0	6,6	7,3	8,0	8,9	8,1	8,2
25 - 29 let	13,5	15,4	12,9	13,3	13,1	12,1	13,0	13,4
30 - 39 let	32,8	35,8	35,5	31,5	32,4	30,9	33,2	33,7
40 - 49 let	24,7	20,4	23,6	24,8	24,3	25,4	24,6	23,8
50 - 59 let	18,1	16,8	17,2	19,7	18,8	18,7	17,5	17,2
60 let a více	3,4	6,7	4,2	3,4	3,4	3,9	3,5	3,7
Vyjíždějící z obce podle odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,6	1,2	2,0	4,3	3,5	1,8	1,6	1,4
průmysl	33,1	22,2	23,9	32,3	35,9	31,1	33,5	41,2
stavebnictví	5,3	5,1	4,4	6,5	5,3	5,1	5,5	4,1
velkoobchod a maloobchod	10,1	17,4	12,1	9,5	9,1	9,6	8,8	8,7
doprava a skladování	7,0	9,5	8,5	6,5	7,1	6,6	8,7	5,9
vzdělávání	5,7	4,5	5,1	6,1	5,2	4,8	5,5	5,7
zdravotní a sociální péče	7,3	6,3	6,8	6,7	7,2	8,8	7,1	6,3
Vyjíždka do škol								
Vyjíždějící z obce celkem	429 734	5 683	70 186	32 177	23 760	10 838	27 671	16 821
z toho vyjíždějící denně (%)	70,9	42,0	81,8	65,7	74,4	66,7	73,3	66,1
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydlících z úhrnu studujících (%) ²⁾	44,9	5,5	61,4	53,2	47,2	48,8	43,1	45,3
Domácnosti								
Hospodařící domácnosti celkem	4 375 122	579 509	523 045	262 692	242 397	128 904	352 346	183 299
v tom podle typu domácnosti:								
rodinné	2 737 561	305 296	340 036	168 172	151 206	75 527	210 447	113 338
tvořené 1 rodinou	2 667 867	300 262	329 829	163 840	147 651	73 917	206 511	110 698
v tom:								
úplné rodiny	2 097 031	223 695	262 615	130 204	118 056	55 093	157 312	86 063
z toho (%):								
se závislými dětmi s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	41,0	38,2	42,7	41,2	39,5	38,3	39,7	41,0
bydlící v bytech	69,4	72,4	71,8	69,3	68,7	67,7	67,8	69,4
neúplné rodiny	570 836	76 567	67 214	33 636	29 595	18 824	49 199	24 635
z toho (%):								
se závislými dětmi s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	52,4	51,7	52,1	53,5	52,5	56,2	58,4	54,6
bydlící v bytech	62,8	64,7	63,9	63,7	63,8	62,4	62,2	63,7
tvořené 2 a více rodinami	99,1	99,4	98,6	99,2	98,7	98,7	99,2	98,9
nerodinné	69 694	5 034	10 207	4 332	3 555	1 610	3 936	2 640
domácnosti vícečlenné nerodinné	1 637 561	274 213	183 009	94 520	91 191	53 377	141 899	69 961
domácnosti jednotlivců	215 414	48 411	24 091	10 325	11 857	8 032	19 284	9 045
z toho nepracující důchodci (%)	1 422 147	225 802	158 918	84 195	79 334	45 345	122 615	60 916
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby (%):	43,4	31,6	42,7	45,9	43,8	39,9	42,4	44,7
do 39 let	26,7	36,0	26,4	24,2	26,8	25,9	26,4	25,4
40 - 64 let	36,1	33,3	36,7	36,8	35,5	40,1	39,2	37,5
65 let a více	36,0	29,4	35,8	37,8	36,6	32,5	32,6	35,9

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

²⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský	
<i>Commuting to work</i>							
58 422	61 003	65 407	136 252	75 007	78 288	129 147	<i>Commuting outside municipality, total</i>
64,6	61,7	66,8	41,3	68,3	69,8	52,4	<i>in %:</i>
15,7	15,7	12,4	45,7	14,7	14,0	37,2	<i>within the district</i>
17,8	20,6	18,8	9,1	14,5	13,4	7,1	<i>within the region</i>
1,9	2,0	2,0	4,0	2,4	2,8	3,3	<i>within the Czech Republic</i>
84,9	84,1	84,0	84,6	84,9	85,8	87,6	<i>abroad</i>
41,7	44,6	44,5	40,6	43,5	46,6	41,6	<i>Daily commuting outside municipality (%)</i>
7,5	8,0	8,4	7,6	7,2	7,4	7,7	<i>Share of employed commuting outside municipality (%)¹⁾</i>
13,5	14,1	14,2	14,2	13,6	14,0	13,4	<i>Commuters outside municipality by age (%):</i>
32,6	32,9	31,2	32,8	32,8	30,8	31,1	<i>15 - 24</i>
24,6	24,0	25,4	24,6	24,9	25,8	26,7	<i>25 - 29</i>
18,3	18,0	18,2	17,8	18,5	19,0	18,3	<i>30 - 39</i>
3,5	2,9	2,6	3,1	2,9	2,9	2,8	<i>40 - 49</i>
3,1	3,5	5,3	2,7	3,0	2,0	1,4	<i>50 - 59</i>
34,9	35,2	39,3	32,5	33,2	39,9	38,7	<i>60 and over</i>
4,4	5,1	5,6	6,0	5,6	6,2	5,0	<i>Commuters outside municipality by industry (branch of economic activity) (%):</i>
9,7	9,5	8,4	10,5	9,8	10,0	8,9	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
6,1	6,7	6,0	6,5	7,0	5,3	6,0	<i>Industry</i>
6,5	6,3	5,6	6,0	6,5	6,0	6,1	<i>Construction</i>
8,1	7,4	7,3	7,7	8,2	7,2	7,4	<i>Wholesale and retail trade</i>
							<i>Transportation and storage</i>
							<i>Education</i>
							<i>Human health and social work activities</i>
<i>Commuting to schools</i>							
25 109	26 400	30 933	48 999	31 811	32 708	46 638	<i>Commuters outside municipality, total</i>
65,6	65,4	64,1	77,2	68,5	65,3	70,9	<i>of which commuting daily (%)</i>
51,8	54,4	56,0	43,2	50,5	52,4	41,1	<i>Share of commuters to school outside municipality (%)²⁾</i>
<i>Households</i>							
228 256	207 396	198 504	473 520	257 964	229 682	507 608	<i>Housekeeping households, total</i>
147 040	137 000	135 533	306 165	168 959	155 880	322 962	<i>by type of household:</i>
143 577	133 552	131 108	295 668	164 554	150 952	315 748	<i>Family households</i>
115 071	108 326	107 900	233 525	130 946	121 412	246 813	<i>One-family households</i>
40,7	41,9	42,5	41,6	41,7	43,1	41,2	<i>One-couple families</i>
68,0	68,9	68,8	69,5	68,7	69,4	67,5	<i>of which (%):</i>
99,5	99,6	99,7	99,6	99,6	99,7	99,6	<i>with dependent children</i>
28 506	25 226	23 208	62 143	33 608	29 540	68 935	<i>with economically active reference person</i>
52,6	51,9	48,5	48,6	52,0	46,4	54,2	<i>living in dwellings</i>
62,7	63,0	60,6	60,8	63,0	60,1	62,8	<i>Lone-parent families</i>
99,2	99,3	99,4	99,4	99,2	99,5	99,3	<i>of which (%):</i>
3 463	3 448	4 425	10 497	4 405	4 928	7 214	<i>with dependent children</i>
81 216	70 396	62 971	167 355	89 005	73 802	184 646	<i>with economically active reference person</i>
9 008	7 607	6 283	22 238	10 204	7 472	21 557	<i>living in dwellings</i>
72 208	62 789	56 688	145 117	78 801	66 330	163 089	<i>Two or more families households</i>
48,1	48,8	51,3	44,2	48,6	51,0	46,9	<i>Non-family households</i>
23,1	23,5	21,7	27,4	23,5	21,5	24,1	<i>Multi-person households</i>
35,8	35,1	34,7	34,8	35,9	35,9	38,0	<i>One-person households</i>
40,1	40,3	42,5	36,9	39,6	41,7	36,8	<i>of which not working pensioners (%):</i>
							<i>One-person households by age (%):</i>
							<i>less than 40</i>
							<i>40 - 64</i>
							<i>65 and over</i>

¹⁾ employed with identified place of work

²⁾ students with identified place of school

1. Mezikrajské srovnání

3. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Domy								
Domy celkem	2 158 119	99 949	353 037	163 889	131 052	44 979	135 999	92 345
v tom:								
obydlené domy	1 800 075	92 927	286 780	123 048	105 835	39 845	115 679	73 380
neobydlené domy	358 044	7 022	66 257	40 841	25 217	5 134	20 320	18 965
Podíl neobydlených domů (%)	16,6	7,0	18,8	24,9	19,2	11,4	14,9	20,5
Průměrné stáří obydlých domů (roky)	49,8	53,3	48,6	48,6	51,1	58,6	60,6	58,2
z toho:								
rodinné domy	49,3	48,8	48,7	48,8	51,2	58,1	61,7	58,0
bytové domy	52,4	61,3	45,4	47,1	50,0	59,7	55,3	58,9
Obydlené domy s byty celkem	1 798 318	92 776	286 551	122 949	105 737	39 789	115 528	73 301
z toho rodinné domy (%)	86,5	61,8	91,7	88,1	86,0	73,1	79,0	83,4
Obydlené domy s byty podle vlastnictví (%):								
fyzická osoba	83,4	66,7	87,7	84,4	83,0	72,3	78,5	82,6
obec, stát	2,7	5,5	1,8	2,9	3,0	4,6	3,9	3,5
bytové družstvo	1,8	5,8	0,9	1,5	0,9	1,4	3,1	1,6
spoluvlastnictví vlastníků bytů	7,7	11,7	5,9	7,1	8,2	14,8	8,3	6,3
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí (%):								
kámen, cihly, tvárnice	87,0	80,2	89,1	91,4	87,3	82,1	82,6	82,1
stěnové panely	4,6	11,2	2,9	3,7	4,7	9,9	8,3	6,1
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
přípoj na kanalizační síť	62,7	91,2	59,4	67,8	60,4	72,5	66,1	48,2
vodovod	99,5	99,9	99,3	99,5	99,3	99,6	99,7	99,5
plyn	64,4	85,1	51,5	43,1	57,8	62,2	62,3	49,0
ústřední topení	82,7	78,0	82,2	82,6	82,6	83,5	81,6	76,5
Bydlící osoby v domech celkem	10 304 041	1 251 257	1 266 199	621 984	559 646	288 784	797 680	425 593
z toho v domech s byty (%)	99,3	99,2	99,3	99,5	99,4	99,2	99,3	99,5
z toho v rodinných domech (%)	49,3	16,8	65,1	54,5	51,0	32,7	36,2	47,7
Byty								
Byty celkem	4 756 572	587 832	582 294	308 712	268 963	135 091	377 133	205 187
v tom:								
obydlené byty	4 104 635	542 168	482 860	247 608	226 298	119 403	330 981	171 328
neobydlené byty	651 937	45 664	99 434	61 104	42 665	15 688	46 152	33 859
Podíl neobydlených bytů (%)	13,7	7,8	17,1	19,8	15,9	11,6	12,2	16,5
Důvody neobydlenosti bytů (%):								
slouží k rekreaci	26,0	1,4	33,0	40,0	28,6	10,5	17,1	41,9
přestavba	5,1	5,8	5,0	4,2	4,8	5,1	5,6	4,8
nezpůsobilé k bydlení	4,7	1,7	4,9	3,8	4,0	5,2	5,5	3,5
Obydlené byty podle druhu domu (%):								
v rodinných domech	43,7	13,4	60,5	50,0	46,6	28,1	32,1	42,7
v bytových domech	55,0	85,7	38,1	48,7	51,9	70,3	66,7	55,5
Obydlené byty podle vlastníka domu (%):								
fyzická osoba	46,2	24,8	60,1	50,5	48,8	32,9	36,3	46,4
obec, stát	9,1	12,1	5,9	9,8	9,0	10,3	9,3	8,9
bytové družstvo	11,0	17,0	6,6	9,8	4,3	6,7	16,5	9,6
spoluvlastnictví vlastníků bytů	22,1	28,7	19,6	21,7	27,5	40,5	24,5	18,5
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):								
ve vlastním domě	35,8	11,1	49,8	40,8	37,9	22,4	26,0	34,2
v osobním vlastnictví	20,1	28,6	16,7	19,3	25,7	35,0	21,4	18,2
nájemní	22,4	34,0	14,7	20,4	20,4	24,6	24,9	24,3
družstevní	9,4	12,8	5,5	7,9	3,7	4,3	15,0	10,2

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých domů s byty se zjištěným technickým vybavením

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Buildings</i>							
137 051	128 618	136 766	259 567	137 345	141 852	195 670	<i>Buildings, total</i>
109 736	104 850	108 062	225 006	118 882	120 444	175 601	<i>Occupied buildings</i>
27 315	23 768	28 704	34 561	18 463	21 408	20 069	<i>Vacant buildings</i>
19,9	18,5	21,0	13,3	13,4	15,1	10,3	<i>Share of vacant buildings (%)</i>
52,0	47,9	45,9	46,9	50,2	44,7	46,2	<i>Average age of occupied buildings (years)</i>
							<i>of which:</i>
51,4	48,0	46,0	46,6	49,9	44,9	45,3	<i>Family houses</i>
56,2	46,3	44,0	49,6	52,1	41,7	51,1	<i>Apartment buildings</i>
109 628	104 751	107 989	224 816	118 756	120 327	175 420	<i>Occupied buildings with dwellings, total</i>
87,6	89,7	91,1	89,8	88,5	92,3	84,1	<i>of which family houses (%)</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by type of owner (%)</i>
85,2	85,3	86,4	84,7	85,3	86,5	81,3	<i>Natural person</i>
2,6	2,6	1,9	2,2	2,3	1,3	3,1	<i>Local or central authority</i>
1,3	1,4	1,2	1,4	1,2	1,2	2,9	<i>In co-operative ownership</i>
6,9	7,5	7,3	8,5	7,7	8,5	6,1	<i>Dwelling owners association</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by materials of the building (%)</i>
88,9	91,1	93,0	86,9	82,8	85,4	86,4	<i>Stone, bricks, blocks</i>
3,3	2,6	2,7	3,1	3,5	3,0	6,5	<i>Wall panels</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by technical facilities (%)¹⁾</i>
56,7	54,2	62,5	72,9	63,4	65,9	45,8	<i>Public sewage disposal</i>
99,5	99,6	99,6	99,4	99,4	99,2	99,7	<i>Piped water</i>
51,3	64,6	59,3	84,7	73,1	72,4	75,5	<i>Gas</i>
76,5	80,3	83,7	83,4	84,0	86,1	89,9	<i>Central heating</i>
540 944	505 816	501 026	1 153 208	621 577	575 528	1 194 799	<i>Persons living in buildings, total</i>
99,4	99,4	99,4	99,4	99,3	99,2	99,2	<i>of which in buildings with dwellings (%)</i>
57,0	60,5	64,7	56,9	55,7	64,1	43,7	<i>of which in family houses (%)</i>
<i>Dwellings</i>							
259 995	233 798	230 025	503 489	279 323	252 396	532 334	<i>Dwellings, total</i>
215 277	196 288	188 191	443 358	243 624	217 093	480 158	<i>Occupied dwellings</i>
44 718	37 510	41 834	60 131	35 699	35 303	52 176	<i>Vacant dwellings</i>
17,2	16,0	18,2	11,9	12,8	14,0	9,8	<i>Share of vacant dwellings (%)</i>
							<i>Reasons of vacancy (%):</i>
34,2	33,9	40,8	18,4	16,2	19,7	12,7	<i>Reserved for seasonal or secondary use</i>
4,7	4,9	4,3	6,0	6,5	4,6	5,6	<i>Reconstruction of dwelling</i>
4,8	5,4	4,9	5,6	6,5	5,9	5,1	<i>Unfit for habitation</i>
							<i>Occupied dwellings by type of building (%):</i>
52,1	55,5	59,8	50,5	50,3	58,0	38,0	<i>in family houses</i>
46,4	43,0	38,7	48,2	48,6	40,8	61,1	<i>in apartment buildings</i>
							<i>Occupied dwellings by type of owner of the building (%)</i>
54,9	55,0	58,4	51,0	51,8	56,1	38,6	<i>Natural person</i>
7,4	8,0	6,9	11,2	6,9	5,1	11,1	<i>Local or central authority</i>
7,4	9,0	6,9	9,7	8,8	8,2	17,8	<i>In co-operative ownership</i>
20,7	20,7	19,5	19,5	21,9	22,3	14,9	<i>Dwelling owners association</i>
							<i>Occupied dwellings by tenure status (%):</i>
42,1	45,1	49,7	42,7	41,1	48,3	30,0	<i>in own house</i>
19,2	17,9	17,5	16,8	20,4	18,8	13,3	<i>in private ownership</i>
18,9	17,9	14,3	21,7	18,3	14,8	29,0	<i>rented dwelling</i>
7,4	7,1	7,0	7,5	8,6	6,9	16,1	<i>in co-operative ownership</i>

¹⁾ occupied buildings with identified technical facilities

1. Mezikrajské srovnání

dokončení

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Byty								
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
plyn zaveden do bytu	68,7	71,4	55,4	44,2	68,7	73,7	70,8	54,1
vodovod v bytě	99,6	99,9	99,4	99,6	99,5	99,8	99,7	99,6
teplá voda	98,2	99,4	97,3	98,3	98,0	98,2	98,5	98,1
přípoj na kanalizační síť	79,7	95,6	71,7	81,0	77,5	88,8	85,1	70,6
žumpa, jímka	18,6	4,3	25,8	17,4	19,9	10,0	13,7	25,3
vlastní splachovací záchod	98,4	99,5	97,8	98,8	98,1	99,1	98,6	97,4
vlastní koupelna, sprchový kout	98,7	99,3	98,4	98,9	98,4	98,8	98,7	97,9
Obydlené byty podle způsobu vytápění (%) ²⁾ :								
ústřední topení	80,4	72,2	80,9	83,0	79,5	81,9	82,7	75,6
z toho:								
kotelna mimo dům	34,2	47,1	22,1	32,9	30,5	48,3	49,0	31,9
kotelna v domě	45,2	22,2	58,0	49,5	48,3	32,5	32,5	42,9
z toho na plyn	28,6	19,8	30,4	20,6	25,3	18,3	19,6	22,5
etážové topení	7,1	9,7	5,5	4,5	7,9	7,3	6,3	9,7
z toho na plyn	5,8	8,7	3,6	2,7	6,2	5,8	5,1	7,5
kamna	8,7	12,4	9,6	9,1	8,8	6,3	7,0	10,1
z toho na plyn	3,5	9,0	2,0	1,0	3,5	2,3	2,4	2,0
Obydlené byty podle typu (%):								
byty standardní celkem	91,6	88,1	91,0	92,9	91,9	89,2	90,1	90,4
v tom:								
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	87,3	86,3	85,5	86,6	86,7	84,8	85,7	83,5
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	1,0	0,8	1,0	0,6	1,0	0,9	1,0	1,4
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	3,3	1,1	4,5	5,7	4,2	3,4	3,5	5,4
byty se sníženou kvalitou	5,6	6,7	6,2	4,8	5,4	7,2	6,9	6,4
Počet osob na 1 obydlý byt	2,47	2,24	2,59	2,48	2,44	2,38	2,37	2,46
v rodinných domech	2,80	2,85	2,79	2,72	2,68	2,79	2,69	2,76
v bytových domech	2,21	2,14	2,27	2,25	2,22	2,22	2,22	2,23
Počet osob na 1 obytnou místnost 8 m ² a více	0,76	0,79	0,75	0,73	0,74	0,77	0,76	0,77
v rodinných domech	0,70	0,71	0,69	0,69	0,68	0,71	0,70	0,72
v bytových domech	0,80	0,80	0,83	0,78	0,78	0,80	0,79	0,80
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	32,5	31,6	34,3	33,7	33,5	32,6	32,9	32,7
v rodinných domech	36,1	38,4	38,0	37,6	37,4	38,0	37,8	36,5
v bytových domech	29,6	30,6	28,5	29,6	29,9	30,5	30,4	29,9
Obytná plocha v m ² na 1 byt	65,3	57,8	72,1	67,6	66,0	62,4	63,1	65,3
v rodinných domech	80,9	87,8	84,9	81,4	80,2	84,6	81,9	80,5
v bytových domech	52,6	53,0	51,7	53,2	53,1	53,5	53,6	53,6
Počet obytných místností 8 m ² a více na 1 byt	3,70	3,24	3,95	3,81	3,72	3,51	3,55	3,67
v rodinných domech	4,41	4,58	4,49	4,38	4,32	4,49	4,33	4,34
v bytových domech	3,12	3,03	3,07	3,22	3,18	3,12	3,16	3,16
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05
Vybavenost bytových domácností osobním počítačem (v%):								
s internetem	53,0	57,4	54,4	51,3	50,4	46,3	48,5	50,8
bez internetu	3,6	3,6	3,5	3,7	3,7	4,0	3,4	3,7

¹⁾ podíl z úhrnu obydlý bytů se zjištěným technickým vybavením

²⁾ podíly jsou počítány z celkového počtu obydlý bytů

1. Regional comparison

End of table

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Dwellings</i>							
							<i>Occupied dwellings by technical facilities (%)¹⁾:</i>
56,2	67,5	61,2	83,1	75,5	73,6	83,0	<i>Piped gas available in dwelling</i>
99,6	99,7	99,7	99,6	99,6	99,4	99,8	<i>Piped water available in dwelling</i>
97,8	97,7	97,7	98,1	98,0	97,7	98,8	<i>Hot water</i>
72,0	70,1	74,1	84,4	78,0	78,0	74,2	<i>Public sewage disposal</i>
24,0	27,0	24,2	14,8	20,5	19,8	24,0	<i>Septic tank</i>
97,7	97,8	98,2	98,0	98,2	97,9	98,8	<i>Private flush toilet</i>
98,3	98,6	98,8	98,7	98,7	98,7	99,0	<i>Private bathroom, shower</i>
							<i>Occupied dwellings by type of heating (%)²⁾:</i>
74,5	78,4	80,9	79,5	81,7	86,6	88,9	<i>Central heating</i>
							<i>of which:</i>
27,5	24,8	19,6	26,8	28,2	26,4	47,4	<i>Installation outside the building</i>
46,4	53,1	60,7	52,1	52,9	59,7	41,0	<i>Installation in the building</i>
24,6	33,6	33,4	43,6	35,9	42,0	27,8	<i>of which gaseous fuels</i>
8,9	9,7	7,7	8,2	7,8	4,3	4,3	<i>Heater inside dwelling</i>
6,4	7,9	6,1	7,3	6,6	3,7	3,6	<i>of which gaseous fuels</i>
12,5	8,8	8,4	8,9	7,7	6,7	4,2	<i>Stove</i>
2,5	2,6	2,2	5,6	3,2	2,4	1,6	<i>of which gaseous fuels</i>
							<i>Occupied dwellings by quality (%):</i>
92,3	93,1	93,9	92,4	93,4	93,5	93,4	<i>Standard quality dwellings, total</i>
85,3	87,5	88,8	89,3	89,6	90,2	90,1	<i>with central heating and complete facilities</i>
1,1	1,1	0,9	1,2	1,1	1,0	0,9	<i>with central heating and incomplete facilities</i>
5,9	4,5	4,1	1,9	2,8	2,4	2,4	<i>no central heating and complete facilities</i>
5,0	4,9	4,2	5,1	4,6	5,1	5,0	<i>Lower quality dwellings</i>
2,48	2,54	2,64	2,56	2,52	2,62	2,45	<i>Number of persons per 1 occupied dwelling</i>
2,73	2,79	2,86	2,91	2,80	2,91	2,84	<i>in family houses</i>
2,21	2,23	2,31	2,22	2,23	2,23	2,22	<i>in apartment buildings</i>
0,76	0,76	0,74	0,75	0,74	0,75	0,76	<i>Number of persons per 1 room</i>
0,72	0,72	0,71	0,71	0,71	0,72	0,71	<i>in family houses</i>
0,80	0,80	0,80	0,79	0,77	0,79	0,79	<i>in apartment buildings</i>
32,8	32,3	32,5	32,0	32,2	31,4	31,4	<i>Floor space in square metres per 1 person</i>
35,6	34,9	35,2	34,8	35,0	33,6	35,1	<i>in family houses</i>
29,6	28,9	28,3	29,1	29,4	28,3	29,0	<i>in apartment buildings</i>
66,1	66,5	68,9	66,7	65,7	66,9	62,3	<i>Floor space in square metres per 1 dwelling</i>
77,8	77,8	79,6	80,8	78,4	78,1	79,4	<i>in family houses</i>
53,0	52,2	52,5	52,1	52,7	51,2	51,4	<i>in apartment buildings</i>
3,72	3,78	3,93	3,84	3,78	3,91	3,62	<i>Number of rooms (8 square metres and over)</i>
4,27	4,30	4,40	4,51	4,34	4,46	4,43	<i>in family houses</i>
3,12	3,13	3,20	3,14	3,20	3,14	3,11	<i>in apartment buildings</i>
1,05	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05	1,05	<i>Number of housekeeping households per 1 dwelling</i>
							<i>Availability of personal computer to the dwelling household (%):</i>
53,1	52,9	52,2	55,1	51,2	54,2	53,1	<i>with Internet connection</i>
3,5	3,8	3,8	3,5	4,1	3,6	3,5	<i>no Internet connection</i>

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities

²⁾ shares are calculated from the total number of occupied dwellings

2. Srovnání okresů Jihomoravského kraje

	Jihomoravský kraj Jihomoravský Region	v tom okresy		
		Blansko	Brno-město	Brno-venkov
Území, sídelní struktura				
Rozloha (km ²)	7 195	863	230	1 499
Počet obcí	673	116	1	187
z toho se statutem města	49	8	1	13
Podíl městského obyvatelstva (%)	62,8	52,1	100,0	35,4
Podíl počtu obyvatel v obcích (%):				
do 199 obyvatel	1,3	4,0	.	1,8
s 200 - 999 obyvateli	16,8	28,0	.	27,0
s 1 000 - 4 999 obyvateli	26,6	31,3	.	50,5
Počet částí obcí	902	174	48	230
Počet základních sídelních jednotek	1 583	246	283	334
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	162	123	1 677	138
Obyvatelstvo				
Počet obyvatel	1 163 508	105 708	385 913	206 300
z toho ženy (%)	51,2	51,0	52,0	50,5
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení (%):				
v bytech	97,7	98,2	96,6	98,1
v zařízeních	1,5	1,2	2,7	0,9
jinde (rekreační chaty, mobilní nebo nouzová obydlí apod.)	0,7	0,6	0,7	0,9
bezdomovci	0,10	0,11	0,06	0,06
Obyvatelstvo podle věku (%):				
0 – 14 let	14,0	14,6	12,7	15,6
15 – 64 let	69,5	68,5	69,6	68,7
65 a více let	16,2	16,7	17,3	15,5
nezjištěno	0,3	0,2	0,3	0,2
Průměrný věk	41,1	41,2	41,6	40,3
Obyvatelstvo podle rodinného stavu (z osob se zjištěným stavem, %):				
svobodní	40,0	39,0	41,6	39,1
ženatí, vdané	43,3	45,0	40,0	45,9
rozvedení	9,4	8,4	11,4	7,9
ovdovělí	7,4	7,6	7,0	7,1
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	3,1	1,7	5,9	2,4
Obyvatelstvo podle národnosti (%):				
česká	48,0	50,6	49,6	46,3
moravská	21,9	19,6	18,8	25,0
slezská	0,0	0,0	0,0	0,0
slovenská	1,2	0,6	1,5	0,9
neuvedeno	23,7	25,5	23,7	23,0
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	51,2	49,7	53,8	45,2
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):				
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	8,0	7,3	9,1	7,7
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	20,7	24,0	16,8	20,6
bez náboženské víry	28,9	24,5	32,6	28,9
neuvedeno	42,4	44,2	41,4	42,8
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):				
základní vč. neukončeného	17,6	17,1	12,9	17,5
střední vč. vyučení (bez maturity)	32,3	37,2	23,2	35,5
úplně střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	30,9	31,4	34,3	30,5
vysokoškolské	14,7	11,0	23,6	12,6

2. Comparison of districts of the Jihomoravský Region

<i>Districts</i>				
Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	
<i>Area and settlement structure</i>				
1 038	1 099	876	1 590	Total area (square kilometers)
63	82	80	144	Number of municipalities
9	8	5	5	of which with town status
50,7	46,3	47,8	42,2	Share of urban population (%)
				of inhabitants (%):
.	0,5	1,0	4,7	less than 200
16,2	15,6	35,1	32,8	200 - 999
50,3	45,0	19,3	26,6	1000 - 4999
69	93	118	170	Number of municipality parts
132	169	185	234	Number of basic settlement units
109	139	101	70	Population density
<i>Population</i>				
112 828	153 225	88 154	111 380	Total population
51,1	50,9	50,8	50,8	of which females (%)
				Population by housing arrangements (%):
98,6	98,8	98,4	98,2	in dwellings
0,8	0,8	1,2	1,1	in collective living quarters
0,6	0,4	0,4	0,7	Others (cottage, mobile home, shelter, etc.)
0,12	0,22	0,01	0,18	Homeless
				Population by age (%):
14,0	13,7	14,6	14,7	0-14
70,5	69,9	69,5	70,2	15-64
15,2	16,2	15,6	14,9	65 or more
0,3	0,2	0,2	0,3	Not identified
41,1	41,4	40,7	40,7	Average age
				Population by legal marital status
				(with identified marital status, %):
39,3	38,6	39,3	40,2	Never married
44,4	45,2	44,8	43,4	Married
8,7	8,1	8,4	8,9	Divorced
7,6	8,0	7,4	7,6	Widowed
1,7	1,1	1,6	1,6	Share of foreign citizens (%)
				Population by ethnicity (%):
45,5	45,6	46,0	50,2	Czech
24,2	26,1	24,4	18,7	Moravian
0,0	0,0	0,0	0,0	Silesian
1,5	1,2	1,1	1,0	Slovak
23,5	21,7	23,9	25,7	Not declared
				Population born in municipality of usual residence (%)
53,7	56,3	48,2	48,0	
				Population by religious belief (%):
7,4	7,5	7,4	7,2	Believers not identified with a church or religious society
21,3	31,0	18,8	17,7	Believers identified with a church or religious society
28,6	21,1	31,0	29,3	No religious belief
42,6	40,4	42,8	45,7	Not declared
				Population aged 15+ by educational attainment (%):
22,4	21,6	19,1	23,0	elementary school (ISCED 1, 2)
36,7	38,0	36,8	38,1	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
28,2	28,2	29,6	26,6	Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
8,5	8,7	10,8	7,9	Tertiary (ISCED 5A, 6)

2. Srovnání okresů Jihomoravského kraje

1. pokračování

	Jihomoravský kraj Jihomoravský Region	v tom okresy		
		Blansko	Brno-město	Brno-venkov
Ekonomická aktivita				
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	572 019	50 615	193 620	100 308
zaměstnaní	511 844	45 551	175 482	92 100
z toho (%):				
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,4	92,8	88,6	92,0
pracující důchodci	4,6	3,6	6,6	4,1
ženy na mateřské dovolené	2,2	2,3	2,1	2,4
nezaměstnaní	60 175	5 064	18 138	8 208
v tom (%):				
hledající první zaměstnání	16,5	14,4	18,1	16,6
ostatní nezaměstnaní	83,5	85,6	81,9	83,4
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	541 007	51 917	170 643	98 298
z toho (%):				
nepracující důchodci	48,7	49,8	48,6	46,6
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	17,5	16,4	18,1	19,6
žáci, studenti a učni	30,2	30,3	29,6	30,0
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (%):				
zaměstnanci	78,3	81,1	77,3	77,6
zaměstnavatelé	3,7	3,2	4,2	4,0
osoby pracující na vlastní účet	12,9	11,4	13,5	13,4
členové produkčních družstev	0,1	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,3	0,4	0,5
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):				
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,8	3,5	0,6	2,7
průmysl	24,0	33,8	15,8	25,6
stavebnictví	7,9	6,9	6,9	8,6
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	10,5	9,2	11,2	11,3
doprava a skladování	5,3	4,6	4,6	6,2
ubytování, stravování a pohostinství	3,0	2,5	3,0	2,6
vzdělávání	6,7	6,7	8,4	5,9
zdravotní a sociální péče	6,8	7,1	8,0	6,2
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání (%):				
zákonodárci a řídicí pracovníci	6,1	5,8	7,3	6,5
specialisté	17,5	15,0	25,8	15,0
techničtí a odborní pracovníci	18,6	18,9	21,5	19,0
úředníci	5,5	4,8	6,3	6,0
pracovníci ve službách a prodeji	13,3	12,6	12,6	12,7
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,4	1,7	0,3	1,4
řemeslníci a opraváři	14,8	18,2	9,0	16,8
obsluha strojů a zařízení, montéři	11,2	13,4	6,3	11,6
pomocní a nequalifikovaní pracovníci	3,5	3,2	2,7	3,3
zaměstnanci v ozbrojených silách	0,3	0,2	0,3	0,2
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	60,2	58,1	61,4	60,3
muži	68,4	66,7	69,3	68,6
ženy	52,6	50,1	54,6	52,4
Míra zaměstnanosti (%) ²⁾	53,9	52,3	55,7	55,3
muži	61,4	60,5	63,0	63,3
ženy	46,9	44,7	49,3	47,8

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

2. Comparison of districts of the Jihomoravský Region

Continued

Districts				
Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	
<i>Economic activity</i>				
55 935	74 303	43 808	53 430	<i>Economically active population</i>
49 347	63 647	39 736	45 981	<i>Employed</i>
				<i>of which (%)</i>
93,1	93,5	93,1	93,5	<i>Employees, employers, own-account workers, contributing family workers</i>
3,4	3,3	3,5	2,9	<i>Working pensioners</i>
2,2	2,0	2,1	2,1	<i>Women on maternity leave</i>
6 588	10 656	4 072	7 449	<i>Unemployed</i>
				<i>in %:</i>
16,6	16,0	16,2	14,9	<i>Seeking first work</i>
83,4	84,0	83,8	85,1	<i>Unemployed, others</i>
52 421	73 698	41 076	52 954	<i>Not economically active population</i>
				<i>of which (%)</i>
49,7	51,1	47,9	48,6	<i>Not working pensioners</i>
16,5	15,1	17,8	16,9	<i>Homemakers, children of pre-school age, other dependent persons</i>
30,3	30,6	30,7	31,0	<i>Pupils, students and apprentices</i>
				<i>Employed by status in employment (%):</i>
78,5	79,3	79,5	78,2	<i>Employees</i>
3,3	3,4	2,9	3,2	<i>Employers</i>
12,4	12,3	12,8	12,6	<i>Own-account workers</i>
0,1	0,0	0,1	0,1	<i>Members of producers' co-operatives</i>
0,5	0,4	0,4	0,5	<i>Contributing family workers</i>
				<i>Employed by industry (branch of economic activity) (%):</i>
5,6	3,9	2,9	6,4	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
27,5	32,0	28,9	23,4	<i>Industry</i>
7,9	8,8	8,9	8,6	<i>Construction</i>
9,6	10,3	8,8	10,1	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles</i>
6,8	5,5	5,2	5,8	<i>Transportation and storage</i>
4,0	2,8	2,5	3,8	<i>Accommodation and food service activities</i>
5,1	5,7	5,7	5,8	<i>Education</i>
5,4	5,8	6,3	6,2	<i>Human health and social work activities</i>
				<i>Employed by occupation (%):</i>
5,2	5,1	5,0	4,4	<i>Managers</i>
11,5	11,6	13,3	11,6	<i>Professionals</i>
15,8	15,6	17,4	14,4	<i>Technicians and associate professionals</i>
5,3	4,4	5,1	4,9	<i>Clerical support workers</i>
14,8	13,9	12,2	16,3	<i>Service and sales workers</i>
3,1	1,8	1,2	3,3	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
17,1	19,3	18,3	17,9	<i>Craft and related trades workers</i>
14,7	16,3	14,5	13,7	<i>Plant and machine operator, and assemblers</i>
4,2	4,4	4,1	4,7	<i>Elementary occupations</i>
0,3	0,3	1,3	0,3	<i>Armed forced occupations</i>
60,4	58,5	60,9	59,3	<i>Economic activity rate (%) ¹⁾</i>
68,9	67,0	69,5	67,8	<i>Males</i>
52,5	50,6	52,7	51,5	<i>Females</i>
53,3	50,1	55,2	51,1	<i>Employment rate (%) ¹⁾</i>
60,8	57,3	63,4	58,8	<i>Males</i>
46,4	43,5	47,5	43,9	<i>Females</i>

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ share of employed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

2. Srovnání okresů Jihomoravského kraje

2. pokračování

	Jihomoravský kraj Jihomoravský Region	v tom okresy		
		Blansko	Brno-město	Brno-venkov
Vyjížďka do zaměstnání				
Vyjíždějící z obce celkem	136 252	18 331	11 467	40 095
v tom (%):				
do jiných obcí okresu	41,3	50,6	x	26,0
do jiných okresů kraje	45,7	42,0	63,7	68,1
do jiných krajů	9,1	6,0	23,6	4,5
mimo ČR	4,0	1,4	12,7	1,4
Vyjíždějící z obce denně (%)	84,6	86,6	72,7	89,2
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	40,6	58,7	9,9	66,2
Vyjíždějící z obce podle věku (%):				
15 - 24 let	7,6	7,8	5,9	6,5
25 - 29 let	14,2	14,6	18,2	12,9
30 - 39 let	32,8	32,9	35,9	33,8
40 - 49 let	24,6	23,8	19,4	25,2
50 - 59 let	17,8	18,0	15,7	17,8
60 let a více	3,1	2,9	4,9	3,6
Vyjíždějící z obce podle odvětví (%):				
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,7	2,7	1,5	1,7
průmysl	32,5	38,7	31,4	27,4
stavebnictví	6,0	4,6	5,4	6,2
velkoobchod a maloobchod	10,5	8,5	12,9	12,0
doprava a skladování	6,5	5,3	5,8	6,3
vzdělávání	6,0	6,9	5,8	6,7
zdravotní a sociální péče	7,7	8,5	7,0	8,4
Vyjížďka do škol				
Vyjíždějící z obce celkem	48 999	6 962	1 952	13 730
z toho vyjíždějící denně (%)	77,2	81,2	44,5	90,5
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště (%) ²⁾	43,2	61,1	5,3	68,0
Domácnosti				
Hospodařící domácnosti celkem	473 520	41 491	174 162	78 997
v tom podle typu domácnosti:				
rodinné	306 165	28 538	97 573	55 326
tvořené 1 rodinou	295 668	27 540	95 738	53 123
v tom:				
úplné rodiny	233 525	22 296	71 995	43 610
z toho (%):				
se závislými dětmi	41,6	42,0	38,8	44,7
s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	69,5	67,3	70,2	70,9
bydlící v bytech	99,6	99,6	99,6	99,5
neúplné rodiny	62 143	5 244	23 743	9 513
z toho (%):				
se závislými dětmi	48,6	49,3	52,5	47,0
s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	60,8	60,0	64,6	59,9
bydlící v bytech	99,4	99,0	99,4	99,0
tvořené 2 a více rodinami	10 497	998	1 835	2 203
nerodinné	167 355	12 953	76 589	23 671
domácnosti vícečlenné nerodinné	22 238	1 377	12 205	2 707
domácnosti jednotlivců	145 117	11 576	64 384	20 964
z toho nepracující důchodci (%)	44,2	50,7	36,9	48,5
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby (%):				
do 39 let	27,4	23,0	33,5	24,5
40 - 64 let	34,8	34,7	33,5	34,5
65 let a více	36,9	41,4	32,0	40,3

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

²⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

2. Comparison of districts of the Jihomoravský Region

Continued

Districts				
Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	
<i>Commuting to work</i>				
15 535	22 154	14 363	14 307	<i>Commuting outside municipality, total</i>
55,2	61,3	43,7	56,3	<i>in %:</i>
34,5	19,3	47,9	24,2	<i>within the district</i>
4,8	15,7	6,9	10,5	<i>within the region</i>
5,5	3,6	1,5	8,9	<i>within the Czech Republic</i>
83,3	83,4	87,0	79,8	<i>abroad</i>
				<i>Daily commuting outside municipality (%)</i>
49,0	52,4	55,9	49,9	<i>Share of employed commuting outside municipality (%)¹⁾</i>
				<i>Commuters outside municipality by age (%):</i>
8,5	7,9	7,9	9,5	<i>15 - 24</i>
13,9	13,9	14,4	14,5	<i>25 - 29</i>
31,7	30,6	32,6	31,9	<i>30 - 39</i>
25,0	27,0	23,6	24,5	<i>40 - 49</i>
18,2	18,2	18,4	17,6	<i>50 - 59</i>
2,6	2,4	3,0	2,1	<i>60 and over</i>
				<i>of economic activity) (%):</i>
3,5	2,9	2,4	5,8	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
33,0	38,4	33,4	28,8	<i>Industry</i>
5,5	6,5	6,1	6,7	<i>Construction</i>
10,1	9,7	9,5	9,9	<i>Wholesale and retail trade</i>
8,5	6,7	6,2	7,2	<i>Transportation and storage</i>
4,7	5,6	6,1	5,5	<i>Education</i>
6,7	7,3	7,2	7,2	<i>Human health and social work activities</i>
<i>Commuting to schools</i>				
6 061	9 036	5 349	5 909	<i>Commuters outside municipality, total</i>
70,1	66,7	81,8	71,5	<i>of which commuting daily (%)</i>
				<i>Share of commuters to school outside municipality (%)²⁾</i>
56,4	57,2	62,4	57,5	
<i>Households</i>				
43 212	57 942	34 173	43 543	<i>Housekeeping households, total</i>
				<i>by type of household:</i>
30 304	41 173	23 765	29 486	<i>Family households</i>
28 965	39 127	22 840	28 335	<i>One-family households</i>
				<i>One-couple families</i>
23 172	31 514	18 415	22 523	<i>of which (%):</i>
41,6	42,3	42,4	42,4	<i>with dependent children</i>
69,1	68,0	70,1	68,5	<i>with economically active reference person</i>
99,7	99,8	99,8	99,6	<i>living in dwellings</i>
5 793	7 613	4 425	5 812	<i>Lone-parent families</i>
				<i>of which (%):</i>
43,6	43,5	46,4	48,1	<i>with dependent children</i>
				<i>with economically active reference person</i>
57,6	55,5	60,5	57,2	<i>living in dwellings</i>
99,4	99,8	99,7	99,4	
1 339	2 046	925	1 151	<i>Two or more families households</i>
12 908	16 769	10 408	14 057	<i>Non-family households</i>
1 496	1 716	1 144	1 593	<i>Multi-person households</i>
11 412	15 053	9 264	12 464	<i>One-person households</i>
49,8	52,5	49,6	50,1	<i>of which not working pensioners (%):</i>
				<i>One-person households by age (%):</i>
21,7	20,2	22,9	22,2	<i>less than 40</i>
36,9	36,4	35,0	37,5	<i>40 - 64</i>
40,2	42,5	41,3	39,1	<i>65 and over</i>

¹⁾ employed with identified place of work

²⁾ students with identified place of school

2. Srovnání okresů Jihomoravského kraje

3. pokračování

	Jihomoravský kraj Jihomoravský Region	v tom okresy		
		Blansko	Brno-město	Brno-venkov
Domy				
Domy celkem	259 567	28 238	40 676	57 882
v tom:				
obydlené domy	225 006	23 472	37 700	50 595
neobydlené domy	34 561	4 766	2 976	7 287
Podíl neobydlených domů (%)	13,3	16,9	7,3	12,6
Průměrné stáří obydlých domů (roky)	46,9	46,4	54,1	44,9
z toho:				
rodinné domy	46,6	46,7	53,2	45,1
bytové domy	49,6	41,2	56,8	40,9
Obydlené domy s byty celkem	224 816	23 461	37 607	50 577
z toho rodinné domy (%)	89,8	91,8	71,4	94,6
Obydlené domy s byty podle vlastnictví (%):				
fyzická osoba	84,7	86,2	74,0	90,0
obec, stát	2,2	1,3	6,5	1,0
bytové družstvo	1,4	1,2	3,7	0,6
spoluvlastnictví vlastníků bytů	8,5	8,1	9,1	6,2
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí (%):				
kámen, cihly, tvárnice	86,9	88,3	84,9	88,2
stěnové panely	3,1	2,4	8,5	1,9
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :				
přípoj na kanalizační síť	72,9	60,5	94,4	71,6
vodovod	99,4	99,7	99,9	99,4
plyn	84,7	81,4	96,3	79,7
ústřední topení	83,4	85,8	79,3	86,3
Bydlící osoby v domech celkem	1 153 208	104 766	382 969	203 875
z toho v domech s byty (%)	99,4	99,5	98,9	99,7
z toho v rodinných domech (%)	56,9	68,5	24,3	77,9
Byty				
Byty celkem	503 489	46 183	177 465	84 108
v tom:				
obydlené byty	443 358	39 039	163 596	72 800
neobydlené byty	60 131	7 144	13 869	11 308
Podíl neobydlených bytů (%)	11,9	15,5	7,8	13,4
Důvody neobydlenosti bytů (%):				
slouží k rekreaci	18,4	30,6	1,8	19,2
přestavba	6,0	5,8	6,8	6,6
nezpůsobilé k bydlení	5,6	5,2	2,8	6,1
Obydlené byty podle druhu domu (%):				
v rodinných domech	50,5	63,6	20,3	73,5
v bytových domech	48,2	35,1	78,7	25,1
Obydlené byty podle vlastníka domu (%):				
fyzická osoba	51,0	60,8	27,2	71,5
obec, stát	11,2	4,2	20,6	3,9
bytové družstvo	9,7	7,2	16,4	3,4
spoluvlastnictví vlastníků bytů	19,5	20,2	23,9	15,5
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):				
ve vlastním domě	42,7	52,8	16,9	62,1
v osobním vlastnictví	16,8	16,4	23,4	12,6
nájemní	21,7	11,8	38,0	9,4
družstevní	7,5	6,9	11,0	3,5

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých domů s byty se zjištěným technickým vybavením

2. Comparison of districts of the Jihomoravský Region

Continued

Districts				
Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	
<i>Buildings</i>				
33 260	41 630	26 484	31 397	<i>Buildings, total</i>
28 871	36 288	21 876	26 204	<i>Occupied buildings</i>
4 389	5 342	4 608	5 193	<i>Vacant buildings</i>
13,2	12,8	17,4	16,5	<i>Share of vacant buildings (%)</i>
42,9	43,1	47,2	50,8	<i>Average age of occupied buildings (years)</i>
				<i>of which:</i>
42,9	43,1	47,6	50,8	<i>Family houses</i>
42,7	43,1	39,5	49,4	<i>Apartment buildings</i>
28 855	36 266	21 864	26 186	<i>Occupied buildings with dwellings, total</i>
93,8	94,0	93,3	91,7	<i>of which family houses (%)</i>
				<i>Occupied buildings with dwellings by type of owner (%):</i>
85,4	86,2	87,6	83,0	<i>Natural person</i>
1,3	1,1	1,4	2,8	<i>Local or central authority</i>
1,1	0,8	1,3	0,8	<i>In co-operative ownership</i>
9,5	9,8	6,9	10,8	<i>Dwelling owners association</i>
				<i>Occupied buildings with dwellings by materials of the building (%):</i>
88,3	89,8	82,1	84,5	<i>Stone, bricks, blocks</i>
2,2	1,8	1,6	2,2	<i>Wall panels</i>
				<i>Occupied buildings with dwellings by technical facilities (%):</i>
69,7	78,9	63,1	58,7	<i>Public sewage disposal</i>
99,3	99,2	99,0	99,0	<i>Piped water</i>
85,9	88,9	83,2	75,1	<i>Gas</i>
82,1	84,1	85,6	80,1	<i>Central heating</i>
111 656	152 109	87 731	110 102	<i>Persons living in buildings, total</i>
99,9	99,4	99,6	99,6	<i>of which in buildings with dwellings (%)</i>
75,2	72,1	72,9	67,4	<i>of which in family houses (%)</i>
<i>Dwellings</i>				
46 649	62 139	38 551	48 394	<i>Dwellings, total</i>
40 387	54 367	32 215	40 954	<i>Occupied dwellings</i>
6 262	7 772	6 336	7 440	<i>Vacant dwellings</i>
13,4	12,5	16,4	15,4	<i>Share of vacant dwellings (%)</i>
				<i>Reasons of vacancy (%):</i>
17,3	11,1	32,2	33,1	<i>Reserved for seasonal or secondary use</i>
5,9	5,2	5,7	4,9	<i>Reconstruction of dwelling</i>
7,1	9,0	5,3	6,1	<i>Unfit for habitation</i>
				<i>Occupied dwellings by type of building (%):</i>
70,7	66,0	69,2	62,8	<i>in family houses</i>
28,0	32,8	29,6	35,4	<i>in apartment buildings</i>
				<i>Occupied dwellings by type of owner of the building (%):</i>
65,4	61,9	66,3	59,2	<i>Natural person</i>
4,3	4,5	5,2	13,4	<i>Local or central authority</i>
6,0	6,8	9,2	5,0	<i>In co-operative ownership</i>
14,4	19,7	13,8	17,7	<i>Dwelling owners association</i>
				<i>Occupied dwellings by tenure status (%):</i>
60,5	57,2	58,1	52,8	<i>in own house</i>
10,8	15,4	9,8	11,8	<i>in private ownership</i>
9,7	11,8	12,0	20,3	<i>rented dwelling</i>
7,4	5,6	8,3	3,5	<i>in co-operative ownership</i>

¹⁾ occupied buildings with identified technical facilities

2. Srovnání okresů Jihomoravského kraje

dokončení

	Jihomoravský kraj Jihomoravský Region	v tom okresy		
		Blansko	Brno-město	Brno-venkov
Byty				
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :				
plyn zaveden do bytu	83,1	82,8	84,4	78,5
vodovod v bytě	99,6	99,7	99,9	99,4
teplá voda	98,1	97,7	99,3	97,7
přípoj na kanalizační síť	84,4	71,7	98,5	77,3
žumpa, jímka	14,8	26,2	1,5	21,6
vlastní splachovací záchod	98,0	97,7	99,4	97,4
vlastní koupelna, sprchový kout	98,7	98,6	99,1	98,5
Obydlené byty podle způsobu vytápění (%) ²⁾ :				
ústřední topení	79,5	81,8	77,4	82,4
z toho:				
kotelna mimo dům	26,8	16,5	50,4	6,7
kotelna v domě	52,1	65,0	25,9	75,4
z toho na plyn	43,6	49,2	24,3	60,2
etážové topení	8,2	9,1	10,3	7,1
z toho na plyn	7,3	8,1	9,5	6,1
kamna	8,9	6,4	8,5	7,7
z toho na plyn	5,6	2,5	7,2	3,1
Obydlené byty podle typu (%):				
byty standardní celkem	92,4	93,6	91,5	93,1
v tom:				
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	89,3	89,9	89,7	89,5
s ústředním topením a částečným příslušenstvím bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	1,2	1,3	0,9	1,4
byty se sníženou kvalitou	5,1	4,6	5,1	5,1
Počet osob na 1 obydlý byt	2,56	2,65	2,28	2,78
v rodinných domech	2,91	2,87	2,76	2,95
v bytových domech	2,22	2,28	2,16	2,32
Počet osob na 1 obytnou místnost 8 m ² a více	0,75	0,75	0,76	0,75
v rodinných domech	0,71	0,72	0,70	0,72
v bytových domech	0,79	0,81	0,77	0,82
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	32,0	31,5	31,2	32,4
v rodinných domech	34,8	33,8	36,4	34,2
v bytových domech	29,1	27,2	29,9	27,3
Obytná plocha v m ² na 1 byt	66,7	67,6	57,9	73,2
v rodinných domech	80,8	77,1	80,3	81,1
v bytových domech	52,1	50,5	52,2	51,0
Počet obytných místností 8 m ² a více na 1 byt	3,84	3,91	3,39	4,14
v rodinných domech	4,51	4,37	4,38	4,51
v bytových domech	3,14	3,11	3,14	3,11
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,06	1,05	1,05	1,07
Vybavenost bytových domácností osobním počítačem (v%):	58,6	57,8	60,8	60,1
s internetem	55,1	54,2	57,3	56,4
bez internetu	3,5	3,6	3,5	3,7

¹⁾ podíl z úhrnu obydlý bytů se zjištěným technickým vybavením

²⁾ podíly jsou počítány z celkového počtu obydlý bytů

2. Comparison of districts of the Jihomoravský Region

End of table

Districts				
Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	
Dwellings				
				<i>Occupied dwellings by technical facilities (%)¹⁾:</i>
85,3	88,4	83,1	77,0	<i>Piped gas available in dwelling</i>
99,3	99,3	99,2	99,1	<i>Piped water available in dwelling</i>
97,8	97,5	97,0	96,9	<i>Hot water</i>
76,1	84,6	71,9	70,3	<i>Public sewage disposal</i>
23,0	14,7	26,7	27,9	<i>Septic tank</i>
97,4	97,2	96,9	96,5	<i>Private flush toilet</i>
98,6	98,7	98,2	97,9	<i>Private bathroom, shower</i>
				<i>Occupied dwellings by type of heating (%)²⁾:</i>
79,1	82,9	84,1	73,2	<i>Central heating</i>
				<i>of which:</i>
11,0	19,6	13,3	13,5	<i>Installation outside the building</i>
67,8	62,9	70,4	59,3	<i>Installation in the building</i>
60,0	55,9	57,5	43,0	<i>of which gaseous fuels</i>
5,7	4,9	5,7	9,8	<i>Heater inside dwelling</i>
5,2	4,4	4,9	8,3	<i>of which gaseous fuels</i>
11,7	9,5	7,4	12,6	<i>Stove</i>
6,9	6,4	3,2	6,6	<i>of which gaseous fuels</i>
				<i>Occupied dwellings by quality (%):</i>
92,4	93,7	92,7	91,6	<i>Standard quality dwellings, total</i>
88,3	90,1	88,8	86,3	<i>with central heating and complete facilities</i>
1,4	1,6	1,5	1,7	<i>with central heating and incomplete facilities</i>
2,7	2,1	2,3	3,6	<i>no central heating and complete facilities</i>
5,4	4,6	5,5	5,7	<i>Lower quality dwellings</i>
2,75	2,78	2,69	2,67	<i>Number of persons per 1 occupied dwelling</i>
2,94	3,04	2,86	2,87	<i>in family houses</i>
2,31	2,29	2,33	2,34	<i>in apartment buildings</i>
0,72	0,74	0,75	0,76	<i>Number of persons per 1 room</i>
0,69	0,70	0,72	0,72	<i>in family houses</i>
0,79	0,82	0,80	0,83	<i>in apartment buildings</i>
33,7	32,3	32,1	32,6	<i>Floor space in square metres per 1 person</i>
35,6	34,5	33,9	34,9	<i>in family houses</i>
28,9	27,8	28,0	28,7	<i>in apartment buildings</i>
75,0	73,1	70,0	69,9	<i>Floor space in square metres per 1 dwelling</i>
83,7	84,1	77,7	79,4	<i>in family houses</i>
53,7	51,2	52,8	54,0	<i>in apartment buildings</i>
4,25	4,20	4,03	3,93	<i>Number of rooms (8 square metres and over)</i>
4,66	4,74	4,39	4,39	<i>in family houses</i>
3,23	3,12	3,21	3,16	<i>in apartment buildings</i>
1,06	1,06	1,05	1,05	<i>Number of housekeeping households per 1 dwelling</i>
				<i>Availability of personal computer to the dwelling</i>
56,5	57,4	57,2	52,7	<i>household (%):</i>
53,3	54,0	53,5	49,1	<i>with Internet connection</i>
3,2	3,4	3,7	3,6	<i>no Internet connection</i>

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities

²⁾ shares are calculated from the total number of occupied dwellings

3. Srovnání největších měst (sídel správních obvodů ORP) Jihomoravského kraje

	Brno	Znojmo	Hodonín	Břeclav	Vyškov	Blansko	Kyjov
Rozloha (km ²)	230,2	65,9	63,3	77,2	50,4	45,0	29,9
Počet částí obcí	48	9	1	3	14	9	4
Počet základních sídelních jednotek	283	31	20	29	33	25	13
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	1 677	518	394	321	424	459	384
Počet obyvatel	385 913	34 122	24 961	24 737	21 391	20 629	11 462
z toho ženy (%)	52,0	52,2	51,8	51,8	51,6	51,6	51,1
Obyvatelstvo podle věku (%):							
0 – 14 let	12,7	13,9	12,7	12,9	13,1	13,1	13,1
15 – 64 let	69,6	69,8	71,0	71,7	71,5	69,1	68,6
65 a více let	17,3	16,0	15,9	15,1	15,2	17,5	18,1
Průměrný věk	41,6	41,0	41,2	41,0	40,7	41,6	42,5
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	5,9	2,6	1,9	2,6	3,1	3,5	1,0
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	53,8	51,3	47,3	51,0	46,2	47,1	47,0
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):							
věřící	26,0	22,5	22,7	23,2	21,3	23,2	30,8
bez náboženské víry	32,6	33,4	33,6	34,9	38,5	33,7	26,4
neuvedeno	41,4	44,0	43,6	41,9	40,2	43,1	42,8
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):							
základní vč. neukončeného	12,9	18,4	18,9	20,2	15,8	15,2	17,8
střední vč. vyučení (bez maturity)	23,2	32,3	34,2	31,1	29,6	31,3	32,1
úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	34,3	32,7	31,7	32,4	34,2	34,8	31,2
vysokoškolské	23,6	11,9	10,7	11,6	16,0	14,6	13,7
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	193 620	16 438	12 381	12 503	10 968	10 165	5 368
zaměstnaní	175 482	14 225	10 362	11 025	10 007	9 247	4 719
z toho (%):							
zaměstnanci	77,3	77,6	79,9	80,6	80,2	81,6	77,8
zaměstnavatelé	4,2	4,1	3,5	3,8	2,9	3,7	4,8
osoby pracující na vlastní účet	13,5	12,6	11,0	10,5	12,5	9,8	12,8
nezaměstnaní	18 138	2 213	2 019	1 478	961	918	649
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	170 643	15 977	11 384	11 091	9 500	9 635	5 703
z toho nepracující důchodci (%)	48,6	49,8	52,3	50,7	48,7	51,0	55,0
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):							
průmysl	15,8	18,5	27,9	26,0	23,2	32,0	25,6
stavebnictví	6,9	5,9	6,2	5,6	7,2	4,6	5,7
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	11,2	12,7	11,8	10,5	8,1	9,3	11,3
vzdělávání	8,4	7,6	5,6	5,4	7,2	7,0	9,1
zdravotní a sociální péče	8,0	8,2	7,1	8,0	8,6	7,3	11,5
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	61,4	59,4	60,1	61,3	62,1	59,4	56,1
muži	69,3	67,1	67,6	68,0	69,8	66,4	62,6
ženy	54,6	52,6	53,4	55,2	55,0	53,2	50,1
Vyjíždějící z obce do zaměstnání celkem	11 467	2 333	1 772	1 848	2 047	2 530	935
z toho vyjíždějící denně (%)	72,7	67,8	72,4	74,4	80,7	83,7	80,5
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ²⁾	9,9	26,6	28,0	25,6	31,2	41,9	30,0
Dojíždějící do obce do zaměstnání celkem	55 778	3 759	4 380	3 722	3 538	3 220	2 964
Saldo dojížděky do zaměstnání	44 311	1 426	2 608	1 874	1 491	690	2 029
Vyjíždějící z obce do škol celkem	1 952	711	773	759	852	887	435
z toho vyjíždějící denně (%)	44,5	26,6	48,0	43,0	62,7	79,0	46,9
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ³⁾	5,3	24,7	39,1	33,8	39,9	43,0	39,3
Dojíždějící do obce do škol celkem	44 271	2 363	1 113	1 104	973	734	1 358

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

³⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

3. Comparison of the largest towns of the Jihomoravský Region

Veselí nad Moravou	Boskovice	Kuřim	Ivančice	Tišnov	Mikulov	Šlapanice	
35,5	27,8	17,4	47,6	17,1	45,3	14,6	Total area (square kilometers)
3	5	1	7	5	1	2	Number of municipality parts
15	20	10	21	17	18	9	Number of basic settlement units
318	414	664	199	513	161	485	Population density
11 266	11 502	11 540	9 468	8 780	7 287	7 109	Total population
51,5	52,4	48,9	51,1	52,7	52,2	51,0	of which females (%)
							Population by age (%):
13,0	14,2	17,2	14,9	15,3	14,2	14,8	0-14
71,0	68,5	69,0	68,3	67,2	71,2	68,0	15-64
15,7	17,0	13,6	16,5	17,3	14,3	17,1	65 or more
40,9	41,0	37,9	40,8	40,3	40,3	40,7	Average age
1,1	2,0	3,1	2,1	1,7	1,7	3,1	Share of foreign citizens (%)
							Population born in municipality of usual residence (%)
51,0	50,7	35,5	56,8	42,2	46,4	43,3	
							Population by religious belief (%):
35,7	31,2	23,4	19,3	29,6	18,7	29,7	Believers
23,1	24,9	34,9	37,6	28,3	39,6	31,8	No religious belief
41,2	43,9	41,7	43,1	42,0	41,7	38,5	Not declared
							Population aged 15+ by educational attainment (%):
19,9	14,9	14,7	17,1	15,6	21,3	15,3	elementary school (ISCED 1, 2)
35,0	33,7	28,7	37,5	30,2	33,1	29,1	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
							Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
31,5	34,9	34,5	31,3	35,7	30,6	34,5	
9,8	13,1	18,3	10,1	15,4	10,8	17,1	Tertiary (ISCED 5A, 6)
5 513	5 485	5 633	4 440	4 166	3 666	3 522	Economically active population
4 756	4 962	5 228	4 016	3 772	3 174	3 286	Employed
							of which (%)
80,4	80,7	80,3	75,8	80,4	77,4	79,4	Employees
3,2	4,2	4,4	3,7	3,5	3,7	4,4	Employers
11,2	11,7	11,4	14,3	10,9	13,5	11,7	Own-account workers
757	523	405	424	394	492	236	Unemployed
5 257	5 691	5 507	4 637	4 322	3 349	3 331	Not economically active population
50,0	50,4	38,6	50,7	48,8	48,7	48,4	of which not working pensioners (%)
							Employed by industry (branch of economic activity) (%)
34,4	30,7	26,2	26,4	25,8	25,4	22,6	Industry
8,0	6,1	6,6	7,3	7,8	5,3	8,1	Construction
							Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles
9,2	11,4	10,6	11,4	11,7	9,5	12,7	
6,4	9,9	6,4	6,8	7,0	7,2	7,0	Education
5,7	9,1	6,5	7,4	7,7	6,1	6,3	Human health and social work activities
59,3	57,5	61,5	57,9	58,3	61,3	60,7	Economic activity rate (%) ¹⁾
67,7	66,6	67,6	65,9	67,0	69,0	68,8	Males
51,6	49,6	55,3	50,4	50,9	54,5	53,2	Females
1 510	1 180	2 214	985	1 404	730	1 564	Commuting to work outside municipality, total
80,8	83,1	89,1	84,8	85,8	76,7	91,3	of which commuting daily (%)
							Share of employed commuting outside municipality (%) ¹⁾
47,9	32,6	56,9	44,2	58,9	32,3	69,7	
1 589	2 822	3 124	706	1 150	1 439	958	Commuting to municipality to work, total
79	1 642	910	-279	-254	709	-606	Balance of commuting to work
598	418	659	304	333	299	379	Commuting to schools outside municipality, total
63,7	56,0	90,7	76,3	82,6	54,5	91,0	of which commuting daily (%)
							Share of commuters to school outside municipality (%) ²⁾
52,7	30,8	53,8	40,6	42,7	39,9	55,7	
378	1 788	179	397	622	409	225	Commuting to municipality to school, total

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ employed with identified place of work

³⁾ students with identified place of school

3. Srovnání největších měst (sídel správních obvodů ORP) Jihomoravského kraje

dokončení

	Brno	Znojmo	Hodonín	Břeclav	Vyškov	Blansko	Kyjov
Hospodařící domácnosti celkem	174 162	14 755	10 868	10 381	8 852	8 750	4 687
v tom podle typu domácnosti (%):							
tvořené 1 rodinou	55,0	60,0	60,9	62,6	64,7	63,3	64,6
úplné rodiny	41,3	44,7	45,9	47,0	50,3	50,0	50,7
bez závislých dětí	25,3	27,0	28,1	28,4	29,8	30,6	31,2
se závislými dětmi	16,0	17,7	17,8	18,6	20,5	19,4	19,5
neúplné rodiny	13,6	15,2	15,0	15,6	14,3	13,2	13,9
bez závislých dětí	6,5	7,2	7,0	7,7	6,5	5,9	7,1
se závislými dětmi	7,2	8,1	8,0	7,9	7,9	7,4	6,8
tvořené 2 a více rodinami	1,1	1,4	1,4	1,8	1,4	1,4	1,8
vícečlenné nerodinné domácnosti	7,0	4,9	4,5	4,4	3,8	4,5	3,3
domácnosti jednotlivců	37,0	33,7	33,3	31,2	30,2	30,8	30,3
Průměrný počet členů hospodařící domácnosti	2,2	2,3	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3
Domy celkem	40 676	4 918	2 733	4 443	3 518	3 081	2 300
z toho obydlené	37 700	4 421	2 506	4 027	3 118	2 752	1 981
Podíl neobydlených domů (%)	7,3	10,1	8,3	9,4	11,4	10,7	13,9
Obydlené domy s byty celkem	37 607	4 416	2 498	4 020	3 113	2 751	1 977
z toho rodinné domy (%)	71,4	73,2	67,3	84,2	79,2	78,9	84,2
Průměrné stáří obydlených domů (roky)	54,1	51,8	47,0	43,7	44,7	43,5	47,8
Obydlené domy podle vlastníka (%):							
fyzická osoba	73,8	73,0	63,3	79,7	77,2	75,5	81,3
obec, stát	6,6	8,0	3,2	2,1	2,4	1,3	2,4
bytové družstvo	3,7	2,5	4,8	1,6	5,5	4,9	1,5
spoluvlastnictví vlastníků bytů	9,1	11,5	19,6	10,1	9,5	13,3	12,1
Byty celkem	177 465	15 436	11 232	10 670	9 452	9 089	5 059
z toho obydlené	163 596	13 813	10 367	9 721	8 456	8 267	4 470
Podíl neobydlených bytů (%)	7,8	10,5	7,7	8,9	10,5	9,0	11,6
Obydlené byty podle druhu (%)							
v rodinných domech	20,3	27,2	18,1	37,4	32,8	31,3	39,9
v bytových domech	78,7	71,0	80,3	61,5	66,0	67,7	58,4
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):							
ve vlastním domě	16,9	22,9	14,6	31,9	27,4	25,5	34,0
v osobním vlastnictví	23,4	22,0	38,7	26,3	20,2	31,6	30,3
nájemní	38,0	39,7	23,3	16,2	21,2	17,2	18,2
družstevní	11,0	5,2	14,2	15,7	22,4	15,2	8,5
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :							
plyn zaveden do bytu	84,4	88,2	86,6	89,6	92,3	91,8	93,7
vodovod v bytě	99,9	99,9	100,0	99,8	99,9	99,9	99,8
přípoj na kanalizační síť	98,5	96,4	98,2	93,8	96,7	94,3	94,4
Obydlené byty podle typu (%):							
byty standardní celkem	91,5	92,0	93,0	92,6	94,4	93,2	94,4
byty se sníženou kvalitou	5,1	4,1	4,2	4,6	4,0	4,8	4,0
Obydlené byty podle počtu obytných místností 8 m ² a více (%):							
1	6,3	6,5	4,9	4,1	4,7	4,9	5,8
2	16,1	14,4	13,9	10,4	11,5	14,5	11,0
3	27,2	25,4	31,0	25,5	26,5	29,9	27,7
4	26,9	29,0	30,3	30,3	31,8	28,6	27,5
5 a více	14,4	15,6	10,7	20,9	18,8	14,6	21,7
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	31,2	31,8	30,3	32,0	31,0	29,0	30,8
v rodinných domech	36,4	37,1	37,2	36,7	36,3	33,6	35,6
v bytových domech	29,9	29,8	28,7	29,1	28,4	26,8	27,7
Obytná plocha v m ² na 1 byt	57,9	62,1	57,4	65,0	62,4	58,3	62,9
v rodinných domech	80,3	84,8	80,8	85,8	82,1	77,0	84,1
v bytových domech	52,2	53,5	52,1	52,4	52,6	49,5	49,0

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených bytů se zjištěným technickým vybavením

3. Comparison of the largest towns of the Jihomoravský Region

End of table

Veselí nad Moravou	Boskovice	Kuřim	Ivančice	Tišnov	Mikulov	Šlapanice	
4 567	4 760	4 487	3 858	3 829	3 080	2 899	Housekeeping households, total
							by type of household:
66,5	63,8	66,9	64,6	60,6	63,1	64,7	One-family households
51,4	48,3	54,2	51,6	47,9	47,9	53,0	One-couple families
30,4	28,1	28,3	30,4	27,0	28,9	30,2	without dependent children
20,9	20,1	25,9	21,2	20,9	19,0	22,8	with dependent children
15,2	15,5	12,8	13,1	12,7	15,2	11,8	Lone-parent families
7,9	6,8	5,6	7,2	5,9	7,6	5,7	without dependent children
7,3	8,8	7,2	5,9	6,8	7,7	6,0	with dependent children
1,8	1,9	1,4	2,0	1,2	2,0	2,5	Two or more families households
3,2	3,7	3,7	3,5	3,1	4,3	3,4	Multi-person households
28,4	30,6	28,0	29,9	35,0	30,5	29,4	One-person households
							Average number of housekeeping households members
2,5	2,4	2,5	2,4	2,3	2,4	2,4	
1 932	2 253	1 707	2 362	1 381	1 523	1 801	Buildings, total
1 731	1 958	1 570	2 061	1 236	1 345	1 669	of which occupied buildings
10,4	13,1	8,0	12,7	10,5	11,7	7,3	Share of vacant buildings (%)
1 730	1 956	1 569	2 060	1 235	1 345	1 669	Occupied buildings with dwellings, total
86,6	81,3	84,1	91,2	78,1	78,2	93,5	of which family houses (%)
42,0	43,3	36,1	47,4	47,7	45,9	45,9	Average age of occupied buildings (years)
							Occupied buildings by type of owner (%):
82,0	79,0	80,8	86,5	76,9	73,6	90,4	Natural person
2,4	1,8	1,0	0,8	2,5	6,1	1,3	Local or central authority
1,4	2,2	2,0	0,5	2,4	2,2	0,1	In co-operative ownership
8,3	7,8	10,1	9,0	12,8	12,3	6,2	Dwelling owners association
4 794	5 062	4 734	4 063	4 007	3 349	2 923	Dwellings, total
4 388	4 439	4 309	3 583	3 645	2 872	2 641	of which occupied dwellings
8,5	12,3	9,0	11,8	9,0	14,2	9,6	Share of vacant dwellings (%)
							Occupied dwellings by type of building (%):
37,8	41,5	35,7	59,6	31,8	40,6	65,6	in family houses
60,3	56,9	63,7	39,5	64,6	57,9	32,8	in apartment buildings
							Occupied dwellings by tenure status (%):
31,8	34,5	30,0	49,4	25,8	34,6	56,8	in own house
30,7	21,8	31,4	24,7	36,4	23,1	21,2	in private ownership
17,0	18,5	17,0	10,5	22,7	24,9	8,1	rented dwelling
11,3	14,8	13,2	2,6	5,5	8,3	2,9	in co-operative ownership
							Occupied dwellings by technical facilities (%) ¹⁾ :
93,9	80,1	93,1	64,2	80,5	78,5	93,6	Piped gas available in dwelling
99,9	99,8	99,9	99,6	99,9	99,9	99,9	Piped water available in dwelling
97,5	93,5	98,4	82,2	95,4	96,9	95,6	Public sewage disposal
							Occupied dwellings by quality (%):
94,2	93,5	95,1	93,5	95,0	93,2	93,9	Standard quality dwellings, total
4,8	3,8	3,3	4,9	3,7	4,1	4,4	Lower quality dwellings
							Occupied dwellings by number of rooms (8 square metres and over) (%):
5,4	3,2	4,2	3,5	6,8	5,0	2,8	1
10,7	12,8	11,5	12,5	16,2	9,6	10,8	2
29,4	27,5	30,3	28,3	31,2	27,3	23,3	3
27,8	29,3	29,2	27,3	25,1	28,9	26,8	4
19,0	20,5	18,9	21,3	14,3	22,0	30,0	5 or more
30,5	31,2	29,8	30,3	30,1	33,6	32,1	Floor space in square metres per 1 person
35,3	35,5	35,6	32,5	35,9	39,1	33,9	in family houses
27,4	28,0	26,6	26,8	27,5	29,6	28,7	in apartment buildings
62,7	64,4	62,8	63,9	58,4	69,3	69,4	Floor space in square metres per 1 dwelling
81,1	82,5	83,4	74,3	79,8	89,6	79,8	in family houses
51,4	51,3	51,2	48,0	49,4	55,0	50,3	in apartment buildings

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities